

อ
๗๗๘.๕๙
ก 312 ก

การถ่ายวิดิทัศน์เพื่อสื่อโฆษณาสถาบันศิลปะทางโทรทัศน์

สมิท สังสิทธิ์ยากร

30 ก.ย. 2534

เค้าโครงศิลปนิพนธ์
หลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต
เสนอต่อภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

2533

173749

การถ่ายวิดีโอเพื่อสื่อโฆษณาสถาบันเกิดปะทางโทรทัศน์

ปัจจุบันธุรกิจโฆษณามีการขยายตัวอย่างกว้างขวาง และเริ่มมีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของคนเรามากขึ้น ปัจจัยสำคัญในการทำงานโฆษณาที่จำเป็นอย่างก็คือ ต้องมีการวางแผนงานที่รัดกุมและต้องเลือกสื่อที่ตีในงานโฆษณานั้น เพื่อให้ได้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากที่สุด ถ้าจะสังเกตให้คือสื่อโฆษณาที่ใกล้ชิดกับตัวเรามากที่สุดก็คือ สื่อโฆษณาทางโทรทัศน์ เพราะมีทั้งภาพและเสียงในการนำเสนอ ฉะนั้นการถ่ายสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์นั้นจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการนำเสนอโดยตรง

จึงเล็งเห็นว่า การศึกษาการถ่ายวิดีโอเพื่อสื่อโฆษณานั้นน่าสนใจอย่างยิ่งสมควรที่จะนำมา สอนถึงวิธีการถ่ายและเทคนิคต่างๆที่ใช้ในการถ่าย โดยอาศัยจากประสบการณ์และจากการศึกษาค้นคว้า เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของอาชีพช่างภาพวิดีโอที่จะผลิตผลงานแพร่ภาพทางโทรทัศน์

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

วิชาการ

1. เพื่อศึกษาระบบต่างๆในการทำงานของกล้องวิดีโอ รวมถึงการใช้กล้องวิดีโอเพื่อการถ่ายภาพ
2. ศึกษาขั้นตอนการวางแผนปฏิบัติงานและการดำเนินงานของบริษัทผู้ผลิตภาพยนตร์โฆษณา
3. หลักในการถ่ายภาพยนตร์วิดีโอเพื่อสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์

ปฏิบัติการ

1. เพื่อปฏิบัติการถ่ายวิดีโอเพื่อสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์
2. เพื่อร่วมผลิตผลงานสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์สถานการศึกษาแก่ภาควิชาสื่อและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปัญหา

เนื่องจากปัจจุบันผลงานสถานการณ์การศึกษาที่แพร่ภาพอยู่ในปัจจุบันนั้น ยังไม่เป็นที่น่าสนใจและเป็นจินตภาพที่ดีที่จะสื่อใจให้คนสนใจมาศึกษาในสถานที่นั้นๆ ได้ และสาเหตุอีกประการหนึ่งก็คือ การถ่ายวีดิทัศน์นี้เป็นงานที่ต้องอาศัยความสามารถเฉพาะตัวสูง สิ่งจำเป็นอย่างยิ่งคือจะต้องอาศัยความปรารถนาเพื่อที่จะทำให้ภาพนั้นออกมาดูดี สัมกับความรู้สึก รวมทั้งมีความสมบูรณ์ในตัวเอง ซึ่งถ้าขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งในกระบวนการศึกษาค้นคว้าการถ่ายวีดิทัศน์แล้ว งานที่ออกมาจะไม่สามารถสื่อความหมายทางภาพได้อย่างสมบูรณ์ หรืออาจสร้างความเบื่อหน่ายให้กับคนดูได้ ซึ่งเรียกว่าพ้องกับภาพ ดังนั้น ผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นช่างภาพวีดิทัศน์ที่ดีนั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจอันดีในเรื่องของระบบต่างๆ ของกล้องวีดิทัศน์ รวมทั้งต้องมีความรู้ในเรื่องของการจัดแสงเพื่อการถ่ายภาพยนตร์ ตลอดจนวิธีการและกระบวนการต่างๆ อันที่จะสำเร็จออกมาเป็นภาพที่ปรากฏบนจอโทรทัศน์ได้อย่างสมบูรณ์

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

วิชาการ

1. ศึกษาถึงกระบวนการและขั้นตอนในการผลิตสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์
2. ค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องการถ่ายภาพวีดิทัศน์และเทคนิคต่างๆ ที่ใช้ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการถ่ายทำ

ปฏิบัติการ

1. เป็นช่างภาพวีดิทัศน์ในการถ่ายสื่อโฆษณาสถานการณ์การศึกษาทางสื่อปะกัยกล้องวีดิทัศน์ได้จริง
2. สามารถทำงานร่วมกับฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณา ซึ่งจะดำเนินการโดยนาย วชิรภัทร อินทุภุติ ได้ทุกขั้นตอน
3. ดำเนินการผลิตสื่อวีดิทัศน์เป็นเทปบันทึกภาพโฆษณาที่สมบูรณ์สามารถนำมาแพร่ภาพทางโทรทัศน์ได้

สมมุติฐาน

วิชาการ

1. จากการศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้จะได้ประโยชน์อย่างมากเกี่ยวกับการถ่ายวิดิทัศน์เพื่อการโฆษณา ตลอดจนกระบวนการดำเนินงานในภาคปฏิบัติจากประสบการณ์ตรง ซึ่งจะเป็นพื้นฐานอันดีสำหรับผู้ที่สนใจจะศึกษาค้นคว้าทางด้านการถ่ายวิดิทัศน์โดยตรง
2. สามารถศึกษาและเรียนรู้ถึงวิธีการทำงานระหว่างฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาและฝ่ายผลิตงานโฆษณา

ปฏิบัติการ

1. ได้ทักษะเกี่ยวกับการถ่ายภาพวิดิทัศน์และสามารถเป็นช่างภาพวิดิทัศน์ได้
2. สามารถทำงานร่วมกับฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาได้
3. สามารถผลิตสื่อโฆษณาให้กับสถาบันการสอนศิลปะแห่งนี้ได้

กระบวนการศึกษาค้นคว้า

วิชาการ

1. ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ นิตยสาร เอกสารทางการถ่ายภาพวิดิทัศน์ทั้งของไทยและต่างประเทศ
2. ศึกษาจากประสบการณ์ตรงของผู้ที่ทำหน้าที่ด้านการถ่ายวิดิทัศน์เพื่อการโฆษณาและใช้เป็นข้อมูลในการปฏิบัติงานจริง

ปฏิบัติการ

1. ลงมือปฏิบัติงานจริงตามขั้นตอนที่ได้ศึกษามาและสอดคล้องกับแผนงานโฆษณาสถานการศึกษา ภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ได้วางไว้เป็นภาพยนตร์โฆษณาซึ่งมีความยาวไม่เกิน 60 วินาที จำนวน 3 เรื่อง
2. ทำหน้าที่เป็นผู้กำกับภาพวางแผนขั้นตอนในการถ่ายจากบทกำกับภาพ

การถ่ายวิทัศน์เพื่อสื่อโฆษณาสถาบันศิลปะทางโทรทัศน์

สมิต สังสิทธิยากร

ศิลปินพันธ์

หลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต

เสนอต่อภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

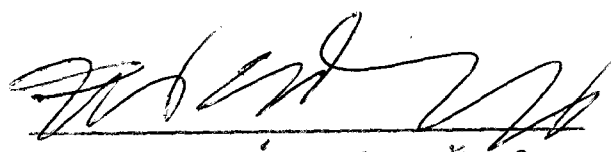
2533

บทคัดย่อ

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้จะดำเนินการศึกษาค้นคว้าในเรื่องของการถ่ายวีดิทัศน์เพื่อสื่อโฆษณา สถานการศึกษา โดยจะดำเนินการศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่ได้ศึกษาค้นคว้า มา ซึ่งเนื้อหาที่ค้นคว้านี้จะเกี่ยวกับเรื่องประวัติความเป็นมาของวีดิทัศน์ และศึกษาดังขั้นตอน ถ่ายทำทั้งหมด นอกจากนี้ยังศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องเทคนิคต่างๆที่เกี่ยวกับภาพยนตร์ โฆษณา ในปัจจุบัน ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับงานปฏิบัติการถ่ายทำภาพยนตร์ โฆษณานี้ให้เกิดผล ที่ดีที่สุด เพื่อที่จะเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่เป็นช่างกล้องวีดิทัศน์ได้อย่างสมบูรณ์

เมื่อได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่างๆแล้ว เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลต่างๆที่มีอยู่ในศิลปะ นิพนธ์ฉบับนี้ถึงความเป็นจริง จึงได้ทำการทดลองสร้างภาพยนตร์ โฆษณาเพื่อเสริมสร้างภาพพจน์ ให้กับสถาบันการศึกษา โดยเลือกเอาภาควิชาศิลปและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ ประสานมิตร เป็นสถานการณ์ตัวอย่างในการตรวจสอบข้อมูลว่า ผลที่ได้จากการถ่าย ทำภาพยนตร์ โฆษณาสถานการศึกษานี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่

ผลที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าถึงหลักปฏิบัติการถ่ายวีดิทัศน์นี้ สามารถให้ประสบการณ์ ที่ดีสำหรับการเตรียมตัวที่จะเป็นช่างภาพวีดิทัศน์ในอนาคต รวมทั้งให้เข้าใจถึงระบบต่างๆของ กล้องและอุปกรณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องและจำเป็นในการถ่ายทำ ซึ่งสามารถนำมาใช้ได้อย่างถูกต้อง วิธี สำหรับผลที่ได้รับจากการลงมือปฏิบัติการถ่ายวีดิทัศน์นี้ จะเป็นประสบการณ์ทั้งทางตรง และทางอ้อมสำหรับผู้ที่ทำหน้าที่เป็นช่างกล้องวีดิทัศน์ และยังสามารถทำงานร่วมกับฝ่ายต่างๆ ในการผลิตผลงานสื่อ โฆษณาอย่าง เป็นขั้นตอนซึ่งเป็นผลดีสำหรับผู้ที่จะประกอบอาชีพในการ เป็น ช่างกล้องวีดิทัศน์ในอนาคตนี้ สำหรับผลที่ได้รับจากการลงมือปฏิบัติประการสุดท้ายนี้ สามารถ ผลิตผลงาน โฆษณาเพื่อแพร่ภาพในการประชาสัมพันธ์สถานการศึกษาแห่งนี้ได้

(รองศาสตราจารย์ ดร. วิฑูรย์ ตั้งเจริญ) ประธาน

สารบัญ

		หน้า
บทที่ 1	บทนำ	
	- ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	1
	- ปัญหา	2
	- สมมุติฐาน	3
บทที่ 2	ข้อมูลสัมพันธ	
	- ประวัติของภาพทัศนเพื่อการแพร่ภาพ	5
	- บทบาทหน้าที่และอิทธิพลของภาพทัศน	8
	- อุปกรณ์พื้นฐานในการถ่ายทำวิทัศน์	12
	- อุปกรณ์ที่ใช้กับกล้องวิทัศน์	24
	- วิธีการใช้กล้องถ่ายภาพวิทัศน์และเครื่องบันทึกเทปภาพทัศน	40
	- เป้าหมายในการถ่ายวิทัศน์	44
	- ภาพ	49
	- ภาพในภาพยนตร์โฆษณา	54
	- การเคลื่อนไหว	58
	- การจัดองค์ประกอบภาพ	64
	- การใช้เทคนิคภาพพิเศษ	79
	- แสง	86
	- การจัดแสงเบื้องต้น	94
	- การจัดแสงเพื่อการถ่ายภาพวิทัศน์	102
	- การจัดแสงเพื่อดึงดูดความสนใจ	120
	- อุปกรณ์ประกอบการจัดแสง	125
บทที่ 3	กระบวนการศึกษาค้นคว้า	
	- ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำ	137
	- ขั้นตอนเตรียมแผนงานในการถ่ายทำ	137

หน้า

- การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการถ่ายทำ	146
- การคัดเลือกสถานที่ถ่ายทำ	149
- การเตรียมภาพเทคนิคพิเศษและการเตรียมภาพหัวเรื่อง	150
- ขั้นตอนการถ่ายทำ	154
- วิธีการถ่ายทำภาพยนตร์อนิเมชันภาพเคลื่อนไหว	161
- ขั้นตอนภายหลังการถ่ายทำ	165

บทที่ 4 ผลและสรุป

- ผล	168
- สรุป	168
- ข้อเสนอแนะ	169

บรรณานุกรม

บทที่ 1

บทนำ

ปัจจุบันเรายอมรับกันแล้วว่าวีดิทัศน์เป็นสิ่งที่กำลังมีบทบาทสำคัญอยู่มาก เนื่องจากได้มีการนำเอากระบวนการวีดิทัศน์มาใช้กันอย่างจริงจังมากขึ้น ทั้งในรูปแบบของการศึกษา ความบันเทิง และการนำเสนอข่าวสารใหม่ๆ ให้เข้าถึงผู้ชมได้เร็วขึ้น การเสนอสื่อในรูปแบบของภาพยนตร์วีดิทัศน์นี้ สามารถเสนอสื่อได้ทั้งวีดิทัศน์และอวจนภาษาภายในเวลาพร้อมกัน ทำให้ผู้ชมรับรู้และเกิดการตอบสนองได้อย่างรวดเร็วมากกว่าที่จะเสนอสื่อด้วยภาพหรือเสียงเพียงอย่างเดียว จึงเห็นสมควรที่จะเสนอถึงวิธีการถ่ายวีดิทัศน์ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ

การนำเสนอวิธีการถ่ายวีดิทัศน์เพื่อสื่อโฆษณา จะเป็นรูปแบบหนึ่งของการนำเสนอถึงการถ่ายภาพยนตร์ด้วยกล้องวีดิทัศน์ ทั้งนี้ในเนื้อหาที่จะกล่าวในบทต่อไปในภาคทฤษฎีจะเน้นถึงเนื้อหาทางด้านการผลิตสื่อภาพยนตร์เพื่อการโฆษณาโดยตรงทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

ช่างภาพวีดิทัศน์ คือ ผู้ที่ทำหน้าที่บันทึกภาพหรือเหตุการณ์ที่เคลื่อนไหวให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องด้วยกล้องวีดิโอเทป ดังนั้นผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นช่างกล้องวีดิทัศน์ที่ดีนั้นจำเป็นต้องมีประสบการณ์และความรู้ที่เกี่ยวกับการถ่ายภาพด้วยกล้องวีดิทัศน์มากพอสมควร เพื่อให้ได้ภาพที่ถ่ายออกมาแล้วมีความสมบูรณ์ของเนื้อหาทางภาพและเสียงให้มากที่สุด

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

วิชาการ

1. เพื่อศึกษาข้อมูลและประวัติความเป็นมาของกล้องวีดิทัศน์อย่างละเอียด รวมทั้งศึกษาระบบต่างๆ ของกล้องวีดิทัศน์ที่นำมาใช้งานบันทึกภาพ
2. เพื่อให้ทราบถึงขั้นตอนในการวางแผนปฏิบัติงานในการถ่ายภาพยนตร์โฆษณาที่จะต้องมีการประสานงานระหว่างฝ่ายต่างๆ ในกระบวนการผลิตสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์ คือ จะต้องมีการประสานงานกับฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณา ผู้อำนวยความสะดวก ผู้กำกับการแสดง ฝ่ายศิลป์ และฝ่ายเทคนิคต่างๆ เพื่อให้การถ่ายภาพยนตร์โฆษณาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพให้มากที่สุด

3. เพื่อให้ทราบหลักการถ่ายวีดิทัศน์เพื่อสื่อโฆษณาส่งเสริมสถาบันการศึกษา
คือจะทราบบ้างถึงหน้าที่การใช้งานของกล้องวีดิทัศน์ การจัดแสงเพื่อการถ่ายวีดิทัศน์ การ
จัดวางองค์ประกอบของภาพ และการควบคุมการเคลื่อนไหวให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยใช้
เทคนิคพิเศษต่างๆ เข้ามาช่วย

ปฏิบัติการ

1. เพื่อทดลองปฏิบัติการถ่ายภาพยนตร์โฆษณาค้นกล้องวีดิทัศน์จริง โดยจะนำ
เอาความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าทางก้นทฤษฎีมาทำการปฏิบัติงานจริง เพื่อให้เกิด
ประสบการณ์ที่ดีในการถ่ายภาพยนตร์วีดิทัศน์ ทั้งนี้มีไ้มุ่งหวังที่จะประสบความสำเร็จแต่ประ
การใจ เพราะในด้านการถ่ายภาพยนตร์วีดิทัศน์นี้เป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่จะต้องอาศัยการเพิ่มพูน
ประสบการณ์อย่างมากจึงจะทำให้งานถ่ายวีดิทัศน์นี้มีความสมบูรณ์ ดังนั้นในระดัของช่างภาพ
วีดิทัศน์มือใหม่นั้นถ้าจะให้เทียบเท่ากับระดับมืออาชีพเลยก็คงเป็นไปได้ยากมาก เพราะระดับ
ความสามารถและประสบการณ์นั้นแตกต่างกัน รวมทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ในการถ่ายทำระดับมืออาชีพ
นั้นย่อมต้องมีความทันสมัยกว่าและดีกว่า

2. เพื่อร่วมผลิตผลงานสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์สอดคล้องกับฝ่ายสร้างสรรค์ โดย
การทำงานจะประสานกับ นายวรวิทย์ อินทุฤทธิ ซึ่งทำหน้าที่เป็นฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณา
โดยตรง และผลงานที่ได้จากภาคปฏิบัติที่สามารถนำไปใช้เป็นสื่อโฆษณาเพื่อประชาสัมพันธ์
ภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้จริง

ปัญหา

การคิดที่จะศึกษาค้นคว้าด้านการถ่ายวีดิทัศน์นี้เนื่องจากเล็งเห็นว่า สภาพปัจจุบัน
ภาพยนตร์โฆษณาส่งเสริมสถาบันยังมีน้อยมาก และที่มีอยู่เป็นการสร้างภาพพจน์ในแนว
เกี่ยวกันคือ ให้เห็นถึงสภาพอาคารสถานที่เท่านั้น ทำให้ผู้ชมไม่เกิดความประทับใจในภาพ
ยนตร์เรื่องนั้นๆ เรียกว่า ยังขาดแรงจูงใจที่ดีและยังขาดความน่าสนใจในการชม สาเหตุอีก
ประการหนึ่งในการคิดที่จะศึกษาด้านการถ่ายวีดิทัศน์คือ ถ้าถ่ายวีดิทัศน์เพื่อสื่อโฆษณานี้จำเป็นต้อง
อาศัยความสามารถเฉพาะตัวสูง และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้อุปกรณ์ในการถ่ายภาพวีดิทัศน์
ที่ดีถึงนั้น ก่อนที่จะทำการถ่ายวีดิทัศน์จริงนั้นผู้ศึกษาจำเป็นจะต้องมีความรู้ด้านการถ่ายวีดิทัศน์
มาพอสมควรจึงจะทำให้การถ่ายทำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

วิชาการ

1. ศึกษาถึงการผลิตสื่อโฆษณาว่ามีขั้นตอนปฏิบัติงานอย่างไรบ้าง เช่น การแบ่งขั้นตอนดำเนินงานออกเป็น 3 ช่วง คือ ขั้นตอนการเตรียมงานก่อนการถ่ายทำซึ่งต้องมีการออกแบบฉาก เลือกสถานที่ถ่ายทำ คัดเลือกนักแสดง การเตรียมภาพเทคนิคพิเศษและอื่นๆ นอกจากนี้ช่วงกล้องจะต้องเตรียมบทกำกับภาพ และหามุมกล้องอย่างคร่าวๆซึ่งทั้งหมดนี้จะอยู่ในขอบเขตเนื้อหาทางภาคทฤษฎีทั้งหมด สำหรับขั้นตอนหลังการเตรียมงานก่อนการถ่ายทำ ก็จะเป็นขั้นตอนการถ่ายทำและขั้นตอนหลังการถ่ายทำซึ่งจะเป็นการตัดต่อและลงเสียง

2. ศึกษาถึงวิธีการถ่ายวีดิทัศน์และการใช้เทคนิคต่างๆในการถ่ายทำ โดยจะเริ่มศึกษาถึงระบบต่างๆของกล้อง ศึกษาวิธีการถ่ายภาพด้วยกล้องวีดิทัศน์ ค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการถ่ายภาพยนตร์โฆษณา สำหรับในเรื่องของการถ่ายวีดิทัศน์นี้จะเกี่ยวข้องกับเรื่องแสงในการถ่ายภาพ เช่น การจัดแสง การจัดแสงเพื่อเน้นความสนใจ นอกจากนี้ยังจะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับการประกอบภาพ และการใช้เทคนิคการต่อภาพเพื่อให้ได้ความสมบูรณ์ที่สุด

ปฏิบัติการ

1. ทำการถ่ายวีดิทัศน์จริง เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า และยังเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ที่ดี โดยจะทำการถ่ายวีดิทัศน์เพื่อโฆษณาสถาบันการสอนศิลปะ โดยเลือกเอาภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรมเป็นสถานการณ์จำลอง

2. สามารถทำงานร่วมกับฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาซึ่ง นายวชิรภัทร อินทุภูติ ทำหน้าที่รับผิดชอบในตำแหน่งนี้ และทำหน้าที่เป็นฝ่ายผลิตภาพยนตร์โฆษณาให้กับฝ่ายสร้างสรรค์

3. ทำการปฏิบัติงานหลังการถ่ายโดยนำเอาภาพที่ถ่ายที่ได้มาทำการตัดต่อ และบันทึกเสียงเพื่อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สมมุติฐาน

วิชาการ

1. ในการศึกษาค้นคว้าด้านการถ่ายวีดิทัศน์นี้ ผู้ศึกษาจะได้ประโยชน์โดยตรง

อย่างมากซึ่งจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการปฏิบัติงานถ่ายภาพวิถีทัศน์จริง เพราะในส่วนขอ
เนื้อหาเกี่ยวกับการถ่ายภาพยนตร์นั้นจะมีส่วนช่วยในการปฏิบัติงานถ่ายภาพทุกชั้นก่อนทั้งผู้ ขึ้นเตรียม
งานก่อนการถ่ายทำ ขึ้นก่อนการถ่ายทำ และขึ้นก่อนหลังการถ่ายทำ และยังเรียนรู้ถึงวิธีการ
จัดแสงในการถ่ายภาพวิถีทัศน์เพิ่มเติมด้วย ซึ่งเนื้อหาเหล่านี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจ
ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการถ่ายวิถีทัศน์โดยตรง

2. สามารถเรียนรู้ถึงวิธีการทำงานระหว่างฝ่ายสร้างสรรค์งาน โฆษณาและฝ่าย
ผลิตภาพยนตร์โฆษณา โฆษณาสองจะต้องมีการประสานงานกันทุกชั้นก่อนตั้งแต่เริ่มต้นก่อนการ
ถ่ายทำจนถึงการถ่ายทำ และยังได้เรียนรู้ถึงการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่าย
งานผลิตภาพยนตร์โฆษณาดังความเป็นจริง

ปฏิบัติแนว

1. ให้อัตนะในการถ่ายภาพด้วยกล้องวิถีทัศน์ และยังได้เรียนรู้ถึงวิธีการจัดแสง
การจัดฉาก การจัดองค์ประกอบภาพ การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อการถ่ายภาพวิถีทัศน์
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ที่สำคัญสำหรับผู้เริ่มสนใจศึกษาเรื่องการถ่ายภาพด้วยกล้องวิถีทัศน์

2. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ในที่นี้หมายถึงจะต้องทำหน้าที่เป็นทั้งฝ่าย
ผลิตที่จะต้องทำงานประสานกับฝ่ายสร้างสรรค์งาน โฆษณา และจะต้องเป็นฝ่ายช่างกล้องที่จะต้อง
ทำงานประสานกับผู้กำกับการแสง ซึ่งจะเป็นผู้ให้คำปรึกษาถึงความเข้าใจในทิศทางการถ่าย
ภาพวิถีทัศน์

3. คาดหวังไว้ว่าเมื่อก่อนภาพที่ผู้สนใจไม่พบภาพแล้ว จะสามารถสร้างภาพจริง
ที่ติดกับสถานการณ์ตอนถ่ายแห่งนี้ได้ โดยทำให้ผู้ชมจะเข้าใจหรือสามารถคุ้นเคยกับสถานที่
แห่งนี้จนถึงสามารถดึงดูดใจคนสนใจเข้ามาศึกษาในสถานการณ์การศึกษาแห่งนี้มากขึ้น

บทที่ 2

ข้อมูลสัมพันธ

ประวัติของภาพทัศน์เพื่อการเผยแพร่ภาพ

การผลิตรายการวิทยุนั้นจำเป็นที่จะต้องมือ อุปกรณ์ในการบันทึกรายการ เครื่องมือและอุปกรณ์เหล่านี้ยังมีประโยชน์ต่อสถานีวิทยุโทรทัศน์ในเครือข่ายอีก เพราะว่า การดำเนินการรายการซึ่งมีจำนวนมากส่งจากสถานีแม่ข่ายสู่สถานีท้องถิ่นหรือสถานีลูกข่าย จะต้องอาศัยเครื่องมือหรืออุปกรณ์บันทึกไว้ส่งไป นอกจากที่กล่าวแล้วผู้ผลิตและผู้ดำเนินการ ผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์ได้พบว่า การผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงซึ่งมีอุปกรณ์ต่างๆ ที่ บันทึกรายการล่วงหน้าไปอาศัยเทปบันทึกเสียงพร้อมอุปกรณ์บอกเวลา ซึ่งนับว่าสะดวก สมัยก่อนการควบคุมเวลาให้สอดคล้องกับเวลาที่กำหนดไว้ในตารางออกอากาศ ผู้ผลิต รายการวิทยุโทรทัศน์มีความต้องการให้รายการของเขา ได้มีการบันทึกเสียงและภาพลงในเทป ภาพทัศน์

แม้ว่าได้มีการพยายามค้นคิดกันมาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2493 จนกระทั่งปีพ.ศ. 2499 ฌินส์เบิร์ก (Ginsburg), แอนเดอร์สัน (Anderson) และคอลลี (Dolby) แห่ง บริษัท แอมแพค (Ampex Corporation) ได้เปิดเผยครั้งแรกในเดือนตุลาคม 2499 ในการประชุมของสมาคมนักวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ (International Association of Radio and Television Broadcasters) ที่สหรัฐอเมริกาว่า การบันทึกภาพลงในเทปภาพทัศน์นั้นสามารถทำได้และเป็น ความจริงที่มีการบันทึกภาพและเสียงได้เป็นครั้งแรก ซึ่งในภาษาอังกฤษใช้คำว่า video recording

ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2499 ซีบีเอส (CBS, Columbia Broadcasting System) ได้เริ่มทำการกระจายเสียงแพร่ภาพและได้ใช้ภาพทัศน์ทำการบันทึกรายการ เกี่ยวกับนอกสถานีเครือข่ายทั้ง 3 สถานีและจากนั้นบริษัทแอมแพคได้พัฒนาภาพทัศน์เป็นระบบสี แล้วพัฒนาส่วนต่างๆ ให้สามารถบันทึกภาพได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แต่ยังมีข้อผิดพลาดอยู่กล่าวคือ เนื่องจาก รายการต่างๆ ที่บันทึกนั้นเป็นรายการบันทึกภาพและเสียงทั้งรายการ ซึ่งเทปภาพทัศน์ก็เป็น

เพียงเครื่องมือที่ใช้บันทึกภาพเท่านั้น ยังไม่สามารถช่วยให้ผู้ผลิตหรือผู้อำนวยความสะดวกในการจัดทำรายการ ทั้งนี้จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาเครื่องมือและอุปกรณ์ในการจัดทำ

ในปี พ.ศ. 2501 ได้มีการผลิตเครื่องกลช่วยในการจัดทำภาพทัศน์ แม้ว่าเครื่องมือดังกล่าวยังหยาบและไม่สามารถค้นหาตำแหน่งของภาพได้อย่างแม่นยำ รวมทั้งใช้เวลามาก แต่ก็ยังเป็นประโยชน์ต่อผู้ผลิตรายการและอำนวยความสะดวกให้สามารถเห็นแต่ละส่วนแต่ละตอนของเนื้อหา โดยสามารถตัดข้อผิดพลาดดังกล่าวออกไปได้และสามารถเพิ่มเติมส่วนที่เข้าไว้ในรายการ หรือกล่าวอีกนัยคือเครื่องมือที่กลั่นขึ้นมาใหม่ แม้จะยังไม่สมบูรณ์ แต่ก็นับว่าเป็นประโยชน์อย่างมากต่อผู้ผลิตรายการ เพื่อให้รายการทันแบบที่ผู้ชมหน้าออกอากาศ

จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2503 บริษัทแอมแพค ได้ปรับปรุงเครื่องมือจัดทำภาพทัศน์จากระบบเครื่องกลมาเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ ในการจัดทำภาพทัศน์ระบบใหม่จะแตกต่างจากระบบเก่าคือ ระบบเก่าเป็นการจัดทำเนื้อเทปภาพทัศน์ ส่วนระบบใหม่จะถ่ายหรือย้ายสัญญาณเฉพาะที่ต้องนำไปไว้ในรายการ ส่วนที่ไม่ต้องการก็ไม่ค่อยถ่ายหรือย้ายสัญญาณไปวิธีที่ต่ออิเล็กทรอนิกส์นี้สามารถทำให้สะดวกเร็วถูกต้องแม่นยำมากกว่าระบบเดิม ซึ่งเพียงนำคัลปเทปภาพทัศน์ไปเข้าเครื่องก็ทำได้สามารถดำเนินการรายการได้ ความระบบวิธีการของเครื่องกลนั้นๆ ผู้อำนวยความสะดวกใช้เวลาในการค้นหานั้นน้อยกว่าเดิมมาก

ในปี พ.ศ. 2510 บริษัทอิเล็กทรอนิกส์ เฮนจิเนียริง ในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ได้พัฒนาระบบรหัสการตั้งเวลาในแต่ละเฟรมของภาพทัศน์เพื่อบอกตำแหน่งของภาพทัศน์ โดยใช้รหัสเป็นตัวเลข 8 หลัก รหัสดังกล่าวนี้สามารถทำให้การค้นหาภาพต่างขึ้นได้สะดวกเร็วขึ้นและสามารถตัดต่อแต่ละเฟรมได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ระบบรหัสตั้งเวลานี้เริ่มมีคุณค่ามากและใช้กันอย่างกว้างขวางเป็นมาตรฐานในปี พ.ศ. 2513 โดยสมาคมวิศวกรแห่งการภาพยนตร์และโทรทัศน์ ดังนั้นการผลิตเครื่องตัดต่อประเภทนี้จึงต้องผลิตระบบการตั้งเวลาให้สามารถใช้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ในปีพ.ศ. 2510 ได้มีการนำเสนอภาพทัศนียภาพซึ่งบันทึกภาพลงในแผ่นภาพทัศนียภาพสามารถถ่ายภาพเคลื่อนไหวช้ากว่าปกติได้ นอกจากนั้นยังสามารถถ่ายภาพให้เคลื่อนไหว

ไหวได้เร็วกว่าปกติได้เช่นกัน และยังสามารถหยุดภาพในตำแหน่งของเฟรมใดๆ ก็ได้ตามที่ต้องการ การถ่ายภาพทัศนียภาพให้เคลื่อนไหวช้าเป็นครั้งแรกนั้นเริ่มในรายการทีวีของ เอ็นบีซี

ปี พ.ศ. 2515 มีการผลิตภาพยนตร์ทางวิทยุโทรทัศน์โดยใช้กล้องถ่ายภาพทัศนียภาพอิเล็กทรอนิกส์โดยบันทึกลงบนเทปภาพทัศนียภาพ และมีการใช้ระบบการแก้ไขโดยอาศัยคอมพิวเตอร์เข้าช่วย (computer-assisted editing systems)

ในขณะเดียวกันนั้นราวกลางปี พ.ศ. 2513 ได้มีการพัฒนาการลดขนาดของเครื่องรับวิทยุโทรทัศน์เป็นขนาดกระเป๋าหิ้ว เครื่องบันทึกภาพทัศนียภาพก็ลดขนาดลงมาเป็นแบบเคลื่อนย้ายได้ (portable) ขณะเดียวกันก็มีการลดขนาดกล้องถ่ายภาพทัศนียภาพสี่เลนส์เช่นกัน กล้องถ่ายภาพทัศนียภาพเคลื่อนย้ายนี้ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการรวบรวมข่าวด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (electronic news gathering) ซึ่งเป็นการปฏิบัติการเสนอข่าวทางวิทยุโทรทัศน์โดยที่เร็ว เพราะวาระงานนี้ไม่เหมือนกับภาพยนตร์ข่าว เนื่องจากไม่มีกระบวนการทางเคมีในการล้างฟิล์มเข้ามาเกี่ยวข้อง เพียงแต่ใช้อุปกรณ์ระบบอิเล็กทรอนิกส์ แล้วนำมาตัดต่อก็สามารถแพร่ภาพออกอากาศได้เลย

ระยะแรกของการใช้ภาพทัศนียภาพจะมีแค่เฉพาะสถานีวิทยุโทรทัศน์เท่านั้น เนื่องจากราคาเครื่องมือราคาแพงรวมทั้งการบำรุงรักษาที่ใช้งบประมาณมาก แต่ต่อมาเริ่มมีการนำมาใช้กันในทุกวงการ ไม่ว่าทางภาครัฐบาลหรือเอกชน เนื่องจากราคาต้นทุนของเครื่องอิเล็กทรอนิกส์สามารถลดขนาดลงมาได้โดยมีน้ำหนักเบา รวมทั้งสามารถเคลื่อนย้ายไปไหนมาไหนได้สะดวกการใช้งานเพียงแต่ใช้แบตเตอรี่ก็สามารถถ่ายทำได้

บทบาทหน้าที่และอิทธิพลของภาพทัศน์

ภาพทัศน์หรือที่เรียกทั่วไปว่าวิดีโอ (video) ตามพจนานุกรมเว็บสเตอร์อ่านว่า "วิททีโอ" ภาษาลาตินแปลว่า "ฉันเห็น" (I see) คำว่า "วิดีโอ" นี้ ศัพท์ทางกรรมการสื่อสารมวลชนของคณะกรรมการสื่อสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ให้ความหมายว่า ส่วนที่มองเห็น (visual) หรือส่วนที่เป็นภาพ (picture) ในรายการวิทยุโทรทัศน์หรือจากการฉายภาพยนตร์ซึ่งแตกต่างจากส่วนของเสียงหรือส่วนที่ทำให้หูได้ยิน คำว่า "วิดีโอ" นี้เข้ามาแพร่หลายในประเทศไทยไม่นานมานี้ สมัยก่อนเริ่มมีวิทยุโทรทัศน์ในราวปีพ.ศ. 2479 เรายังไม่ค่อยคุ้นเคยกับคำว่า "วิดีโอ" นัก จนกระทั่งราวปี พ.ศ. 2523 ได้เริ่มมีการนำเข้าและจำหน่ายเครื่องเล่นและบันทึกวิดีโอเป็นจำนวนมาก คำว่า "วิดีโอ" จึงเริ่มแพร่หลายมากขึ้น และต่อมาจึงมีผู้เรียกเพี้ยนบันทึกวิดีโออีกหลายอย่าง เช่น เทปโทรทัศน์บ้าง แถบบันทึกภาพบ้าง ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้บัญญัติศัพท์เรียกวิดีโอว่า "วิดิทัศน์" ส่วนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชใช้ว่า "ภาพทัศน์" ดังนั้นจึงขอทำความเข้าใจแก่กันว่า คำว่า ภาพทัศน์ในที่นี้คือ "วิดีโอ" และเทปภาพทัศน์ก็คือ "วิดีโอเทป" หรือแถบบันทึกภาพนั่นเอง

เมื่อเริ่มมีวิทยุโทรทัศน์ครั้งแรกในประเทศไทย แต่เดิมนิยมใช้เทปโทรทัศน์เป็นเทปกระดาษกว้าง 2 นิ้ว สำหรับบันทึกภาพและเสียงรายการที่ออกอากาศแล้วสามารถนำมาออกอากาศซ้ำอีก สมัยนั้นวิดีโอยังไม่เป็นที่รู้จักกันก็ต่อมาปี พ.ศ. 2532 เครื่องเล่น เครื่องบันทึกเทปโทรทัศน์ก็เริ่มเข้ามามีบทบาทสำคัญในวงการสื่อสารมวลชนมาก คำว่า วิดีโอจึงแพร่หลายอย่างรวดเร็ว ประกอบกับความเจริญทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย วิดีโอเทปที่มีขนาดความกว้าง 2 นิ้ว และต้องเล่นกับเครื่องเล่นและเครื่องบันทึกที่ใหญ่โต ได้พัฒนามาเป็นเครื่องเล่นและบันทึกภาพระบบตั้งโต๊ะ และขนาดเทปโทรทัศน์ก็ลดความกว้างลงด้วย มีขนาดความกว้าง 1 นิ้ว, 3/4 นิ้ว และ 1/2 นิ้ว ซึ่งเนื้อเทปจะมีขนาดแคบลงแก่คุณภาพมีไว้คอยลง ปัจจุบันเทปขนาด 2 นิ้วที่ใช้บันทึกภาพ

ได้เลิกใช้ไปหมดแล้ว เพราะไม่สะดวกหลายประการ เช่น ไม่สะดวกต่อการขนย้ายเปลือง

เนื้อที่ในการเก็บรักษา มีราคาแพงโดยไม่จำเป็น เครื่องเล่นและเครื่องบันทึกก็ใหญ่โตไม่สะดวกต่อการใช้ ลักษณะเทปโทรทัศน์ 2 นิ้วมีลักษณะเป็นม้วนโตไม่กระดัดรัดเหมือนขนาดที่ใช้ในปัจจุบันคือ ขนาดมาตรฐาน 1 นิ้ว และระบบยูแมติก (U-matic) 3/4 นิ้ว ส่วนเทปบันทึกภาพขนาด 1/2 นิ้วนั้นเป็นระบบคาสเซตไม่นิยมออกอากาศ เพราะคุณภาพไม่ดีพอจึงเป็นระบบที่ใช้กันตามบ้าน ซึ่งเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปหลายระบบ คือ ระบบ VHS (VIDEO home record) ระบบเบตา (Beta) ระบบ VCR (video cassette record) และระบบ SVR (super video recorder)

1. ระบบ VHS แลบบเทปจะมีความกว้าง 12.5 มม. หรือ 1/2 นิ้ว การเดินเทปจะเดินเร็วกว่าระบบเบตาแมกซ์ ผู้ที่ค้นคว้าระบบนี้ขึ้นมาคือ บริษัท เจวีซี (Victor company of japan) หลังจากค้นคว้าจนได้ผลที่น่าพอใจแล้ว ปรากฏว่าบริษัทต่างๆ ใช้อิทธิพลกันยืม เช่น อาไก อิทาชิ เอ็นจีเอ เนชั่นแนล ฟานาโซนิก ซาร์ป จีอี อาร์ซีเอ ซิลวาเนีย นอร์คแมน และซาวาเป็นต้น

2. ระบบเบตา เทปบันทึกภาพระบบนี้การเดินภาพจะช้า และมีผลต่อเครื่องรับโทรทัศน์คือคุณภาพของเสียงจะดี ผู้ที่คิดค้นและพัฒนาเรื่องนี้คือ บริษัท โซนี่ มีหลายบริษัทที่ใช้ระบบนี้เช่น ไอวา ไฟโอเนียร์ ซันโย โตชิบา ซินิซ (Zenith)

3. ระบบ WCR (video cassette recorder) เป็นผลจากการคิดค้นของบริษัทฟิลิปส์ เครื่องที่ใช้ระบบนี้มี ฟิลิปส์ กรุนดิค สแกนดิค และควาซาร์

4. ระบบ SVR (super video recorder) ประดิษฐ์คิดค้นโดยบริษัท กรุนดิค

ระบบทั้งสี่ที่กล่าวมานี้แต่ละระบบมีขนาดเทปแตกต่างกัน โดยไม่สามารถแทนกันกันได้ ระบบที่นิยมใช้กันมากที่สุดได้แก่ระบบ วีเอชเอส

สำหรับภาพทัศน์ขนาด 1 นิ้ว และ 3/4 นิ้วที่กล่าวข้างต้นนั้นเป็นระบบที่ใช้ในวิชาชีพเทปภาพทัศน์ขนาด 3/4 นิ้ว เรียกกันว่ายูแมติก (U-matic) เป็นเทปแบบคาสเซต ผู้คิด

คันระบบนี้เป็นผลสำเร็จคือ บริษัท โซนี่ เทปภาพทัศนระบบนี้มีความกว้าง 19 มม. จัดได้ว่าเป็นระบบมาตรฐานเหมาะที่ใช้ในงานที่ต้องการกำลังสัญญาณสูง เช่น การแพร่ภาพทางสถานีวิทยุและโทรทัศน์ การคัดลอภาพ การลำเลียงภาพ การบันทึกภาพ ตลอดจนการผลิตรายการทั้งภายในและภายนอกสถานที่ เทปบันทึกภาพระบบยูเมตริกนี้จะมีพลังงานทำงานที่สูงและเต็มรูปแบบเทียบเท่ากับเทปบันทึกภาพแบบม้วนขนาด 1 นิ้ว ที่ใช้บันทึกภาพรายการในห้องส่ง โทรทัศน์ความสถานีวิทยุโทรทัศน์และนำออกแพร่ภาพในปัจจุบันนี้

อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะเป็นเทปภาพทัศนระบบใดในขณะนี้ จะมีบทบาทหน้าที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อการรับรู้ที่ว่าไม่อยู่ 3 ด้าน คือ การให้ความรู้ การชักจูงใจหรือการให้ความบันเทิงและสังคม วัฒนธรรม ค่านิยม

บทบาทหน้าที่และอิทธิพลในการ โน้มน้าวชักจูงใจ

นอกเหนือจากบทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิงแล้ว ภาพทัศนยังมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญยิ่งในด้านการ โน้มน้าวชักจูงใจ ซึ่งการ โน้มน้าวชักจูงใจนี้มักทำในรูปแบบของการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์เป็นส่วนใหญ่

บทบาทหน้าที่และอิทธิพลของภาพทัศนในด้านการ โฆษณา นั้นมักจะเห็นกันได้ทั่วไปในรูปแบบต่างๆ คือ

1. การถ่ายทำเพื่อผลทางโฆษณาสินค้าโดยตรง เพื่อโน้มน้าวชักจูงใจให้ผู้ขมนิยมสินค้านั้นๆ โดยวิธีการนำเทปภาพทัศนโฆษณาสินค้าดังกล่าวไปฉายในห้างร้านที่ขายสินค้านั้น อาจเป็นการสาธิต ทดลองหรือแสดงประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้ชมได้ประจักษ์ในประสิทธิภาพและคุณภาพของสินค้า โน้มน้าวชักจูงใจให้เกิดความเลื่อมใส ศรัทธา และเกิดความอยากได้ไว้ใช้ทันที

2. ถ่ายทำเป็นภาพยนตร์โฆษณาแล้วนำมาฉายทอดลงบนเทปภาพทัศนอีกต่อหนึ่งเพื่อนำไปเผยแพร่ต่อไป

3. ถ่ายทำเป็นเทปภาพทัศนโดยตรงเพื่อวัตถุประสงค์นำไปใช้โฆษณาทางโทรทัศน์ ลักษณะของภาพทัศนเพื่อการโฆษณาแบบนี้มักทำเป็นช่วงสั้นๆระหว่าง 15-60 วินาที

ที่เรียกกันว่าสล็อต แล้วทางสถานีโทรทัศน์ก็จะนำเทปภาพทัศน์โฆษณานั้นมาตัดต่อให้ต่อเนื่องกันจากโฆษณาสินค้าชิ้นหนึ่ง ไปสู่สินค้าชิ้นอื่นๆ ท้ายไปจนครบตามอัตราที่สถานีโทรทัศน์กำหนดไว้

4. การโฆษณาผลิตภัณฑ์ด้วยเทปภาพทัศน์เพื่อเสนองานหรือความดีต่างๆต่อลูกค้า โดยถ่ายเป็นเทปภาพทัศน์ตามเค้าโครงเรื่องที่ฝ่ายจัดทำไว้ แล้วนำเทปภาพทัศน์ที่ถ่ายทำเสร็จเรียบร้อยแล้วนั้นไปเสนอหรือรายงานต่อที่ประชุม แทนที่จะเสนอในรูปแบบของรายงานด้วยวาจาหรือใช้แบบจำลองของตัวอย่าง ซึ่งไม่สามารถแสดงให้เห็นจริงเห็นจริงได้ดีเท่ากับการนำเทปภาพทัศน์ไปใช้ เพราะเมื่อฉายภาพทัศน์เสนอต่อที่ประชุมหรือเสนองานให้ลูกค้าดู ทำให้ทราบปฏิกิริยาโต้ตอบที่ลูกค้าเกิดความพอใจหรือไม่ หรือหากลูกค้าต้องการย้อนดูในส่วนตัวส่วนหนึ่งให้ชัดเจนแนใจก็สามารถย้อนกลับไปดูได้ ทำให้การโน้มน้าวชักจูงใจมีประสิทธิภาพดีกว่าและประหยัดอย่างยิ่ง

บทบาทหน้าที่และอิทธิพลในด้านการประชาสัมพันธ์

ในปัจจุบันนี้เป็นที่ยอมรับกันว่า การประชาสัมพันธ์นั้นมีความสัมพันธ์อย่างมากทั้งต่อหน่วยงานของรัฐและเอกชน การประชาสัมพันธ์เป็นการสร้างความเข้าใจอันดีและความเข้าใจที่ถูกต้อง รวมทั้งการเผยแพร่และสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อหน่วยงานของต่อสาธารณะด้วย การประชาสัมพันธ์ที่สามารถโน้มน้าวชักจูงใจให้เกิดความเชื่อต่อศรัทธาได้อย่างดียิ่ง ซึ่งจะเป็นผลสืบเนื่องให้ภาพพจน์และกิจกรรมของหน่วยงานได้รับความเชื่อถือและความร่วมมือสนับสนุน จึงจะเห็นได้ว่า หน่วยงานของรัฐก็ดี บริษัทห้างร้านและรัฐวิสาหกิจต่างๆ ให้ความสำคัญแก่ภาพทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ดังกล่าวนี้เป็นอย่างยิ่งหลายรูปแบบคือ

1. ภาพทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ มิใช่มุ่งหวังเพื่อจะขายบริการแต่เพื่อเป็นการโน้มน้าวชักจูงใจในลักษณะของการสร้างภาพพจน์ที่ดีให้เป็นที่ประทับใจแก่ผู้ชมมากกว่า ทั้งนี้เพื่อให้เห็นว่าหน่วยงานนั้นๆมีความหวังดีต่อประชาชน มีความจริงใจต่อประชาชน มีความตั้งใจที่จะสร้างสังคมที่ดีงามเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อต่อศรัทธา และให้ชื่อเสียงของหน่วยงานนั้นๆดีมีคุณูปการต่อสังคมต่อไป

2. ภาพทัศนที่แสดงกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ของหน่วยงาน เช่น ในการสาธารณกุศลที่หน่วยงานนั้นๆมีส่วนร่วม หรือกิจกรรมอื่นใดที่หน่วยงานมีส่วนในสังคมหรือชุมชนนั้นๆ เพื่อเป็นการ สร้างศรัทธาและภาพพจน์ที่ดีแก่ประชาชนทั่วไป

การประชาสัมพันธ์ในลักษณะดังกล่าวนี้มีไว้มุ่งหวังให้ได้รับผลทันทีเหมือนการโฆษณา แต่ความเลื่อมใสศรัทธาและความเข้าใจอันดีนั้น เป็นผลในช่วงระยะเวลาข้างหน้าในอนาคต ซึ่งอาจเป็นอนาคตอันใกล้หรือไกลก็ได้

อุปกรณ์พื้นฐานในการถ่ายทำทัศน

1. กล้องถ่ายทัศน (VIDEO CAMERA)

กล้องบันทึกภาพทัศนหรือกล้องวิดีโอเทปเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการบันทึกภาพ เพราะกล้องทัศนนี้จะเป็นตัวสำคัญที่ทำหน้าที่บันทึกภาพที่เราถ่ายไว้ กล้องทัศนนี้จะทำหน้าที่เปลี่ยนสัญญาณภาพที่เป็นสัญญาณแสงผ่านเลนส์เข้ามาทางหลอดรับภาพ และหลอดรับภาพเหล่านั้นก็จะเปลี่ยนสัญญาณแสงสีต่างๆให้เป็นสัญญาณไฟฟ้าไปบันทึกลงบนเทปภาพทัศน เพื่อที่จะนำมาฉายอีกครั้งหนึ่ง กล้องถ่ายทัศนนี้จะสามารถบันทึกภาพและเสียงได้ในเวลาพร้อมกัน

กล้องทัศนส่วนใหญ่จะคล้ายกับกล้องถ่ายภาพยนตร์ขนาด 8 มม. ซึ่งมีส่วนประกอบที่สำคัญคล้ายๆกันคือ ประกอบด้วยเลนส์ ตัวกล้อง ที่มองภาพหรือวิวส่ายเตอร์ซึ่งจะมีลักษณะคล้ายๆกัน แต่จะต่างกันตรงที่กล้องทัศนสามารถบรรจุฟิล์มหรือแถบภาพทัศนเข้าไว้ในตัวกล้องได้ และสามารถแยกการบรรจุแถบภาพทัศนภายนอกก็ได้โดยทอ่สายนำสัญญาณออกจากตัวกล้องทัศนไปเข้ากับเครื่องบันทึกหรือพอร์ทเทเบิ้ล

การบันทึกภาพด้วยกล้องถ่ายทัศนนี้จะต่างกับกล้องถ่ายภาพยนตร์คือ กล้องทัศนจะมีหลอดรับภาพแทนฟิล์มในกล้องถ่ายภาพยนตร์ เมื่อทำการบันทึกภาพแล้วภาพก็จะถูกการ โฟกัสไปยังส่วนหน้าของหลอดรับภาพ และหลอดรับภาพก็จะทำหน้าที่คือเปลี่ยนค่าความเข้มแสงของภาพให้เป็นสัญญาณไฟฟ้าส่งแถบภาพ

ส่วนประกอบภายในกล้องวิทัศน์

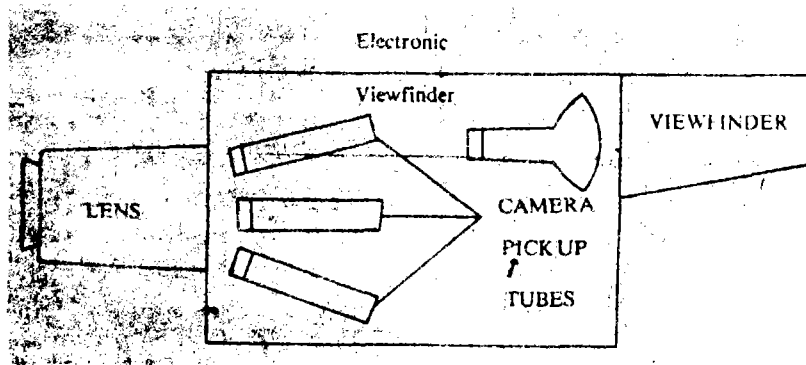
กล้องวิทัศน์โดยทั่วไปจะประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ

1) เลนส์ (lens) เป็นส่วนที่รับภาพทำหน้าที่ย่อส่วนของภาพที่ไถ้น
เลนส์และส่วนประกอบเลนส์เป็นส่วนของกล้องที่เรียกตามระบบทำงานว่าระบบภาพส่วน
นอก

2) ตัวกล้อง ส่วนนี้จะทำหน้าที่รับภาพที่สะท้อนจากเลนส์โดยหลอดภาพ
(camera pickup tube) แล้วระบบภาพส่วนใน (inter optical
system) จะทำการเปลี่ยนภาพที่ไถ้จากเลนส์นั้นให้เป็นสัญญาณไฟฟ้า

3) กระจกมองภาพ (viewfinder) ส่วนนี้จะทำหน้าที่เปลี่ยนสัญญาณ
ไฟฟ้ากลับเป็นภาพอีกครั้ง ซึ่งจะเป็นส่วนที่เราใช้มองภาพที่ไถ้จากการทำงานของกล้อง
วิทัศน์และใช้มองภาพเพื่อประเมินว่าเป็นภาพที่กองการหรือไม่ อย่างไร

ส่วนของกล้องวิทัศน์ที่ประกอบด้วย เลนส์ หลอดภาพ ระบบภาพส่วนในและ
กระจกมองภาพนั้นเรียกว่า

ส่วน camera head จะต้องทำงานร่วมกับระบบไฟฟ้าซึ่งประกอบด้วย
เครื่องควบคุมระบบไฟฟ้าของกล้อง อันไถ้แก่ the camera control unit
แหล่งส่งกำลังไฟฟ้า (power supply) ส่วนรวบรวมสัญญาณ (sync generator)
และ encoder (ซึ่งใช้ในเฉพาะกล้อง โทรทัศน์สีเท่านั้น) และส่วนของกล้องวิทัศน์
เองนั้นจะต้องต่อเข้ากับ camera hard เพื่อให้การทำงาน of กล้องมีประสิทธิภาพ

ประเภทของกล้องวิดีโอ

กล้องวิดีโอถือว่าเป็นอุปกรณ์สำคัญชิ้นหนึ่งของระบบโทรทัศน์ เพราะการที่เราจะให้มีการแสดงหรือเหตุการณ์ต่างๆ ไปบนที่ลงมันเห็นได้นั้นเราจำเป็นต้องใช้กล้องวิดีโอ ทำหน้าที่เก็บบันทึกภาพเหล่านั้นไว้

ความปกติสถานีโทรทัศน์หรือโปรดักชั่นเฮาส์ใหญ่ๆที่ทำหน้าที่ผลิตรายการทีวีหรือโฆษณาต่างๆนั้น แต่ละแห่งย่อมต้องการใช้กล้องชนิดในงานถ่ายทำทั้งสิ้น เพราะงานระดับอาชีพ ย่อมต้องการความพิถีพิถันและคุณภาพของงานมากกว่ากล้องที่ใช้งานแบบทั่วไป ทั้งด้านความคมชัด และสีที่เหมือนจริง ดังนั้น กล้องจึงเป็นอุปกรณ์ชิ้นสำคัญที่สุดในกระบวนการถ่ายทำ

ในที่นี้จะขอแบ่งประเภทของกล้องวิดีโอที่ดำเนินการใช้งานในวงการโทรทัศน์เป็น 3 ประเภท โดยจะไม่พูดถึงกล้องวิดีโอแบบชนิดขาวดำเพราะในปัจจุบันไม่นิยมมาใช้ในการผลิตรายการแล้ว

1. กล้อง ENG/EFP

กล้องชนิดนี้เป็นกล้องขนาดเล็กแบบหิ้วได้ ออกแบบสำหรับงานในสนามหรือนอกสตูดิโอ บทบาทกล้องจะมีจอภาพที่คอยช่วยคอยมากจะติดคานข้าง ลักษณะที่เห็นจะเป็นแบบวางบนขาซึ่งเหมาะที่จะงานถ่ายทำข่าวและสารคดี ชื่อของมันคือ **electronics news gathering** ซึ่งเราจะเรียกสั้นๆว่า ENG/EFP อย่างที่มีอาชีพเขาเรียกกัน

คุณสมบัติของกล้องประเภทนี้อาจมีเครื่องควบคุม (CCU : camera control unit) ในตัวหรือไม่ก็ได้ การทำงานจะใช้ไฟเลี้ยงจากเครื่องบันทึกเทป หรือใส่แบตเตอรี่ข้างหากก็แล้วแต่ ซึ่งหมายถึงเป็นรูปคีย์บอร์ดพอที่เทปบันทึกเอง ส่วนกล้องก็มี แบกต่างหากออกแบบให้ใช้ร่วมกับกล้องตัวอื่นๆได้เช่นกัน

2. กล้องสตูดิโอ

กล้องชนิดนี้ขนาดใหญ่ที่มีจอภาพขนาดใหญ่ที่คอยดูคานบน สามารถปรับมุมก้มเงยได้ ออกแบบใช้ร่วมกับกล้องตัวอื่นๆ ในเวลาเดียวกันได้ กล้องชนิดนี้มักใช้กันในห้องส่งโทรทัศน์หรือวิดีโอโปรดักชั่น ซึ่งจริงๆแล้วอาจมาจากกล้อง ENG/EFP คุณภาพดีมากจนมีมอเตอร์ขนาดใหญ่เข้าไปก็พอจะเรียกได้ว่าเป็นกล้องสตูดิโอได้เหมือนกัน

3. กล้องที่ไม่มีจอภาพในตัว

กล้องชนิดนี้สำหรับติดตั้งอยู่กับที่ ยกตัวอย่างเช่น กล้องCCTVที่ใช้ในระบบรักษาความปลอดภัย หรือกล้องที่ติดตั้งบนต้นไม้ให้หัวหิมลง สำหรับถ่ายภาพตัวอักษรหรือภาพทางวิทยาศาสตร์ หรืองานที่ต้องการความประหยัหรือไม่ต้องการใช้สีประกอบ กล้องชนิดนี้โดยมากจึงเป็นแบบขาว-ดำ สถิติโอบางแห่งที่ใช้กล้องชนิดนี้ทำไคเค็ลอย่างเขียว (ซึ่งเป็นแบบขาว-ดำ) การดูภาพนี้อาศัยดูจากจอมอนิเตอร์ภายนอก คือ ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้จอมอนิเตอร์ในตัวเลย เพราะกล้องก็อยู่ที่เล็งภาพคงที่ปรับโฟกัสตายตัวไว้แล้ว

ประเภทการใช้งานที่เห็นกันในการโทรทัศน์ก็สรุปได้เพียงเท่านั้น แต่ถ้าจะแบ่งตามประเภทของส่วนประกอบภายในก็แบ่งได้อีก 3 ชนิด คือ กล้องหลอดเขียว กล้อง 3 หลอด กล้องไร้หลอดหรือโซลิดสเตท

กล้องหลอดเขียว หมายถึงกล้องที่ใช้หลอดภาพเพียงหลอดเขียว ทำหน้าที่รับแสงสีต่างๆทั้งหมดไม่แยกเป็นR, G, B (red, green, blue) คือรับทุกสีไปตกที่ขั้วหลอดภาพอันเขียว ราคาของกล้องชนิดนี้จึงไม่แพงมากนักและมีขนาดเล็กน้ำหนักเบา กินไฟน้อย ส่วนมากเป็นกล้องพอร์ทเทเบิลที่ใช้ตามบ้าน

กล้องสามหลอด คือ กล้องที่มีหลอดภาพ 3 หลอดในตัวกล้อง ประกอบด้วยหลอดรับภาพสีแดง , สีเขียว , สีน้ำเงิน ซึ่งกล้องสถิติโอบจะเป็นชนิดนี้เพราะแสงที่ตาเราเห็นจริง ๆ นั้นประกอบด้วยแม่สี 3 สีที่กล่าวมาแล้ว ดังนั้นกล้องที่ดีจะต้องเก็บสัญญาณ 3 สีแยกจากกัน โดยมีวิธีการแยกแสง 2 วิธี คือ ใช้ปริซึมหรือกระจกโคโรโคโรติก การใช้ปริซึมแยกแสงมีข้อดีตรงที่แสงผ่านได้ดีกว่า แต่กินเนื้อที่ในการติดตั้งมากกว่า ส่วนการใช้กระจกโคโรโคโรติกจะใช้เนื้อที่ภายในน้อยกว่าแต่ทางคุณภาพอาจจะด้อยกว่าแบบปริซึมเล็กน้อย ยกเว้นกล้องที่ไม่มีมีการปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้นจะให้คุณภาพไม่ต่างกัน

กล้องไร้หลอด ในที่นี้หมายถึงกล้องรุ่นใหม่ที่ใช้อุปกรณ์โซลิดสเตทพวก CCD หรือ MOS ทำหน้าที่แทนหลอดภาพ โดยส่วนใหญ่จะเป็นกล้องแบบไฮมูสซึ่งข้อดีของระบบนี้คือไม่มี lag และมีขนาดเล็กกินไฟน้อย

ลักษณะของการใช้งานกล้องถ่ายวิดีโอ

คงจะทราบกันดีแล้วว่ากล้องถ่ายวิดีโอที่ใช้อยู่ทั่วไปนั้น สามารถแยกประเภทของกล้องถ่ายเป็น 3 ชนิด คือ แบบยูเมติก แบบวีเอชเอส และแบบเบต้าแมกซ์นี้จะจำแนกจากระบบของเครื่องเล่นเทป และแบดจ์เทป ถ้าจะจำแนกเป็นประเภทจากตัวรับสัญญาณภาพก็อาจจะจำแนกเป็น กล้อง 3 หลอด กล้อง 2 หลอด กล้องหลอดเดี่ยว และประเภทไม่มีหลอดรับภาพแต่จะมีตัวรับสัญญาณภาพเป็นอิเล็กทรอนิกส์แบบซีซีดี เป็นต้น

การเลือกใช้งานของแต่ละประเภทก็จะแตกต่างกันซึ่งจะขึ้นอยู่กับ คุณภาพที่ต้องการและประเภทของงานที่ใช้ เช่น กล้องประเภทไร้หลอดจะทำงานในที่มืดแสงในการถ่ายทำได้ดีกว่าประเภทมีหลอดภาพซึ่งต้องการแสงในการถ่ายทำสูงกว่า ถ้าต้องการความคมชัดของสัญญาณภาพกล้องยูเมติกแบบ 3 หลอดจะทำงานได้ดีว่ากล้องชนิดอื่นๆ ปกติกล้องทุกยี่ห้อจะใช้ค่ามาตรฐานบอกที่ผู้ควบคุม เช่น ไลริส (iris) ม่านรูรับแสงไวท์ บาลานซ์ (white balance) ปรียบความสมดุลของแสงสีขาวเป็นต้น ต่อไปเราจะมาพูดถึงการใช้ผู้ควบคุมแต่ละชนิดเมื่อใด

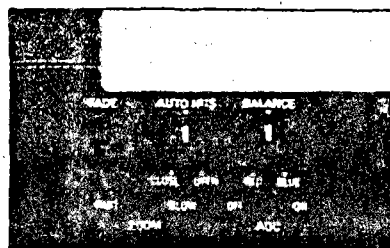
ปุ่มไลริส (iris) ปุ่มนี้จะเป็นลักษณะหมุนซ้ายหมุนขวา ถ้าหมุนไปซ้ายสุดจะเห็นคำว่า ปิด (close) และเมื่อหมุนไปขวาสุดจะพบคำว่า เปิด (open) ที่จุดกึ่งกลางจะพบคำว่า ออโตไลริส บางยี่ห้อตำแหน่งอาจจะกลับกัน ฉะนั้นให้รู้ความหมายของคำจะเข้าใจได้ง่ายกว่า ความหมายของปุ่มไลริส คือ ปุ่มควบคุมการเปิดม่านรูรับแสงผ่านเข้าหลอดรับภาพ เมื่อปุ่มนี้ถูกตั้งที่ตำแหน่ง "ออโตไลริส" ม่านรูรับแสงจะถูกปรับโดยอัตโนมัติคือ ถ้าแสงมากจะปรับให้รูรับแสงเล็กลง ในทางตรงกันข้าม ถ้าแสงน้อยจะปรับให้รูรับแสงใหญ่ขึ้น

สาเหตุที่กล้องวิดีโอปรับรูรับแสงอัตโนมัตินั้น เพื่อสะดวกของผู้ใช้งานหรือกล้องวิดีโอมีการปรับรูรับแสงอัตโนมัติ เพราะเนื่องจากหลอดรับภาพมีความไวต่อแสงหากได้รับแสงสว่างมากเกินไป จะทำให้หลอดไหม้เป็นจุดภาพหลังจากบันทึกและนำมาเล่นกลับจะเห็นไคร้คเจนบนจอทีวี วิธีซ่อมทำไม่ได้ นอกจากจะต้องเปลี่ยนหลอดภาพเท่านั้น ซึ่งราคาของหลอดภาพก็มีราคาประมาณ 60 เพอร์เซ็นต์ของราคากล้องเลยทีเดียว และ

ถ้าไม่เสียเพราะความประมาทเดินเลื้อยของผู้ใช้ อายุของหลอดจะอยู่ราวประมาณ 3,000 ถึง 5,000 ชั่วโมง แล้วแต่การใช้งานขณะนั้นผู้ผลิตจึงคิดวิธีป้องกันให้กับสินค้าของตน โดยใส่วงจรปรับรูรับแสงอัตโนมัติและผู้ใช้อาจได้รักษาความสะดวกในการใช้อีกด้วย เพราะเมื่อใดที่กล้องปิกสวิตช์มาปรับแสงจะปิดกั้นและขณะกล้องทำงานเมื่อผ่านไปยังแหล่งกำเนิดแสง บ้านรูรับแสงจะเลิกลงจนปิด

ประโยชน์ของปุ่มบังคับเปิดและปิดรูรับแสง เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดกับหลอดภาพ ก่อนที่จะเปิดสวิตช์กล้องควร จะปิดรูรับแสงไว้ก่อนโดยหมุนไปที่ปิด (close) เพื่อไม่ให้แสงสว่างผ่านเข้าหลอดรับภาพทันทีอันตรายจะเกิดขึ้นกับหลอดได้ ฉะนั้นเมื่อรู้ทิศทางที่จะถ่ายจึงค่อยหมุนปุ่มไปยังตำแหน่ง "ออโต ไอริส (auto iris)" ภาพจะปรากฏขึ้นในจอมองภาพ (view finder) มาปรับแสงจะทำงานโดยอัตโนมัติหรือถ้ามีแสงสว่างสะท้อนมากเกินไปให้ใส่ปุ่มนี้ปรับมาปรับแสงให้เลิกลงสีของภาพที่ได้จะดีขึ้น สำหรับอีกด้านของปุ่มที่มีเครื่องหมายคำว่า เปิด (open) กดก็เมื่อกำลังปรับรูรับแสงอัตโนมัติ ขณะถ่ายตัวคนที่มีฉากหลังสว่างมากรูรับแสงจะปรับตามแสงสว่างของฉากหลัง ในกรณีเช่นนี้จะทำให้ภาพคนมืดไม่มีสี ฉะนั้นจะต้องหมุนปุ่มไอริส (iris) ไปยังตำแหน่งเปิด (open) และจึงภาพคนให้ใกล้เข้ามา จึงจะทำให้ภาพคนชัดเจน

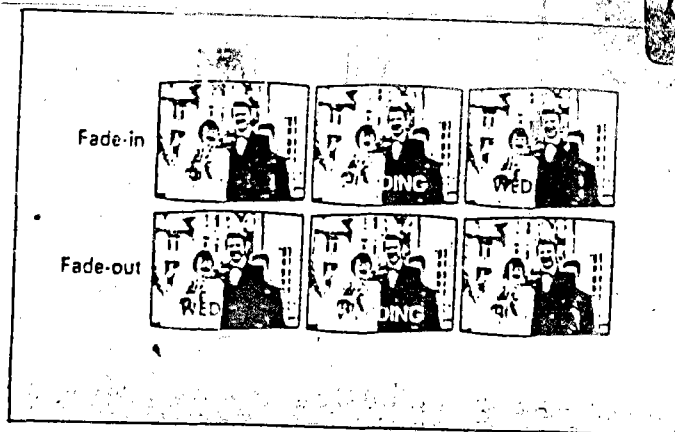
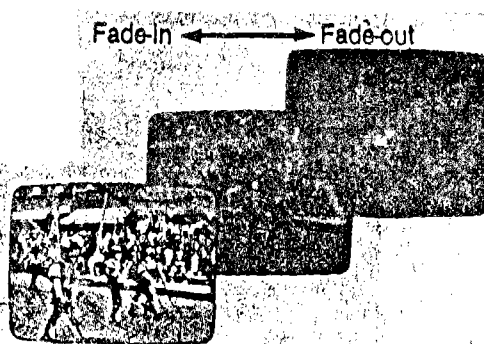
ดังนั้นการถ่ายวิดีโอจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงวัตถุที่สะท้อนแสง เช่น คนใส่เสื้อขาวและวัตถุที่เป็นเงาเป็นคัน

ปุ่มปรับ ไอริสและความคมชัดของดี.

เฟด (fade)

การถ่ายวิดีโอหรือภาพยนตร์ เพื่อบันทึกความนิ่งสื่อถ้าไม่ต้องการให้หรือซ่อนแล้ว จะทำให้อ่านไม่รู้เรื่อง โดยทั่วไปเฟด (fade) จะเห็นแบบยก เมื่อถูกกดภาพจะเลื่อนหายไปและเมื่อปล่อยภาพก็จะค่อยๆ ปรากฏขึ้น เมื่อเริ่มการถ่ายมันจะค่อยๆ ให้ภาพปรากฏขึ้น หลังจากจบเรื่องหรือตอนจึงกดเฟดเพื่อให้ภาพเลื่อนหายไป ทำให้กันดูเข้าใจเนื้อเรื่องหรือขั้นตอนของพิธีต่างๆ ถ้าเป็นการถ่ายงานพิธีเพื่อเก็บไว้เป็นที่ระลึก

ภาพแสดงการใช้เฟด เฟดเข้า และเฟดออก ของกล้องวิดีโอ

ปุ่มปรับความสมดุลของแสงสีขาว (white balance)

ปุ่มนี้มีความสำคัญต่อภาพมากเพราะ ในช่องมองภาพ (viewfinder) ไม่สามารถเห็นสีของภาพที่ปรับได้ ถ้าปรับได้ไม่ถูกต้องสีจะไม่ตรงตามธรรมชาติ เช่น สีแดง จะเป็นแอมส้มหรือแอมฟ้า ปุ่มนี้มีลักษณะเหมือนปุ่มไอริส (iris) ถัดมาปุ่มซ้าย-ขวา ได้โดยจะมีคำว่าแดง (red) ด้านหนึ่งเมื่อหมุนดูอีกด้านหนึ่งจะมีคำว่า ฟ้า (blue) ถ้าในช่องมองภาพ (viewfinder) เป็นสี ปัญหาการปรับจะไม่มีแต่เนื่องจากเป็นขาวดำ ผู้ผลิตจึงใส่วงจรปรับสีของแสงอัตโนมัติมาให้ โดยหมุนมาที่จุดกึ่งกลางจึงจะตั้งปรับอัตโนมัติได้ บางครั้งการถ่ายโดยใช้ไฟส่องจะทำให้ความสมดุลของแสงเสียไป เช่น ถ่ายภายในสถานที่ปิดๆ จำเป็นต้องให้ไฟสปอตไลท์ เนื่องจากไฟที่ใช้ส่องมีแสงออกมาเป็นสีเหลืองอมแดง ทำให้สีของภาพไม่เป็นความจริงอย่างที่เห็น ฉะนั้นจึงต้องแก้โดยการปรับปุ่มหมุนไปทางฟ้า (blue) เพื่อชดเชยสีที่เสียไปเพราะถ้าหมุนไปทางฟ้า (blue) สีแดงจะเป็นสีฟ้า แต่ถ้ามุมไปทางแดง (red) สีแดงของภาพจะเปลี่ยนเป็นสีแสด เช่นเดียวกันกับการถ่ายรูปที่ต้องใช้กระจกกรองแสง (filter) ช่วยในการคัดแสง จึงทำให้ภาพออกมามีจุดเด่นและจุดด้อย ฉะนั้นก่อนที่ถ่ายต้องปรับความสมดุลของแสง (white balance) ก่อนเป็นลำดับแรก ถ้าเป็นรุ่นที่ปรับได้อัตโนมัติ เขาก็จะมีปุ่มตั้งมาให้ที่คำว่า ค้างยล็กสวิทช์ไปที่ตำแหน่งให้ปุ่มปรับความสมดุลแสงสีขาว (white balance) อยู่กึ่งกลางและต้องถ่ายไปที่วัตถุสีขาว เช่น กระดาษขาว กล้องจะปรับไปถูกต้องแน่นอนโดยอัตโนมัติ ค่อยจากนั้นให้มัลติสวิทช์ไปที่ตำแหน่ง set เท่านั้นก็เป็นอันเสร็จพิธี แต่ต้องขึ้นอยู่กับสวิทช์ควบคุมอุณหภูมิของสีด้วย โดยปกติจะมีอยู่สองระดับ ใช้ถ่ายภายใน (in door) และใช้ถ่ายภายนอก (out door) ระหว่างภายในและภายนอกมีอุณหภูมิสีที่แตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องปรับสวิทช์ให้ถูกต้องกับสถานที่ถ่าย การปรับความสมดุลของแสงสีขาวจึงจะทำให้ถูกต้อง

การใช้ซูมเลนส์ (Zoom lens)

การใช้ซูมเลนส์เพื่อการจับภาพนี้ เป็นการเน้นขนาดและระยะของวัตถุให้สัมพันธ์กับความรู้สึกของผู้ชม ปกติวิธีใช้ซูมเลนส์นี้จะมีปุ่มควบคุมการทำงาน 2 ปุ่มคือ ปุ่มดึงภาพให้ใกล้เข้ามาหรือซูมอิน (Zoom in) และปุ่มดึงภาพให้ไกลตัวออกไปหรือที่เรียกว่าซูมเอาต์ ระบบการทำงานนี้จะมีลักษณะคล้ายสวิตช์ไฟฟ้าตามบ้านซึ่งจะติดอยู่กับตัวเลนส์ที่ช่างขวามือ การควบคุมจะใช้นิ้วชี้และนิ้วกลางเป็นหลักในการบังคับ

การใช้ซูมเลนส์เป็นการจัดระยะภาพโดยที่ทั้งตัวกล้องและวัตถุไม่ได้เคลื่อนย้ายไปไหนเลย แต่เป็นการบังคับเฉพาะตัวซูมเลนส์เท่านั้น ซึ่งภาพที่ได้จะให้ความรู้สึกกับผู้ชมเสมือนว่าหยิบวัตถุเข้ามาใกล้ หรือเป็นการดึงวัตถุไปให้ไกลจากสายตาผู้ชม โดยผู้ชมนั่งหรือยืนอยู่กับที่ แต่วัตถุเป็นวัตถุเคลื่อนที่ไปในระยะต่างๆ ซึ่งจะได้ 5 ระยะคือ

- extreme long shot คือ การใช้เลนส์ของกล้องจับภาพที่สามารถเห็นเหตุการณ์ทั้งหมด โดยให้ความรู้สึกกับผู้ชมว่าสิ่งที่ปรากฏบนจอโทรทัศน์หรือวัตถุที่ถือองการเน้นอยู่ห่างไกลจากผู้ชมมาก สัญลักษณ์ที่ใช้เขียนในบทโทรทัศน์คือ

- long shot (ls) คือ การปรับเลนส์ของกล้องให้จับภาพที่สามารถรวมเหตุการณ์ทั้งหมดเอาไว้ในภาพเดียวกัน สัญลักษณ์ที่ใช้เขียนในบทโทรทัศน์นั้น คือ

- Medium shot คือ การปรับเลนส์จับภาพให้ใกล้เข้ามาอีกโดยอาจอยู่ในระยะครึ่งตัว (ถ้าเป็นคน) หรือถ้าเป็นสิ่งที่ของก็ต้องมีฉากหลังเป็นส่วนประกอบอยู่ในภาพด้วย คือ เป็นภาพที่ยังไม่เน้นจุดสนใจเพียงจุดเดียว แต่ให้เห็นส่วนประกอบของภาพด้วย

- close up คือ การปรับเลนส์ดึงภาพ (Zoom in) เข้ามาอยู่ในระยะที่ใกล้ ถ้าเป็นภาพคนก็อยู่ในระยะที่เห็นใบหน้าได้อย่างใกล้ชิด และถ้าเป็นสิ่งที่ของก็จะได้ภาพที่อยู่ในระยะที่ผู้ชมเห็นรายละเอียดของสิ่งนั้นได้อย่างชัดเจน

- Extreme close up คือ การใช้ซูมเลนส์ดึงภาพมาใหใกล้มากเพื่อเน้นส่วนใดส่วนหนึ่งของวัตถุให้ผู้ชมได้เห็น และถ้าเป็นใบหน้าของคนก็จะเห็นใบหน้าที่ได้ชัดมากเพื่อเน้นสีหน้า ความรู้สึกหรือเห็นเฉพาะท่วงท่า ริมฝีปาก เป็นต้น

ส่วนประกอบของซูมเลนส์

การใช้ซูมเลนส์นั้นคงจะมีการปรับส่วนประกอบของซูมเลนส์ เพื่อให้ได้ภาพในระยะที่ต้องการ แสงที่ต้องการ และความชัดที่ไม่เบลอพร่า ซึ่งอาศัยส่วนประกอบของซูมเลนส์ 3 ส่วนด้วยกันคือ ซูม รูรับแสง และที่ปรับโฟกัส

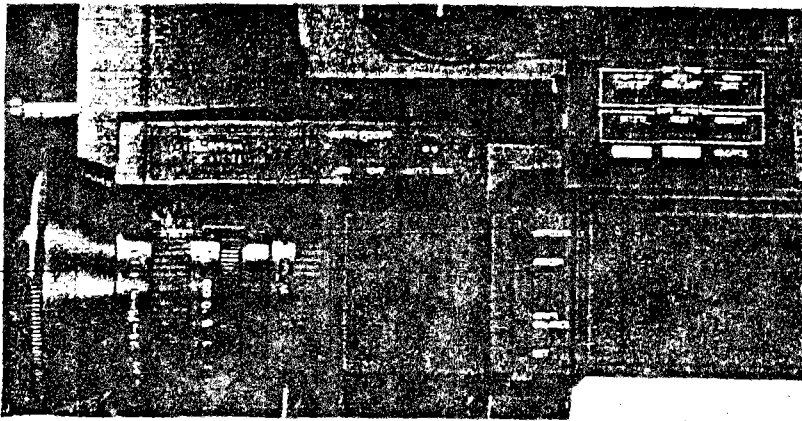
ซูม (Zoom) ตอนกลางของซูมนั้นจะมีคั่นบังคับสำหรับปรับระยะและมุมให้ได้ระยะใกล้มุมกว้าง และระยะใกล้มุมแคบ ปกติแล้วการปรับซูมนั้นจะทำตามที่ทริคเกอร์ได้กำหนดเอาไว้แล้ว เว้นแต่กรณีที่ช่างกล้องมองเห็นมุมที่น่าสนใจ เกิดความคิดสร้างสรรค์ ในตอนนั้นก็ควรที่จะปรับซูมให้ได้ภาพที่ออกมาสู่สายตาดูชม แต่สิ่งที่ควรระวังคือ ไม่ควรปรับซูมบ่อยจนเกินไปจนเป็นพื้นน้ำเวียนศีรษะคล้อยตาคนดู ดังนั้น การปรับซูมไม่ว่าจะเป็นการซูมเข้า (zoom in) หรือซูมออก (zoom out) ต้องมีความหมายต่อผู้ชมด้วย มิใช่ทำไปเพื่อความพอใจของช่างกล้องเพียงอย่างเดียว

รูรับแสง (aperture) วงแหวนที่ใช้ปรับรูรับแสงมักอยู่ส่วนในสุดของซูมเลนส์ ซึ่งจะมีตัวเลขบอกขนาดของรูรับแสงไว้ ตัวเลขนี้เรียกว่า "f numbers" การปรับรูรับแสงนั้นก็เพื่อให้ปริมาณแสงสะท้อนเข้าสู่ตัวเลนส์ในปริมาณที่พอกับการทำงานของกล้อง เป็นต้นว่า ถ้าแสงน้อยมากก็ต้องอาศัยรูรับแสงเปิดกว้างมากถึง $f1.8$ หรือถ้าเป็นแสงปานกลาง อย่างเช่น ในห้องเรียนเวลากลางวันก็อาจใช้ $f5.6$ และถ้าเป็นกลางแดดจ้าก็ต้องลดรูรับแสงให้เล็กจนถึง $f22$ เป็นต้น

โฟกัส (Focus) การปรับโฟกัสนั้นไม่ใช่แค่เพียงการปรับภาพทั้งภาพให้คมชัดมากที่สุดเสมอไป แต่เป็นการตัดสินใจเลือกว่า ส่วนใดของภาพควรชัด ส่วนใดของภาพควรปรากฏออกมาเลือนๆ หรือเบลอบ้าง การปรับโฟกัสซูมเลนส์นั้นมีหลักง่ายๆ คือ เมื่อมีการซูมเมื่อไร ก็ต้องมีการปรับโฟกัสตามมาเมื่อนั้น

เลนส์มาโคร (Macro Lens)

ได้ประโยชน์ในการถ่ายภาพระยะใกล้ตั้งแต่ระยะ 1 ซม. จนถึง 1 เมตร ระยะห่างจากเลนส์หรืออีกนัยหนึ่งคือ การถ่ายสิ่งเล็กๆ ให้ดูใหญ่ขึ้นในจอโทรทัศน์นั่นเอง เช่น การถ่ายตัวหนังสือที่เขียนด้วยขนาดธรรมดาให้ดูใหญ่ เพื่อกันตัวเรื่อง (title) นอกสายและเย็บคของเรื่องที่น่าสนใจไว้ วิธีการถ่ายมาโคร (macro) มีวิธีการง่ายๆ คือ ให้ผู้ที่ครอบเลนส์จะมีตัวเลขรอบรูของเลนส์สองวงติดกัน วงนอกสุดบอกระยะความชัด (focus) วงในจะบอกระยะถึงภาพใกล้และไกล สำหรับวงในจะมีก้านเล็กๆ สำหรับใช้จับหมุนตั้งภาพใกล้และไกล ถ้าเป็นเลนส์ถึงภาพระยะ 16 เท่า จะมีตัวเลขบอกระหว่าง 12.5 มม. ถึง 75 มม. ให้จับก้านหมุนไปที่ 12.5 เลยจากระยะนี้จะเป็นระยะของมาโคร (macro) จะต้องหมุนให้เลยเลข 12.5 มม. จึงจะเป็นระยะชัดต่ำกว่า 1 เมตร ฉะนั้นตัวอักษรที่ใหญ่เพียง 1 ซม. จะถ่ายให้ดูขนาดใหญ่น้อยจะทำได้ในตัวของตนเอง

ลักษณะเลนส์มาโครและปุ่มบังคับต่าง ๆ

แทรกภาพ

โดยปกติแล้วสัญญาณภาพเมื่อได้บันทึกผ่านไปแล้วจะไม่สามารถถ่ายภาพที่ไม่ต้องการออกและนำภาพใหม่ใส่แทนที่ภาพเก่าได้ สำหรับกล้องบันทึกภาพระยะับ ชาวบ้านจะทำไม่ได้ นอกจากจะเป็นเครื่องระยะับในห้องบันทึกภาพหรือห้องส่ง จึงจะสามารถทำได้ทั้งนี้ เพราะรอยต่อของภาพเก่ากับภาพใหม่ไม่สามารถต่อกันได้พอดี จะข้ามไปประมาณ 5-10 ภาพ ผลจึงทำให้ช่องว่างของเทปเกิดขึ้นขณะเวลาเล่นกลับ ภาพจะไม่ต่อกัน เพราะสาเหตุหัวดบและหัวบันทึกห่างกัน แต่วีดีโอปัจจุบันได้พัฒนาสามารถต่อภาพได้เช่นกันกับเครื่องระยะับมืออาชีพ เช่น สามารถจะไปถ่ายเรื่องต่างๆ ได้ก่อนค่อยมาทำโคเคิ้ลหัวเรื่องภายหลัง หรือภาพบางภาพไม่ต้องการจะเอาภาพใส่แทนได้แบบเนียนขึ้น

วิธีแทรกภาพ ก่อนจะแทรกภาพใหม่เข้าไปจะต้องเล่นกลับเทปเพื่อคุณภาพมีการรบกวนหรือเปล่าโดยการปรับปุ่มแทรกถึงให้ได้ภาพที่ดี เพราะเทปที่บันทึกจากวีดีโอต่างรุ่นต่างยี่ห้อจะมีแทรกถึงไม่เท่ากัน แทรกถึง คือรอบของการบันทึกต่อภาพที่ไม่คงที่ จำเป็นต้องปรับให้คงที่จึงจะได้ภาพที่ดี เมื่อปรับดีแล้วจึงหาจุดต่อภาพ คือจุดที่สิ้นสุดการแทรกภาพนั่นเอง หลังจากได้จุดต่อภาพแล้วให้หยุดเทป กดปุ่มตั้งตัวเลขเทปที่ "0000" และจะต้องกดปุ่มตั้งแมนมอร์รี่คีย์ หลังจากนั้นให้กดปุ่มหยุดเทป ตอนนี้เราหาจุดเริ่มและจุดสุดท้ายของการแทรกภาพแล้ว จะเริ่มคีย์การ กดปุ่มหยุดชั่วคราวขณะ กดปุ่มบันทึกและปุ่มเล่นกลับพร้อมกัน ต่อจากนั้นให้กดปุ่มแทรกภาพ ตอนนี้เทปพร้อมที่จะแทรกภาพใหม่เข้าไปในเทป ป้อนสัญญาณภาพพร้อมกับปล่อยปุ่มหยุดเทปชั่วคราว เทปจะลบภาพเก่าบันทึกภาพใหม่เข้าไปแทน จนกระทั่งตัวเลขเทปวิ่งไปที่หมายเลข "0000" ซึ่งได้ล็อกเทปที่จุดนี้คีย์ปุ่ม แมนมอร์รี่ที่ค้างไว้ก่อนแล้ว เทปจะหยุดโดยอัตโนมัติการแทรกภาพเป็นอันสิ้นสุด เมื่อเรานำมาเล่นกลับดูจะพบว่าภาพต่อกันได้แบบเนียนไม่มีภาพลักษณะเทปเปล่าให้เห็นระหว่างรอยต่อของภาพ ขณะทำการแทรกภาพจะต้องไม่นำสัญญาณเสียงกวนสัญญาณภาพนั่นเอง

การบันทึกเสียงในวีดิทัศน์ในขณะที่บันทึกจะได้ทั้งภาพและเสียงในเวลาเดียวกัน ซึ่งเรียกว่า เสียงจริง กล้องวีดิทัศน์จะต้องมีไมค์ที่มีความไวในการรับฟัง ฉะนั้น

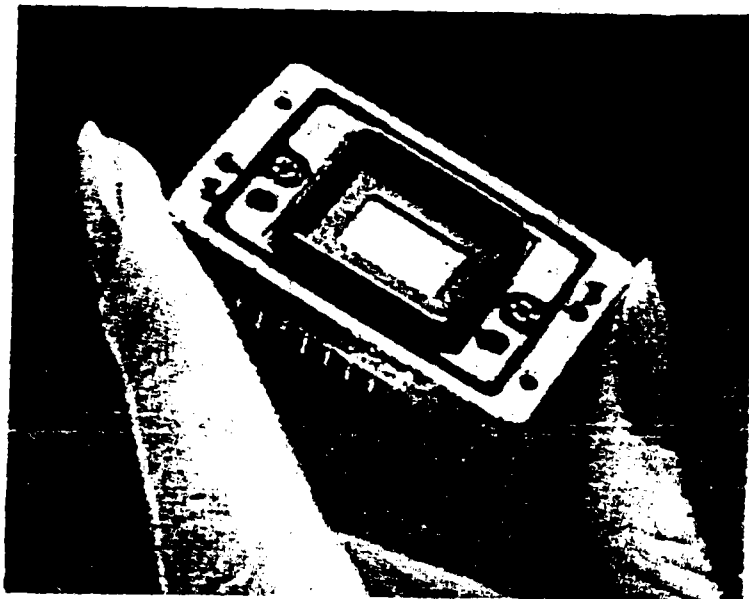
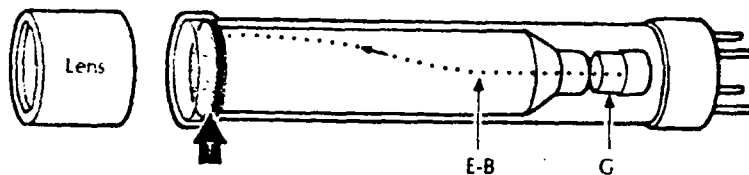
ถ้าต้องการให้ภาพและเสียงสัมพันธ์กันจึงต้องต่อไมค์นอกที่ตัวกล้อง ซึ่งมีช่องสำหรับเสียบไมค์นอกไว้ให้ โดยใช้ช่องเสียบนี้ต่อสายยาวนำไปไว้ใกล้คนที่ถูกถ่ายหรือจะนำมาอีกเสียงใหม่ในภายหลังก็ได้ แต่การนำมาอีกเสียงใหม่จะไม่สามารถคงเสียงเดิมที่มีในสถานที่ถ่ายไว้ได้ ถ้านำมาอีกเสียงใหม่เสียงเก่าจะถูกลบหมดนอกจากวิธีนี้อีกแบบมาสำหรับอัดกับเสียงเดิมได้เท่านั้น

อุปกรณ์ที่ใช้กับกล้องวีดิทัศน์

อุปกรณ์ที่จำเป็นซึ่งเป็นส่วนประกอบและเป็นระบบที่ใช้กับกล้องวีดิทัศน์เพื่อให้งานที่ได้มีคุณภาพ จะประกอบด้วย

- 1) ที่ยึดกล้อง (mounting) ใช้สำหรับยึดตัวกล้องติดกับสามขา อุปกรณ์นี้มีแป้นสำหรับวางกล้องไว้ข้างบนและจะมีที่ยึดตัวกล้องติดอยู่ เมื่อคลายล็อกผู้ถ่ายจะสามารถถนัดหรือแพนกล้องได้ตามต้องการ สำหรับส่วนล่างของที่รองรับยึดตัวกล้องนี้มีหลายแบบ ได้แก่ พิเคสตัลแบบน้ำหนักเบา สามขาแบบชนิดมีล้อและมีรางคอลลี
- 2) หลอดรับภาพ (camera tube) เป็นอุปกรณ์สำคัญภายในตัวกล้อง กล้องวีดิทัศน์ที่ใช้สำหรับถ่ายทำนอกสถานที่ส่วนมากใช้หลอดภาพแบบพลัมบิลอน ซาคิคอน และซาลนิคอน ซึ่งมีขนาดตั้งแต่ 18-25 มม. ปัจจุบันมีการใช้แผ่นซีซีดีมาแทนหลอดภาพ ซึ่งเป็นสารไวต่อแสงใช้เปลี่ยนพลังงานแสงให้เป็นพลังงานไฟฟ้า แผ่นซีซีดีเริ่มนำมาใช้กับกล้องภาพทัศน์ระบบ 8 มม. และอาจคิดแปลงนำมาใช้กับกล้องภาพทัศน์ระบบอื่นต่อไป
- 3) เลนส์ (lens) แม้ว่ากล้องวีดิทัศน์จะมีน้ำหนักเบาสามารถถือเลนส์ซูมขนาดใหญ่ได้ แต่ต้องถือทั้งตัวกล้องบนพิเคสตัลขนาดใหญ่ ดังนั้นกล้องวีดิทัศน์ที่ถือด้วยมือจึงต้องใช้เลนส์ซูมขนาดย่อมลงมา กล้องวีดิทัศน์ที่ถ่ายทำเรื่องราวแบบธรรมชาติโดยทั่วไปใช้เลนส์ปกติไม่จำเป็นต้องถือเลนส์ซูม เพราะมีปัญหาเลนส์ซูมกับกล้องวีดิทัศน์ที่ถือด้วยมืออยู่กับการปรับโฟกัสขณะถ่ายภาพเข้าและออก จึงต้องอาศัยช่างกล้องที่มีฝีมือ

4) ระบบควบคุมแสงอัตโนมัติ ปกติแล้วกล้องวิทัศน์ที่ใช้ระบบควบคุมแสงอัตโนมัติจะให้ภาพที่เห็นได้ชัดในบางสถานการณ์ และระบบนี้มีข้อจำกัดคือเมื่อปริมาณแสงเปลี่ยนหรือปริมาณแสงที่สะท้อนจากฉากเปลี่ยนระดับไป ระบบควบคุมแสงอัตโนมัติจะทำงานทันทีคือแสงส่องสว่างเกินขีดจำกัดที่ผ่านเข้าไปในเลนส์ทำให้กลไกภายในกล้องลบล้างแสงให้เล็กน้อยโดยอัตโนมัติ เพื่อให้แสงผ่านเข้าไปพอที่ตามที่เครื่องวัดแสงวัดได้แสงที่ตกต้องให้รายละเอียดของจุดที่เราต้องการจึงลดน้อยลงไป ดังนั้น หากเราต้องการภาพที่ถ่ายทำแบบไม่ปกติ เช่น ภาพถ่ายย้อนแสงหรือต้องการภาพที่มีแสงจืดเราต้องปรับหน้ากล้องด้วยระบบปกติ

ภาพ บน : หลอดรับภาพภายในกล้องภาพทัศนทั่วไป

ล่าง : แผ่นซีซีดี ภายในกล้องภาพทัศนระบบ 8 มม.

2. เครื่องบันทึกวิดีโอแบบกระเป๋าหิ้ว (Portable Video Tape Recorder) เมื่อคุณบันทึกภาพที่กล้องวิดีโอ สัญญาณไฟฟ้าที่ผ่านสายนำสัญญาณภาพและเสียงจะออกจากกล้องวิดีโอมาสู่เครื่องบันทึกเทป และสัญญาณไฟฟ้าที่เข้ามาในเครื่องบันทึกเทปนี้จะถูกเปลี่ยนให้เป็นสัญญาณแม่เหล็กไฟฟ้า (electromagnetic) โดยหัวเทปบันทึกสัญญาณแม่เหล็กนี้ถูกบันทึกไว้ในเทปภาพที่บันทึกผ่านหัวบันทึกเทป

หัวเทปเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในเครื่องบันทึกเทป เป็นตัวทำหน้าที่อ่านสัญญาณและบันทึกสัญญาณทั้งภาพและเสียง เครื่องบันทึกเทปกระเป๋าหิ้วโดยทั่วไปจะมี 2 หัวเทปยึดติดกับตัวหมุน (drum)

หากเราจะแยกประเภทกล้องวิดีโอและเครื่องบันทึกเทปวิดีโอนั้น โดยทั่วไปในปัจจุบันที่ใช้งานกันอยู่ซึ่งจะแบ่งกันตามความกว้างของเทปมีระบบดังต่อไปนี้ ระบบเทป 1 นิ้ว, ระบบยูแมกซ์เทป 3/4 นิ้ว, ระบบวีเอชเอสและเบต้าเทป 1/2 นิ้ว, ระบบ 8 มิลลิเมตร

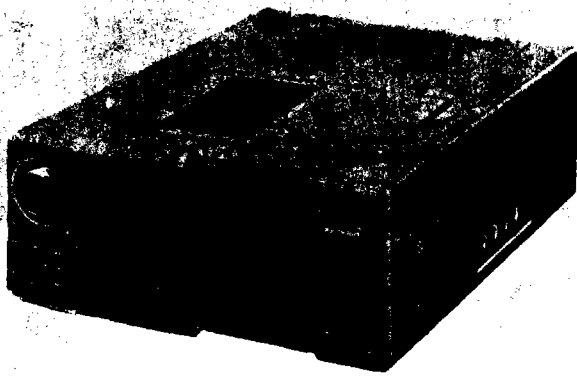
ในที่นี้จะไม่ขอกระบบเทป 1 นิ้ว และระบบ 8 มม. เพราะไม่เป็นที่ยอมรับกันอย่างจริงจัง อีกทั้งระบบ 8 มม. นี้ไม่ดีว่าเป็นระบบมาตรฐานเพราะไม่สะดวกในการนำมาจัดเก็บ และไม่เป็นที่นิยมกันในระดับมืออาชีพ

เครื่องบันทึกภาพที่ระบบยูแมกซ์เทปกลับ 3/4 นิ้วนี้มีวิธีการใช้งานเหมือนระบบวีเอชเอสเทป 1/2 นิ้ว เครื่องบันทึกเทประบบนี้เป็นที่นิยมใช้กันมากในห้องปฏิบัติการ เพราะมีคุณภาพดีและสามารถใช้งานต่อได้ดี แต่เนื่องจากมีราคาแพงและหัวเทปหรือกลไกบันทึกมีราคาค่อนข้างสูงจึงไม่เป็นที่นิยมกันในระดับชาวบ้าน

เครื่องบันทึกวิดีโอที่กลับ 1/2 นิ้ว ทั้งระบบเบต้าแมกซ์และวีเอชเอส ทั้งสองระบบนี้ไม่สามารถใช้แทนกันได้ แต่สามารถบันทึกโปรแกรมจากระบบหนึ่งไปสู่อีกระบบหนึ่งได้ง่าย เช่น ระบบเบต้าแมกซ์ไปสู่ระบบวีเอชเอส เป็นต้น

เครื่องบันทึกแบบวีเอชเอสนี้ส่วนใหญ่นิยมใช้สำหรับฉายภาพเพื่อความบันเทิงมากกว่าจะไว้ใช้บันทึก เพราะคุณภาพในการบันทึกภาพและเสียงจะสู้แบบยูแมกซ์

ไม่ไ้และไม่เหมาะในการกั้กัอ จึงต้องนำเอาสัญญาณที่ได้ไปบันทึกลงบนระบบยูเมคิกยเสียก่อนเพื่อจะทำการกั้กัอ เครื่องบันทึกภาพแบบนี้เป็นที่นิยมสำหรับงานสมัครเล่นหรือเครื่องถ่ายวิทัศน์ที่ใช้กันตามบ้านและไม่ต้องการความพิถีพิถันอะไรมากนัก

SHARP VC-220N (VHS-C)

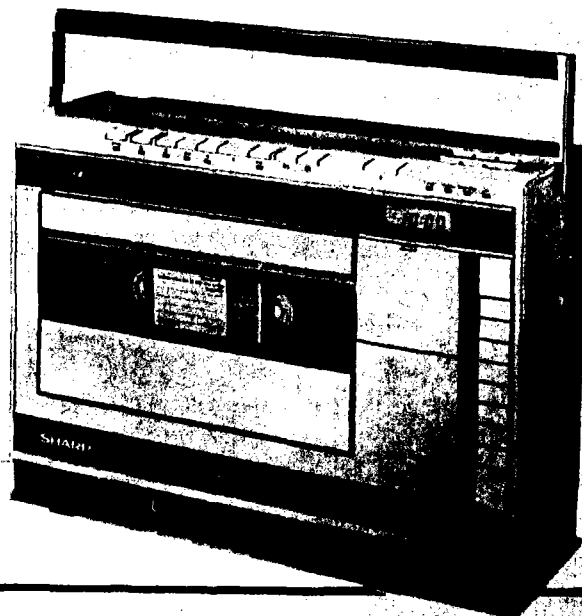
นี่เป็นวิดีโอฟอร์ทเปิดฟอร์เมท วีเอชเอส-ซีของชาร์ป นอกจากคุณสมบัติการทำงานแล้ว รุ่นนี้ยังมีระบบป้องกันความชื้น คัดต่อแทรกภาพได้ด้วยระบบแอสเซมบลี เอคิตดิง ไซไฟฟ้า 3 ทาง

- วิดีโอ จิกแนล-ซู-น็อยซ์ เรโซ มากกว่า 45 ดีบี.
- ออดิโอ จิกแนล-ซู-น็อยซ์ เรโซ มากกว่า 42 ดีบี.
- สอริเซนทอล เรโซลูชัน มากกว่า 250 เส้น
- ขนาด 177×78×238 มม.
- น้ำหนัก 2.6 กก.
- ใช้กับเทปวีเอชเอส-ซี ความยาว 30 นาที

SHARP VC-3300 (VHS)

เครื่องรุ่นนี้ของชาร์ปเป็นเครื่องกระเป๋าคือ มีพุนเฟอรินตัวเสร็จ รูปร่างสวยงามใช้ไม่มือ กระดาษดี เป็นรุ่นที่ใหม่กว่า วีซี-2300 เอส ที่ชาร์ปเคยเอาเข้ามาขาย รุ่นนี้ใช้ตั้งเวลาบันทึกการส่งหน้าได้ 1 โปรแกรมภายใน 7 วัน มีระบบแอสเซมบลี เอคิตดิงช่วยในการคัดต่อแทรกภาพ ไซไฟฟ้าได้ 3 ทาง

- วิดีโอ จิกแนล-ซู-น็อยซ์ เรโซ 45 ดีบี.
- ออดิโอ จิกแนล-ซู-น็อยซ์ เรโซ 43 ดีบี.
- สอริเซนทอล เรโซลูชัน 250 เส้น
- ขนาด 360×262×130 มม.
- น้ำหนัก 7.1 กก.
- มีรีโมทคอนโทรล 4 ฟังก์ชันให้มาด้วย

3. เทปวีดีโอ

สัญญาณภาพและเสียงที่ผ่านสายเคเบิลจากกล้องวิดีโอมายังเครื่องบันทึกเทป ได้ถูกแปลงมาเป็นสัญญาณแม่เหล็กไฟฟ้าผ่านมายังหัวเทป หัวเทปจะถูกเหนี่ยวนำเป็นแม่เหล็กไฟฟ้าซึ่งขณะนั้นหัวเทปก็หมุนด้วยความเร็วสม่ำเสมอ โดยมีแถบเทปวิดีโอวิ่งผ่านหัวเทปอยู่ เทปวิดีโอจึงถูกเหนี่ยวนำเป็นแม่เหล็กไฟฟ้าด้วย จนกลายเป็นสัญญาณภาพและเสียงเก็บไว้ในแถบบันทึกวิดีโอ

ขนาดของเทปวิดีโอ มีดังต่อไปนี้

3.1 เทป 2 นิ้ว (50 มิลลิเมตร) เป็นเทปวิดีโอสำหรับนำมาออกอากาศไม่เป็นที่ยอมรับในปัจจุบัน เพราะสถานีโทรทัศน์เกือบทั้งหมดหันมาใช้เทปขนาด 1 นิ้ว

3.2 เทป 1 นิ้ว (25 มิลลิเมตร) เป็นเทปมาตรฐานสำหรับนำมาออกอากาศ เป็นเทปที่พัฒนามาจากเทป 2 นิ้ว ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันมี 3 ชนิด คือ เอ บี และซี ซึ่งขึ้นอยู่กับเครื่องบันทึกที่ใช้กันอยู่

3.3 เทป 3/4 นิ้ว (19 มิลลิเมตร) เรียกกันทั่วไปว่า เทปยูเมติก เพราะเทปผ่านหัวเทปเป็นรูปตัวยู มี 2 ประเภท คือ ไฮแอนด์ และ โลว์แอนด์ ไฮแอนด์มีคุณภาพสูงพอที่จะออกอากาศได้ โดยเฉพาะสำหรับรายการสั้นๆ เทปไฮแอนด์เมื่อนำมาเล่นในเครื่องเล่น โลว์แอนด์ภาพจะจาง แต่ถ้านำเอาเทปไฮแอนด์ไปเล่นในเครื่องไฮแอนด์จะได้อาพที่เป็นขาว-ดำ

3.4 เทป 1/2 นิ้ว (12.5 มิลลิเมตร) มี 2 ระบบที่นิยมใช้กันในระยชาบ้าน คือ เบต้าแมกซ์ และวีเอชเอส

3.5 เทป 2000° เป็นเทปภาพที่ขนาด 1/2 นิ้ว ที่ใช้กับระบบเบต้าแมกซ์และวีเอชเอสในยุโรป ใช้บันทึกที่ละเอียดของความกว้างเทป จึงสามารถเล่นกลับไปได้

3.6 เทป 1/4 นิ้ว (6-8 มิลลิเมตร) ขนาดเดียวกับเทปเสียงแบบตลับ รูปแบบนี้เป็นรูปแบบใหม่ที่ทำให้คุณภาพของภาพและเสียงที่ดีในขนาดกระทัดรัด

4. อุปกรณ์เสียง

ไมโครโฟน

กล้องถ่ายวิดีโอบางเครื่องมีไมโครโฟนแบบคอนเดนเซอร์ในตัว บางเครื่องต้องใช้ไมโครโฟนต่อจากภายนอก แต่ถึงแม้ว่ากล้องถ่ายวิดีโอจะมีไมโครโฟนในตัว บางครั้งก็จำเป็นที่จะต้องใช้ไมโครโฟนแยกอีกตัวจะเห็นการคิดว่า ภัยพิบัติที่ว่า

1) กล้องถ่ายวิดีโออยู่ห่างจากแหล่งกำเนิดมากเกินไป ทำให้เราไม่สามารถรับเสียงที่เราต้องการบันทึกลงไปได้

2) ในการบันทึกเสียงด้วยคอนเดนเซอร์กล้องวิดีโอนั้นจะไม่สามารถแยกเสียงที่เราต้องการหลัก และเสียงบรรยากาศได้ ทำให้เกิดเสียงสะท้อนที่เราไม่ต้องการเกิดขึ้น ซึ่งความหลักการใช้ไมโครโฟนแล้วผู้พูดไม่ควรจะพูดห่างจากไมโครโฟนเกินระยะ 20-30 ซม. ถ้าหากเกินไปจะทำให้เกิดเสียงค้องหรือไม่ได้ยิน หรืออาจมีเสียงรบกวนอื่นๆเกิดขึ้นได้

ชนิดของไมโครโฟนตามการใช้งาน

เนื่องจากยังไม่มีไมโครโฟนชนิดใดที่รวบรวมเอาคุณลักษณะที่ต้องการในการใช้งานทั้งหมดเอาไว้ได้ จึงต้องมีการเลือกใช้ให้เหมาะสมกับความต้องการในการใช้งาน และต้องรู้จักการใช้งานของไมโครโฟนแต่ละชนิดด้วย ซึ่งจะมีลักษณะการใช้งานที่แตกต่างกัน ดังจะกล่าวในรายละเอียดต่อไป

ลักษณะของการใช้งานไมโครโฟนแต่ละประเภท จำแนกได้เป็น 2 ชนิด คือ

- ไมโครโฟนแบบเคลื่อนที่ได้
 - ไมโครโฟนแบบเคลื่อนที่ไม่ได้
- 1) ไมโครโฟนแบบชนิดเคลื่อนที่ได้

ไมโครโฟนแบบชนิดเคลื่อนที่ได้มีอยู่ด้วยกัน 4 ชนิด ได้แก่

- 1.1) บูมไมโครโฟน (Boom microphones)
- 1.2) ไมโครโฟนคิพเพอเลอ (lavalier microphones)
- 1.3) ไมโครโฟนถือ (hand microphones)
- 1.4) ไมโครโฟนไม่มีสาย (wireless or FM microphones)

1.1) นูมไมโคร โฟน

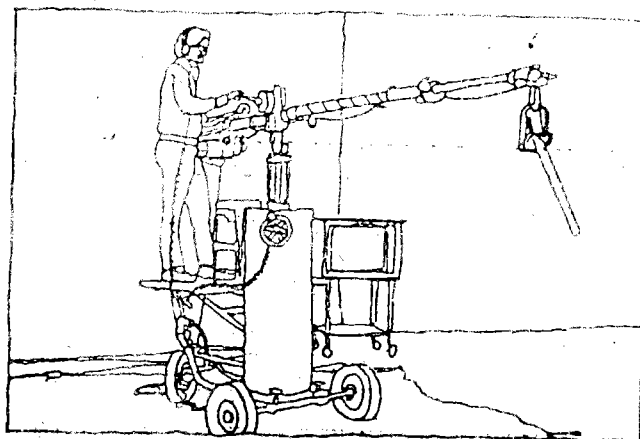
เป็นไมโคร โฟนที่ใช้สำหรับเก็บเสียงจากต้นกำเนิดเสียงภายในห้องผลิตรายการโทรทัศน์ เป็นไมโคร โฟนที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ง่ายและรวดเร็ว เพราะต้องติดตั้งให้มีเครื่องช่วยในการเคลื่อนย้ายไมโคร โฟน นูมไมโคร โฟนสามารถติดตามการเคลื่อนไหวของผู้แสดง โดยไมโคร โฟนเป็นหัวที่เคลื่อนย้ายตามไปโดยอัตโนมัติและการเคลื่อนย้ายก็ขึ้นอยู่กับขนาดของนูมไมโคร โฟนอีกด้วย ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขนาดด้วยกัน คือ

นูมไมโคร โฟนขนาดใหญ่ ใช้ในห้องผลิตรายการโทรทัศน์ที่มีความพร้อมในการผลิตมากที่สุด การเคลื่อนย้ายจะต้องอาศัยรางยาวใช้แขวนอยู่บนเพดานเพื่อช่วยให้นูมไมโคร โฟนเคลื่อนที่ได้อย่างนิ่มนวลและเรียบ นอกจากนี้ยังมีข้อต่อที่สามารถยืดและหดได้ หมุนไถ่รอบทิศทาง เปลี่ยนมุมได้ทั้งแนวนอนแนวตั้ง นูมไมโคร โฟนแบบนี้ช่วยให้ผู้แสดงสามารถเคลื่อนไหวไปตามบทโทรทัศน์ได้อย่างคล่องตัว แต่ต้องเป็นห้องผลิตรายการที่มีขนาดใหญ่

นูมไมโคร โฟนขนาดกลาง เป็นไมโคร โฟนที่ใช้ในกรณีที่ห้องผลิตรายการหรือสตูดิโอมีขนาดเล็กเนื้อที่จำกัด จึงต้องใช้ไมโคร โฟนที่มีความสามารถในการยื่นเข้าหาผู้แสดงได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แทนที่ใช้ในการติดตั้งไมโคร โฟนจึงยาว ทำให้เรียกนูมไมโคร โฟนแบบนี้ว่า ไมโคร โฟนยิราฟ สามารถปรับทิศทางของไมโคร โฟนได้ทั้งมุมก้มมุมเงย ทั้งยังเป็นไมโคร โฟนที่มีน้ำหนักเบา กลไกในการทำงานง่าย โดยใช้ผู้ควบคุมการทำงานเพียงคนเดียว ข้อเสียของไมโคร โฟนแบบนี้ คือ ไม่สามารถยืดและหดได้ทำให้ต้องตั้งไมโคร โฟนเอาไว้ให้ใกล้ต้นกำเนิดเสียงมากที่สุด เมื่อเป็นเช่นนี้กล้องวิดีโอจึงจับภาพได้เฉพาะมุมแคบ ไม่สามารถจับภาพมุมกว้างได้ และต้องติดตั้งอยู่บนล้อเลื่อนเคลื่อนย้ายตามพื้นที่ของผลิตรายการหรือสตูดิโอ จึงเป็นเหตุไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้เร็ว เพราะอาจจะสะดุดกับสายของกล้องวิดีโอที่อยู่ตามพื้นได้

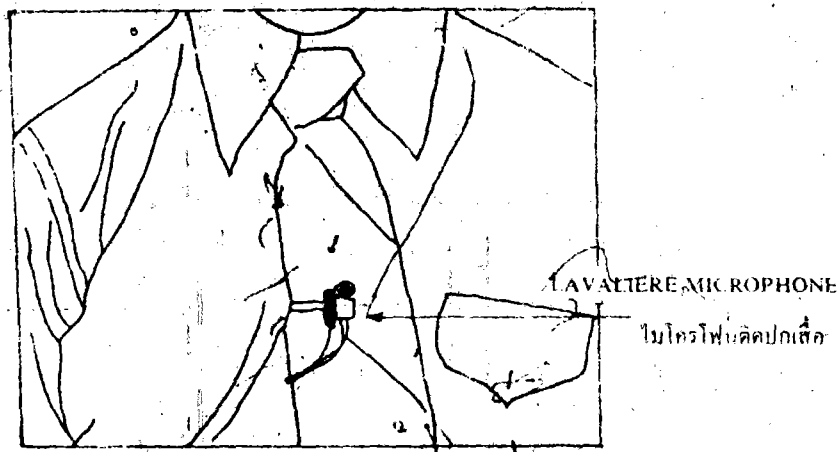
นูมไมโคร โฟนขนาดเล็ก มีลักษณะการทำงานคล้ายนูมไมโคร โฟนขนาดกลาง โดยล้อเลื่อนจะมีขนาดเล็กลง แทนยื่นไมโคร โฟนจะสั้นลง สำหรับใช้กับห้องที่มีขนาดจำกัดคงไม่อีกอาจจะใช้เป็นนูมไมโคร โฟนที่เสริมนูมไมโคร โฟนชนิดอื่นได้

ภาพตัวอย่างแบบไมโคร โฟนที่ใช้กับกล้องวิดีโอ

1.2) ไมโครโฟนติดเสื้อ

เป็นไมโครโฟนที่มีขนาดเล็กสามารถติดตามปกเสื้อได้ หรือซ่อนไว้ตามเนคไทของผู้แสดง โดยที่ผู้แสดง ไม่ต้องถือเอาไว้ทำให้การแสดงเป็นไปอย่างธรรมชาติและสะดวก การเคลื่อนย้ายไมโครโฟนนี้เป็นการเคลื่อนย้ายให้ผู้แสดงจะเป็นผู้เคลื่อนย้ายตามการแสดงของตนได้โดยไม่ต้องอาศัยดอกลีลาหรือแทนเป็นไมโครโฟนให้เกะกะ และลักษณะการรับเสียงของไมโครโฟนจะรับเสียงไร้รอยทิศทางเท่ากัน ข้อเสียของไมโครโฟนแบบนี้คือ การที่ผู้แสดงเผลอทำให้คุณภาพของเสียงลดลง และเนื่องจากมีขนาดเล็กจึงมีความเสถียรต่อไมโครโฟนแบบอื่นๆไม่ได้

1.3) ไมโครโฟนแบบถือ

ผู้แสดงจะต้องเป็นผู้ถือไมโครโฟนไว้กับตนเอง จึงทำให้การควบคุมทิศทางของไมโครโฟนสะดวก ไม่ยุ่งยาก เพราะไม่จำเป็นต้องเคลื่อนตามผู้แสดง ไม่ต้องอาศัยแทนเป็นให้เกะกะเหมาะแก่งานที่จะใช้นอกสถานที่ โดยส่วนใหญ่จะใช้ในการร้องเพลง เพราะต้องแค่เฉพาะเสียงร้องของนักร้องที่ถือไมโครโฟนให้ชัดเจนที่สุด ไมโครโฟนแบบนี้มักใช้โหนดไมโครโฟนรับเสียงรบกวนทิศทาง จะเห็นว่าเป็นไมโครโฟนชนิดเดี่ยวที่สามารถปล่อยให้ปรากฏอยู่ในจอรับภาพได้ ไมโครโฟนชนิดนี้จะต้องระวังเรื่องระยะห่างจากริมฝีปากผู้แสดง ถ้าอยู่ใกล้เกินไปอาจได้ยินเสียงลมหายใจ และไม่ควรถือแกว่งไปมาเพราะจะทำให้คุณภาพของเสียงเสียไปท้าย ทั้งผู้แสดงยังต้องคอยระวังเรื่องสายไมโครโฟนว่าตึงเกินไปหรือสะกูดสายอีกด้วย

1.4) ไมโครโฟนแบบไม่มีสาย

ไมโครโฟนชนิดนี้ใช้หลักในการส่งวิทยุ เอฟเอ็ม รับมีการรับเสียงประมาณ 500-1,000 ฟุต โดยภาครับและขยายสัญญาณจะส่งเข้าเครื่องผสมคลื่น (master audio mix) ภายในไมโครโฟนจะมีเครื่องส่งวิทยุและมีสายอากาศยื่นออกมาจากตัวไมโครโฟน หรืออาจจะทำเป็นสายคล้องคอผู้แสดงก็ได้ด้วย ถึงแม้ว่าไมโครโฟนแบบไม่มีสายจะมีคุณภาพไม่ดีเท่าแบบไมโครโฟน ทั้งยังมีราคาแพงแต่นิยมใช้กับงานที่ต้องการเสียงที่มีคุณภาพสูง สะดวกในการใช้และการควบคุมง่าย

2) ไมโครโฟนชนิดไม่เคลื่อนที่

ในบางโอกาสก็ยังคงใช้ไมโครโฟนแบบอยู่กับที่ที่ไม่มีการเคลื่อนย้าย สำหรับการผลิตรายการโทรทัศน์บางรายการ ซึ่งมีอยู่ด้วยกันอีก 4 แบบ คือ

2.1) ไมโครโฟนแบบตั้งโต๊ะ (desk microphones)

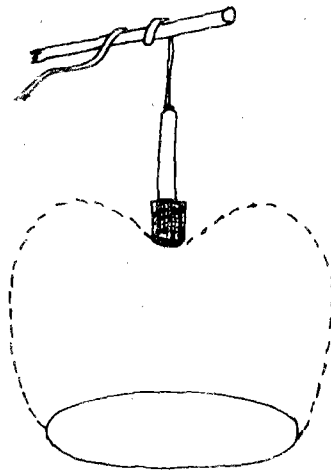
เป็นไมโครโฟนที่ใช้สำหรับตั้งโต๊ะ เหมาะสำหรับการอภิปราย รายงานข่าว หรือรายการที่ผู้แสดงต้องนั่งอยู่กับที่

2.2) ไมโครโฟนแบบยืน (stand microphone)

ไมโครโฟนชนิดนี้ใช้ในกรณีที่ไม่มี การเคลื่อนที่ของผู้แสดง และไมโครโฟนจะปรากฏอยู่ในจอ โดยคำนึงถึงคุณภาพของเสียงค่อนข้างมาก จึงจำเป็นต้องใช้ไมโครโฟนหลายตัวเพื่อเพียงพอต่อการรับเสียง เพราะอาจเป็นการรับเสียงแบบเป็นกลุ่ม ที่ต้องระวังคือใช้ไมโครโฟนหลายตัวจะทำให้มีสายไฟเกะกะการเคลื่อนย้ายของกล้องมากขึ้น

2.3) ไมโครโฟนแบบแขวน (hang microphones)

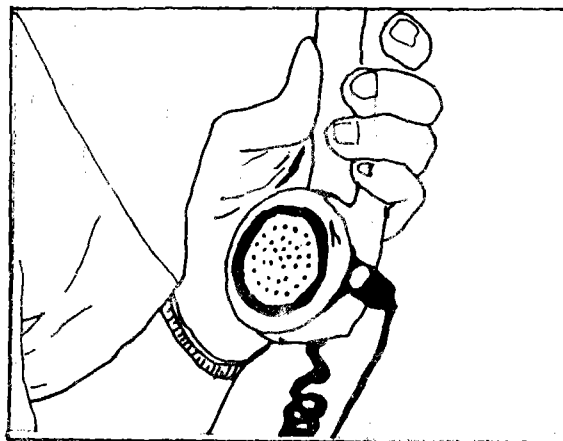
เป็นไมโครโฟนที่ใช้แทนแบบไมโครโฟน ในกรณีที่ห้องผลิตรายการหรือสตูดิโอมีเนื้อที่จำกัดและไม่สามารถใช้แบบไมโครโฟนได้ หรืออาจใช้เป็นตัวเสริมเพิ่มจากแบบไมโครโฟน ถ้ามีตัวเดียวก็ไม่สามารถรับเสียงได้ทั่วถึง จึงต้องใช้ไมโครโฟนแขวนเพื่อช่วยในการรับเสียงให้มีพื้นที่มากขึ้น ไมโครโฟนแขวนจะค้างแขวนให้ตรงกับตำแหน่งของคนที่กำเนิดเสียง จึงมักเป็นการแขวนอยู่ในตำแหน่งที่ถาวร ดังนั้น ถ้าผู้แสดงต้องมีการเคลื่อนไหวมากๆ ก็จะทำให้คุณภาพของเสียงไม่ดีพอ และถ้าแขวนเอาไว้ใกล้กับผนังที่เรียบมากเกินไปก็จะทำให้เกิดเสียงสะท้อนขึ้นได้

ไมโครโฟนแบบแขวน

2.4) ไมโครโฟนแบบซ่อน (hidden microphones)

การใช้ไมโครโฟนแบบนี้นิยมใช้ในการผลิตรายการโทรทัศน์ยุคแรกๆ โดยนิยมการซ่อนไมโครโฟนแบบนี้ไว้ตามต้นไม้ ตามโต๊ะ ที่โทรศัพท์ ปัจจุบันไม่นิยมใช้เพราะไม่สามารถรับเสียงได้ดีนัก ส่วนมากเสียงมักอยู่นอกบริเวณที่มีการรับเสียงของไมโครโฟน (audio pool) และผู้ควบคุมเสียงในห้องควบคุมไม่สามารถแก้ไขหรือช่วยเหลือใดๆ ได้เลย

ไมโครโฟนแบบซ่อน

5. อุปกรณ์ในการจัดแสง

อุปกรณ์การจัดแสงมีความจำเป็นอย่างมากในการถ่ายทำวิดีโอเพราะจะช่วยให้ในการเพิ่มแสงโดยรวมให้สว่างแก่ภาพที่จะถ่าย ทั้งยังช่วยในการบันทึกสีให้ถูกต้องและเพื่อเน้นลักษณะของวัตถุอีกด้วย กล้องถ่ายวิดีโอจะทำงานได้ดีก็ต่อเมื่อได้รับแสงที่เพียงพอแก่การบันทึกภาพ สำหรับกล้องวิดีโอที่ไม่ให้หลอดภาพหรือไม่ให้หลอดภาพจะมีค่าความสามารถในการรับแสงได้มากกว่าวิดีโอที่ใช้หลอดภาพ ซึ่งจะมีค่าความสามารถในการรับภาพในแสงเพียง 10 ลักซ์ขึ้นไป แต่มีให้หมายความว่าในการถ่ายภาพในที่ที่มีแสงน้อยจะทำให้ภาพออกมาชัดเจน เพราะถ้าแสงยิ่งน้อยกล้องจะไม่สามารถแยกสีวัตถุได้ตามความเป็นจริง และยังทำให้การบันทึกภาพที่ได้นั้นค่อนข้างมืดไม่สว่างสดใสเหมือนกับการถ่ายภาพด้วยแสงที่มาก ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมียุกรณ์ที่ให้แสงสว่างการแหล่งกำเนิด ไม่ว่าจะเป็นจากแสงธรรมชาติหรือแสงประดิษฐ์ก็ตาม

สำหรับการถ่ายภาพด้วยแสงประดิษฐ์ โดยเฉพาะการถ่ายภาพด้วยอุปกรณ์การจัดแสงจะสะดวกกว่าการถ่ายด้วยแสงธรรมชาติ เพราะเราไม่สามารถบันทึกภาพได้ในเวลากลางคืน และในสถานที่ที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอ ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องมียุกรณ์ให้แสงสว่างจากแหล่งกำเนิดเคลื่อนเข้ามาช่วยในการบันทึกภาพ สำหรับอุปกรณ์ในการจัดแสงที่ใช้กันโดยทั่วไปจะมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ

1) Directional light

2) Diffused light

1) Directional light

เป็นแสงสว่างที่ส่องสว่างมีทิศทางแน่นอน คือ สามารถจำกัดแสงให้อยู่ในบริเวณที่ต้องการ อุปกรณ์ที่ใช้ให้แสงแบบนี้ คือ หลอดสปอตไลท์ และเงาที่ได้จะเป็นความเข้มของเงาแบบ fast falloff

2) Diffused light

เป็นการให้แสงกระจายไปในพื้นที่กว้าง บริเวณของแสงจะไม่ชัดเจน อุปกรณ์ที่ใช้ในการให้แสงแบบนี้ คือ flood lightเงาที่ได้จะเป็นเงาที่ทอดลงอย่างจางๆ แบบ slow falloff

ประเภทของอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดแสง

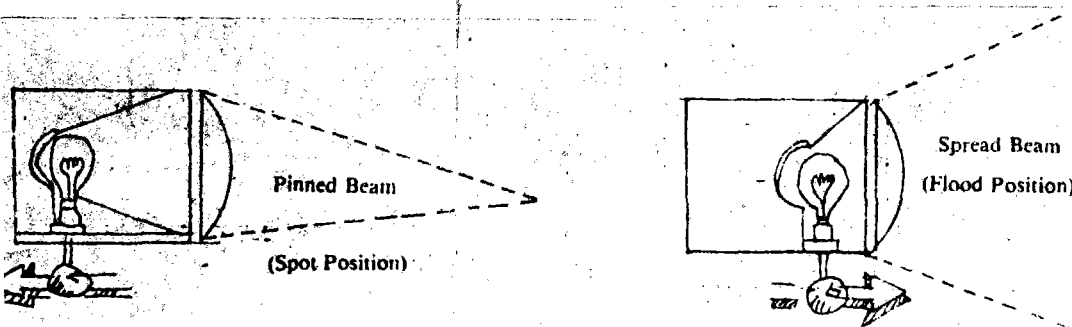
5.1 . สปอตไลท์ (spot light)

โดยทั่วไปจะพบว่ามักนิยมใช้ไฟ spot light ในการผลิตรายการโทรทัศน์ หรือการบันทึกภาพยนตร์ และนิยมใช้ในการให้แสงอย่างพื้นๆ อยู่ 2 ชนิดด้วยกัน คือ

- the fresnel spotlight

- the ellipsoidal spotlight

- the fresnel spotlight ได้ตั้งชื่อไว้ตาม **augustin fresnel** ผู้ประดิษฐ์เลนส์ที่ใช้กับสปอตไลท์ชนิดนี้ ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ใช้มาที่สุดเพราะสามารถปรับให้ใช้งานได้ทั้งกระจายแสง (flood beam) และรวมแสง (pinned beam) ดังภาพที่แสดงนี้

ส่วนใหญ่ในการผลิตภาพยนตร์หรือผลิตรายการโทรทัศน์ มักใช้ไฟ fresnel spotlight ที่มีขนาดใหญ่ที่สุด คือ 5,000 วัตต์ แต่โดยทั่วไปแล้วมักใช้แบบธรรมดา คือ 1,000-2,000 วัตต์ เป็นต้น

- the ellipsoidal spotlight

หลอดไฟแบบนี้จะมีลำแสงพุ่งตรง (beam) ไปตามทิศทางที่เราหันไป เป็นหลอดที่มีกำลังสูงและมีเลนส์ที่ทำหน้าที่ reflector ซึ่งสามารถทำให้ทั้งการพุ่งแสงตรงไปยังวัตถุที่ต้องการ สามารถกวาดแสงให้ออกไปในพื้นที่กว้างๆ ได้ โดยทำให้แสงพุ่งตรงเป็นรูปสามเหลี่ยมหรือสี่เหลี่ยมก็ได้

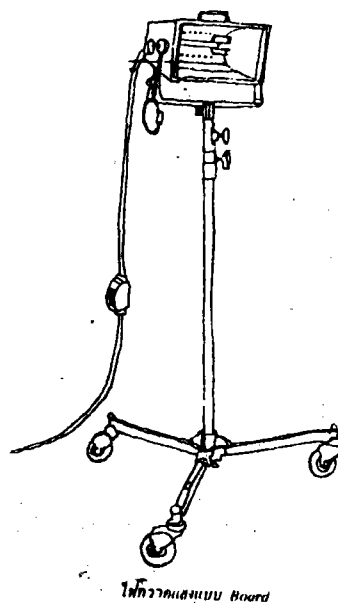
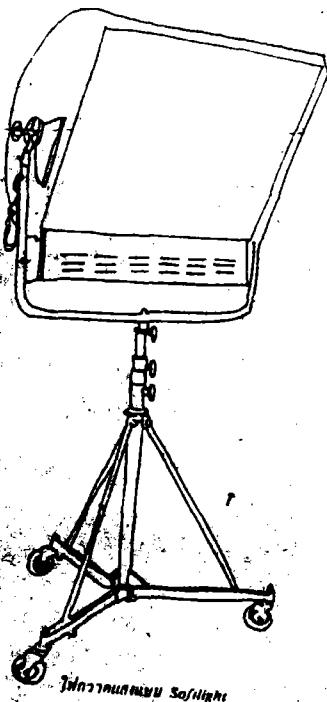
เป็นไฟที่ทำหน้าที่ให้แสงกระจายไปทั่วบริเวณ ส่วนมากมักใช้หลอดแบบควอทซ์
แสงแบบ flood light แบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ

5.1.1 แบบสคูป (scoop)

เป็นไฟที่มีความเข้มของแสงประมาณ 1,000-2,000 วัตต์ สามารถ
แบ่งได้โดยขนาดของเส้นผ่าศูนย์กลางของscoop reflector เช่น 14 นิ้ว 16 นิ้ว
18 นิ้ว ไฟสคูปนิยมใช้กันในการถ่ายภาพยนตร์และรายการโทรทัศน์มักเป็นไฟ 16 นิ้ว
และ 14 นิ้ว ขนาด 1,000 วัตต์ ไฟสคูปจะไม่มีเลนส์ที่ส่งไปจุดใดจุดหนึ่งตายตัว
และสามารถปรับให้ไปในทิศทางใดก็ได้

5.1.2 แบบที่ใช้ความแสง

เป็นไฟที่สามารถให้แสงได้ในรัศมีกว้างมากและให้แสงอ่อนมาก
(extremly diffused) แบ่งออกเป็น แบบแสงกว้าง (boards) กับแสง
อ่อน (softlights)

5.1.3 the floodlight bank

ประกอบด้วยหลอดไฟที่มีreflector อยู่ในตัวเรียงๆกัน จำนวน 6,9,12 หรืออาจจะมากกว่านั้น

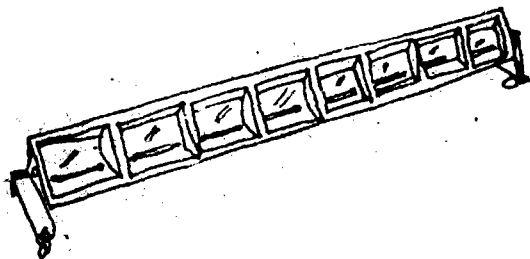
5.1.4 the strip, or cycchorama, light

โดยปกติแล้วจะใช้กับงานที่ต้องการแสงเป็นบริเวณกว้างมาก หรือที่ๆไม่มีสิ่งใดบังอยู่หน้าฉากเลย

ที่ยึดดวงไฟ

โดยปกติแล้วในห้องผลิตรายการโทรทัศน์นั้น บนเพดานจะมีรางเหล็กติดไว้ใช้สำหรับยึดดวงไฟ โดยบางห้องที่มีความสมบูรณ์มากน้อยก็จะมีรางเลื่อนเพื่อสะดวกในการจัดแสง แต่ในบางกรณีการจัดแสงก็ยังอาศัยที่ยึดดวงไฟสำหรับบริเวณอื่นๆอีก ที่ยึดดวงไฟที่นิยมใช้กันได้แก่

1. แบบขึงยี่น ส่วนใหญ่จะใช้กับดวงไฟที่มีน้ำหนักเบา และการใช้ก็จะต้องระวังไม่ให้เข้าไปรบกวนการเคลื่อนย้ายของกล้องด้วยวิธีที่หนึ่งหรือกล้องโทรทัศน์
2. แบบติดกับฉาก จะต้องใช้ที่หนีบติดกับฉากและสามารถปรับไปในทิศทางต่างๆได้
3. แบบแขวนบนรางเหล็ก มีทั้งที่ใช้ติดกับรางเหล็กเฉยๆ และแบบที่สามารถปรับให้สูงต่ำได้ตามความต้องการ

6. วัสดุอุปกรณ์อื่นๆ

ในการถ่ายทำภาพทัศนนั้น หากเป็นการถ่ายทำในห้องบันทึกรายการมักไม่ค่อยมีปัญหาเพราะอุปกรณ์พร้อมอยู่ในที่ของมันแล้ว แต่ถ้าเป็นการถ่ายทำภาพทัศนนอกสถานที่ ผู้รับผิดชอบต้องคำนึงถึงอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ช่วยให้การถ่ายทำภาพทัศนเป็นไปด้วยความสะดวก อุปกรณ์เหล่านั้นได้แก่

6.1 แบตเตอรี่ หากสถานที่ที่จะออกไปถ่ายทำไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ ไฟกระแสตรงที่จะใช้กับกล้องและเครื่องบันทึกภาพทัศนสามารถได้ไฟจากแบตเตอรี่ได้

6.2 เครื่องแปลงสัญญาณไฟ มีไฟฟ้าใช้ก็ต้องผ่านเครื่องแปลงสัญญาณไฟเสียก่อน เพื่อแปลงจากไฟฟ้ากระแสสลับให้เป็นไฟฟ้ากระแสตรง

6.3 มอนิเตอร์ ภาพที่ปรากฏจะไปตามที่ต้องการหรือไม่ นอกจากดูจากช่องมองภาพที่ติดอยู่กับกล้องแล้ว ควรดูจากมอนิเตอร์ เพราะเราสามารถตรวจสอบดูรายละเอียดของภาพ องค์ประกอบของภาพรวมทั้งสีที่ปรากฏได้ดีกว่า

6.4 รีเฟล็กเตอร์ หรือแผ่นสะท้อนแสง ใช้ในกรณีที่ต้องการสะท้อนแสง โดยเฉพาะแสงธรรมชาติให้ตกตอกลงไปในทิศทางที่ต้องการ

6.5 สายเคเบิลยาว ถ้าสายเคเบิลที่เสียบโยงระหว่างกล้องภาพทัศนกับเครื่องบันทึกเทปสั้นไป หรือเครื่องบันทึกเทปไม่สามารถเคลื่อนย้ายตามกล้องได้ในบางสถานที่ ก็จำเป็นต้องใช้สายเคเบิลยาวกว่าปกติ บางครั้งยาว 10-20 เมตร

6.6 แฉกปลั๊กไฟ การใช้ไฟฟ้าในอาคารบางครั้งไม่สะดวก เพราะมีปลั๊กไฟจำนวนน้อย แต่เราจำเป็นต้องใช้เสียบโคมไฟบ้าง ใช้กับเครื่องแปลงสัญญาณไฟบ้าง จึงจำเป็นต้องทำแฉกปลั๊กไฟชนิดใหม่ให้มีจำนวนมากขึ้น ควรมีสวิตช์เปิด - ปิด รวมทั้งฟิวส์ด้วย เพื่อป้องกันไฟลัดวงจร

6.7 รม และผ้าพลาสติก การถ่ายทำภาพทัศนกลางแจ้งหากแสงแดดร้อนเกินไป อาจทำความเสียหายต่อกล้องและเครื่องบันทึกเทปได้ ควรใช้ร่มบังแดดไว้ หรือเมื่อฝนตกก็ไม่ควรให้ละอองฝนถูกตัวกล้องและเครื่องบันทึกเทป ควรใช้ร่ม หรือผ้าพลาสติกคลุมกันฝนโดยเร็ว ไม่เช่นนั้นความชื้นจากฝนจะทำให้กลไกอิเล็กทรอนิกส์เสียหายในภายหลังได้

วิธีการใช้กล้องถ่ายภาพวิดีโอและเครื่องบันทึกเทปภาพทัศน์

ในบทที่ผ่านมาเป็นการพูดถึงเรื่องการเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นในการถ่ายทำ รวมถึงวิธีการใช้อุปกรณ์ต่างๆในการบันทึกภาพ ในบทนี้จะเป็นการแนะนำวิธีการใช้กล้องวิดีโอและเครื่องบันทึกภาพ

ในการบันทึกภาพด้วยกล้องวิดีโอ ปัญหาส่วนมากสำหรับผู้เริ่มต้นถ่ายภาพคือการต่อสายอุปกรณ์ต่างๆเพื่อการถ่ายภาพ ซึ่งมีความสลับซับซ้อนกันมาก ในบทนี้จะเสนอถึงวิธีการต่ออุปกรณ์ต่างๆเพื่อการบันทึกภาพอย่างง่ายๆ สำหรับวิธีการบันทึกภาพเมื่อเราได้อุปกรณ์ต่างๆเตรียมพร้อมเรียบร้อยแล้ว ก็เริ่มตั้งแต่การต่อสายนำสัญญาณของเครื่องบันทึกวิดีโอเข้ากับกล้อง ซึ่งสายนำสัญญาณนี้จะประกอบด้วยสายนำสัญญาณภาพและสัญญาณเสียง ซึ่งกล้องถ่ายวิดีโอในระบบ VHS, U-matic และระบบอื่นๆจะเหมือนกัน แตกต่างกันที่ตัวเชื่อมต่อหรือปลั๊กสำหรับต่อเข้ากับเครื่องบันทึกวิดีโอ โดยปกติแล้วกล้องถ่ายภาพทัศน์ที่ผลิตมาจากแต่ละบริษัทจะใช้ด้วยกันได้ เพียงแต่ต้องใช้ตัวเชื่อมต่อพิเศษมาต่อสายนำสัญญาณของกล้องเข้ากับเครื่องบันทึกวิดีโอ

การต่อเชื่อมอุปกรณ์ในระบบการถ่ายวิดีโอแบบอยู่กับที่

ในระบบการบันทึกภาพจะมีจุดต่ออยู่ 5 จุดคือ จะมีช่องเสียบสำหรับนำสัญญาณเข้าและออกดังนี้

สัญญาณภาพเข้า (video in) ทำหน้าที่รับสัญญาณภาพจากกล้องถ่ายภาพทัศน์ เครื่องบันทึกวิดีโอและเครื่องรับโทรทัศน์

สัญญาณภาพออก (video out) ทำหน้าที่ส่งสัญญาณภาพไปเครื่องรับโทรทัศน์หรือเครื่องบันทึกวิดีโอเครื่องอื่นๆ

สัญญาณเสียงเข้า (audio in) ทำหน้าที่รับสัญญาณเสียงจากไมโครโฟน เครื่องขยายเสียงหรือเครื่องบันทึกวิดีโอเครื่องอื่น

สัญญาณเสียงออก (audio out) ทำหน้าที่ส่งสัญญาณเสียงไปยังเครื่องรับและฉายภาพโทรทัศน์ทั่วไป หรือเครื่องบันทึกวิดีโอเครื่องอื่น

การต่ออุปกรณ์เพื่อทำการบันทึกภาพ

การบันทึกภาพโดยใช้กล้องถ่ายวิดีโอ ให้ต่อสายจากจุด "video out" ของกล้องเข้ากับจุด "video in" ของเครื่องบันทึกวิดีโอและถ้าต้องการต่อไมโครโฟนด้วยก็ให้ต่อสายของไมโครโฟนเข้ากับ "audio in" ของเครื่องบันทึกวิดีโอ สำหรับสายนำสัญญาณภาพจะมีลักษณะเป็นสายเสียบ 10 ขา และอีกปลายอีกด้านหนึ่งจะเป็นสายออกมา 5 เส้นด้วยกัน ทั้งหมดนี้เราเรียกว่าอะแดปเตอร์ สาย 10 ขานี้จะมีตัวอักษรภาษาอังกฤษกำกับไว้ว่า camera อีกปลายจะมีตัวอักษรบอกอีกว่า video out วิธีการต่อก็นำสายต่อ 10 ขาที่ออกจากกล้องวิดีโอที่ทางด้าน VTR ของกล้อง และนำสายนำสัญญาณภาพที่เหลือของปลายอีกด้านหนึ่งไปต่อกับเครื่องบันทึกวิดีโอในจุดต่อ camera

ต่อไปให้นำสายที่มีเครื่องหมาย audio out จากอะแดปเตอร์ไปต่อเข้ากับเครื่องบันทึกเทปทางช่องสัญญาณเสียงเข้าหรือที่มีคำว่า audio in จากนั้นให้นำสายคำว่า pause จากอะแดปเตอร์ไปเข้าช่องเสียบ remote ที่เครื่องบันทึกเทป สำหรับสายอีกสองเส้นจะต่อเสียบเข้ากับเครื่องเทปก็ได้ หรือจะไม่เสียบต่อก็ได้ทั้งนี้ เพราะไม่มีผลต่อการบันทึกเทป เพียงแต่จะเป็นเพียงสายนำสัญญาณย้อนกลับมาเข้ากล้องเพื่ออยู่ในช่องมองภาพสำหรับภาพที่ได้นับที่เรียบร้อยแล้ว

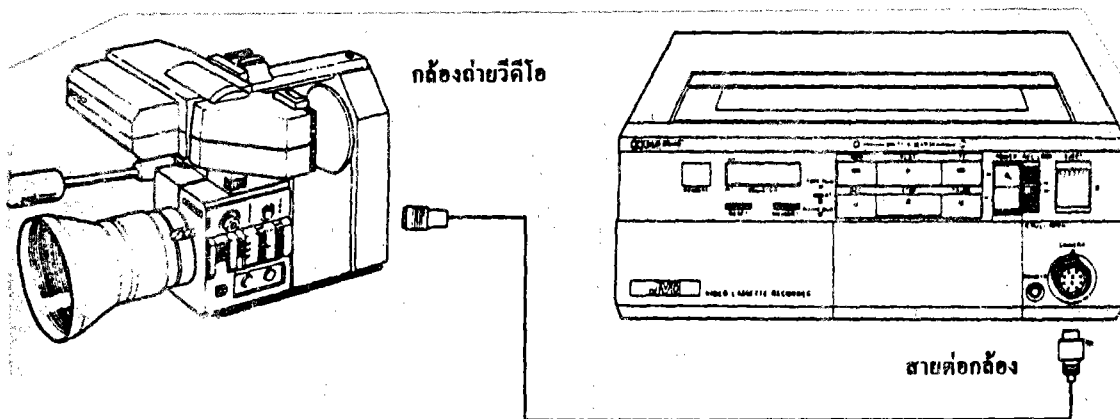
ต่อจากนั้นให้นำสายต่อกล้องซึ่งมีความยาวประมาณ 15 เมตรโยนนำห้อย 10 ขาที่เป็นตัวเสียบตัวอะแดปเตอร์ เหตุที่ต้องใช้สายต่อเพราะว่าสายจากกล้องส่วนมากจะยาวไม่เกิน 2 เมตรเป็นอย่างมาก ฉะนั้นถ้าไม่ใช้สายต่อกล้องเมื่อใดที่ต้องการเปลี่ยนมุมกล้อง จะต้องเคลื่อนย้ายเครื่องเทปไปค่ายทุกครั้ง ถ้าเป็นเช่นนั้นการถ่ายทำก็จะไม่มีความสะดวกแน่นอน จึงสมควรใช้สายต่อกล้องจะสะดวกกว่า เพราะเราสามารถจะแบกเฉพาะกล้องห่างจากเครื่องเล่นเทปได้ถึง 15 เมตร เมื่อต่อสายเสียบกล้องเข้ากับตัวอะแดปเตอร์แล้ว หัวอีกด้านหนึ่งของสายต่อกล้องให้นำไปต่อสายที่ออกมาจากตัวกล้อง เพียงเท่านั้นพร้อมที่จะทำการบันทึกภาพได้ทันที

เมื่อจะเริ่มบันทึกภาพให้เปิดสวิสช์เพื่อให้เครื่องเทปทำงานเสียก่อน แล้วกดปุ่มหยุดเทป (stop) ต่อไปจึงกดปุ่มเล่นกลับ (play) และบันทึก (rec) พร้อมกัน เครื่องเทปก็จะเตรียมพร้อมรอการบันทึก ต่อจากนั้นให้เปิดสวิสช์ที่ตัวอะแดปเตอร์เพื่อป้อนไฟไปเลี้ยงกล้อง และเปิดสวิสช์ทำงานที่กล้องภาพในช่องมองภาพที่กล้องจะปรากฏขึ้น ถ้าต้องการให้ภาพที่ปรากฏไปปรากฏบนเครื่องรับโทรทัศน์สีหรืออนิเตอร์ก็เพียงแค่นำสายอาร์เอฟ (RF-cable) ต่อจากเครื่องวิทัศน์ทางของอาร์เอฟเอาท์ (RF-out) ไปเข้าทางช่องเสียบสายอากาศของเครื่องรับโทรทัศน์ และตั้งช่องเครื่องรับโทรทัศน์ให้ตรงกับเครื่องเทป ภาพจากกล้องจะปรากฏบนเครื่องรับด้วย

ประโยชน์ที่ได้จากการทดสอบจากกล้องให้ออกทางเครื่องรับคือ เราสามารถปรับความสมดุลของสีได้ถูกต้อง โดยที่กล้องจะมีปุ่มควบคุมชนิดนี้อยู่ซึ่งจะมีตัวอักษรกำกับไว้ว่า ไวท์บาลานซ์ (white balance) คุณภูมิของแสงสว่างมีส่วนสำคัญอย่างมากที่ทำให้พื้นสีของภาพเปลี่ยนไป ฉะนั้นขณะที่มองในช่องมองภาพของกล้องจะไม่เห็นสีสรรของภาพคงเป็นเพียงสีขาวเท่านั้น จึงยากต่อการที่จะทราบว่าพื้นสีของภาพเปลี่ยนไปแล้วหรือยัง สำหรับเรื่องของการใช้กล้องพอจะสรุปหลักสำคัญง่ายๆคือ เมื่อเปิดสวิสช์กล้องแล้วให้ปรับความสมดุลของแสง (white balance) ก่อนเป็นลำดับแรก และตรวจว่าปุ่มควบคุมคุณภูมิสีผลักไปอยู่ที่ตำแหน่งถูกต้องหรือไม่ เช่น ภายในอาคารต้องผลักไปที่อินดอร์ (in door) เป็นต้น เมื่อกล้องพร้อมที่จะบันทึกให้กดปุ่มเล่นกลับ (play) และกดปุ่มบันทึกภาพ (rec) พร้อมกัน กล้องจะหยุดเทปชั่วคราวทันทีเมื่อกดปุ่มควบคุมที่กล้องบันทึกเทปก็จะเริ่มทำการบันทึกภาพ ถ้าถ่ายโดยใช้ไฟแบคเทอรี่เมื่อมีไฟเตือนที่กล้องว่าแบคเทอรี่อ่อน จะต้องหยุดเทปและเปลี่ยนแบคเทอรี่ก้อนใหม่ทันทีมิฉะนั้นแบคเทอรี่จะหยุดการใช้งานจะสิ้น

สำหรับการบันทึกภาพมีข้อสำคัญอีกประการสำหรับมือใหม่คือ เวลาถ่ายส่วนใหญ่มือจะไม่นิ่ง ทำให้ภาพโคลงเคลงเหมือนนั่งเรือดูทีวีหน้าเวียนหัว สิ่งแรกที่จะต้องระวัง

ในการถ่ายภาพคือ ต้องถ่ายภาพให้เต็มที่ที่สุด เวลาแพนกล้องต้องทำอย่างมีนิมิตซึ่งเราจำเป็นต้องใช้ขาตั้งกล้องมาช่วย และสิ่งสำคัญที่สุดที่เป็นข้อบกพร่องที่เห็นได้ชัดจนสำหรับการถ่ายในครั้งแรกๆคือมุมกล้องจะเปลี่ยนไปตลอดเวลาเพื่อมิให้คนดูเบื่อ ในการถ่ายจึงไม่ควรถ่ายมุมใดมุมหนึ่งนานเกินไป การถ่ายในลักษณะไม่มีการเขียนบทจำเป็นต้องใช้จินตนาการของคนถ่ายเป็นสำคัญ จะเน้นจุดไหนหรือมุมไหนผู้ดูจึงจะเข้าใจเหตุการณ์เป็นเรื่องคนถ่ายที่ต้องคิดล่วงหน้าก่อนการถ่ายตลอดเวลา เหมือนกับการเขียนหนังสือทำอย่างไรจะให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่เขียนทุกตัวอักษร เป็นเรื่องที่ค่อนข้างยากฉะนั้นจะต้องหาประสบการณ์เพื่อให้เกิดความชำนาญในการถ่ายครั้งต่อไป

การอัดจากกล้องถ่ายวิดีโอ

1. ให้นำสายต่อกล้อง (ชนิด 10 - pin) มาต่อกับเครื่องวิดีโอ HR-2650 BC นี้ และนำปลายอีกด้านหนึ่งเสียบเข้ากับกล้องถ่ายวิดีโอ
2. ใส่เทปเข้าเครื่อง
3. เปิด sw ไปในตำแหน่ง ON

4. กดปุ่ม PLAY และ REC พร้อมกัน เพื่อเตรียมพร้อม
5. เมื่อกดปุ่ม START/STOP บนตัวกล้อง เครื่องจะเริ่มบันทึกภาพ
6. REC LOCK SWITCH เพื่อเป็นการช่วยประหยัดไฟ ในระหว่างการบันทึกภาพ สามารถใช้ปุ่ม REC LOCK ร่วมกับปุ่ม POWER โดย

การกดปุ่ม REC LOCK เมื่อต้องการจะหยุดการถ่ายชั่วคราว และกดปุ่ม POWER ไปยังตำแหน่ง OFF และเมื่อต้องการจะบันทึกภาพต่อไปก็กดปุ่ม POWER ON เครื่องจะอยู่ตำแหน่งที่พร้อมจะบันทึกต่อไปได้ และเมื่อต้องการเลิกใช้ให้กดกลายปุ่มนี้เสีย

เป้าหมายในการถ่ายวีดิทัศน์

เป็นที่ทราบกันคืออยู่แล้วว่าในปัจจุบันเทปภาพทัศน์ได้กลายเป็นสื่อมวลชน ที่เกี่ยวพันกับชีวิตประจำวันอย่างมาก ทั้งในด้านดีและเสีย ทั้งนี้เพราะมีการกระจายแพร่หลายไปอย่างรวดเร็ว โดยสภาพการเอื้ออำนวยสูงในด้านเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าพร้อมกับราคาไม่แพงมากนัก ซึ่งสื่อในรูปแบบวีดิทัศน์นี้อยู่ในรูปแบบภาพที่เคลื่อนไหว เช่นเดียวกับภาพยนตร์ ฉะนั้นสื่อประเภทนี้สำหรับผู้ชมจะไม่แตกต่างกันมากนัก ในสภาพของการโน้มน้าวจิตใจ และถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดในสาระต่างๆ ให้กับผู้ชมได้ทราบอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพกว่าการใช้สื่ออื่นๆ หลายประเภท ทั้งนี้เพราะโดยระยะเวลาไม่มากนักผู้ชมสามารถจดจำหรือเปลี่ยนทัศนคติใหม่ที่แฝงอยู่ได้ อีกทั้งยังมีผลต่อความทรงจำที่คงอยู่นาน

ด้วยเหตุนี้เองแทบทุกวงการ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน จึงมีโครงการรณรงค์ด้านวีดิทัศน์นำมาใช้ประโยชน์อย่างมากมาย เช่น การเผยแพร่ข่าวสาร การศึกษายุทธศาสตร์ จนกระทั่งวงการโฆษณาและความบันเทิง สำหรับส่วนบุคคลก็ยอมรับว่าวีดิทัศน์มีส่วนช่วยบันทึกความทรงจำนอกเหนือจากการหาความบันเทิงเป็นเรื่องหลัก

การที่จะทำให้สื่อในรูปแบบวีดิทัศน์เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพสามารถบรรลุจุดประสงค์ของสมบูรณภาพวัตถุประสงค์ของผู้ส่ง และเกิดประสิทธิภาพโดยสมบูรณ์เมื่อถึงผู้รับสาร จนกระทั่งมีอิทธิพลตามที่กล่าวมาข้างต้นขึ้นอยู่กับ ความรู้ความสามารถของผู้ผลิตว่ามีอยู่มากน้อยเพียงใด สื่อที่ทรงอิทธิพลและมีคุณภาพต่อการโน้มน้าวจิตใจก็กลายเป็นสื่อที่ไร้คุณค่าไป ถ้าผู้ผลิตขาดคุณภาพ โดยหลักการผลิตสื่อในรูปแบบเทปภาพทัศน์เริ่มต้นจากพื้นฐานที่ดี เกี่ยวกับการผลิตภาพยนตร์ ซึ่งจำเป็นต้องเข้าใจเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการผลิตสื่อที่แน่นอนว่า เพื่ออะไร ไม่เพียงแต่จะมีกล้องหรือเครื่องมือในรูปแบบต่างๆ แล้วก็ถ่ายไปเรื่อยๆ หรือเพื่อบันทึกภาพไว้ก็เพียงพอแล้ว ใครจะดูอย่างไร จะนำไปใช้ที่ไหน จะใช้กับใคร ไม่สนใจทั้งสิ้น รู้แต่เพียงอย่างเดียว คือการถ่ายให้ยาวๆ เวลานานๆ เป็นคี่ เพราะเจ้าของงานบางประเภทชอบ ถ้าอยู่ในสภาพเช่นนี้ไม่จำเป็นว่าเป็นการขาดคุณภาพในลักษณะของการผลิตสื่อที่ดี แต่เป็นการขาดเวลาที่ใครจะสามารถถ่ายได้มากกว่ากันเท่านั้นเอง

ถ้าหากจะยอมรับในหลักการขั้นต้นว่าผลผลิตสุดท้ายของวิดีโอก็คือคล้ายคลึงกับภาพยนตร์ ก็ได้นำมาฉายเพื่อเผยแพร่ให้กับผู้ชมเช่นเดียวกัน แน่นอนที่สุด ในการถ่ายวิดีโอเทปหรือผลผลิตวิดีโอเทปออกมาในเนื้อหาสาระต่างๆ จึงจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการสร้าง หรือการผลิตที่แน่นอน นั้นหมายถึงการกำหนดเป้าหมายว่าจะสร้างขึ้นเพื่อใช้งานประเภทใด ทั้งนี้เพื่อหวังผลให้ผู้ชมรับรู้ตรงเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ในทางการผลิตภาพยนตร์ ใ้จำแนกวัตถุประสงค์ของการสร้างเพื่อกำหนดเป้าหมายในการนำไปใช้งานดังนี้

1. ภาพยนตร์สนเทศ (informational films)

เป็นภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นเพื่อต้องการบอกข้อเท็จจริง หรือต้องการสอนให้รู้วิธีการ ตลอดจนเพื่อให้ผู้ชมได้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ภาพยนตร์ที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้มีหลายลักษณะตามที่นิยมใช้เรียกกันถึงขั้นตอนการนำมาใช้ เช่น ภาพยนตร์การศึกษา (education films) ภาพยนตร์ข่าว (news films)

2. ภาพยนตร์เสริมทักษะ (skill films)

เป็นลักษณะการผลิตภาพยนตร์ขึ้นมาโดยมีจุดมุ่งหมายหรือกำหนดเพื่อนำไปใช้ในการสอนโดยเฉพาะ รูปแบบของภาพยนตร์ประเภทนี้ในแต่ละเรื่องที่สร้างขึ้น จะเน้นการเรียนรู้จุดหนึ่งจุดใดแต่เพียงอย่างเดียว ภาพยนตร์ประเภทนี้เมื่อนำไปฉายให้กับผู้ชมในกลุ่มเป้าหมายจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ต่อเนื้อหาในจุดนั้นๆ โดยเฉพาะ ตามที่ภาพยนตร์ได้กำหนดแนวทางในการนำเสนออย่างแท้จริง ถ้าหากผู้ชมได้มีโอกาสดูซ้ำหลายๆ ครั้งก็จะช่วยให้การปฏิบัติงาน หรือต้องการเรียนรู้เพื่อเข้าไปใช้งานจะเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาพยนตร์ในแนวนี้นั้นส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับความรู้ ความเข้าใจทางช่าง โดยเฉพาะเกี่ยวกับการสอนวิธีปฏิบัติงานช่างต่างๆ ภาพยนตร์ที่ผลิตขึ้นในแนวทางนี้เมื่อถึงขั้นตอนในการนำไปใช้งานในแต่ละลักษณะผู้นำไปใช้อาจเรียกชื่อแตกต่างกันออกไปอีก เช่น ภาพยนตร์ฝึกเทคนิค (technical film) ภาพยนตร์ได้ปฏิบัติงาน (training film) หรือเรียกว่า ภาพยนตร์ประกอบสอนเฉพาะวิชา (instructional film) เป็นต้น

3. ภาพยนตร์ประเภทชวนเชื่อ (persuasive films)

ได้มีการกล่าวยกย่องกันว่า ผู้ผลิตหรือผู้สร้างภาพยนตร์ประเภทนี้ไ้ค้นเป็น

ผู้ที่มีความสามารถในการใช้สื่อทางภาพยนตร์ได้อย่างดีเยี่ยม ทั้งนี้เพราะเหตุว่าจุดสำคัญ
ของภาพยนตร์ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้เด่นชัด คือต้องการให้ภาพยนตร์ที่ผลิตขึ้นทำหน้าที่
ในการโน้มน้าวผู้ชมให้เปลี่ยนแปลงทัศนคติ แนวความคิดล่อจูงขึ้นในแนวทางให้ผู้ชม
หันเหทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่แล้วไปในทิศทางอื่นตามแต่ภาพยนตร์จะชี้นำ ภาพยนตร์ประเภท
นี้จำแนกออกเป็นรูปแบบย่อยๆ ได้อีกหลายประการ เช่น

3.1 ภาพยนตร์ชวนเชื่อ (propaganda films)

ลักษณะของภาพยนตร์ในรูปแบบนี้กำหนดวัตถุประสงค์ของการผลิตไว้ใน
ประเด็นหลักเพียงประการเดียวเท่านั้น คือ ใช้วิธีการทุกอย่างเท่าที่จะสามารถกระทำได้
เพื่อจูงใจในการเปลี่ยนแนวคิดเดิมของผู้ชมที่อยู่ในเป้าหมาย (target group)
ให้ได้ ด้วยวิธีใดก็ตามที่สามารถลบล้างแนวคิดเดิมที่มีอยู่ออกจนหมดสิ้น แล้วรับแนวความ
คิดใหม่ที่ภาพยนตร์ได้เสนอแนะไว้เข้าไปแทนที่ เปรียบเสมือนกับการลบเทปบันทึกเก่า
ออกแล้วบันทึกภาพใหม่ลงไปในเทปของเดิม ภาพยนตร์ในแนวนี้นี้จะมีการนำเสนอเนื้อหาและ
รูปแบบที่ชาตชนลาภผู้ชมจะถูกเปลี่ยนความคิดเดิมไปอย่างไม่รู้ตัว

รูปแบบของภาพยนตร์ในแนวนี้นิยมผลิตขึ้นมาอย่างมากมายในเป้าหมายของ
การเผยแพร่ลัทธิทางการเมือง ศาสนา แม้กระทั่งภาพยนตร์ที่หวังผลในเชิงการค้าจำหน่าย
สินค้าที่นำออกมาเผยแพร่อยู่ทางโทรทัศน์กันอย่างคึกคัก

3.2 ภาพยนตร์ชวนเชื่อความเป็นจริง (factual persuasive films)

เป็นภาพยนตร์ชวนเชื่อเช่นกัน แต่สร้างขึ้นเพื่อหวังผลให้กับผู้ชมได้รับ
รู้หรือได้ทราบผลของความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ภาพยนตร์ในรูปแบบนี้จะนำเสนอให้ทราบข้อ
มูลหรือสถิติต่างๆที่รวบรวมไว้ให้ทราบ มีแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือและสามารถพิสูจน์ได้

เนื่องจากรูปแบบของการนำเสนอภาพยนตร์ในแนวนี้นี้เป็นการบอกความจริง
ความถูกต้องถ้าหากเสนอกันไปลักษณะตรงไปตรงมา จึงมักสร้างความเชื่อถือให้กับผู้ชม
เป็นอย่างมาก ดังนั้นผู้ผลิตจึงต้องกำหนดเทคนิคการนำเสนอให้ทราบ แต่มีข้อกำหนดเป็น
หลักประการหนึ่งเท่านั้น คือ ไม่ว่าจะใช้เทคนิคในการนำเสนอในรูปแบบใดก็ตามจะต้อง

อันอยู่บนพื้นฐานของความจริงที่พิสูจน์ได้อย่างเด่นชัดเป็นหลักฐานสำคัญ

3.3 ภาพยนตร์โฆษณา (advertising films)

ภาพยนตร์ประเภทนี้เป็นรูปแบบของภาพยนตร์ชวนเชื่อเช่นกัน ในบางกรณีของการจัดรูปแบบของการนำเสนอของภาพยนตร์สามารถจัดระเบียบอยู่ในชั้นการโฆษณาชวนเชื่อ ทั้งนี้เพราะผู้ผลิตหวังผลที่จะเกิดขึ้นในทางการค้าอย่างเต็มที่กับผู้ชมที่อยู่ในเป้าหมายของการจำหน่ายสินค้า

3.4 ภาพยนตร์สารคดี (documentary films)

ถ้าหากพิจารณาตามหลักการและเหตุผลของภาพยนตร์สารคดีแล้ว จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ลักษณะของภาพยนตร์สารคดีเป็นภาพยนตร์ที่นำเสนอเรื่องราวต่างๆในรูปแบบของการวัด การประเมินผล การศึกษา การแสดงเหตุการณ์หรือแนวทางปัจจุบันในสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมโดยสภาพของสิ่งที่เป็นอย่างอยู่ และสิ่งที่ควรจะเป็นอาจเป็นลักษณะข้อสมมุติ แนวความรู้ที่พบ หรือการชี้แจงเรื่องราวบางกรณีตามความคิดเห็นของผู้สร้าง

ในรูปแบบของภาพยนตร์สารคดีจะมีการเชิญชวน แสดงให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน ภูมิประเทศ ฯลฯ ซึ่งจัดอยู่ในรูปแบบของภาพยนตร์สารคดีท่องเที่ยว ทั้งนี้จะเห็นรูปแบบทั่วไปของภาพยนตร์สารคดีจะมีรูปแบบการนำเสนอพอสรุปได้ประมาณ 4 รูปแบบ คือ รูปแบบให้ความรู้ รูปแบบเพื่อความบันเทิง รูปแบบเพื่อต้องการชี้แจงให้ทราบเรื่องราวสภาพของปัญหาและรูปแบบเพื่อหวังผลต่อการเชิญชวนหรือชักจูง

4. ภาพยนตร์บันเทิง (entertainment films)

เป็นภาพยนตร์ที่สร้างหรือผลิตขึ้นตามเรื่องราวที่กำหนด มีผู้แสดง โดยเน้นรูปแบบการสร้างเรื่องในลักษณะต่างๆกันตามวัตถุประสงค์ของผู้สร้าง เช่น ตลกขบขัน ตื่นเต้น และอื่นๆซึ่งแล้วแต่ว่าจะต้องการเน้นในลักษณะใด

ภาพยนตร์บันเทิงอาจสร้างจากเค้าโครงเรื่องอิงประวัติศาสตร์ ตัวประวัติของบุคคล เทพนิยาย หรือบางช่วงตอนของเรื่องราวทางศาสนา ทั้งนี้ย่อมมีความแตกต่าง

กันตามคาดคะเนของผู้สร้าง ซึ่งทั้งหมดก็นำเสนอกำหนดวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ผู้ชมได้รับความบันเทิงโดยเฉพาะ

5. ภาพยนตร์ทดลอง (experimental films)

เป็นภาพยนตร์ที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะกิจและแพร่หลายอย่างกว้างขวางในหมู่นักศึกษา ศิลปินในแขนงต่างๆตลอดจนผู้ที่มีใจรักทางภาพยนตร์สามารถกล่าวได้ว่า การเกิดรูปแบบของภาพยนตร์ทดลอง เป็นจังหวะของความพอคิระหว่างเทคโนโลยีทางภาพยนตร์ที่มีความก้าวหน้าอย่างมากมาย ในด้านอุปกรณ์เครื่องมือและวัตถุดิบต่างๆ (ซึ่งในปัจจุบันมีวิทัศน์เข้ามาช่วยเสริม) ความต้องการที่จะแสดงออกในขอบข่ายความคิดของแต่ละบุคคล แต่ละกลุ่มจึงสะสมมากขึ้น จะเห็นได้ว่าในระยะไม่กี่ปีมานี้ผู้ที่ทำงานศิลปะเลิกการจับแปรงและพู่กันเพื่อที่จะป้ายสีลงบนผืนผ้าใบกลับมาใช้กล้องวิทัศน์ สร้างงานศิลปะของตนโดยไม่มุ่งหวังทางการค้า หรือนำออกเผยแพร่โดยหวังผลสำเร็จกับผู้ชมในเป้าหมายเหมือนกับภาพยนตร์ประเภทอื่นๆ

ผู้สร้างภาพยนตร์ประเภทนี้สร้างงานขึ้นเพื่อสนองแนวจิตของคนเองหรือของกลุ่มใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อความหมายในสิ่งที่เกิดความประทับใจ (impression) และแสดงออกมาเป็นสิ่งที่แทนความหมายเหล่านั้นด้วยสื่อภาพยนตร์ ภาพยนตร์ประเภทนี้ถ้าหากนำออกฉายในที่สาธารณะ มักจะกล่าวกันเป็นเสียงเดียวว่ายากต่อการเข้าใจเพราะจะส่วนใหญ่จะนำเสนอในลักษณะรูปธรรมที่แฝงไว้ด้วยนามธรรม ผู้ชมที่ต้องการดูภาพยนตร์ประเภทนี้ไ้สนุก ไม่เบื่อ ย่อมขึ้นอยู่กับแนวทางต่างๆซึ่งรวมไปถึงแนวคิด หัตถศิลป์ ประสบการณ์ของแต่ละบุคคลเป็นหลักพื้นฐาน ดังนั้นผู้ชมส่วนใหญ่จึงเรียกภาพยนตร์ในรูปแบบนี้ อีกชื่อหนึ่งว่า " abstract films "

แนวทางของภาพยนตร์ที่กล่าวมาทั้งหมดจึงมีรูปแบบไม่เหมือนกัน แต่ในบางกรณีภาพยนตร์ที่ผลิตขึ้นมาเรื่องหนึ่งอาจมีรูปแบบหลายลักษณะของแต่ละประเภทปะปนอยู่ อย่างไรก็ตามการกำหนดรูปแบบของภาพยนตร์ตามวัตถุประสงค์ของการสร้าง เพื่อหวังผลให้ภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ดังนั้นก่อนที่จะเจาะเข้าไปหาสิ่งที่ควรจะเป็นควรตั้งคำถามกันก่อนว่า " อะไรคือเป้าหมายในการถ่ายวิทัศน์ของท่าน "

ภาพ

โดยพื้นฐานทางภาพยนตร์แล้ว ภาพยนตร์สามารถสื่อความคิดของผู้สร้างไปยังผู้ชมได้โดยวิธีการ 3 ทางด้วยกันคือ โดยทางภาพ (visual image) โดยทางเสียง (sound) และโดยการตัดต่อ (editing) วิธีการทั้งสามนี้ไม่ได้แยกเสนอเป็นเทคนิค โดยเฉพาะของมันเองแต่จะมีการนำเสนอไปพร้อมๆกันทั้งสามทาง

ภาพที่เห็นปรากฏอยู่บนจอภาพยนตร์หรือโทรทัศน์จะมีส่วนสัมพันธ์กับลักษณะภาพที่เลือกใช้ การเคลื่อนไหว ตลอดจนโทนแสงด้วย

ขนานภาพ

เราสามารถบันทึกขัณฑ์เจ็ค (subject) ภาพที่มีขนาดต่างๆกัน ตั้งแต่ภาพที่มีมุมรับภาพกว้างมากๆ ไปจนกระทั่งภาพที่ใกล้มากของขัณฑ์เจ็คนั้น ซึ่งขนาดภาพต่างๆเหล่านี้จะให้เราละเอียดและข้อมูลบางอย่างแก่ผู้ชม นอกจากนี้ขนาดของภาพจะมีความสัมพันธ์กับวัตถุที่บันทึกด้วยและการเลือกใช้ภาพขนาดต่างๆ ก็เป็นการแสดงออกถึงภาษาภาพยนตร์นั่นเอง ยิ่งไปกว่านั้นขณะที่เราดูภาพยนตร์บนจอภาพยนตร์ เราจะได้รู้สิ่งที่จะต้องถ่ายภาพยนตร์บันทึกไว้มานั้นเอง ฉะนั้นเราจึงรับรู้ทัศนคติและความรู้สึกต่างๆไม่ว่าจะเป็นความชื่นชม , ความสงสาร , ความไม่สนใจใยดี , ความรัก , ความเกลียด และอื่นๆตามที่กล้องถ่ายภาพยนตร์บันทึกภาพมา

ขนาดภาพนั้นถูกกำหนดขึ้นจากระยะห่างจากกล้องถ่ายภาพยนตร์ถึงขัณฑ์เจ็ค โดยทั่วไปแล้วภาพยนตร์เกือบทุกเรื่องที่ไม่ได้สร้างจากการบันทึกภาพด้วยระยะห่างเพียงระยะเดียวกันตลอดทั้งเรื่อง แต่จะมีการเปลี่ยนระยะจากไกลเข้าไปใกล้มากขึ้นสลับกันไปตลอดเรื่องระยะห่างจากกล้องถ่ายภาพยนตร์ถึงขัณฑ์เจ็คที่นิยมใช้กันอยู่ในการบันทึกภาพมีดังนี้คือ

1. เอ็ชแทบลิชซิง ช็อต (establishing shot)

บางครั้งก็เรียกว่าภาพไกล (long shot) ในการแนะนำเรื่องหรือในตอนเริ่มต้นของภาพยนตร์หรือเมื่อเริ่มซีเควนส์ (sequence) ใหม่ มักนิยมใช้ภาพลักษณะนี้ เอ็ชแทบลิชซิง ช็อต จะใช้ในการบอกสถานที่ๆเกิดเหตุการณ์ในเรื่อง รวมทั้งบอกอารมณ์

ของตัวแสดงในเรื่อง ค่าย หนาภาพแบบนี้มักเป็นภาพที่มีลักษณะมุมกว้างเพื่อให้เห็นอาณาบริเวณอันกว้างขวาง ตัวอย่างภาพยนตร์ที่นิยมใช้ภาพหนาแบบนี้ได้แก่ ภาพยนตร์ตะวันตก ซึ่งอาจเริ่มต้นด้วยภาพภูมิประเทศที่เห็นเทือกเขาขรุขระอันกว้างใหญ่ และมีตัวแสดงขึ้นมาปรากฏออกมาให้เห็นภายใต้แสงอาทิตย์อันร้อนแรงยามเที่ยงวัน เป็นต้น

นอกจากนี้ยังใช้เพื่อเริ่มต้นในภาพยนตร์แล้วบางครั้งก็นิยมใช้ภาพแบบนี้ในการแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงเรื่องเป็นเวลา และสถานที่ของเหตุการณ์ได้เช่นกัน

2. ภาพเต็ม (full shot)

หนาภาพแบบนี้จะเห็นรูปทรงของขยับเขยื้อนเต็มตัว ถ้าเป็นภาพบุคคลก็จะเห็นตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า นิยมใช้ภาพเต็มในตัวแสดงตัวใหม่หรือสิ่งของใหม่แก่ผู้ชม ความปกติแล้วมักจะตามด้วยภาพใกล้ (close up shot) หลังจากใช้ภาพเต็มแล้ว เพื่อแสดงรายละเอียดของรูปร่างหน้าตาของตัวแสดงนั้น ในทำนองเดียวกันหากมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องเป็นเวลาและสถานที่ของเหตุการณ์ในภาพยนตร์แล้ว มักใช้ภาพเต็มก่อนจากภาพเอ็กซทรีมซึ่ง ชัด เช่นกัน นอกจากนี้ยังนิยมใช้ภาพเต็มในการเทียบเคียงให้เห็นความแตกต่าง

3. ภาพปานกลาง (medium shot)

หากเป็นภาพบุคคลก็จะเห็นตั้งแต่บริเวณเข่าขึ้นไป ภาพยนตร์ส่วนใหญ่ใช้ภาพปานกลางกับตัวแสดงที่กองใช้มือแสดงอาการปฏิกิริยาบางอย่าง เนื่องจากภาพหนาแบบนี้ใกล้พอที่จะเห็นรายละเอียดของการเคลื่อนไหวที่มือ ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกสายตามองให้จ้องมองดู ชัดระวังสำหรับการใช้ภาพปานกลางคือหากไม่ได้ใช้ในการพัฒนาเรื่องราวหรือเน้นตัวแสดงแล้ว นั่นคือการใช้ภาพปานกลางโดยไม่มีจุดมุ่งหมายจะทำให้ผู้ชมเกิดความรำคาญใจขึ้นได้

4. ไทท์ ทู ชอต (tight two shot)

เป็นประเภทหนึ่งของภาพปานกลางโดยเน้นที่การเสนอภาพบุคคล 2 คนร่วมเฟรมเดียวกัน เพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์ของกันทั้งสอง เช่น ทะเลาะกันมี

ความรักใคร่ต่อกัน สันทนาปราศรัยกันเป็นต้น การใช้ภาพนาคนี้มีข้อควรระวังคือ หากผู้ถ่ายภาพยนตร์พลั้งเผลอเสนอภาพคนสองคน หรือคนหนึ่งกับสิ่งของอีกอย่างหนึ่ง โดยที่คนทั้งสองหรือคนกับของนั้นไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันแล้ว ก็จะก่อให้เกิดความสับสนแก่ผู้ชมขึ้นได้

5. ภาพใกล้ (close up shot)

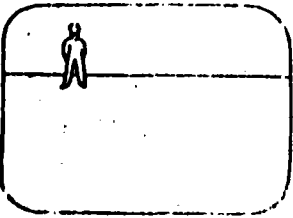
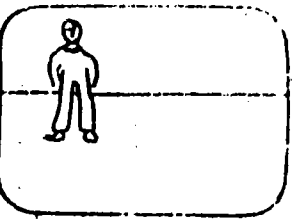
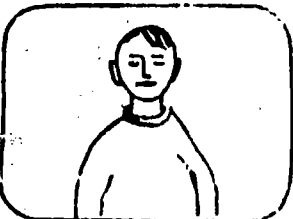
หากเป็นภาพบุคคลก็จะมองเห็นบริเวณส่วนศีรษะของบุคคลนั้น ภาพใกล้ใช้สำหรับการเน้นรายละเอียดซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเหตุการณ์นั้นในภาพยนตร์ เช่น ใบหน้าที่กะลั่นของชายวัยกลางคนที่ถูกไล่ออกจากงานซึ่งเขาอุทิศตนทำมาตลอดชีวิต หรือใบหน้าอันโกรธเกรี้ยวของหญิงสาวเมื่อรู้ว่าชายคนรักได้ทรยศต่อเธอ เป็นต้น ภาพใหล้มักมีอิทธิพลอารมณ์ความรู้สึกของผู้ชม จะมีลักษณะคล้ายกระสุนปืนเคื่อนว่า "จงดูภาพนี้ด้วยความตั้งใจ มันมีความสำคัญมากนะ" เหตุนี้จึงต้องระวังการใช้ภาพใกล้เพราะหากใช้โดยไม่คำนึงถึงกฎเกณฑ์ใช้อย่างพร่าเพรีอโดยไม่จำเป็นแล้ว เมื่อถึงจุดที่ต้องการใช้ภาพใกล้จริงๆจะทำให้จุดที่ต้องการเน้นนั้นอ่อนกำลังลง ภาพที่ปรากฏบนจอภาพยนตร์ไม่มีประสิทธิภาพที่จะดึงดูดความสนใจจากผู้ชมได้ เพราะผู้ชมเห็นมาก่อนหน้านั้นแล้วมากมายจนไม่ให้ความสำคัญอีก

แต่มีข้อยกเว้นสำหรับภาพยนตร์เพื่อการศึกษา ซึ่งภาพใกล้จะมีบทบาทและหน้าที่แตกต่างออกไปจากที่ใช้ในภาพยนตร์บันเทิง ภาพยนตร์เพื่อศึกษานั้นจะมีลักษณะเน้นการสอนและการฝึกทักษะเป็นส่วนใหญ่ ภาพใกล้จึงนำมาใช้ในการสาธิตเนื่องจากเป็นภาพถ่ายใกล้ที่ให้ผู้ชมมองเห็นรายละเอียดต่างๆได้อย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น การสาธิตการใช้อุปกรณ์ค้ำอย่างปลอดภัยนั้น อุปกรณ์ที่มีความสำคัญมากที่สุดซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตของผู้ค้ำน้ำก็คือ ดึงออกซิเจน ดังนั้นเมื่อถึงส่วนที่เป็นตัวควบคุมการเปิดปิดให้ตัวออกซิเจนออกมาซึ่งก็คือวาล์วนั้นเอง ก็ควรใช้ภาพใกล้เพื่อให้มองเห็นวิธีการใช้อย่างถูกต้องและชัดเจน ทั้งยังเป็นการกระตุ้นย้าให้ผู้ชมทราบว่าสิ่งที่กำลังมองเห็นอยู่นั้น เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งด้วย

6. ภาพใกล้มาก (extreme close up shot)

เป็นภาพในลักษณะใกล้มาก จะเห็นเพียงจุดใดจุดหนึ่งของขั้วเจ็ทเท่านั้น ภาพลักษณะนี้ใช้ในจุดที่มีความสำคัญมากที่สุดของเรื่องราวในภาพยนตร์ ซึ่งมีผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้ชมมาก ตัวอย่างเช่น ภาพใกล้มากที่เห็นแต่ริมฝีปากของผู้ชายที่ใกล้ตาย ซึ่งกำลังพยายามบอกความลับบางอย่างที่เป็นหัวใจของภาพยนตร์เรื่องนั้น เป็นต้น

การเรียกลักษณะของภาพ

MEANING ความหมาย Extreme long shot (cover shot) ภาพเต็มฉาก	SYMBOL อักษรย่อ XLS	
Long shot (full shot) ภาพไกล หรือ ภาพเต็มตัว	LS	
Medium shot ภาพระดับเอว	MS	
Medium close up ภาพเหนือเอว	MCU	

Close up

ภาพเหนือระดับอก

CU

Tight close up

ภาพระดับคอขึ้นไป

TCU

Knee shot

ภาพระดับเข่า

—

Bust shot

ภาพระดับอก

—

Two-shot (two people in frame)

ภาพ 2 คน

2-shot

Three-shot

ภาพ 3 คน

3-shot

Over-the-shoulder shot

ภาพถ่ายผ่านไหล่

O.shoulder

ภาพในภาพยนตร์โฆษณา

ภาพยนตร์โฆษณาจะต้องสามารถดึงดูดความสนใจให้คนดูติดตามข้อมูลและเรื่องราวเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่เจ้าของสินค้าต้องการเผยแพร่ เพื่อมุ่งใจให้คนดูเกิดความต้องการสินค้าหรือบริการ และตัดสินใจเลือกใช้ในตัวสินค้านั้น ภาพยนตร์โฆษณา ที่สามารถดึงดูดความสนใจจากคนดูได้จะต้องมีการผลิตอย่างพิถีพิถัน เริ่มตั้งแต่การวางแผนงานที่รัดกุมรอบคอบรวมทั้งมีขั้นตอนการผลิตที่ต้องอาศัยความปราณีตสูง จนเป็นภาพยนตร์ที่มีคุณภาพทั้งด้านสาระและเนื้อหาและมีความงดงามอย่างมีศิลปะ

ถ้าหากลองพิจารณาภาพยนตร์ที่เผยแพร่ทั่วไปไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์หรือโรงภาพยนตร์ จะพบว่าภาพในแต่ละข้อที่ประกอบเป็นภาพยนตร์โฆษณาซึ่งผ่านขั้นตอนการสร้างสรรคและขั้นตอนการผลิตที่สลับซับซ้อนมาแล้วนั้นสามารถแยกออกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ ภาพที่แสดงบรรยากาศของเรื่อง ภาพตัวแสดง ภาพสินค้า ซึ่งภาพแต่ละลักษณะนี้จะมีลักษณะเฉพาะตัวของตนเองดังนี้

1. ภาพแสดงบรรยากาศของเรื่อง

ภาพประเภทนี้มักจะเป็นภาพกว้างแสดงให้เห็นบรรยากาศหรือสถานที่ที่เรื่องราวดำเนินอยู่ ส่วนใหญ่จะใช้ภาพเปิดเรื่องเพื่อให้คนดูรับรู้อารมณ์ของภาพยนตร์และบอกให้ทราบสถานที่ เป็นการปูอารมณ์ให้แก่คนดูก่อนที่จะไปถึงจุดสำคัญของเรื่อง เช่น ภาพกว้างแสดงให้เห็นทุ่งหญ้าเขียวขจีอันอุดมสมบูรณ์ ในภาพยนตร์โฆษณานมสคี่ห่อหนึ่ง นอกจากจะเป็นภาพที่บอกสถานที่ของเรื่องว่าเป็นทุ่งหญ้าเขียวแม้ว่าพันธุ์ที่ให้น้ำนมที่มีคุณค่าแล้ว ยังให้ความรู้สึกของความน่าเชื่อถือในคุณภาพสินค้าอีกด้วย

บางครั้งภาพกว้างแสดงบรรยากาศเช่นนี้อาจจะใช้ปิดเรื่อง เพื่อสรุปให้คนดูเห็นภาพเรื่องราว หรือเหตุการณ์ รวมทั้งบรรยากาศทั้งหมด ตัวอย่างเช่น ภาพยนตร์โฆษณาน้ำยาระงับกลิ่นปาก อาจจะเริ่มเรื่องด้วยภาพเหตุการณ์แสดงความสัมพันธ์ของหนุ่มสาวคู่หนึ่งภายในงานเลี้ยง โดยใช้ภาพชนากลางแสดงกิริยาท่าทางอันใกล้ชิดสนิทสนมของหนุ่มสาวที่ใช้สินค้าระงับกลิ่นปากนั้น และภาพยนตร์อาจจะจบลงด้วยกล้องถอยห่างออกจากตัวแสดงหนุ่ม

สาวทั้งคู่ เพื่อเผยให้เห็นบรรยากาศของงานเลี้ยงสังสรรค์อันมีชีวิตชีวาระหว่างหมู่เพื่อนฝูงนั้น

เนื้อหาของภาพแสดงบรรยากาศของเรื่องมักจะมีลักษณะเป็นภาพกว้าง จึงให้ความรู้สึกผ่อนคลายสบายอารมณ์แก่คนดู บางครั้งภาพประเภทนี้สามารถช่วยสร้างบรรยากาศที่สดชื่นรื่นรมย์ บรรยากาศที่ชวนฝัน เพราะภาพกว้างจะไม่ทำให้คนดูรู้สึกอึดอัดหรือประจันหน้ากับตัวแสดง เช่น ภาพยนตร์โฆษณาที่มีเนื้อหาชักชวนให้ปลูกป่า อาจจะเสนอด้วยภาพกว้างเหล่านี้คือ ภาพกว้างแสดงบรรยากาศอันชุ่มชื้นของป่าไม้ อันเขียวชอุ่ม ภาพกว้างของทุ่งหญ้าที่มีสัตว์ป่าอาศัยอยู่ ภาพกว้างของธารน้ำที่ไหลเรื่อยไปตามโขดหิน

ภาพแสดงบรรยากาศของเรื่องนี้อาจจะถ่ายด้วยการตั้งกล้องอยู่นิ่งๆ หรือจะเคลื่อนไหวกล้องในลักษณะแพน คอลดี หรือซูมก็ได้ ตามปกติถ้าหากภาพยนตร์โฆษณานั้นฉายทางโทรทัศน์ ภาพที่กว้างมากๆ อาจจะไม่เหมาะสม เพราะจะไม่เห็นรายละเอียดในส่วนต่างๆ ของภาพได้ เนื่องจากจอโทรทัศน์มีขนาดเล็กมากกว่าจอภาพยนตร์ และจากความชัดเจนของภาพโทรทัศน์มีน้อยกว่า ในกรณีนี้ถ้าหากต้องการแสดงสถานที่ที่กว้างใหญ่ ควรถ่ายให้กว้างขึ้นแล้วใช้การเคลื่อนไหวกล้อง เช่น การแพนกล้องค่อยๆ เผยให้เห็นภาพทั้งหมด

ส่วนสถานที่ถ่ายทำภาพประเภทนี้นั้นอาจจะเป็นสถานที่จริงหรือสร้างฉากขึ้นมาในสตูดิโอก็ได้ และในภาพแสดงบรรยากาศนี้อาจจะเห็นตัวแสดงอยู่ในภาพด้วยก็ได้ แต่ไม่ให้เห็นความสำคัญแก่ตัวแสดงมาก ตัวแสดงจะเป็นส่วนประกอบภาพเพื่อบอกให้รู้ถึงความสัมพันธ์ของตัวแสดงกับสถานที่เท่านั้น

2. ภาพตัวแสดง

ภาพยนตร์โฆษณามักจะต้องมีตัวแสดงเสมอ เพราะตัวแสดงนั้นคือตัวแทนของผู้บริโภค จะช่วยให้ผู้บริโภคจินตนาการถึงการใช้ประโยชน์สินค้านั้นๆ ได้อย่างง่ายขึ้น เป็นการบอกความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับผู้บริโภคและทำให้เรื่องราวภาพยนตร์โฆษณาดูเป็นเรื่องใกล้ตัวน่าเชื่อถือ และดูเป็นจริงเป็นจังมากขึ้น

ความปกติภาพยนตร์ โฆษณาที่พิมพ์จะมีตัวแสดง หนึ่งหรือสองคน ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดความสับสน โดยตัวแสดงนั้นมักมีการแสดงออกเพื่อโฆษณาสินค้านั้นได้หลายรูปแบบ เช่น แสดงเป็นโฆษกพูดกับผู้มีวิโลกโดยตรง สาธิตวิธีการใช้หรืออธิบายสรรพคุณสินค้า ทดสอบให้เห็นว่าสินค้าคือจริงหรือแก้ปัญหาได้จริง หรืออาจแสดงในรูปแบบนิยายหรือชีวิตจริง

การถ่ายตัวแสดงในภาพยนตร์โฆษณานี้ อาจจะถ่ายในสตูดิโอหรือสถานที่จริงก็ได้ บางครั้งแม้ว่าภาพกว้างแสดงบรรยากาศที่ใช้เปิดหรือปิดเรื่อง จะถ่ายจากสถานที่จริงแต่เมื่อถึงตอนเน้นตัวแสดงก็อาจถ่ายทำในสตูดิโอก็ได้

3. ภาพสินค้า

ถ้าหากสังเกตภาพยนตร์โฆษณาทั่วไป จะพบว่าภาพยนตร์โฆษณาเกือบทุกเรื่องจะถ่ายให้เห็นภาพใกล้ของสินค้าในขนาดใหญ่ เห็นได้ชัดเจนจนจอกภาพ ภาพสินค้าประเภทนี้นิยมเรียกทับศัพท์ภาษาอังกฤษว่า "แพค-ชอต" (packshot)

ภาพแพค-ชอต มีลักษณะพิเศษตรงที่ว่าเป็นภาพที่เน้นแสดงให้เห็นถึงรูปลักษณะของสินค้าโดยเฉพาะ แม้ว่าในชอตอื่นๆในส่วนอื่นของภาพยนตร์จะเห็นสินค้าอยู่ด้วย เช่น ภาพตัวแสดงเปิดฉากขอสสินค้า ภาพตัวแสดงยกสินค้าขึ้น ภาพเหล่านั้นไม่ใช่ภาพแพค-ชอต

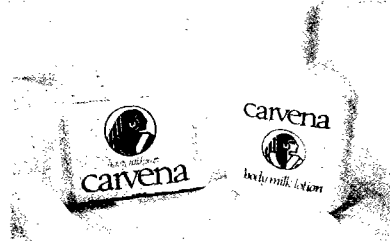
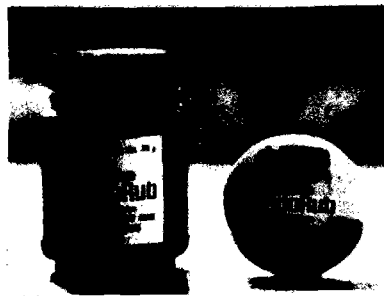
การถ่ายภาพแพค-ชอตอาจจะถ่ายโดยจัดวางสินค้าไว้ที่ใดที่หนึ่งโดยไม่มีส่วนสัมพันธ์กับฉากหรือเรื่องราวส่วนอื่นๆของภาพยนตร์เลยก็ได้ การถ่ายก็ต้องจับภาพใกล้เพื่อให้เห็นสินค้าชัดเจนและจำได้เมื่อเห็นสินค้านั้นอีกครั้งในชั้นวางหรือตู้โชว์ในร้านค้า หรืออาจจะถ่ายแพค-ชอตให้มีความต่อเนื่องจากเรื่องราวในภาพยนตร์ และใช้ตัวแสดงหรือบรรยายกาศของภาพยนตร์ช่วยเสริมเนื้อหาสาระหรือความสวยของสินค้าก็ได้ เช่น วางกล่องนมตั้งอยู่กลางทุ่งหญ้าเขียวอันอุดมสมบูรณ์ ทั้งชมพูสุระดมกลิ่นพฤษชาติไว้อยู่หน้าน้ำตกที่ให้ความรู้สึกสดชื่น เมื่อตัวแสดงดูใบชาชมพูอย่างทะนุถนอม ตัวแสดงแนบใบหน้ากับสมุนไพรบำรุงผิวและเพื่อให้เห็นตัวสินค้าชัดเจน ภาพประเภทนี้จะเป็นภาพที่ไม่มีการเคลื่อนไหวหรือการแสดงมากนักมักจะเป็นภาพที่มีลักษณะใกล้เคียงกับภาพนิ่ง

ทั้งนี้เพื่อไม่ใช่การเคลื่อนไหวหรือการแสดงนั้นถึงความสนใจของคนดูไป

ตามปกติ ภาพแพค-ชอตของสินค้านี้จะเสนอเป็นภาพสุดท้ายของภาพยนตร์โฆษณาทั้งนี้เพื่อให้คนดูติดตามใจกับภาพสินค้านั้น แต่ภาพยนตร์โฆษณางานนี้อาจจะแทรกภาพแพค-ชอต ไว้กลางเรื่องในขณะที่กล่าวถึงสรรพคุณของสินค้าก็ได้

การถ่ายภาพแพค-ชอต ที่ต้องการความพิถีพิถันมาด เพราะเป็นชอตที่ต้องการสร้างความประทับใจในตัวสินค้าให้แก่คนดู ภาพที่ถ่ายจึงต้องเป็นภาพที่ดีที่สุด ซึ่งหมายถึงว่าจะต้องมีความงดงามทางด้านการประกอบภาพและการจัดแสง ความเหมือนจริงด้วย เพราะความเหมือนจริงหรือลักษณะอันแท้จริงของสินค้านั้นจะทำให้คนดูจำสินค้านั้นได้ ส่วนความงดงามทางศิลปะเป็นเครื่องปรุงแต่งทำให้สินค้านั้นดูน่าสนใจและมีค่าควรแก่การใช้

ดังนั้น การถ่ายภาพแพค-ชอต จึงต้องการผู้ชำนาญการเป็นพิเศษในการประกอบภาพและการจัดแสง

การเคลื่อนไหว

การเคลื่อนไหวถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับภาพยนตร์ เป็นสิ่งที่ทำให้ภาพยนตร์มีความแตกต่างไปจากภาพนิ่งและภาพเขียน สำหรับการเคลื่อนไหวที่ปรากฏในภาพยนตร์นั้น แบ่งออกได้เป็น 2 รูปแบบคือ

1. การเคลื่อนไหวของตัวเจ็คนเองค่อนข้างดองวิถีทัศน์

การเคลื่อนไหวแบบนี้เป็นการเคลื่อนไหวของตัวเจ็คนภายในฉากที่เตรียมขึ้น สำหรับการสร้างภาพยนตร์นั้น เป็นการเคลื่อนไหวที่มีพลังมากในการดึงดูดสายตาของผู้ชม โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยความสวยงามทางค่านสุนทรียศาสตร์ หรือการจัดองค์ประกอบของภาพเข้าช่วย ในฉากที่เต็มไปด้วยต้นไม้และรูปทรงหน้าต่างต่างๆนั้น หากมีร่างกายคนหนึ่งเคลื่อนไหวอยู่แม้จะมองเห็นในระยะไกลก็ตาม ผู้ชมก็จะจับจ้องอยู่ที่ชายคนนั้นเพียงจุดเดียว โดยละความสนใจจากเส้นสายต่างๆ และรูปทรงหน้าต่างทั้งหลายได้

2. การเคลื่อนไหวที่เกิดจากการทำงานของกล้องถ่ายภาพวิถีทัศน์และเลนส์

การเคลื่อนไหวของกล้องถ่ายภาพวิถีทัศน์หรือเลนส์ที่มีต่อตัวเจ็คน หรือการถ่ายที่มีการติดตามการแสดงและการกระทำของตัวเจ็คนเป็นการเคลื่อนไหวรูปแบบที่สอง การเคลื่อนไหวดังกล่าวอาจเกิดจากการทำงานของกล้องวิถีทัศน์เอง เช่น การถ่ายภาพติดตามฝูงนกที่กำลังบินสู่ท้องฟ้า การถ่ายตามเรือที่จักรยานเป็นคัน หรืออาจเป็นการเคลื่อนไหวที่เกิดจากการเปลี่ยนความคมชัดของภาพจากวัตถุหนึ่งไปยังวัตถุหนึ่ง ซึ่งลักษณะภาพที่เกิดจากการทำงานของเลนส์ ตลอดจนการเคลื่อนไหวที่เกิดจากการเปลี่ยนความยาวโฟกัสของเลนส์ เช่น การดึงภาพระยะใกล้ให้เข้ามามีระยะใกล้ด้วยเลนส์ซูมเป็นคัน การเคลื่อนไหวที่เกิดจากการทำงานของกล้องวิถีทัศน์และเลนส์ที่มีอยู่หลายวิธี แต่ละวิธีจะมีชื่อเรียกโดยเฉพาะและนิยมใช้ในภาษาภาพยนตร์ ทั่วถึงต่อไปนี้

2.1 ลักษณะการเคลื่อนไหวที่เกิดจากการทำงานของกล้องวิถีทัศน์ เช่น การแพน
สวิชแพน การทิลท์ ทรักกิ้งช็อต คอลลิชช็อต เครนช็อต เฮลิช็อต

2.1.1 แพน เป็นลักษณะการกวาดภาพในแนวราบของกล้องวิทัศน์ โดยที่กล้องจะติดตั้งอยู่บนขาตั้ง จุดมุ่งหมายของการใช้แพนมีอยู่ 3 ประการคือ ประการแรก เพื่อเป็นการติดตามการแสดงของขั้วเจ็ทที่เคลื่อนที่อยู่ ประการที่สองเพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องกับขั้วเจ็ท 2 อย่างที่เกิดขึ้นในฉากเหตุการณ์เดียวกัน ประการสุดท้ายเพื่อใช้แทนภาพสายตาของตัวแสดงในฉากเหตุการณ์

ลักษณะของการแพนหรือวิธีการแพนแยกออกได้หลายประการ เช่น

1) การแพนตามวัตถุที่ถ่าย (the following pan)

เป็นวิธีการเคลื่อนไหวกล้องตามวัตถุเคลื่อนไหวที่กำลังถ่ายภาพอยู่ การแพนในลักษณะนี้จำเป็นจะต้องคำนึงถึงความเร็วของสิ่งที่เคลื่อนไหวเป็นหลัก สิ่งสำคัญที่สุดคือตำแหน่งของวัตถุที่เคลื่อนไหวยังนั้นจะต้องสัมพันธ์กับกรอบภาพ (frame) ตลอดเวลา และจะต้องลงตำแหน่งเดิมตลอดไม่ว่าวัตถุจะไปทางหน้า หรือถอยลงมาเกือบจะตกกรอบท้ายหลัง การเคลื่อนกล้องตามวัตถุกรณีนี้สิ่งที่เปลี่ยนไปคือฉากหลัง (back ground) ที่เคลื่อนหลุดหายไปและเข้ามาใหม่ตลอดเวลาเท่านั้น

2) การแพนแบบกวาดตามอง (the surveying pan)

เป็นวิธีการถ่ายภาพให้เคลื่อนที่ไปอย่างช้าๆ ผู้ชมมีความรู้สึกเหมือนกับการส่องส่องไปตามทิศทางที่กล้องเคลื่อนที่ไป มักจะใช้ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับฝูงชนหรือวัตถุทัศน การกำหนดวิธีการถ่ายภาพเช่นนี้ จะต้องทำอย่างมีขนาดเพื่อไม่ให้ผู้ชมเกิดการเบื่อหน่าย และว่าความสายตานั้นมองเห็นภาพชัดชัดกับความเป็นจริง

3) การแพนแบบเฝ้ามอง (the interrupted pan)

เป็นวิธีการแพนที่มีระยะการทำงานยาวนาน แต่มีขนาด พร้อมกับหยุดอย่างฉับพลันในบางครั้ง และเริ่มต้นเคลื่อนที่ใหม่โดยการตามจุดสนใจอีกจุดหนึ่ง โดยการทิ้งจุดสนใจเดิม วิธีการเช่นนี้ไ้เข้ามาใช้หลายแบบ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการนำเสนอภาพ

4) การแพนแบบตวัด (the whip pan)

เป็นวิธีการแพนกล้องอย่างรวดเร็วมากจนไม่สามารถเห็นเป็นภาพที่ชัดเจนได้ ภาพจะมีลักษณะพรมัวไม่ชัดเจนที่เรียกกันว่าภาพเบลอนั่นเอง สวิสแพนนำมาใช้ในการหวังผลพิเศษเพื่อจะเชื่อมการถ่ายจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่ง ซึ่งนำมาใช้ประโยชน์ในการถ่ายภาพมากมาย เช่น

- นำมาใช้เพื่อโยงสิ่งที่ถ่ายที่แตกต่างกันและอยู่ในฉากเดียวกัน
- นำมาใช้เชื่อมโยงสิ่งที่ถ่ายชนิดเดียวกัน หรือเรื่องราวแนวเดียวกัน
- นำมาใช้เปลี่ยนจุดความสนใจของภาพที่คงติดตามอยู่ตลอดเวลาจากแห่งหนึ่งไปสู่อีกแห่งหนึ่ง เช่น จากจุดเริ่มต้นของการศึกอลฟ์ไปยังจุดที่ถูกกด
- นำมาใช้เพื่อแสดงถึงเหตุและผลที่เกิดขึ้น เช่น การตวัดจากจุดที่เป็นใหญ่ยิ่งแล้วต่อท้ายป้อมของข้าศึกถูกกระสุนปืนใหญ่ทำลาย
- นำมาใช้เพื่อต้องการเปรียบเทียบหรือสร้างความแตกต่าง เช่น ระหว่างความเก่ากับใหม่หรือความร่ำรวยกับความยากจน
- นำมาใช้เพื่อการเปลี่ยนเวลาและสถานที่ในขณะดำเนินเรื่องอยู่ เช่น จากจุดเครื่องบินขึ้นสู่สถานที่ของเครื่องบินลง
- จากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด การนำเสนอภาพในรูปแบบของการแพนแบบตวัดกล้องยังมีการนำมาใช้หลายรูปแบบ แล้วแต่วิธีการของแต่ละบุคคล แต่อย่างไรก็ตามก็คือการนำมาเชื่อมโยงระหว่างช่วงของภาพนั่นเอง

2.1.2 ทิลท์ (tilt)

เป็นการเคลื่อนไหวกล้องถ่ายภาพยนตร์ในแนวดิ่ง โดยทั้งกล้องถ่ายภาพยนตร์บุษชาทั้งกล้องและให้ส่วนเลนส์กระดกขึ้นลงได้ในขณะบันทึกภาพ จุดมุ่งหมายในการใช้ทิลท์มีอยู่หลายประการ เช่น

- เพื่อติดตามการเคลื่อนไหวของชัยเจ้า เช่น ติดตามคนขับเพลิงที่เป็นบันไดสูงขึ้น ไปช่วย เจ้าหญิงที่กำลังร้องตะโกนให้ช่วยอยู่ที่หน้าค่าง

- เพื่อใช้ในการเชื่อมโยงช็อต 2 อย่างเข้าด้วยกัน เช่น นักวิทยาศาสตร์
เฝ้าดูการปล่อยยานอวกาศขึ้นสู่ท้องฟ้า โดยเริ่มจากการเห็นนักวิทยาศาสตร์ก่อนแล้วจึง
ตัดกล้องถ่ายภาพยนตร์ขึ้นให้เห็นยานอวกาศบนท้องฟ้า

- เพื่อใช้เป็นภาพแทนสายตาของผู้แสดง เช่น เจ้าชายเงยหน้าขึ้นดูระรอก
ที่บินป่ายขึ้นคันไม้ไป โดยกล้องถ่ายภาพยนตร์จับภาพเคลื่อนสูงขึ้นตามไปด้วย

2.1.3 ทรัคกิ้งช็อต (trucking shot)

เป็นวิธีที่ใช้การตั้งกล้องถ่ายภาพยนตร์บนรถบรรทุกแล้วขับเคลื่อนไป
เพื่อให้กล้องรักษาทิศทางเหตุการณ์เคลื่อนไหวของผู้แสดง ซึ่งมีน้ำหนักน้ำหนักบรรทุกมาไว้
ทรัคกิ้งช็อคมักถูกนำไปใช้เพื่อติดตามขบวนรถที่มีการเคลื่อนไหวค่อนข้างเร็วและอยู่ไกลจาก
กล้องถ่ายภาพยนตร์พอสมควร ถ้าใช้การแพนกล้องแล้วจะไม่สามารถครอบคลุมพื้นที่ที่ต้อง
การบันทึกไว้ได้ทั้งหมด นอกจากนี้ยังนิยมใช้ทรัคกิ้งช็อตในการถ่ายทอกรายละเอียดของ
ขบวนรถที่กำลังเคลื่อนไหวอยู่ด้วย

2.1.4 คอลลีย์ช็อต (dolly shot)

นิยมใช้ในการถ่ายทำในสถานที่มากกว่า โดยการใช้กล้องบนพาหนะ
ที่มีล้อเลื่อนและสามารถเคลื่อนที่จากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่งได้ จุดมุ่งหมายของ คอลลีย์ช็อต คือ การ
เคลื่อนกล้องกล้องวิทัศน์ให้เข้าใกล้ขบวนรถเพื่อให้ภาพขนาดใหญ่มากขึ้น หรือนำไปใช้
ติดตามการเคลื่อนไหวของขบวนรถ

2.1.5 เครนช็อต (crane shot)

เป็นการใช้กล้องถ่ายวิทัศน์ไวนยอนขึ้นเคลื่อนที่ไปตาม
ต้องการได้ เพื่อใช้ในการเปลี่ยนแปลงความสูงเปลี่ยนทิศทางกล้องและเปลี่ยน
การเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องภายในช็อตเดียวกัน ผู้สร้างภาพยนตร์ส่วนใหญ่นิยมใช้เครน
กับฉากเหตุการณ์ที่ต้องการภาพในลักษณะมุมกว้างมากๆ อย่างภาพขนาดใหญ่ของทิวทัศน์ช็อต

2.1.6 แอสเซตช็อต เป็นการใช้กล้องถ่ายวิทัศน์แบบไวนยอนเพื่อบันทึก

ที่ภาพโดยไม่ใช่ชาตังกล้องเลย เป็นเทคนิคที่เฝ้ามองสำหรับการแสดงอารมณ์ที่ไม่คงที่ของบุคคล เช่น อารมณ์ ความตกใจ สกปรกเพี้ยน ความหวาดกลัว การหลบหนีเป็นต้น ฉากที่ถ่ายด้วยแสงเลเซอร์นั้นเมื่อนำไปตัดต่อเข้ากับฉากที่เห็นเกิดวิญญิกระเซอะกระเซิงอยู่ จะช่วยสะท้อนอารมณ์ตกใจกลัวอย่างคนเสียขวัญของเจ้าได้มาก ผลที่ออกมาที่เท่ากับการใช้เทคนิคการเคลื่อนไหวกล้องถ่ายภาพยนตร์แบบอื่นๆเช่นกัน

2.2 ลักษณะการเคลื่อนไหวที่เกิดจากการทำงานของเลนส์ มีการซูมเข้า ซูมออก การเปลี่ยนความคมชัดของภาพและโฟกัส

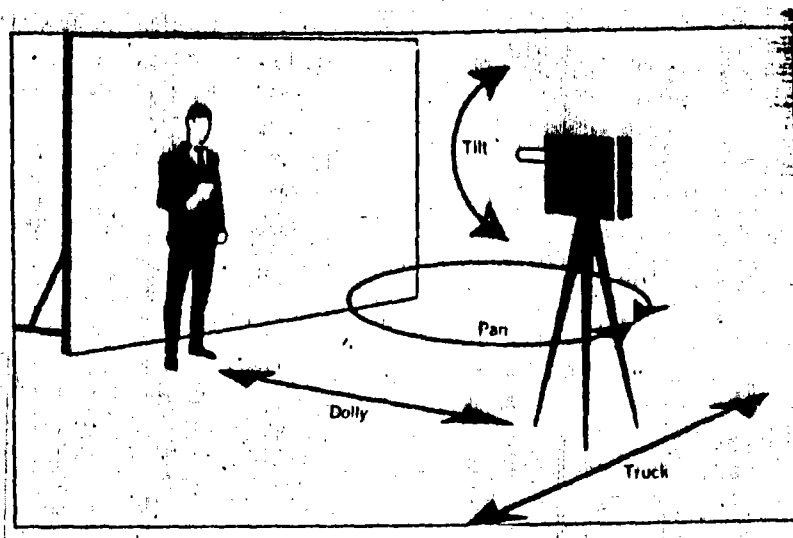
2.2.1 การซูมเข้า ช่วยสร้างความต่อเนื่องทางภาพให้แก่กับเจ้าโดยพื้นที่ที่ถูกบันทึกจะค่อยๆลดน้อยลงค่อยๆในเวลารวดเร็ว การซูมเข้าเกิดจากการปรับเปลี่ยนความยาวโฟกัสในระดัต่างๆ หรือการใช้เลนส์ซูมนั่นเอง จุดมุ่งหมายของการซูมเข้าก็เพื่อที่จะดึงความสนใจของผู้ชมให้มุ่งสู่รายละเอียดซึ่งมีความหมายพิเศษ โดยผู้ชมสามารถรับรู้รายละเอียดส่วนเล็กๆกับเนื้อหาส่วนใหญ่ได้ อัตราความเร็วของการซูมเข้าจะขึ้นอยู่กับวิธีการใช้ เช่น การใช้ซูมในอัตราค่อนข้างเร็วจะช่วยสร้างความตกใจให้แก่ผู้ชมได้ แต่ถ้ามองการสร้างความรู้สึกที่หวาดกลัวหรือต้องการสร้างให้ผู้ชมตระหนักถึงความสำคัญของขั้วเจ้า ควรใช้การซูมค่อนข้างช้าเพื่อให้เกิดผลทางอารมณ์และความรู้สึกดังกล่าว

2.2.2 การซูมออก มีลักษณะตรงกันข้ามกับการซูมเข้าโดยที่ภาพจะค่อยๆถอยห่างออกจากขั้วเจ้าช่วยให้ผู้ชมค่อยๆมองเห็นพื้นที่ในภาพยิ่งขึ้น จุดประสงค์ของการใช้ซูมออกก็เพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดเล็กๆ กับเนื้อหาส่วนใหญ่และเช่นเดียวกับการซูมเข้า อัตราเร็วของการซูมออกจะขึ้นอยู่กับวิธีใช้ซึ่งถ้าหากเป็นการอธิบาย หรือให้เห็นจริงเห็นจังก็จะใช้วิธีซูมออกที่ค่อนข้างช้า ถ้าต้องการผลทางอารมณ์ก็จะใช้การซูมออกที่ค่อนข้างเร็ว

2.2.3 การเปลี่ยนความคมชัดของภาพ เป็นการเปลี่ยนความคมชัดของภาพจากขั้วเจ้าที่อยู่ใกล้กล้องถ่ายภาพยนตร์ไปยังสิ่งที่อยู่ไกลกว่า หรือเปลี่ยนในทางกลับกันโดยไม่มีการเปลี่ยนขนาดของภาพ จุดประสงค์ของการเปลี่ยนความคมชัดของภาพก็เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของขั้วเจ้า 2 อย่างในช่วงเวลาเดียวกันนั่นเอง อาจกล่าวได้ว่า

ลักษณะการทำงานแบบการ เปลี่ยนความคมชัดของภาพก็เหมือนกับการแพนภาพในระ คัยลิก นั้นเอง

2.2.4 ฟอลโดซ์ออก เป็นลักษณะการบันทึกภาพที่กล้องถ่ายภาพยนตร์เคลื่อน ที่ไปมาพร้อมกับการเคลื่อนที่ของขั้วเจ็คท้าย ฟอลโดซ์ออกอาจเกิดจากการทำงานของ คอลลี การแพน การทิลท์หรือการ เกรนก็ไค์ แต่ไม่ว่าจะใช้วิธีใดก็ตามจะต้องจับขั้วเจ็ค หลักรเอาไว้ในกรอบภาพเสมอขณะที่มีการเคลื่อนที่ วิธีนี้จะไม่สนใจกับฉากหลังที่เปลี่ยน แปลงไปตามระยะห่างที่มีการเคลื่อนที่ ลักษณะภาพเช่นนี้มีประโยชน์ในการช่วยเพิ่มความ สนใจผู้ชม ให้มุ่งแต่สิ่งที่มีความเคลื่อนไหวในฉากที่วัตถุส่วนใหญ่อยู่นิ่งกับที่หรือเป็นฉากหลัง ที่ไม่มีอะไรน่าสนใจ โดยเฉพาะฉากที่มีการสนทนายาวๆหรือเป็นภาพยนตร์ที่มุ่งเน้นการ ให้ข้อมูลแล้ว ฟอลโดซ์ออกจะเป็นวิธีการที่ช่วยลดความน่าเบื่อหน่ายลงได้

ภาพ : แสดงการ เคลื่อนที่ของกล้องภาพยนตร์ในแบบต่างๆ

การจ้องคัมภ์ระกอบของภาพ

สำหรับผู้ทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมกล้องวิดีโอหรือ (camera man) นั้น ย่อมหวังว่าภาพที่ได้จากการบังคับกล้องของคนนั้นจะเป็นภาพที่ชัดเจนที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยภาพนั้นให้ความหมายกับผู้ชมได้ตามความมุ่งหวังของผู้กำกับภาพและตามบทภาพยนตร์ ทั้งนี้ ภาพที่ได้จากโทรทัศน์นั้นก็คล้ายกับภาพประเภทอื่นๆ คือ ต้องนึกถึงความสวยงามในส่วนใดส่วนใดแก่ การจ้องคัมภ์ระกอบของภาพ และภาพโทรทัศน์นั้นมีอิทธิพลบางอย่างที่เป็นตัวการทำให้การจ้องภาพเป็นไปไ้ยาก และอาจแตกต่างจากการจ้องคัมภ์ระกอบของภาพแบบอื่นๆ ซึ่งอาจรวบรวมได้จากเหตุผลดังนี้คือ

1. จอโทรทัศน์มีขนาดเล็กจึงเป็นการยากที่จะเสนอภาพให้ชัดเจนเท่าๆ กับจอใหญ่อย่างภาพยนตร์หรือสไลด์ ดังนั้น การใช้กล้องโทรทัศน์จึงมักมีข้อกำหนดที่จำกัด ที่จะจ้องจับภาพใกล้ CU และปานกลางMS มากกว่าจะจับภาพในระยะ กลางLS และไกลมาก XLS จึงไม่สามารถจับภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ทั้งหมด ผู้ใช้กล้องต้องพยายามจับภาพให้มีส่วนสำคัญที่สุดของเหตุการณ์นั้น หรือของเรื่องนั้นให้ได้ จึงจะสื่อความหมายกับผู้ชม

2. ภาพจากกล้องวิดีโอ นั้น เป็นกล้องที่มีขนาดของกรอมจำกัดในอัตราส่วน 3:4 เสมอในแนวนอน ซึ่งถ้าต้องการให้เห็นสิ่งที่สูงมากๆ ก็ไม่สามารถเปลี่ยนกรอม (frame) ให้อยู่ในแนวตั้งตามความสูงของวัตถุหรือคนได้

3. ความความเป็นจริงนั้นจอโทรทัศน์มี 2 มิติเท่านั้น แต่จะต้องทำให้ภาพที่ได้ในจอเป็นภาพ 3 มิติ โดยจะต้องให้เห็นขนาดและรูปร่างของวัตถุหรือคนออกมาสมจริงสมจังที่สุด ทั้งในแง่ของเงา ความลึก ความคั่น ของตำแหน่งวัตถุและคน ภาพ 3 มิติที่ขึ้นคือภาพที่คนดูสามารถแบ่งตำแหน่งความลึกคั่นของฉากได้อย่างชัดเจน ทั้ง foreground, middle ground , background

4. โดยทั่วไปแล้ว สิ่งที่อยู่หน้ากล้องโทรทัศน์มักมีการเคลื่อนไหว ดังนั้นก็ย่อมหมายถึง ผู้บังคับกล้องจะต้องจับภาพเหตุการณ์นั้นให้อยู่ในกรอมจอ

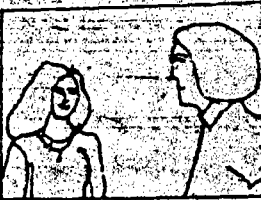
ขอให้ระลึกเสมอว่า ประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ของภาพที่ตกหล่นหายไปจากจอ ในขณะที่มีการส่งภาพทางโทรทัศน์ ผู้ใช้กล้องบางคนจึงถือกรอบเป็นเส้นคำไว้นบนช่องมองภาพของกล้องเพื่อเป็นแนวทางในการจับภาพให้อยู่ภายในกรอบที่ต้องการ บริเวณนี้มักเรียกว่า

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้เราได้หลักการจัดองค์ประกอบของภาพ 4 หลักการด้วยกันดังนี้ คือ

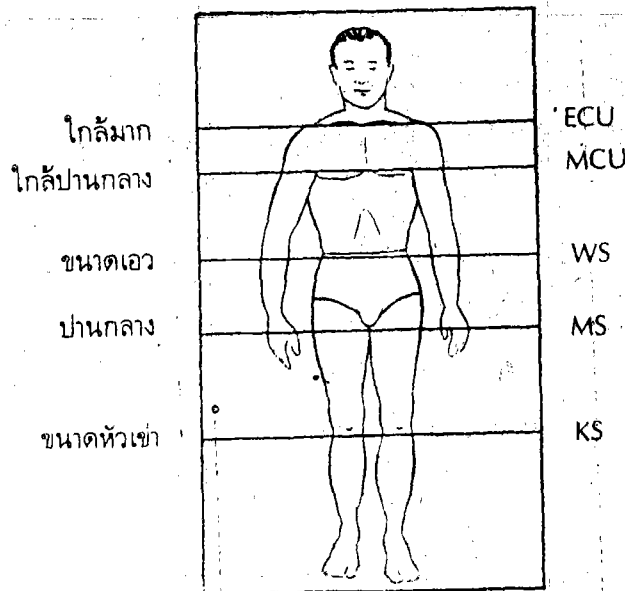
1. การจัดระยะ (field of view)
2. การจัดพื้นที่ (organizing the screen area)
3. การจัดความลึก (organizing screen depth)
4. การจัดกาเคลื่อนไหว (organizing screen motion)

การจัดระยะ

การจัดระยะนั้นนอกจากจะทำตามพื้นฐานทั้ง 5 ระยะ คือ XLS, LS, MS, CU XCU แล้วยังสามารถจัดระยะให้อูเป็นธรรมชาติ ตามเหตุการณ์ที่เป็นอยู่ ทำทางที่แสดงนั้นควรเป็นภาพในระยะใด มุมใด ซึ่งสามารถรวบรวมได้ 5 ระยะด้วยกันคือ

Step	Symbol	Framing
Bust Shot	Bust Shot	
Knee Shot	Knee Shot	
Two-shot (ในกรอบจอมีคน 2 คน)	2-shot	
Three-shot (ในกรอบจอมีคน 3 คน)	3-shot	
Over the shoulder shot	O-S	

การจัดระยะภาพหรือการประกอบภาพตามขนาดความสูงของมนุษย์

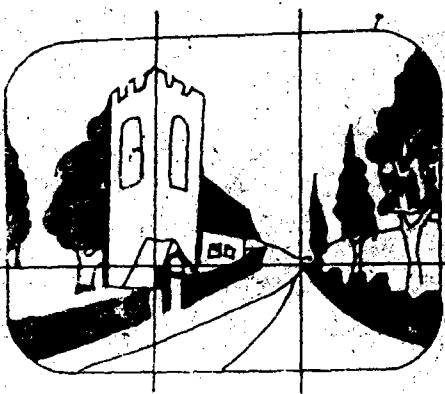
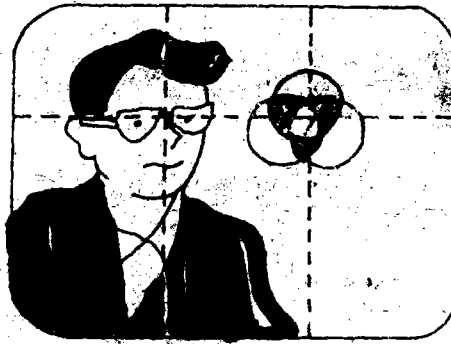

การจัดพื้นที่ (organizing the screen area)

สิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่เรากำลังพิจารณาขณะใช้กล้องวิทัศน์ก็คือ จะวางวัตถุไว้บริเวณใดของกรอบภาพซึ่งทั้งนี้จะต้องคำนึงด้วย เพราะเหตุว่ายังไม่เป็นการเพียงพอสำหรับการจัดภาพให้อยู่ในจอมองภาพและโฟกัส แต่ต้องการความสวยงามเหมาะสมโดยได้ความสมดุลในแง่ของความรู้สึกกับผู้ชมด้วย ซึ่งทั้งนี้ไม่ได้หมายถึงความสมดุลแบบสมมาตรแต่เป็นสมดุลเหมาะสมในความรู้สึกผู้ชม

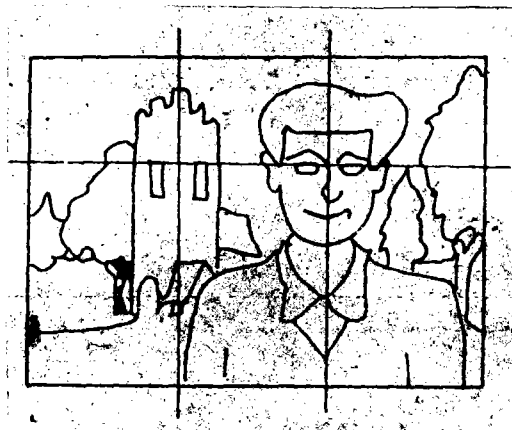
ตั้งแต่กรีกโบราณซึ่งเป็นผู้นำในเรื่องความเจริญทางด้านศิลปะ ได้ให้สูตรสำหรับการจัดสัดส่วนของภาพไว้โดยเรียกสัดส่วนสวยงามนี้ว่า "golden section" และเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า "divine proportion" สำหรับสัดส่วนในกรอบโทรทัศน์นั้นก็พบว่าไม่แตกต่างไปจากกรีกโบราณมากนัก การแบ่งสัดส่วนในจอโทรทัศน์ขอให้นักเรียนสมมุติเอาไว้โดยแบ่งกรอบออกเป็น 3 ส่วนทั้งแนวนอนและแนวตั้ง โดยอย่าลืมว่าขนาดของโทรทัศน์นั้นเป็นอัตราส่วน 3 : 4 เสมอ

สำหรับเส้นบนสุดในแนวนอน จะ
เป็นตำแหน่งที่ตาของผู้แสดงควรอยู่ในแนวนั้น

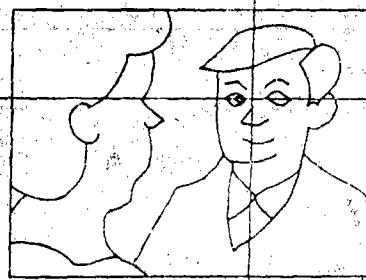
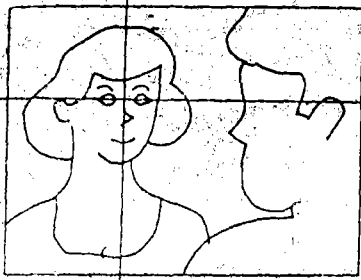

ส่วนล่างสุดในแนวนอน จะเป็นแนว
ที่ควรให้ภาพระคายสายตา โดยทั่วไปส่วนภาพ
ที่มีบุคคลและฉากซับซ้อน อย่างเช่น รายการ
ข่าวประจำวันมักมีผู้ประกาศข่าวและฉากนอก
ว่าเป็นรายการข่าวของสถานีใด ก็จะใช้เส้น
แนวตั้ง เป็นหลักช่วยวางบุคคลและฉากให้สมดุล

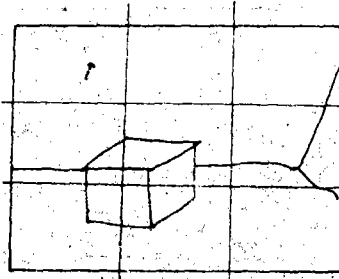
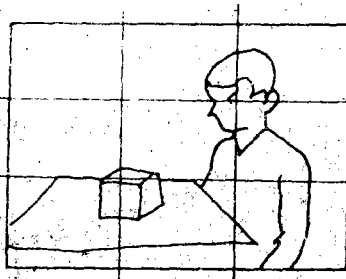
สำหรับเส้นในแนวตั้งนั้น จะช่วย
ในการวางองค์ประกอบของภาพจากคนกับคน
ได้สมดุลกันตามความรู้สึกมากขึ้น

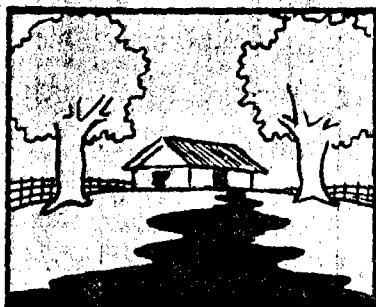
และถ้ามีการสนทนากันระหว่าง 2 คน ซึ่งหันหน้าเข้าหากันนั้น ก็จะวาง
ตำแหน่งกึ่งกลางของบุคคลทั้งสองอยู่ในแนวตั้งทั้งสองเส้นได้อย่างเหมาะสมเจาะ ถ้าท่าน
เป็นแผนภาพยนตร์จีนในจอทีวี จะเห็นว่าเขาจัดองค์ประกอบภาพแบบนั้นได้สวยงาม
แถมยังการใช้เลนส์ปรับให้มีเบลลอ มีซัก โดยให้ชัดเฉพาะคนที่กำลังพูดสลับกันไปตาม
ลำดับที่มีการสนทนาอยู่ดูแล้วมีร สหาคีมาขึ้นทีเดียว

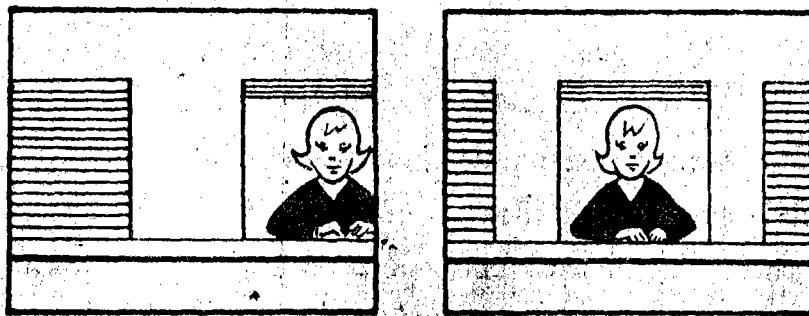
นี่ขอให้ท่านสังเกตการ จัดภาพของคนกับสิ่งของ ข้าง

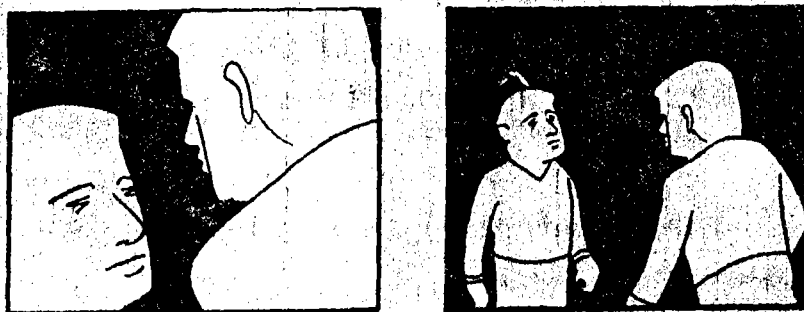
หลักเฉียงความราบเรียบและจงใจที่จะให้สิ่งต่างๆในกร อบภาพนั้นมีน้ำหนักเท่า
กัน และพยายามหาจุดกลางที่จะทำให้ภาพนั้นดูดี แต่ทุกสิ่งในภาพนั้นมีความสมดุล

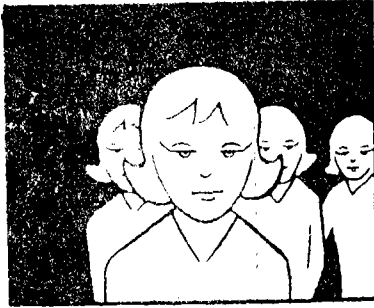
ส่วนของร่างกาย หรือบางส่วนของสิ่งของและวัตถุ อันเป็นจุดเด่นที่สุดของกรอบภาพในฉากที่กำลังถ่ายทำ ควรจะให้เห็นในกรอบภาพนั้นทั้งหมด โดยจัดภาพให้สามารถมองเห็นได้ทั้งหมดอย่างสมบูรณ์ทุกส่วน อย่าพยายามจัดภาพให้เห็นเพียงบางส่วนหรือส่วนเดียวในกรอบภาพ เพราะจะทำให้ภาพนั้นๆ ขาดความสมดุล

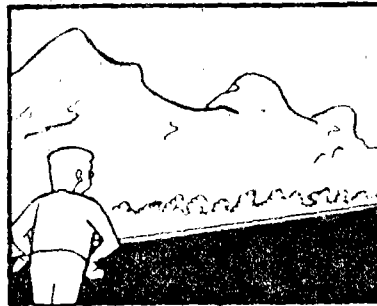
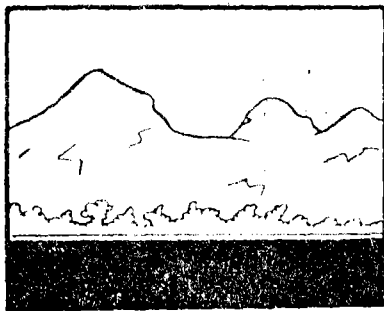
บุคคลหรือสิ่งของที่เป็นเป้าหมายหลักของการถ่ายภาพ ในกรอบภาพควรถูกจัดให้เข้ากับระยะพื้นที่ในกรอบภาพอย่างเหมาะสม ไม่ควรจัดภาพให้บุคคลหรือสิ่งของที่เป็นเป้าหมายหลักของกรอบภาพนั้น ดูเล็กจนเกินไปจนแทบมองไม่เห็น หรือใหญ่เกินไปจนทำให้บางส่วนที่สำคัญต้องหลุดจากกรอบภาพไป

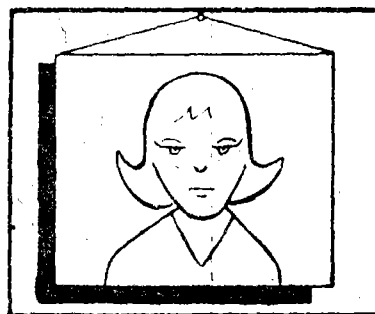
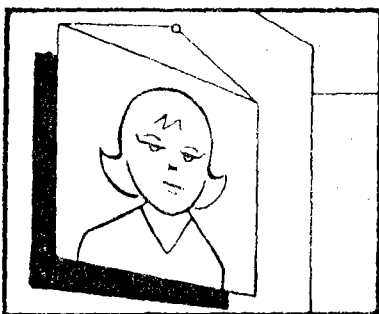
หากในกรอบภาพนั้นๆ มีเป้าหมายหลักเป็นจำนวนมากอยู่ด้วยกัน ควรจะต้องทำการจัดให้มีความลึกแตกต่างกัน ไม่ซ้อนกันมากจนเกินไปทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการหาจุดเด่น หรือจุดที่มีความสำคัญที่สุดของเป้าหมายเหล่านั้น นอกจากนั้นภาพนี้还将ให้ความลึกของภาพเป็นที่สวยงาม แสดงถึงความปรารถนาจริงของผู้ถ่ายทำภาพยนตร์นั้น

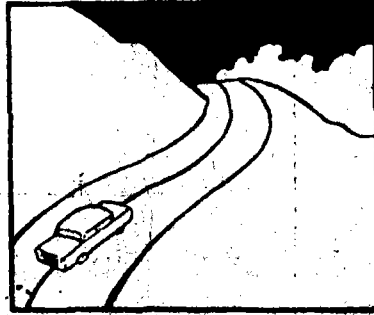
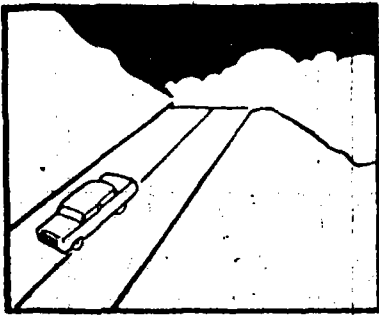
ฉากเป็นฉากหลังอยู่ในภาพที่มีฉากหลัง (background) หรือเป็นฉากที่ถ่าย
ขนาดกลาง (medium shot) ควรจะหามุมกล้องใหม่และใช้ฉากหน้ารอง (secondary
subject) มาเป็นฉากหน้า (fore ground) จะทำให้ภาพนี้มีอารมณ์ และมีความลึก
มากขึ้น

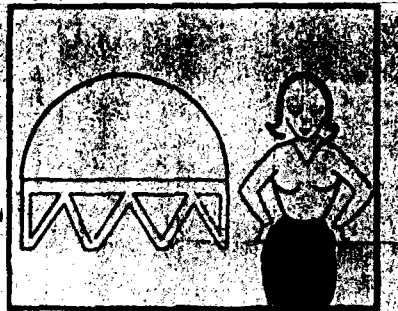
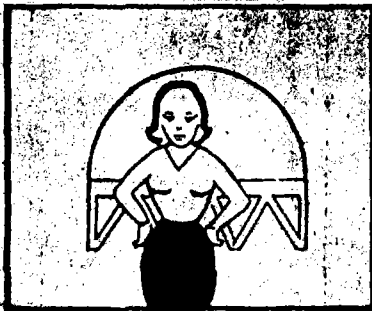
การถ่ายภาพเขียน ภาพวาดที่แขวนฝาผนังนั้น ไม่ควรจะถ่ายจากทางมุมด้านใด
ด้านหนึ่ง เพราะจะทำให้ภาพที่ถูกถ่ายนั้นดูผิดส่วน หลอกตา

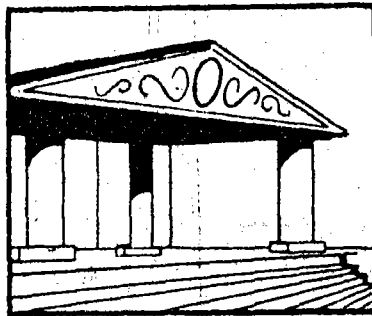
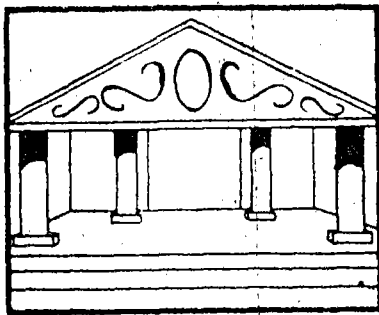
สิ่งใดก็ตามที่ประกอบกันเป็นภาพ ในกรอบภาพนั้นหากมีลักษณะโค้งเว้าจะละเอียดอ่อน สวยงาม อ่อนหวาน เช่น ภาพเนินเขาที่มีทางรถยนต์ตัดผ่านเป็นแนวโค้งขึ้นลงสวยงาม การจัดภาพนี้ก็ไม่ควรหามุมมองที่ทำให้ภาพเส้นขอบของถนนที่ตัดผ่านนั้นดูเป็นเส้นตรงขนานตัดความโค้งของเนินภูเขา เพราะเส้นตรงจะเข้ามาขัดความรู้สึกอ่อนหวานของภาพ ควรจะหามุมมองใหม่ที่มีองเห็นถนนเป็นเส้นโค้งคดเคี้ยวเลี้ยวไปมาขึ้นเนินเขา ภาพนี้จะให้อารมณ์กลมกลืนที่ละเอียดอ่อนกว่า

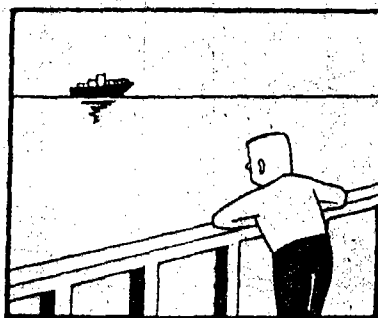
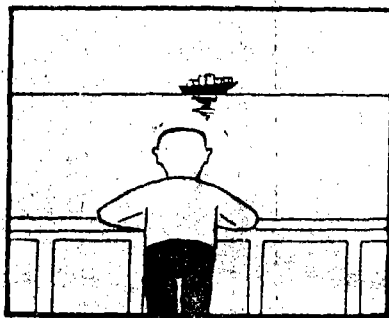
หากในกรอบภาพมีสิ่งสำคัญอยู่ 2 สิ่งหรือหลายสิ่งที่ต้องการเน้นนั้น ในการจัดภาพไม่ควรให้แต่ละสิ่งบังกัน แม้สิ่งที่อยู่ข้างหลังจะมีขนาดใหญ่โตกว่าก็ตามคุณค่าความสวยงามของสิ่งที่ถูกบังจะหายไป หรือแม้แต่สิ่งที่เข้ามาบังก็อาจดูแล้วไม่สวยงามก็ได้ อย่างไรก็ตามควรจัดภาพตามลำดับของความลึกโดยบังกัน

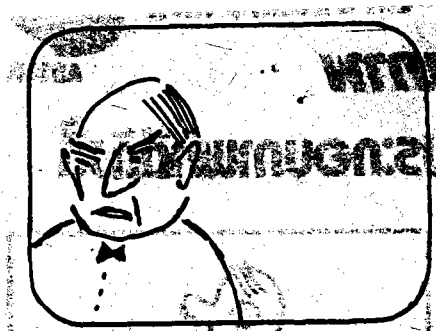
หากเป้าหมายที่ถ่ายทำนั้นมีขนาดใหญ่โตมโหฬาร ไม่ควรถ่ายภาพโดยการวางกรอบ
ภาพคันตรง ซึ่งเหมือนกับเป็นการจงใจจัดภาพให้เป็นระเบียบ มีระยะห่างจากกล้องภาพยนตร์
เท่าๆกัน แต่ถ้าเลือกมุมกล้องเป็นด้านข้างซ้ายหรือขวาเล็กน้อย วัตถุนั้นจะดูยิ่งใหญ่ดูลึก
กว้างขวาง สวยงามยิ่งขึ้น

พยายามหลีกเลี่ยงให้วัตถุ สิ่งของ หรือบุคคลที่อยู่ในกรอบภาพนั้นอยู่ในตำแหน่งบน
เส้นตรง เส้นขนานและซ้อนกันเมื่อมองตรงจากกล้องภาพยนตร์ ควรจะหามุมที่เหมาะสม
ทำให้เห็นความแตกต่าง คำนวณระยะทางระหว่างเป้าหมายแต่ละอันถึงตัวกล้อง เป็นการ สร้างอารมณ์
ให้ภาพดูมีมนต์ยิ่งขึ้น

การจัดภาพไม่ควรให้สิ่งที่ถ่ายนั้นอยู่ชิดคั่นใดคั่นหนึ่งจนเกินไป เพราะจะทำให้
ผู้ชมเกิดความอึดอัด

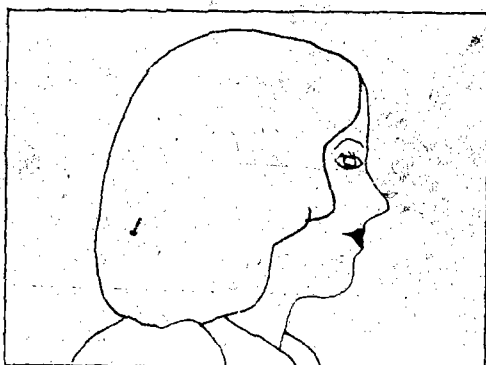
การประกอบภาพที่มีฉากหลัง (background) นั้นควรระวังเป็นอย่างยิ่ง
ที่จะไม่ให้ฉากหลังรบกวนสิ่งที่ถ่าย

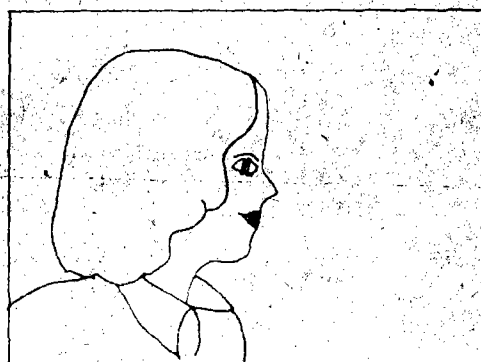
การประกอบภาพที่มีบุคคลเพียงคนเดียวควร จะเลือกมุมภาพที่เห็นจุดนำสายตาของ
บุคคลในภาพนั้นด้วย

nose room เมื่อจะจัดภาพคนที่หันด้านข้างหรือค่อนข้างให้กับกล้อง การ
จับภาพของกล้องควรจัดให้มีช่องว่าง ด้านหน้าให้มากหน่อย เพื่อให้ความรู้สึกกับคนดูว่า
"น่าจะมีอะไรอยู่ข้างหน้าคนแสดงนั้น" มิใช่เป็นการเอาหน้าไปติดจอ หรือเอาจมูกมาอยู่ที่ขอบ
จอ พิจารณาจากภาพตัวอย่าง ซึ่งแสดงให้เห็นการเหลือ **nose room** ซึ่งทำให้เกิดความ
สมดุลในภาพ

BALANCE

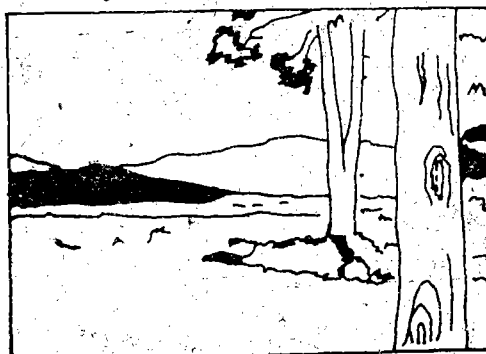
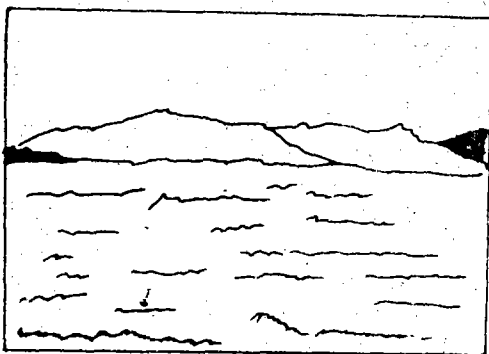

UNBALANCE

head room จากศีรษะของผู้แสดงถึงขอบของจอ นั่นก็เป็นบริเวณที่ควรเหลือเอาไว้บ้าง โดยเฉพาะการจัดภาพระยะ CU MS และ LS ซึ่งในความรู้สึกของคนดูย่อมไม่ยากเห็นศีรษะของผู้แสดงไปชน หรือติดกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนดูผิดธรรมชาติ เช่นเดียวกับคนเดินเข้าออกประตูก็จะมีเอาศีรษะไปเฉียดกับขอบประตูโดยธรรมชาติ

การจัดความลึกของภาพ (organizing screen depth) เพราะเหตุที่ว่าจอโทรทัศน์มีลักษณะที่แบนและเป็น 2 มิติ ซึ่งต้องเสนอภาพออกมาเป็น 3 มิติ และดูเป็นธรรมชาติ การเสนอภาพจึงต้องอาศัยหลักการเกี่ยวกับการวาดภาพ และการถ่ายรูป ซึ่งหลักการเหล่านี้ได้กำหนดวิธีทางไว้ในการใช้กล้องโทรทัศน์ไว้เรียบร้อยแล้ว การถ่ายภาพนั้นจะต้องคำนึงถึงความลึก โดยอาศัยฉากหน้า (fore ground) ฉากกลาง (middle ground) ฉากหลัง (background) เป็นสิ่งที่ช่วยให้ภาพเกิด 3 มิติ นอกจากนี้ยังมีแสงที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการกำหนดรูปร่างของคนและวัตถุ ดังกล่าวถึงรายละเอียดอีกครั้ง

การประกอบภาพหรือการจัดภาพสำหรับการถ่ายทำในมุมกล้องที่กลับกัน

(composition of reverse shot)

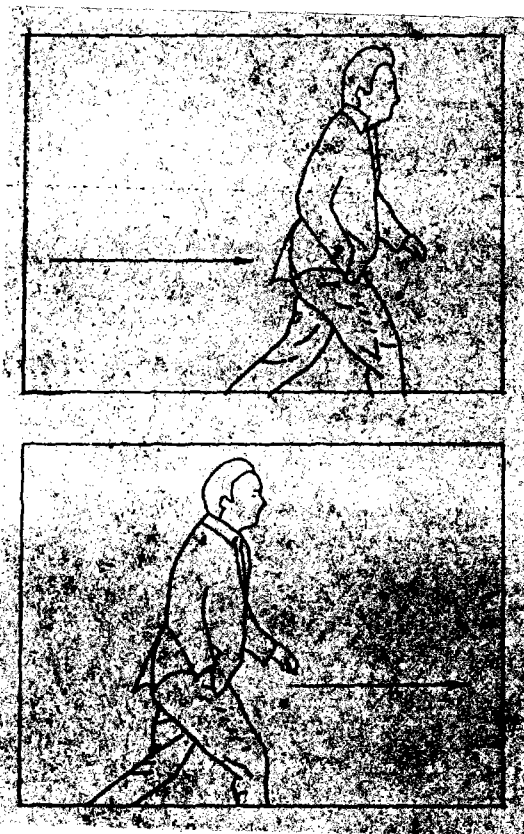
โดยปกติการถ่ายทำภาพยนตร์แบบนี้มักจะใช้ภาพยนตร์ที่เป็นการสนทนา สำหรับบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ซึ่งมีหลักกว้างๆ ดังนี้

1. ขนาดของภาพในกรอบภาพของคนที่สนทนากัน โดยปกติจะมีขนาดใหญ่เป็นภาพถ่ายใกล้ (close up) ถ้าเป็นการถ่ายทำทีละคน และจะเป็นภาพขนาดกลาง (medium shot) ถ้าเป็นภาพของคน 2 คน (two shot)
2. หากแบ่งกรอบภาพตามแนวตั้งออกเป็น 3 ส่วนเท่าๆกัน สำหรับภาพขนาดใหญ่ของคน 2 คน กำลังคุยกัน คนที่หันหน้าให้กล้องจะใช้เนื้อที่ 2 ใน 3 และคนที่หันหลังให้กล้องมองเห็นแก้มถึงต้นจมูกจะใช้เนื้อที่ประมาณ 1 ใน 3 ของกรอบภาพ และทำเช่นนี้เหมือนกันหากถ่ายในมุมกล้องที่กลับกัน
3. สำหรับการจัดภาพขนาดกลางของการถ่ายภาพยนตร์ขนาดจอกว้างจะต่างจากข้อ 2 เล็กน้อยคือ หากแบ่งกรอบภาพตามแนวตั้งออกเป็น 3 ส่วนเท่าๆกัน บุคคลที่หันหน้าให้กล้องภาพยนตร์จะอยู่ตรงส่วนกลางของกรอบภาพบุคคลที่หันหลังให้กล้องภาพยนตร์จะอยู่ส่วนที่มองเห็นใกล้ที่สุดในกรอบภาพ และทำเช่นนี้เหมือนกันถ้าหากถ่ายทำในมุมกล้องกลับกัน

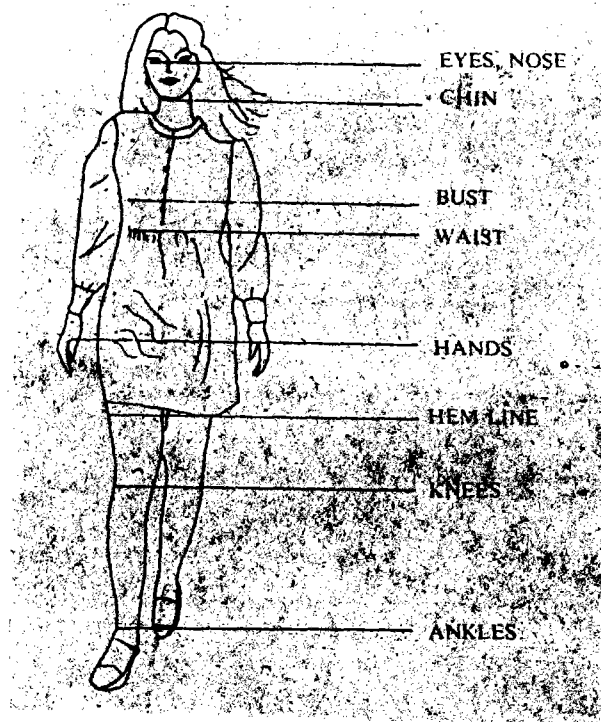
การจัดภาพในลักษณะการเคลื่อนไหว (organizing screen motion)

ช่างกล้องผู้ทำหน้าที่บังคับกล้อง โทรทัศน์หรือกล้องวิดีโอั้นจะต่างจากภาพนิ่ง และจิตรกรวาดรูปตรงที่ภาพที่ตนกำลังจับอยู่นั้นจะมีการเคลื่อนไหวเมื่อไรก็ได้ตามบทภาพยนตร์ ซึ่งช่างกล้องจะต้องติดตามการเคลื่อนไหวนั้นอยู่เสมอ โดยให้ทันกับการเคลื่อนไหวของผู้แสดง และต้องติดตามอย่างมีความหมายต่อผู้ชมด้วย และหลักการมีอยู่ว่า ผู้ชมมักต้องการพบสิ่งที่มีอยู่ข้างหน้าของผู้แสดงมากกว่าสิ่งที่อยู่ข้างหลัง หรืออาจกล่าวได้ว่า ผู้ชมต้องการทราบว่า ผู้แสดงจะเดินทางไปไหน หรือกำลังจะเดินไปไหน มิใช่ผู้แสดงเคยอยู่ที่ไหน หลักอีกประการหนึ่งก็คือ ควรตามเฉพาะจุดที่สำคัญเท่านั้น อย่าตามหมดทุกอย่างที่อยู่ในภาพถ้าเป็นระยะใกล้มาก (CU) แต่ถ้าเลี้ยวไม่ไ้จำเป็นต้องให้ผู้ชมติดตามการเคลื่อนไหวของทุกอย่างที่อยู่ในภาพ ก็ควรดึงภาพให้อยู่ในระยะไกลให้มุกว้าง

ข้อควรระวังในการจับภาพคน

ผู้ที่ทำหน้าที่บังคับกล้องควรจะหลีกเลี่ยงการจับภาพคนในแนวที่จะทำให้ภาพขาดความต่อเนื่องและไม่ให้ภาพที่สวยงาม ซึ่งขัดกับธรรมชาติ แนวเหล่านี้มีอยู่ 8 เส้นด้วยกันคือ

การใช้เทคนิคภาพพิเศษ

ภาพพิเศษหรือภาพลึกลับเป็นเทคนิคภาพยนตร์ที่สามารถนำมาใช้เพื่อให้ภาพยนตร์สื่อความหมายได้ดียิ่งขึ้น ภาพยนตร์โฆษณาในปัจจุบันนิยมใช้ภาพพิเศษกันอย่างมาก ทั้งนี้นอกจากจะใช้เพื่อประโยชน์ทางการเล่าเรื่องให้เข้าใจในเวลาจำกัดแล้ว ยังช่วยสร้างความแปลกใหม่สะดุดตา และนำติดตามให้แก่ภาพยนตร์โฆษณาก็ด้วย

ในการสร้างภาพยนตร์โฆษณานั้นเมื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของการสร้างแล้วก็ต้องคิดแนวเรื่องที่มีรูปแบบนำเสนอให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ดี จากนั้นจึงถึงขั้นตอนวางแผนภาพ ในขั้นตอนนี้จะพิจารณาจากการใช้ภาพพิเศษ ซึ่งกล่าวไว้ว่าจะต้องมีการวางแผนมาอย่างดียิ่งตั้งแต่ขั้นการสร้างสรรค์ภาพยนตร์เลยทีเดียว การวางแผนสำหรับภาพยนตร์โฆษณาจึงเป็นเรื่องสำคัญ แม้ภาพยนตร์จะเป็นสื่อที่มีภาพและเสียง แต่ในส่วนที่เป็นภาพจะสื่อความหมายได้ดีกว่าส่วนที่เป็นเสียง เพราะธรรมชาติของมนุษย์จะจดจำภาพที่เห็นได้มากกว่าเสียงที่ได้ยิน การพิจารณาการสร้างสรรค์ภาพยนตร์จึงควรให้ความสำคัญของภาพเป็นอย่างแรก และส่วนที่เป็นเสียงประกอบจะทำให้ภาพมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การวางแผนภาพจะต้องพยายามเอาแนวคิดหลักหรือวัตถุประสงค์ของเรื่องมาที่เป็นภาพได้อย่างน่าสนใจและชวนติดตาม ให้ความรู้ ความเข้าใจ ไม่สับสน และเกิดความทรงจำในระยะเวลาสั้นๆ การเลือกใช้เทคนิคภาพพิเศษที่เหมาะสมจะช่วยให้การสื่อความหมายของภาพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประโยชน์การใช้เทคนิคภาพพิเศษมีดังนี้

1. ใช้สร้างความต่อเนื่องของภาพยนตร์ซึ่งมีช่วงระยะเวลาสั้น จึงต้องดำเนินเรื่องหรือบอกข้อมูลอย่างรวดเร็ว ส่วนใหญ่จะมีการตัดต่อภาพอย่างรวดเร็วจนบางครั้งขาดความต่อเนื่อง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความสับสนแก่คนดูได้ เราสามารถใช้เทคนิคพิเศษที่เหมาะสมเพื่อสร้างความต่อเนื่องได้ เช่น การใช้ภาพเฟดเข้าหรือออกเพื่อบอกให้ทราบเวลาและสถานที่ได้เปลี่ยนไป และใช้เทคนิคการกวาดภาพเพื่อเปลี่ยนฉากอย่างรวดเร็ว

2. ใช้ย่นย่อเวลาการเล่าเรื่อง ซึ่งทำให้การเล่าเรื่องรวดเร็วขึ้น เช่น การใช้เทคนิคแบ่งกรอบภาพเป็นสองส่วนหรือมากกว่า เพื่อเสนอเรื่องราวหรือเหตุการณ์พร้อมกันได้หลายเหตุการณ์ หรือใช้เทคนิคภาพเร็วเพื่อช่วยย่นระยะเวลาของการแสดง

3. ช่วยเน้นจุดสนใจ เราสามารถใช้เทคนิคภาพพิเศษบอกให้คนดูรู้ว่าอะไรคือสิ่งที่ควรให้ความสนใจ เช่น อาจใช้เทคนิคการตรึงภาพให้อยู่กับที่ ใช้เทคนิคภาพช้า ทำให้สามารถบอกข้อมูลได้ชัดเจนในเวลาอันจำกัด

4. สร้างความแปลกใหม่สะกิดตา ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของภาพยนตร์โฆษณา เพราะจะเป็นจุดเรียกร้องให้คนดูติดตามเรื่องราวได้ การใช้ภาพพิเศษเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยให้ภาพยนตร์โฆษณาแปลกแตกต่างจากภาพยนตร์โฆษณาอื่นๆ ได้ เช่น ใช้ภาพย้อนการแสดงให้เห็นตัวแสดงตกลงไปในน้ำและโผล่ขึ้นมาจากน้ำอย่างรวกเร็ว โดยที่ร่างกายและเสื้อผ้าไม่เปียกน้ำ

5. ส่วนการผลิตภาพพิเศษนั้นสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ เทคนิคภาพพิเศษที่ทำขึ้นภายในกล้องวิทัศน์ และเทคนิคภาพพิเศษที่ต้องทำในห้องปฏิบัติการตัดต่อ

1) เทคนิคภาพพิเศษที่ทำขึ้นภายในกล้องวิทัศน์

เป็นการผลิตภาพเทคนิคพิเศษที่ทำขึ้นในขณะที่ถ่ายทำ ซึ่งภายในตัวกล้องจะมีปุ่มสำหรับทำภาพพิเศษต่างๆที่ทำขึ้นมาโดยเฉพาะสำหรับตัวกล้องนั้นๆ เทคนิคพิเศษที่สามารถทำขึ้นภายในกล้องวิทัศน์ ได้แก่

1.1 ภาพช้า (slow motion) เป็นเทคนิคภาพพิเศษที่ทำให้ปรากฏบนจอมีการเคลื่อนไหวช้ากว่าปกติ ในการถ่ายทำต้องตั้งอัตราความเร็วของกล้องให้สูงกว่าปกติ ทำให้บันทึกภาพได้จำนวนมากเมื่อนำมาฉายด้วยความเร็วปกติ จะทำให้เห็นการเคลื่อนไหวนั้นช้าลงกว่าปกติ เช่น ภาพยนตร์โฆษณาที่ต้องการให้เห็นความงามของเส้นผม อาจจะต้องตั้งความเร็วกล้องเพื่อถ่ายภาพใกล้ของตัวแสดงหญิงขณะสยายผมที่ 1000 ภาพ/วินาที ซึ่งถ้านำไปฉายด้วยความเร็วปกติของเครื่องฉายแล้ว ก็จะเห็นภาพมีลักษณะค่อยๆเคลื่อนไหวอย่างช้าๆ เป็นการเน้นความนุ่มสลวยของเส้นผม

1.2 ภาพเร็ว (fast motion) เทคนิคนี้มีลักษณะตรงข้ามกับเทคนิคแรก คือ จะต้องตั้งอัตราความเร็วกล้องให้ต่ำกว่าปกติ เช่นต่ำกว่า 60ภาพ/วินาที

เมื่อนำมาฉายด้วยความเร็วปกติจะได้อาชีพที่เร็วผิดปกติ เช่น ตัวแสดงรับประทานอาหารด้วยความรวดเร็วใช้เวลาเพียง 2 วินาที ให้ความรู้สึกรู้ว่าเป็นการรับประทานอย่างเอร็ดอร่อยได้อย่างดี

1.3 ไทม์แลปส์ (times lapse)

เป็นเทคนิคที่ช่วยให้สามารถนำเอาความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นซ้ำๆ มาแสดงให้เห็นได้ในระยะเวลาสั้นๆ เช่น ภาพดอกไม้บาน ภาพการเจริญเติบโตของพืช เป็นต้น ความจริงเทคนิคไทม์แลปส์นี้เหมือนกับเทคนิคภาพเร็ว แต่การบันทึกภาพจะช้ากว่ามาก เช่น ในการบันทึกภาพดอกกุหลาบบานเพื่อเปรียบเทียบกับผิวของหญิงสาวในภาพยนตร์โฆษณาหนุ่มบำรุงผิวอาจจะบันทึกภาพเพียงชั่ว โมงละ 1 ภาพ ถ้าดอกกุหลาบใช้เวลาบาน 2 วันก็จะได้ภาพ 48 ภาพ เมื่อนำมาฉายด้วยอัตราความเร็วปกติดอกกุหลาบนั้นก็ดูบานเร็วกว่าธรรมชาติมากขึ้น

1.4 ภาพพ๊อปออน (pop on)

เทคนิคนี้ทำให้เห็นภาพวัตถุหรือสิ่งของหรือแม้แต่คนปรากฏขึ้นบนจอภาพอย่างทันทีทันใด เช่น ภาพยนตร์โฆษณาเฟอร์นิเจอร์ อาจจะเปิดฉากให้เห็นห้องว่างเปล่าแล้วปรากฏเฟอร์นิเจอร์ขึ้นทีละชิ้นจนเต็มห้อง เทคนิคนี้ใช้วิธีบันทึกภาพแล้วหยุดกล้องไว้เมื่อต้องการให้ปรากฏสิ่งใดขึ้นในภาพก็นำเอาสิ่งนั้นเข้ามาในฉากและบันทึกภาพต่อ ด้วยเทคนิคเดียวกันนี้อาจทำให้วัตถุสิ่งของหรือคนหายไปจากภาพเหมือนหายตัวได้อย่างปาฏิหาริย์ โดยการหยุดกล้องแล้วนำสิ่งที่ต้องการให้หายไปออกจากฉากและบันทึกภาพต่อ

2) เทคนิคภาพพิเศษที่ทำขึ้นในห้องปฏิบัติการหรือห้องตัดต่อ

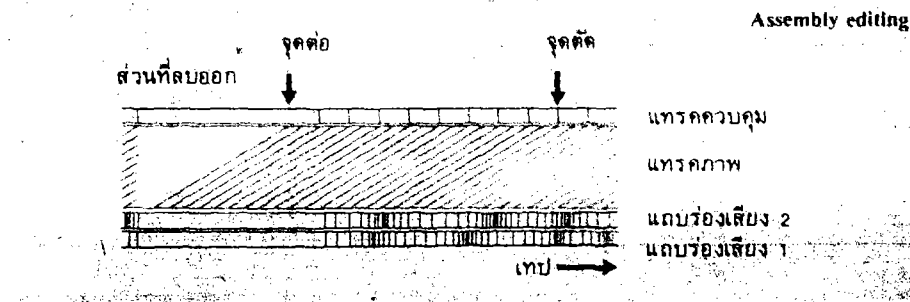
เทคนิคภาพพิเศษเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือเข้าช่วยหรือที่เราเรียกกันว่าเครื่อง **special effect** การตัดต่อภาพจากม้วนภาพที่ต้นนั้น จะเป็นวิธีการในการเปลี่ยนภาพที่ปรากฏบนจอโทรทัศน์ ซึ่งอาจเกิดจากการเปลี่ยนกล้อง เปลี่ยนฉาก เปลี่ยนเวลา และสถานการณ์ ทั้งนี้การตัดต่อภาพต้องให้เกิดความรู้สึกสมจริงสมจังสำหรับผู้ชมที่กำลังชมอยู่ด้วย เทคนิคการตัดต่อภาพสามารถทำได้ 3 วิธี คือ **วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์** เทคนิคในการมอง **วิธีการใช้กลไก**

วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (electronic effects)

ขบวนการตัดต่อทางอิเล็กทรอนิกส์คือการจัดลำดับสิ่งที่เราบันทึกไว้ในเทปต้นฉบับออกมาเป็นเหตุการณ์ที่ละเอียดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเรียงลำดับกันอย่างเหมาะสม โดยเทปต้นเครื่องเล่นสำหรับถ่ายเทปจะถูกตัดต่อ และผลการตัดต่อก็จะลงไปยังเทปบันทึกวีดีโอเทปอีกครั้งหนึ่ง สำหรับบันทึกการตัดต่อขณะที่เทปทั้งสองเครื่องเดินไปพร้อมๆกัน

การตัดต่อทางอิเล็กทรอนิกส์นี้แบ่งออกได้เป็น 2 ชนิดคือ **assembly editing**, **insert editing**

assembly editing คือ การตัดต่อสัญญาณภาพและสัญญาณเสียงโดยพร้อมๆกัน ในเวลาเดียวกันก็ตัดต่อสัญญาณคอนโทรลด้วย เพื่อจะทำให้การตัดต่อลงบนม้วนเทปใหม่ทำได้ง่าย และสะดวกที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ (ดูภาพ)

หมายเหตุ : เนื่องจาก ณ จุดตัดต่อส่วนที่ลบออกนั้นจะเป็นรูปสามเหลี่ยม ภาพส่วนนั้นอาจจะสั้นไหวเมื่อเพิ่มฉากใหม่เข้าไปในเทปที่บันทึกแล้ว

insert editing คือ การตัดต่อแบบสอดเข้า เป็นถวนนำเทปที่ได้บันทึกไว้สอดเข้าไป ตัวอย่างเช่น เพิ่มสัญญาณวีดีโออย่างเดี่ยว เพิ่มสัญญาณเสียงอย่างเดี่ยว หรืออาจจะเพิ่มทั้งสัญญาณภาพและสัญญาณเสียงเลยก็ได้ โดยที่แถบสัญญาณเสียงทั้ง 2 ร่องเสียงอาจจะตัดต่อโดยพร้อมๆกัน หรือแยกกันก็ได้ ในการตัดต่อลักษณะนี้ สัญญาณจะตัดต่อเข้าเทียบกับสัญญาณ CTL ซึ่งบันทึกอยู่บนเทปแล้ว การตัดต่อวิธีนี้จะทำในกรณีต่อไปนี้

1. บรรจุฉากใหม่เข้าไปในเนื้อเทปที่บันทึกไว้ก่อนแล้ว
2. เพิ่มซาวด์เอฟเฟคและคำบรรยายแทรกลงไปบนเทปที่มีภาพบันทึกอยู่แล้ว
3. เพิ่มสัญญาณภาพลงบนเทปที่มีสัญญาณเสียงอยู่แล้ว

วิธีการถ่ายทอดทางอิเล็กทรอนิกส์นี้ ส่วนใหญ่แล้วเทคนิคการเปลี่ยนภาพมักเกิดจากผลทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีพื้นฐานมาจากการรวมภาพ คือ นำเอาภาพมาซ้อนกัน (image combination) ใช้เทคนิคการผสมภาพให้เกิดภาพที่เป็นสีตรงกันข้าม (image manipulation) ทั้งนี้เทคนิคการรวมภาพ เปลี่ยนภาพ 2 ภาพ สามารถแบ่งออกเป็น

2.1.1 superimposition image combination

หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า "super" สำหรับเทคนิคที่ซ้อนการภาพ 2 ภาพซ้อนกัน คือ ภาพที่ปรากฏอยู่บนจอจะปรากฏทั้งภาพที่ได้จากกล้อง 1 และกล้อง 2 นี้ใช้สำหรับการให้ข้อมูลเพื่อเพิ่มเติม หรือแสดงเหตุการณ์ในความคิดคำนึงของผู้แสดง ให้เห็นความผันหรือภาพเหตุการณ์ในอดีตที่ตัวแสดงกำลังนึกถึงอยู่

ส่วนมากใช้superแบบธรรมดาๆ ก็คือการใส่ชื่อเรื่อง(titles)บน backgroundที่เป็นรูปภาพหรือเหตุการณ์ ทำได้โดยกล้อง 1 จับอยู่ที่รูปภาพที่จะใช้ background และอีกกล้องหนึ่งจะจับอยู่ที่แผ่นชื่อเรื่อง (titles) ที่มีตัวหนังสือสีขาวบนพื้นสีดำ ที่ใช้พื้นสีดำเพราะสีดำไม่สะท้อนแสง จะไม่ปรากฏขึ้นบนจอจะเห็นแค่ตัวหนังสือสีขาวลอยขึ้นมาเท่านั้น ถึงภาพ

2.1.2 KEY

โดยพื้นฐานแล้วเทคนิคการทำภาพพิเศษแบบนี้ก็จะเหมือนกับ
เพียงแต่วาดเอาข้อมูลพิเศษเข้าไว้ด้วยเท่านั้น แบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ

1. normal key

วิธีนี้จะกระทำโดยใช้แผ่น ไทเทิล ซึ่งใช้แบบเดียวกับ ซุปเปอร์อิมโพสิชัน (super)
คือพื้นคำตัวหนังสือสีขาว ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ จะให้สีที่เป็นตรงกันข้ามก่อนแล้วจึงให้
สีที่ถูกต้องการมา

2. chroma key

เกิดขึ้นโดยการที่กล้องหนึ่งจับภาพผู้หญิงที่ขึ้นอยู่หน้า background ที่เป็นพื้น
สีน้ำเงิน อีกกล้องหนึ่งจับภาพที่เกิดจากภาพทัศน์หรือภาพสไลด์ ที่เป็นวิวสวยๆ ภาพที่ได้ออกมา
จะเสมือนว่าผู้หญิงยืนอยู่ที่สวยงามในสถานที่นั้นจริงๆ

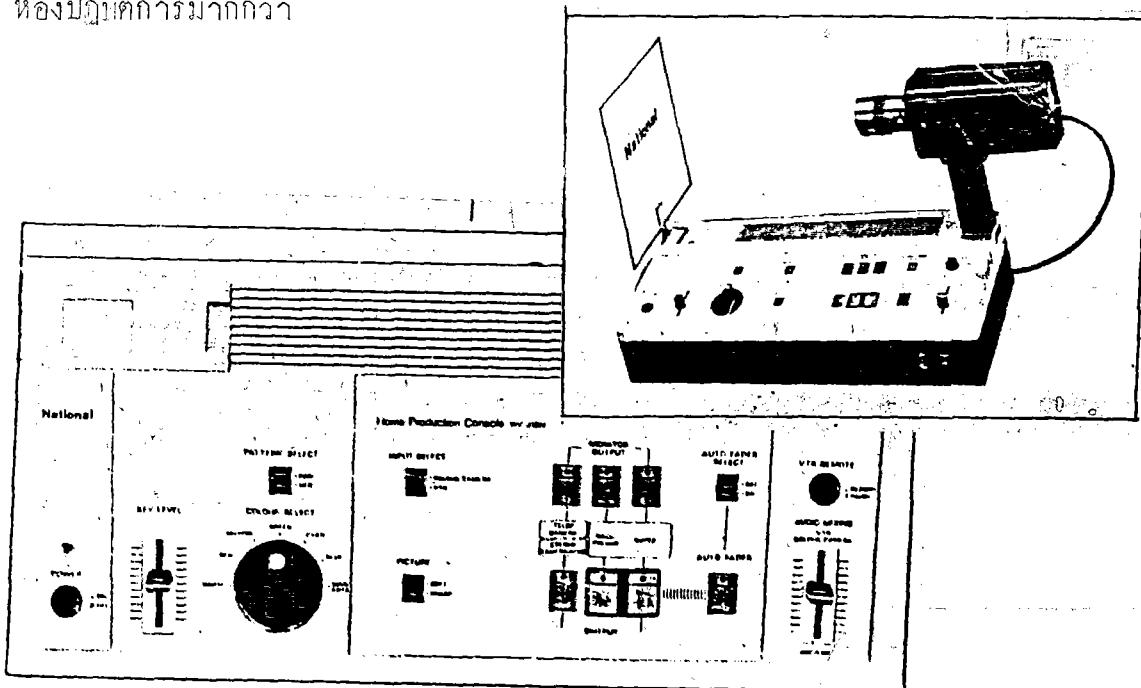
2.2.3 wipe

คือการกวาดภาพจากภาพที่ปรากฏอยู่เดิมไปเป็นภาพที่ต้องการจะให้ปรากฏ
แทนที่ จะเห็นว่าภาพดังกล่าวจะกวาดภาพแรกออกไปจากภาพที่ปรากฏในจอ โดยปกติแล้วจะมี
การกวาดภาพอยู่ 2 แบบ คือ vertical wipe และ horizontal wipe ทั้งภาพ

ความจริงเทคนิคภาพพิเศษที่ผลิตได้ในกล้องถ่ายวิดีโอ นั้น สามารถทำได้ภายในห้องปฏิบัติการทั้งหมดแต่การผลิตเทคนิคในห้องปฏิบัติการจะสามารถควบคุมผลใดก็ตามที่แต่บางครั้งการผลิตในกล้องทั้งกระบวนการถ่ายทำอาจจะสะดวกและที่สำคัญคือประหยัดกว่ามาก เช่น การถ่ายภาพเร็ว ภาพช้า เป็นเทคนิคที่ควรจะทำภายในกล้อง หรือเหตุการณ์นอกชุดหลายบ้านโดยใช้ไหม้แล้สภายในกล้องจะประหยัดกว่าการเฟรมกล้องถ่ายภาพหลายบ้านไว้ทั้งหมดแล้วเลือกตัดต่อโดยการเว้นภาพ เพราะถ้าจะถ่ายทำภาพเหตุการณ์ทั้งหมดเลยก็จะต้องใช้เทปวิดีโอจำนวนหลายม้วนทีเดียว ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น

ในทางกลับกัน เทคนิคบางอย่างก็สามารถทำได้แต่ไม่นิยมทำกัน เช่น เทคนิคจางเข้า-จางออก เทคนิคจางภาพซ้อน เทคนิคภาพซ้อน และเทคนิคซ้อนตัวอักษร เพราะกระทำภายในกล้องจะควบคุมจังหวะเวลาและการวางภาพได้ยาก จึงนิยมทำกันในห้องปฏิบัติการมากกว่า

ภาพ : เครื่องทำภาพเทคนิคพิเศษที่เรียกว่า special effect generator

แสง

สิ่งที่ทราบกันดีแล้วว่าการถ่ายภาพวิดีโอจะไม่สามารถทำงานได้เลย ถ้าปราศจากแสงที่เพียงพอ ทั้งนี้เพราะกล้องวิดีโอที่ต้องการปริมาณแสงจำนวนพอเหมาะกับการที่จะผลิตภาพทางอิเล็กทรอนิกส์ออกมา แต่การให้ปริมาณแสงที่เพียงพอเท่านั้นยังไม่สามารถช่วยให้กล้องวิดีโอให้ภาพที่มีคุณภาพที่ดีได้ ยังต้องอาศัยอุปกรณ์แสงที่จัดไว้สำหรับใช้กับกล้องวิดีโอสามารถจับภาพให้ดูสมจริงสมจัง เป็นเหตุว่าดูสมจริงในเรื่องของสถานที่ เวลา อารมณ์ และลักษณะของบุคคลวิที่เรานำเสนอ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้สมจริงสมจังได้ด้วยการจัดแสงที่ถูกต้องและต้องไม่ลืมว่า การจัดแสงที่เราไม่ไ้ทำให้เพื่อบูชนในเบื้องมัลติการายการพอใจ แต่จะต้องจัดแสงให้พอดีกับกล้องที่จะรับภาพได้

การจัดอุปกรณ์ทางแสงนั้น จะต้องจัดวางให้สะดวกต่อการเคลื่อนย้ายไปได้อย่างอิสระ และอุปกรณ์ทางแสงนั้นจะต้องไม่ปรากฏออกมาในจอโทรทัศน์ จะพบว่าการจัดแสงในการถ่ายภาพที่เห็นนั้นจะมีส่วนสัมพันธ์กับการติดตั้งเสียงด้วย โดยเฉพาะboom microphone ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการให้แสงด้วย ถ้าเราไม่มีการวางตำแหน่งที่เห็นแล้ว เสียงboom microphoneก็จะปรากฏอยู่ในจอโทรทัศน์ด้วย ดังนั้น เราจึงต้องจัดแสงและอุปกรณ์อื่นๆ ให้การถ่ายทำวิดีโอได้ทำงานอย่างสัมพันธ์กันในลักษณะที่ดี

จุดมุ่งหมายที่สำคัญในการจัดแสงสำหรับการถ่ายวิดีโอ คือ

1. เพื่อให้กล้องวิดีโอรับภาพ ได้สวยงามสมจริงสมจัง เป็นธรรมชาติ
2. สร้างอารมณ์ให้กับภาพ ซึ่งนำไปความที่บทภาพยนตร์ต้องการ
3. ให้ความเป็นรูปทรงที่แท้จริงของบุคคลและวัตถุ ช่วยให้ภาพมีมิติ คือ มีความลึก ความดันในภาพ

ก่อนที่จะพูดถึงเรื่องการ จัดแสงเพื่อการถ่ายวิดีโอนี้ เราจะมาทำความเข้าใจกับก่อนในเรื่องของลักษณะของแสง คุณสมบัติของแสง และอุปกรณ์ที่สำคัญในการ จัดแสง เสียก่อน เพื่อที่จะเป็นพื้นฐานความเข้าใจอันดีในเรื่องของแสงในการ ถ่ายภาพยนตร์

คุณลักษณะของแสง

จากการศึกษาในเรื่องของแสง ทำให้ได้ทราบกฎเกณฑ์และลักษณะพิเศษเฉพาะของแสงสว่างมากมายหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นรูปของแสงโดยธรรมชาติ หรือแสงประดิษฐ์ที่มนุษย์คิดค้นขึ้น ท้ายเหตุนี้เองการนำเอาแสงสว่างดังกล่าวมาใช้งานตามกระบวนการของการจัดแสงเพื่องานถ่ายภาพ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ หรือวิดีโอเทปก็จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาลักษณะของแสงสว่างที่มีความแตกต่างกันออกไป ตามสภาพของสิ่งแวดล้อม เวลา อุปกรณ์ และแหล่งกำเนิดแสง (light sources)

โดยสรุป หลักเกณฑ์ในการพิจารณาถึงคุณสมบัติของแสงในการนำมาใช้งานเพื่อให้เกิดผลทางเทคนิคในการจัดแสงมีดังนี้คือ

- คุณภาพของแสง (light quality)
- ทิศทางของแสง (light direction)
- คุณภาพของสี (color quality)

คุณภาพของแสง (light quality)

หมายถึงคุณลักษณะของแสง (characteristic of light) ที่ฉาย (radiate) ออกจากแหล่งกำเนิดแล้วเกิดผลกับวัตถุต่างๆที่แสงตกกระทบว่ามีสภาพเช่นไร ซึ่งโดยทั่วไปจะประกฏผลให้เห็นได้สองประการ คือ ในรูปแบบของแสงที่นุ่มนวล (soft light) หรือแสงที่กระด้าง (hard light)

ปรากฏการณ์ทั้งสองรูปแบบของลักษณะแสงดังกล่าว ถึงแม้ว่าจะมีต้นกำเนิดของแสงชนิดเดียวกัน แต่ย่อมส่งผลให้แสงที่ส่องไปยังวัตถุเกิดความแตกต่างในลักษณะของแสงได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิธีการส่องสว่างของแสงที่ส่องไปยังวัตถุ (illumination) ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับตัวกลางที่แสงส่องผ่าน (transmission) นั้นเอง

จากหลักการ ดังกล่าวลักษณะของแสงที่กระทบวัตถุที่ฉาย จึงมีวิธีการส่องสว่างของแสง 2 ประการคือ

1. วิธีส่องสว่างของลำแสงที่เป็นระเบียบ (specular illumination)

คุณสมบัติของแสงในลักษณะเช่นนี้ หมายความว่าถึงในกรณีใดก็ตามถ้าแสงที่ส่องมาจากแหล่งกำเนิดแสงผ่านตัวกลาง (อากาศ) และพุ่งตรงเข้าหาสิ่งที่ถ่าย () โดยทิศทางของแสงในจุดตกกระทบวัตถุยังมีค่าเท่าเดิม หรือใกล้เคียงกับองศาเดิมที่ฉายออกจากแหล่งกำเนิดแสง

ลักษณะของแสงสว่างที่ตกกระทบกับวัตถุอย่างเป็นระเบียบจึงกล่าว จะมีผลทำให้ภาพสว่างไสว เกิดความแตกต่างอย่างมากต่อระดับแสงในส่วนที่สว่าง (บริเวณที่วัตถุถูกแสง) กับส่วนที่เป็นเงา และจากความแตกต่างระหว่างส่วนสว่างกับส่วนมืดที่ห่างกันมากนี้เอง จึงทำให้เกิดความรู้สึกว่าภาพคมชัด (sharp) แต่แข็งกระด้าง เกิดเงาของวัตถุที่เด่นชัดลักษณะเงาเข้มและขอบของเงาคมชัด

2. วิธีส่องสว่างของลำแสงที่แตกกระจาย (diffuse illumination)

คุณสมบัติของแสงในข้อนี้หมายความว่า ในกรณีใดก็ตามที่ทำให้จุดของแสงที่ส่องมาจากแหล่งกำเนิดแสงเกิดแตกกระจายออกไปหลายทิศทางอย่างไม่เป็นระเบียบ หรือถูกเบี่ยงเบนทิศทางด้วยตัวกลางชนิดต่างๆ จนทำให้ทิศทางของแสงที่ฉายออกจากแหล่งกำเนิดแสงเกิดความเปลี่ยนแปลงไปจากองศาเดิม จนไม่มีความเป็นระเบียบของวิธีส่องสว่างของลำแสง

ลักษณะของแสงสว่างที่แตกกระจายไม่เป็นระเบียบจึงกล่าว มีผลทำให้แสงที่กระทบวัตถุมีความนุ่มนวล เนื่องจากทิศทางของแสงแตกกระจาย ความแตกต่างระดับแสงในส่วนสว่างและส่วนมืดย่นลง ลักษณะของการเกิดเงาจึงจางและไม่คมชัด การที่จะทำให้แสงที่ฉายออกจากแหล่งกำเนิดแสงเกิดการแตกกระจายออกไปหลายทิศทางเช่นนี้ มีอยู่หลายวิธีเช่น

2.1 โดยวิธีการส่องสะท้อน (bounce)

วิธีนี้เป็นวิธีให้แสงสว่างกระทบวัตถุโดยทางอ้อม คือ แทนที่จะใช้โคมไฟส่องตรงไปยังวัตถุที่ถ่าย ก็ใช้วิธีส่องไปยังส่วนอื่นๆ ภายในฉาก เพื่อให้แสงสะท้อนไปกระทบ

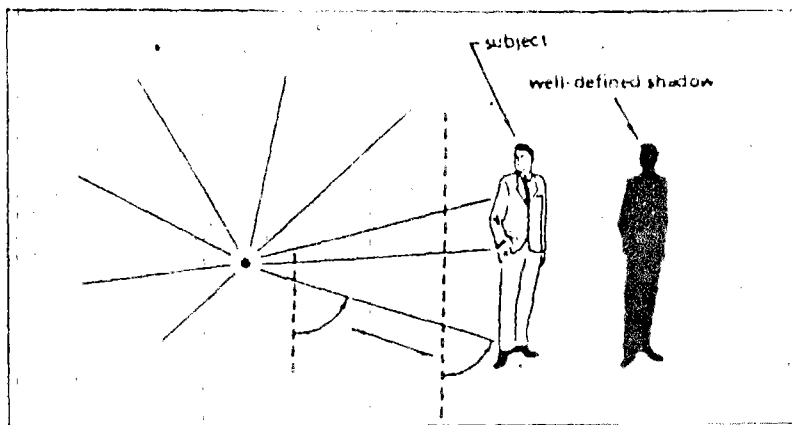
วัตถุที่ต้องการถ่ายอีกต่อหนึ่ง สิ่งที่จะนำมาใช้จะเป็นเครื่องสะท้อนแสงได้แก่ ผนังห้อง ฝ้าเพดาน หรืออาจจะเป็นแผ่นสะท้อนแสงที่สร้างไว้เฉพาะ

2.2 โยวิธีส่องผ่านแผ่นเกลี่ยแสง (diffusion material)

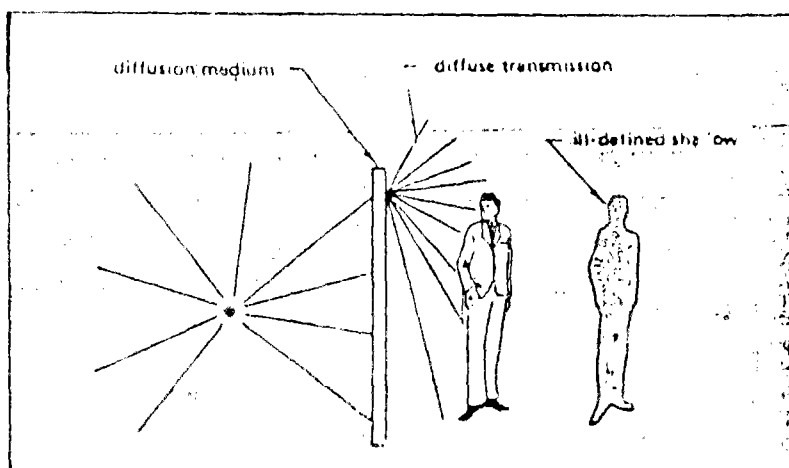
วัตถุเกลี่ยแสงจะทำหน้าที่หลายประการ เช่น ทำให้แสงที่ส่องผ่านเกิดการหักเห (refraction) หรือดูดซับแสงบางส่วนไว้ (absorption) ในลักษณะเช่นนี้จะทำให้แสงลดความเข้มลงเกิดการกระจายแสง จะเป็นส่วนช่วยให้ความเข้มกระจ่างในส่วนที่เป็นเงาสดพร้อมกันนั้น ลักษณะของเส้นขอบเงาจะไม่คมเข้ม

เรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของแสงจะมีผลต่อวัตถุที่ถ่าย 2 ประการคือ ความกระจ่างและความนุ่มนวลของแสง อันมีผลสืบเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการตามที่กล่าวมาแล้ว สิ่งที่มีผลต่อคุณภาพของแสงอีกประการหนึ่งคือลักษณะของวงจรโคม ซึ่งผู้ให้จะต้องนำมาพิจารณาประกอบกัน

คุณภาพของแสงที่แตกต่างกันนี้ผู้ที่จัดแสงจึงได้นำมาใช้ประโยชน์ต่อการกำหนดลักษณะของแสงเพื่อถ่ายภาพให้หลายประการ เช่น มักจะเลือกรูปแบบของแสงที่กระจ่าง (hard) เพื่อสร้างอารมณ์ในเนื้อหาที่เข้มแข็ง เข้มแข็ง คุ้ย แกร่งกร้าว โศรกเศร้า ฯลฯ ซึ่งจะให้เป็นสื่อในทางความรู้สึกที่หนักแน่น และในทางตรงกันข้ามถ้าต้องการความรู้สึกที่สงบ อ่อนหวาน ร่าเริง สดใส เช่น เรื่องของความรัก (ความรัก) หรือเรื่องของความรักจะใช้แสงในลักษณะที่นุ่มนวล

ภาพ : วิธีส่องสว่างของลำแสงที่เป็นระเบียบ

ภาพ : วิธีส่องสว่างของลำแสงที่ไม่เป็นระเบียบ

ทิศทางของแสง (light direction) :

ทิศทางของแสงที่กระทบวัตถุที่ถ่ายมีผลต่อความเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ลึกมีผิวของภาพ ซึ่งจะมีมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับตำแหน่งและทิศทางของแสงที่ส่องมายังวัตถุ ซึ่งในสภาพความเป็นจริงของแต่ละฉากที่ถ่ายทำ ทิศทางของแสงจะแสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดว่าแหล่งกำเนิดของแสงความจะมาจากทิศทางใด เช่น จากหน้าต่าง ประตู แสงส่องที่โคมระจกหรือจากโคมไฟเพดาน

ในการกำหนดทิศทางของแสงเพื่อเป็นหลักในการจัดแสง จะแบ่งตำแหน่งออกเป็นตำแหน่งย่อยๆจากสองทิศทาง คือ ทิศทางตามแนวนาม (horizontal) และทิศทางตามแนวตั้งหรือแนวตั้ง (vertical)

จากทิศทางของแสงตามแนวนามและแนวตั้ง พอจะแยกตำแหน่งย่อยออกได้ดังนี้

1. ทิศทางในแนวนาม จะนำมาใช้กันมากในทิศทางต่อไปนี้คือ

- จากทิศทางข้างหลังของสิ่งที่ถ่าย (back)
- จากทิศทางด้านหลังของสิ่งที่ถ่าย 3 ใน 4 (3/4 back)
- จากทิศทางข้างข้างของสิ่งที่ถ่าย (side)
- จากทิศทางด้านหน้าของสิ่งที่ถ่าย (front)

2. ทิศทางในแนวตั้ง ในทางการจัดแสงจะนำมาแยกตำแหน่งย่อยเพื่อประกอบประกอบการจัดแสงดังนี้ คือ

- เหนือศีรษะ (top)
- หัวมุม 45 องศาถึงสิ่งที่ถ่าย (45 degree)
- มุมระดับสายตา (eye level)
- ต่ำกว่าสิ่งที่ถ่าย (low angle)

จากการเปลี่ยนทิศทางตำแหน่งของแสงในแนวนาม และแนวตั้ง พอที่จะสรุปออกที่ปรากฏต่อวัตถุที่ถ่ายดังนี้ คือ

1) การกำหนดทิศทางของแสงสว่างจากด้านหลังของสิ่งที่ถ่าย หรือในตำแหน่ง 3 ใน 4 จากด้านหลัง โดยรูปแบบของวัตถุวิธีการจัดแสงในลักษณะเช่นนี้ จะสร้างมิติที่ 3 ของภาพได้อย่างเต็มที่ แสงสามารถแยกวัตถุที่ถ่ายออกจากแนวฉากหลังได้อย่างสมบูรณ์

นอกจากนี้แล้วยังมีผลต่อการกำหนดบรรยากาศและความหมายของภาพให้ผู้ดูเกิดความรู้สึกในแง่ความลึกซึ้ง เงื่อนงำ ซ่อนเร้น และเกิดความประทับใจรวมไปถึงความน่าทึ่ง น่าสนใจ หรือเกิดความตึงเครียด

การจัดแสง โดยกำหนดทิศทางจากด้านหลังเป็นแสงหลัก จึงจะพบได้ทั่วไปเมื่อต้องการกำหนดให้ตัวละคร ในฉากนั้น หรือเรื่องราวในช่วงตอนนั้นๆ สร้างความรู้สึกประทับใจ ระทึกใจ ลึกลับ ฯลฯ ขึ้นมา

2) การกำหนดทิศทางของแสงส่องจากด้านข้างของสิ่งที่ถ่าย โดยทั่วไปจะเกิดความรู้สึกคล้ายกับข้อแรก คือ เครื่องขโมย ลึกลับ ซ่อนเร้น แต่ความรู้สึกดังกล่าวจะน้อยกว่าข้อแรกแต่มีส่วนดีในด้านการขยายรายละเอียดของสิ่งที่ถ่ายให้ผู้ชมได้ทราบดีกว่าข้อแรก

3) การกำหนดทิศทางของแสงส่องกระทบสิ่งที่ถ่ายในมุม 3 ใน 4 ของด้านหน้า จะสร้างความรู้สึกต่อสิ่งที่ถ่ายในแง่ความเข้มแข็งและหนักแน่น มีอำนาจ พร้อมกับแสงในลักษณะนี้จะสามารถรักษามิติที่ 3 ของภาพไว้ได้อย่างสมบูรณ์ พร้อมทั้งเสนอรายละเอียดของภาพได้อย่างชัดเจน

4) การกำหนดทิศทางของแสงอยู่สูงเหนือสุดของสิ่งที่ถ่าย ถ้าเป็นการถ่ายคนก็คือนอยู่เหนือศีรษะคน จะมีผลทำให้ใบหน้าเกิดสีดำเข้มของเงารวมไปถึงเงาจมูกและรูปทรงของศีรษะ หากผสมผสานเข้ากับแสงไฟอื่นๆ อาจสร้างภาพให้เกิดความรู้สึกที่มืดมนดล สุภาพหรืออ่อนโยนได้ แต่ไม่น่าสนใจมากนัก ในทางกลับกันถ้าหากรักษาดัชนีความแตกต่างของแสงหลักกับแสงเสริมที่ต่างกันมากๆ ก็สามารถเปลี่ยนอารมณ์ให้เกิดความจำกันได้ เช่น ความรู้สึกอึดอัด รามเรียม สุขุม เยือกเย็น เป็นต้น

5) การกำหนดทิศทางของแสงส่องตรง คำนวณหาของสิ่งที่ถ่าย จะมีผลทำให้ภาพขาดมิติที่ 3 ทำให้ภาพแบน ไม่น่าสนใจควรหลีกเลี่ยงการกำหนดทิศทางของแสงในลักษณะเช่นนี้ ถึงแม้ว่าเป็นทิศทางที่ดีที่สุดในการแสดงรายละเอียดของสิ่งที่ถ่ายแต่ก็ไม่คุ้มกับผลอย่างอื่นที่ต้องสูญเสียไป ทิศทางของแสงในข้อนี้จะจัดได้แค่เพียงให้เสริมเท่านั้น

6) การกำหนดทิศทางของแสงให้อยู่เหนือวัตถุที่ถ่ายทำมุม 45 องศา เป็นตำแหน่งของไฟหรือทิศทางของแสงที่สามารถสร้างภาพให้เกิดความน่าสนใจมากที่สุด พร้อมทั้งเพิ่มความเข้มแข็ง หนักแน่นได้เป็นอย่างดี

7) กำหนดทิศทางของแสงระนาบตา มักจะไม่นิยมกำหนดในไฟหลักเพราะสร้างความน่าสนใจต่อภาพให้น้อยมาก

8) การกำหนดทิศทางของแสงต่ำกว่าสิ่งที่ถ่ายมักจะนำมาใช้เพื่อกำหนดความรู้สึกของผู้ชมให้ผู้รู้สึกถึงความเลวทราม รุ่ยๆ น่ากลัว น่าขยะแขยง ซึ่งจะได้เห็นทุกครั้งในภาพยนตร์ประเภทภูติผีปีศาจ ฯลฯ

การกำหนดทิศทางของแสงเพื่อสนับสนุนต่อการจัดแสงตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว เป็นเพียงหลักการขั้นพื้นฐานที่จะนำมาเป็นหลักในการสร้างบรรยากาศ อารมณ์ของภาพให้สอดคล้องกับเนื้อหาได้สมบูรณ์มากขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อยกเว้นหรือเปลี่ยนแปลงให้อีกหลายกรณี ทั้งนี้เพราะศาสตร์ที่ว่าด้วยการจัดแสง มิได้ยืนอยู่บนหลักที่ตายตัว มีองค์ประกอบอื่นๆ อีกมากมายที่จะทำให้พื้นฐานดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปได้อีกเช่นกัน องค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้ ได้แก่ ลักษณะของตัวแสดง สภาพของฉาก รูปแบบของแสงที่ประกอบกันเข้าเป็นต้น

การ จัดแสงเบื้องต้น

การจัดแสงเพื่อให้ในการถ่ายภาพยนตร์หรือการถ่ายวิดีโอเทปเป็นสิ่งจำเป็นที่สุดที่จะขาดเสียมิได้ แม้ว่าจะเป็นการบันทึกภาพใส่อาศัยแสงธรรมชาติ (day light) เป็นหลักในการถ่ายภาพก็ตาม ทั้งนี้เพราะในการเพื่อการถ่ายภาพให้กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดแสงหลายประการ คือ

1. การจัดแสงในหลักการขั้นพื้นฐานเพื่อช่วยในการบันทึกภาพ
2. การจัดแสงเพื่อส่งเสริมให้สิ่งที่ต้องการบันทึกภาพ(สิ่งที่ถ่าย)มีมิติที่สามเกิดขึ้นซึ่งสามารถมองเห็นส่วนความลึกของวัตถุ
3. การจัดแสงสามารถที่จะสร้างให้ภาพสามารถถ่ายทอดอารมณ์ (mood) ของเหตุการณ์ต่างๆภายในเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอเป็นภาพได้ยิ่งขึ้น
4. การจัดแสงสามารถที่จะนำมาใช้กำหนดบรรยากาศของภาพ (atmosphere) ให้ถูกต้องตามลักษณะของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างสมจริง
5. การจัดแสงสามารถเสริมสร้างความงามให้เกิดขึ้นในการประกอบภาพ (composition) เช่น ช่วยแก้ปัญหาในการเกิดความสมดุล (balance) ช่วยเน้นจุดสนใจของภาพ (center of interest) ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จากจุดมุ่งหมายทั้งห้าประการนี้ จะเห็นได้ว่าการจัดแสงเป็นองค์ประกอบหลักในการบันทึกภาพ จึงเป็นส่วนที่สำคัญมาก ทั้งนี้เพื่อที่จะช่วยเหลือให้การถ่ายทอดความแตกต่างออกไปเป็นสื่อความหมายทางภาพให้ดูสมจริงเข้าใจตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยเหตุนี้เองการกำหนดรูปแบบของการจัดแสงที่ถูกต้องและเหมาะสมในการถ่ายภาพแต่ละฉากจะเป็นแนวทางในการสร้างภาพของภาพให้เกิดประสิทธิภาพสูงมากขึ้นอีกด้วย

รูปแบบและวิธีจัดแสงของฉากกล้องแต่ละคน จะมีลักษณะและวิธีการแตกต่างกันออกไปเฉพาะบุคคล ทั้งนี้เพราะการจัดแสงเป็นศิลป์ ไม่มีกฎเกณฑ์ที่ตายตัวแน่นอนจึงขึ้นอยู่กับผู้จัดแสงเป็นสำคัญ และแน่นอนที่สุดที่ฉากกล้องทุกคนจะต้องผ่านการเรียนรู้ถึงกฎเกณฑ์ และหลักการเบื้องต้นของการจัดแสง (basic light) มาก่อนทั้งสิ้น

จากหลักการพื้นฐานนี้เราสามารถจะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง

เช่น เรื่องราว สถานที่ ตัวแสดง ผลพิเศษที่จะต้องการาذا ใ้ได้อย่างถูกต้องสวยงามสมจริงตามสภาพของเนื้อเรื่อง

ดังนั้นการที่จะศึกษาหรือเรียนรู้หลักการขั้นพื้นฐานในการจัดแสง จำเป็นต้องมีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของแสงมาก่อนแล้วพอสมควร จากนั้นจึงทำความเข้าใจกับองค์ประกอบที่จะนำมาใช้งานเกี่ยวกับการจัดแสง ดังนี้คือ

อุปกรณ์ในการจัดแสง (lighting equipment)

โดยใหญ่แสงที่นำมาใช้เป็นหลักในการจัดแสงเพื่อช่วยในการถ่ายภาพจะมีแสงอยู่ 2 ประเภท คือ แสงธรรมชาติ(natural light) และแสงประดิษฐ์(artificial light) ในพื้นที่จะกล่าวเฉพาะประเภทของแสงประดิษฐ์ที่นำมาใช้เพื่อการถ่ายวิดีโอหรือการถ่ายภาพยนตร์เท่านั้น

แสงประดิษฐ์ หมายถึงแสงสว่างที่มนุษย์สร้างขึ้นมาแทนธรรมชาติ เช่น แสงสว่างจากไฟฟ้า ตะเกียง เทียนไข ฯลฯ สำหรับแสงที่นำมาใช้เพื่อการบันทึกภาพที่เกิดจากกระแสไฟฟ้าเป็นหลัก จุดกำเนิดความสว่างของแสงเกิดจากเส้นลวดภายในหลอด เมื่อกระแสไฟฟ้าวิ่งผ่านก็จะเกิดแสงสว่างขึ้น

1. ประเภทหลอดสว่างภายในหลอด

ในปัจจุบันหลอดที่จัดให้ให้เกิดความสว่างของกระแสไฟฟ้าจะแยกออกเป็นสองลักษณะ คือ

ประเภทไส้หลอดทังสเตน(tungsten) และประเภทควอตซ์(quartz) ซึ่งตามความเป็นจริงแล้ว จัดเป็นประเภทเดียวกันก็คือ การจุดสว่างเกิดขึ้นจากกระแสไฟวิ่งผ่านไส้หลอดทั้งสอง ลักษณะจะต่างกันที่ว่า ไฟประเภทไส้หลอด(incandescent lamp) ไส้หลอดจะเป็นทังสเตน(tungsten) ซึ่งทำมาจากธาตุของแร่วูลแฟรม(wolfram) การทำงานของหลอดไฟให้แสงสว่างชนิดนี้ เมื่อกระแสไฟวิ่งผ่านไส้หลอด ก็จะเกิดการจุดสว่างขึ้นในเวลาเดียวกันที่ไส้หลอดเกิดการจุดสว่างตัวของไส้หลอดและจะเกิดการสลายตัวในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป โดยการกลายเป็นไอระเหยไปจับตัวเป็นสีดำเกาะติดอยู่ภายในของหลอดไฟ ดังนั้น การสลายตัวจะมีมากขึ้นเรื่อยๆกับระยะเวลาของการใช้งาน

หลอดไฟประเภทอุณหภูมิสีของแสงสว่างจะไม่คงที่ ทั้งนี้เพราะการสลายตัวของไส้หลอดที่เกิดขึ้นตลอดเวลาที่จุดสว่างนั่นเอง ทั้งนี้ทางโรงงานผลิตหลอดไฟจะระบุอายุหรือระยะเวลาของการใช้งานเป็นจำนวนชั่วโมงกำหนดไว้ให้ทราบ อายุที่กำหนดมาให้นี้จะเป็นระยะของช่วงเวลาที่อุณหภูมิสี (color temperature) ค่อนข้างจะรักษาความคงที่ไว้ได้ ก็จะเปลี่ยนแปลงไปไต่อย่างทีละน้อยมาก คือ จะยังรักษาระดับของอุณหภูมิของสีไว้ได้ 3200 องศาเคลวิน แต่ถ้าหากเกินอายุของการกำหนด ค่าของอุณหภูมิสีจะเปลี่ยนแปลงไป ถึงแม้ว่าหลอด (ไส้) จะไม่ขาด ก็ทำให้การบันทึกภาพได้สีที่ผิดเพี้ยนไปถ้าหากจะต้องการใช้ต่อไปอีก จำเป็นจะต้องแก้ไขโดยรีเซ็ตเตอร์เข้าช่วย แต่ก็ไม่ค่อยจะคุ้มค่านักเพราะความคงที่ไม่มีต้องทดสอบอยู่ตลอดเวลา

สำหรับประเภทควอร์ทซ์ (quartz) เป็นไฟแบบไส้หลอดเช่นเดียวกัน แต่ภายในหลอดจะเป็นทั้งสแตน-ฮาโลเจน (tungsten-halogen) ทั้งนี้เพราะภายในจะบรรจุก๊าซในหมู่ธาตุฮาโลเจนเข้าไว้ด้วย เช่น ไอโอดีน ลักษณะของหลอดประเภทนี้เมื่อเกิดการจุดสว่างตัวไส้หลอดซึ่งเป็นทั้งสแตนจะสลายตัวกลายเป็นไอระเหย หลุดลอยออกไปเช่นเดียวกับประเภทแรก แต่ไอระเหยนี้จะถูกจับด้วยก๊าซฮาโลเจนจึงให้กลับมากที่ไส้หลอดอีก วนเวียนอยู่เช่นนี้ตลอดไป ซึ่งเรียกอาการในลักษณะนี้ว่า วัฏจักรฮาโลเจน (halogen cycle)

วัฏจักรระหว่างฮาโลเจนกับไอระเหยของทั้งสแตนในหลอดดังกล่าว ถึงแม้จะทำให้อุณหภูมิสีที่หลอดใช้เพื่อการใช้งานก็จริง แต่จะมีผลทำให้อุณหภูมิความร้อนจากการจุดสว่างชนิดนี้สูงกว่าปกติ ทั้งนี้หลอดแก้วจึงต้องทำจากวัสดุที่ทนความร้อนได้สูงและถ่ายเทความร้อนได้ดี ส่วนใหญ่ทำจากหินควอร์ทซ์ ดังนั้นจึงเรียกหลอดไฟประเภทนี้ว่า หลอดควอร์ทซ์

ถึงแม้ว่ารูปร่างและขนาดของหลอดควอร์ทซ์จะเป็นหลอดที่มีขนาดเล็ก น้ำหนักเบา แต่จะเป็นหลอดที่ให้กำลังไฟที่สูง และอายุการใช้งานก็มีมากกว่าหลอดธรรมดา แต่ก็มีความแพงหลอดประเภทควอร์ทซ์จะมีกำลังส่องสว่างตั้งแต่ 200-10000 วัตต์

ข้อควรระวังสำหรับการใช้งานก็คือ อย่าเคลื่อนย้าย โคมไฟในขณะที่ไส้หลอดจุดสว่างเต็มที่ และถ้าหากเป็นการใช้งานเพื่อหวังผลต่อการรักษาอายุของหลอด หลอดแต่ละดวงควรที่จะผ่านตัวควบคุมระดับกระแสไฟฟ้า (dimmer) ในข้อนี้ถ้าหากเป็นการถ่ายในโรงถ่าย (studio) ที่ใช้ระบบเครื่องปรับอากาศ ย่อมมีความจำเป็นมากยิ่งขึ้น

สำหรับตัวหลอดควอร์ทซ์ ยังจำเป็นจะต้องระมัดระวังเป็นพิเศษเกี่ยวกับหลอดคือ จะต้องไม่ใช้มือไปจับโดยปราศจากการป้องกันเสียก่อน ในช่วงของการถอดหลอดหรือเปลี่ยนหลอดจะต้องสวมถุงมือ หรือมีผ้าสะอาดรองรับ ทั้งนี้เพราะถ้าหากใช้มือจับหลอดโดยตรง คราบน้ำมัน หรือเหงื่อจากมือเกาะผิวหลอดจะเป็นผลให้หลอดควอร์ทซ์เสื่อมคุณภาพลงไป หรือสิ่งสกปรกจากมือหลายๆจะขาคคุณภาพในการถ่ายเทความร้อน จุดที่ใช้มือจับจะเป็นจุดที่ร้อนมากกว่าจุดอื่นๆทำให้หลอดขยายตัวไม่เท่ากัน เกิดความและประทุแตกออกเท่ากับสูญเสียหลอดไปโดยไม่สมควร แต่ถ้าหากเกิดการผิดพลาด เช่นนี้วิธีแก้ไขทำได้โดยใช้แอลกอฮอล์ เช็ดให้สะอาดจะสามารถช่วยแก้ไขได้

2. ประเภทไฟอาร์ค

ไฟอาร์ค (D.C. arc lamp) เป็นไฟให้แสงสว่างที่ได้มาจากการไหลของกระแสไฟฟ้าผ่านแท่งคาร์บอน ทำงานโดยใช้ไฟกระแสตรง (D.C. direct current) ไฟประเภทนี้จะให้แสงสว่างจ้ามาก อุณหภูมิจะอยู่ในช่วง 5600 องศาเซลเซียส ดังนั้นจึงสามารถนำไปใช้ผสมกับแสงแคล์ค โดยทั่วไปจะนำไปใช้เป็นไฟเสริม (fill light) ในการถ่ายทำนอกสถานที่

ในบางกรณีสำหรับการจัดแสงเฉพาะที่มีพื้นที่กว้างมากๆ มักจะใช้ไฟอาร์คเป็นไฟหลัก (main light) ซึ่งผู้ใช้สามารถปรับแก้อุณหภูมิให้เหมาะกับการใช้งานได้ ทั้งนี้เพราะสามารถใช้ฟิลเตอร์ แบบต่างๆที่ผลิตมาเฉพาะ ข้อเสียของไฟชนิดนี้มีอยู่บ้างในด้านน้ำหนักมาก ไม่สะดวกต่อการเคลื่อนย้าย อีกทั้งมีราคาแพงมาก

3. ประเภทแกสคิธาร์จ

ไฟแกสคิธาร์จเป็นไฟรุ่นใหม่ที่มีคุณสมบัติคล้ายไฟอาร์ค อุณหภูมิอยู่ในช่วง 5400-6000 องศาเซลเซียส แต่มีขนาดเล็ก น้ำหนักเบา ระยะเวลาของการอุ่นเครื่อง (warm-up) เพื่อให้กระแสไฟลงที่ใช้เวลาแค่เพียงเล็กน้อยมีกำลังส่องสว่างสูง

การทำงานจะแบ่งส่วนออกเป็นสองส่วนคือ โคมไฟ (lamp head) ซึ่งเป็นโครงสร้างหลัก รวมส่วนของวงจรไฟฟ้าแรงสูง (high voltage circuit) เพื่อจุดสว่างหลอด และอีกส่วนหนึ่งคือ ชุดบัลลาสต์ (ballast unit) ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นคัตว้นวงจรกระแสไฟ หรือสวิตช์กระแสไฟ ในเวลาที่จุดไฟให้หลอด

ในการจุดสว่างไฟประเภทนี้เนื่องจากเป็นระบบแกสคิธาร์จ ในขณะที่แกสภายใน

หลอดยังไม่ร้อนจะใช้กระแสไฟมากเมื่อหลอดร้อนกระแสจะลดน้อยลง ดังนั้นความจำเป็นของบัลลาสต์จึงต้องรังกระแสไฟให้ไคร่ที่ถูกต้องตลอดเวลา

สำหรับหลอดที่นำมาใช้งานจะใช้ระบบการทำงานจุดสว่างของ เมอร์คิวรีอาร์ค (mercury arc) ซึ่งมีแก๊สอาร์กอน (argon gas) โดยทั่วไปลักษณะของหลอดที่จะนำมาใช้งานในปัจจุบันมีอยู่ 3 พวกคือ

- HMI. lamps (halogen metal iodide lamps)

หลอดชนิดนี้จะให้อุณหภูมิสีประมาณ 5600 องศาเคลวิน ความคลาดเคลื่อน ± 400 องศาเคลวิน

- CSI. lamps (compact source iodide lamps)

หลอดชนิดนี้จะให้อุณหภูมิสีประมาณ 4200 องศาเคลวิน ความคลาดเคลื่อนประมาณ ± 400 องศาเคลวิน

- CID. lamps (compact iodide daylight lamps)

หลอดชนิดนี้จะให้อุณหภูมิสีประมาณ 5500 องศาเคลวิน ความคลาดเคลื่อน ± 400 องศาเคลวิน

ประเภทของ โคมไฟ

ถึงแม้ว่าหลอดไฟที่ใช้สำหรับทำให้เกิดแสงสว่างเพื่อใช้ในการบันทึกภาพทางภาพยนตร์ และโทรทัศน์จะมีหลายลักษณะหลายชนิดก็ตาม แต่คุณภาพของแสงจะเปลี่ยนแปลงไปตามรูปแบบของวงโคมสำหรับนำหลอดไฟเข้าไปติดตั้งไว้ และประกอบขึ้นเป็นวงไฟซึ่งพอจะจัดประเภทของไฟตามลักษณะของวงโคมได้ดังนี้

1. โคมประเภทให้แสงนุ่มนวล

โคมประเภทนี้จะให้แสงกระจายออก หลอดที่นำไปติดตั้งในอาจรวมกันหลายๆหลอดก็ได้ และจัดตำแหน่งให้เหมาะสมมีหลายรูปแบบโดยมีชื่อเรียกเฉพาะไม่เหมือนกัน เช่น สกูป บรอก, สตรีปและอื่นๆอีกมาก ไฟประเภทนี้จะนำมาใช้เป็นไฟเสริมหรือให้แสงสว่างจากหลัง

2. ไฟประเภทสปอต

เป็นโคมไฟที่ออกแบบมาสำหรับติดตั้งหลอดไฟให้หลายรูปแบบ ให้แสงสว่างมาก

โคมไฟและอุปกรณ์ประกอบได้รับการออกแบบต่างกันไป เช่น

2.1 ฟรีสเนล เลนส์ สโพลไลท์ (fresnel lens spotlight)

ไฟประเภทนี้จะมีเลนส์สวมอยู่หน้าโคม ส่วนหลังของหลอดไฟภายในโคม จะมีตัวสะท้อนแสงระยะทางระหว่างหลอดไฟกับเลนส์ สามารถปรับระยะได้ ด้วยเหตุนี้เอง ลำแสงจึงสามารถปรับให้กว้างขึ้น หรือแคบลงได้ ถ้าหากปรับให้กระจายก็เลื่อนมาอยู่ใกล้ตำแหน่งที่เขียนไว้ว่า "flood" ถ้าหากให้ลำแสงรวมเข้า หรือบีบให้แคบลงก็ปรับมาที่ตำแหน่ง "spot" ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับผู้ใช้ โดยส่วนใหญ่แล้วนับว่ามีความสะดวกมากในการใช้งานทั้งนี้ เพราะ ในบางครั้งการจัดแสงมีความเข้มมากเกินไปการแก้ไขโดยวิธีปกติจำเป็นต้องเลื่อนตำแหน่งของไฟให้ห่างออกไป หรือใช้วิธีนำไฟดวงอื่นที่มีกำลังต่ำกว่ามาแทน แต่ไฟประเภท ฟรีสเนล สามารถกระทำได้โดยการปรับระยะทางระหว่างหลอดและเลนส์เท่านั้นก็จะช่วยได้ อย่างดี

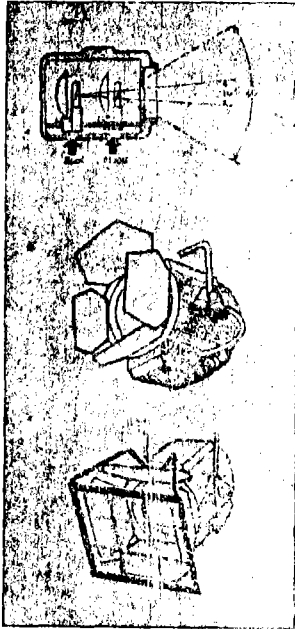
2.2 ไฟประเภทสร้างผลพิเศษ (effects and pattern projectors)

ไฟประเภทนี้นิยมเรียกกันว่าไฟสร้างเอฟเฟกต์ (effect spot) ไฟชนิดนี้เป็นประเภทสโพลไลท์เหมือนกันกับประเภทแรก แต่ก็มีแผ่นสะท้อนแสงโค้งทรงรูปไข่ ประกอบด้วย แผ่นบังกับแสงและเลนส์ ไฟบางรุ่นสามารถปรับทางยาวโฟกัสของเลนส์ได้ด้วย จึงเรียกว่า ซูมเอลลิปส์ (zoom ellipse) ดังนั้นจึงสามารถปรับองศาของลำแสงให้กว้างหรือแคบลงได้ตามคุณสมบัติเฉพาะตัว เช่น 30-40 องศา หรือ 15-35 องศา เป็นต้น

ไฟเพื่อสร้างผลพิเศษต่อการจัดแสงชนิดนี้จะต้องมีอุปกรณ์ประกอบเพิ่มเติมอีกมากมาย แล้วแต่ความจำเป็นของผู้ที่จะนำมาใช้งาน เช่น แบบประตู หน้าต่าง เงาไม้และลวดลายอื่นๆ

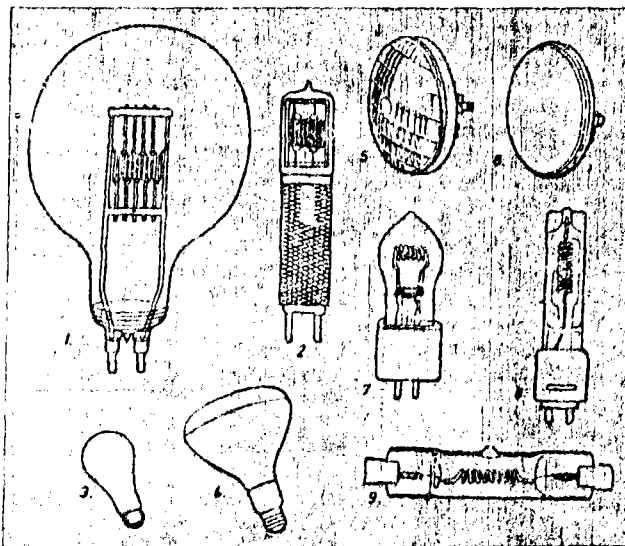
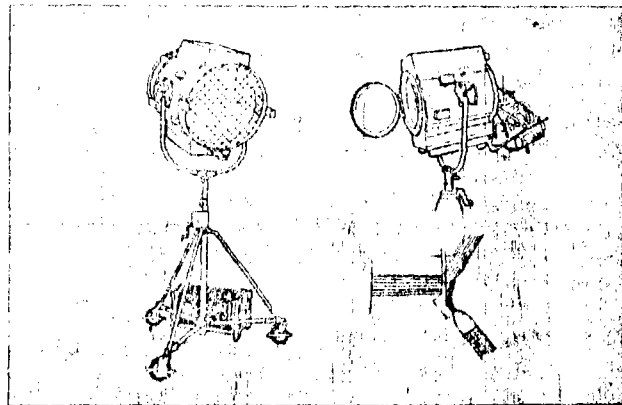
2.3 ฟอลโลว์สโพล (follow spots)

จัดเป็นไฟสโพลไลท์ขนาดใหญ่ สามารถควบคุมลำแสงความเข้มของแสงได้ ความความต้องการ มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกมากมายจนมีความเชื่อมั่นได้โดยการควบคุมด้วยมือ ในการที่จะควบคุมไฟเพื่อส่องตาม (following) สิ่งที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะนำมาใช้สำหรับการแสดงต่างๆ เช่น เล่นรำ ร้องเพลง หรือการแสดงบนลานกว้าง

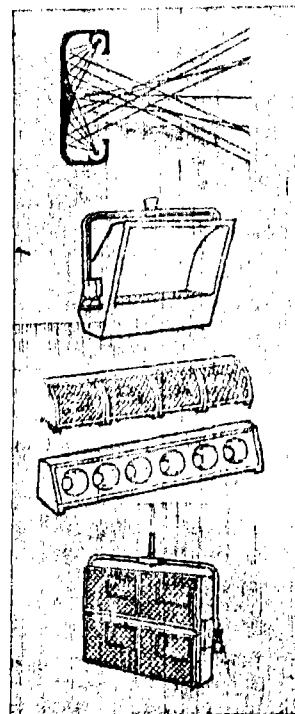

หลอดแสงสว่าง

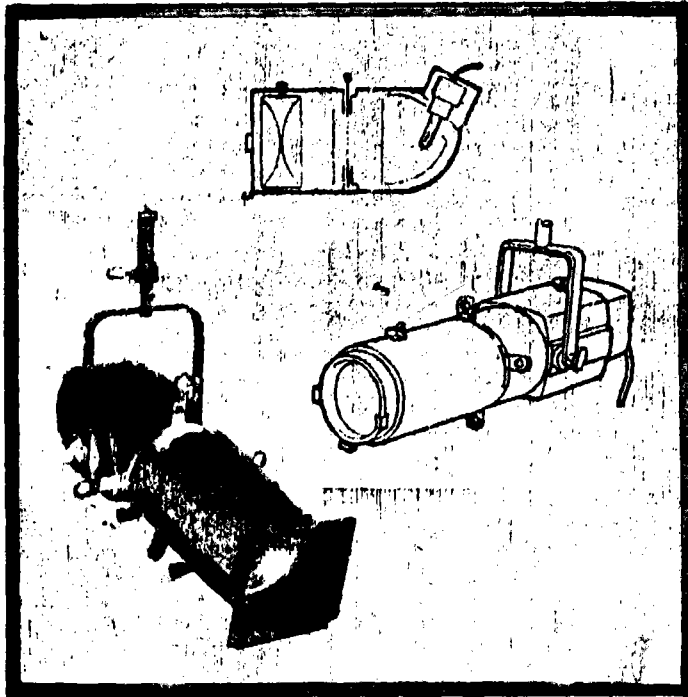
โคมไฟ

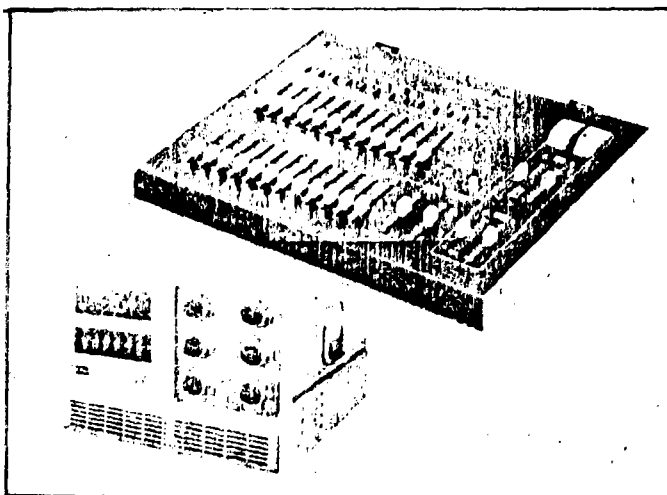
1. หลอด 1,000 วัตต์ 2. หลอดไส้หลอด ฮาโลเจน 3. หลอดไฟฟลูออโร 4. หลอดไฟฟลูออโร
ชนิดเคลือบสารเรืองแสงในหัว 5. หลอด 650 วัตต์, PAK-64 6. หลอด 650 วัตต์,
PAK-36 กระดาษเคลือบ 7. หลอด 800 วัตต์, ฟอสเฟอ-ฮาโลเจน 8. หลอด 1,000 วัตต์ ฟอสเฟอ-
ฮาโลเจน 9. หลอด ฟอสเฟอ-ฮาโลเจน (500-2000 วัตต์)

โคมไฟประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ

ปั๊มลมแบบพกพา

แผงควบคุมระบบอัตโนมัติ

การจัดแสงเพื่อการถ่ายภาพวิทัศน์

ในการถ่ายภาพด้วยกล้องถ่ายภาพแบบธรรมดาหรือกล้องภาพยนตร์ ต่างมีความเกี่ยวข้องกับแสงสว่างที่ปรากฏ เช่นเดียวกับดวงตาของมนุษย์ที่ต้องการแสงในการมองเห็น กล้องถ่ายภาพวิทัศน์ก็เช่นเดียวกันต้องอาศัยแสงสว่างที่ปรากฏขึ้นที่วัตถุ และที่บริเวณรอบๆสิ่งที่ต้องการเก็บบันทึกไว้เป็นสัญญาณไฟฟ้า เพื่อจะส่งต่อไปยังเครื่องบันทึกเทปโทรทัศน์หรือไปปรากฏช่องมองภาพเล็กๆของกล้องวิทัศน์ ที่เรียกว่า"วิวไฟน์เคอร์" หรือเป็นภาพที่งามละเอียดละไมบนจอใหญ่ตั้งแต่ 7 นิ้วขึ้นไปของเครื่องมอนิเตอร์

ไม่ว่าจะเป็นฟิล์มที่มีความไวแสงมากๆ หรือเป็นฟิล์มถ่ายภาพยนตร์ระยัลโลก ต่างก็มีความพยายามแข่งกับการมองเห็นของสายตากคนให้จงได้ อย่างน้อยก็ใกล้เคียงเข้าไปทุกที ในขณะที่ความสามารถในการมองเห็นของมนุษย์ไม่ได้พัฒนาต่อไปไหน แต่หลอดรับภาพของกล้องวิทัศน์ที่ทำหน้าที่แทนฟิล์มยังมีชีวิตจำกัดในการปรับตัวให้เข้ากับสภาวะของแสงซึ่งแตกต่างจากสายตามนุษย์มาก และมีโอกาสเพี้ยนในค่าสีอันมีผลต่ออารมณ์และภาษาของภาพที่ได้อีก กล่าวง่ายๆสั้นๆก็คือฟิล์มและหลอดรับภาพวิทัศน์เห็นอย่างไรรู้ว่ากันอย่างน้อย เช่น ถ่ายภาพหญิงสาวนั่งอยู่ในห้องนั่งเล่นโดยให้แสงต่างกันไป ถ้าใช้แสงสว่างจากฟลูออเรสเซนต์ ซึ่งทราบกันดีทั่วไปแล้วว่าอุณหภูมิไปค่ายแสงสีน้ำเงิน ทำให้บรรยากาศสลัวๆ สลึมสลือ หน้าคนจะดูซีดเขียวคล้ายคนเพิ่งฟื้นไข้ แต่ถ้าให้แสงใหม่โดยใช้สถานที่เดิม คนเดิม เวลาเดิม คราวนี้ใช้แสงจากหลอดไฟมีไส้หรือหลอดทังสเตน ซึ่งให้พื้นความสว่างมาทางสีแดงๆ ร้อนๆภาพที่ได้จะแตกต่างออกไปราวฟ้ากับดิน โดยจะให้อารมณ์ในทางตรงกันข้าม แต่ถ้าไม่ใช้แสงจากหลอดฟลูออเรสเซนต์หรือจากหลอดไฟที่มีไส้เลย อาศัยแสงสว่างจากธรรมชาติกลางวัน ผลที่เกิดขึ้นจะอยู่ตรงกลางระหว่างภาพที่ได้จากไฟทั้งสองแบบที่กล่าวมา และถูกต้องตามการออกแบบการทำงานของกล้องด้วย

ในทางตรงกันข้ามถ้าใช้ฉากเดิม ผู้แสดงคนเดิม เวลาเดิม และให้แสง 3 แบบดังกล่าว แล้วใช้ตาของเรามองจะให้ความรู้สึกว่าภาพทั้งสามไม่แตกต่างกันเลย เพราะดวงตาเราสามารถทำงานในสภาวะแสงต่างๆได้ โดยไม่ทำให้สว่างจ้าจนตาบอด

ให้ผลทางภาพและอารมณ์ใกล้เคียงกัน ผิดกับฟิล์มและหลอดรับภาพวิดีโอที่ทำงานกับความสว่างได้จำกัด พอแสงผิดไปหน่อยผลที่ออกมาก็แตกต่างกันไปอย่างชัดเจน เรียกว่ามีความไวต่อการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ของแสงมากกว่าดวงตาค้นอย่างมากมาย

ระบบให้แสง 1-2-3

สำหรับมือสมัครเล่นธรรมดาทั่วไปใช้กล้องถ่ายภาพงานภายใต้แสงสว่างจากธรรมชาติในเวลาส่วนใหญ่ของกลางวันที่เราเรียกว่า daylight จากพระอาทิตย์ ที่ขึ้นมาน้อยก็คือใช้กล้องที่ใช้ได้กับ existing light หรือที่มีคำว่า XL ห้อยท้ายกล้อง ซึ่งสามารถถ่ายทำในที่ที่มีภาวะการส่องสว่างของแสงต่ำ สลัวๆ ได้ ในขณะที่กล้องทั่วไปใช้ไม่ได้แล้วต้องใช้ไฟส่องช่วย มีอยู่หลายๆ โอกาสที่เมื่อเราจะไปพบว่ามีกล้องนั้นสามารถถ่ายได้แค่ในภาวะ low lux ค่าค่าโฆษณา เช่น 50 ลักซ์หรือแสงสว่างในห้องนั่งเล่น แต่ถ้าต้องการภาพที่เพียงพอรับเชิงคุณภาพก็ควรถ่ายในที่ที่มีความสว่างสูงประมาณ 250 ลักซ์ขึ้นไปหรือความสว่างจากหลอดไฟธรรมดา ขนาดประมาณ 200 วัตต์ ห่างจากสิ่งที่จะถ่าย 1 เมตร

จะเห็นว่าในการถ่ายทำโดยใช้แสงอาทิตย์เพื่อความประหยัดซึ่งใช้ได้ทั้งภายนอกอาคารสถานที่ (out door) ไปจนถึงงานภายใน (indoor) ที่แสงแดดเข้าไปถึง แต่ต้องให้ความเข้มของความสว่างสูงกว่าค่าต่ำสุดที่กล้องนั้นทำงานได้ ถ้าหมดค่าลงไปถึงขั้น XL เรายังพอเปิดไฟภายในอาคารจากหลอดฟลูออเรสเซนต์ได้บ้างหรือหลอดไฟใช้ได้ทั่วไป ซึ่งก็เท่ากับว่าอยู่ในสภาวะให้แสงแบบที่สองซึ่งเป็นแสงเทียม (artificial light) สำหรับประเภทมืออาชีพเข้าสู่งานในโรงถ่าย (studio) ที่ไม่จำเป็นต้องพึ่งแสงเทียนแสงตะวัน หรือแม้แต่หลอดฟลูออเรสเซนต์ที่ให้แสงสว่างภายในอาคารอีกต่อไป งานระดับอาชีพจะต้องใช้แสงที่สร้างขึ้นเองจากโคมไฟสตูดิโอ ต้องการบรรยากาศอย่างใดก็สามารถทำได้

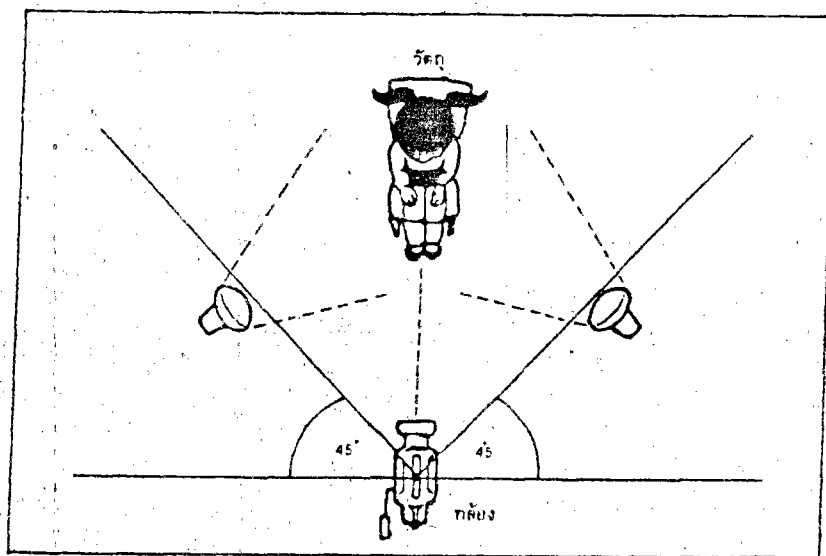
พอจะแบ่งประเภทไฟส่องที่สำคัญซึ่งต้องการถ่ายได้ 3 ประเภทดังต่อไปนี้

1. โคมไฟหลัก (main light หรือ king light) จุดสำคัญของฉากนั้นๆ อยู่ที่ใด โคมไฟก็จะยิงไปในจุดนั้นเพื่อให้เกิดความสว่างเจิดจ้าเพียงพอที่จะทำให้เกิดความ

พอใจต่ออารมณ์และภาษาของภาพ

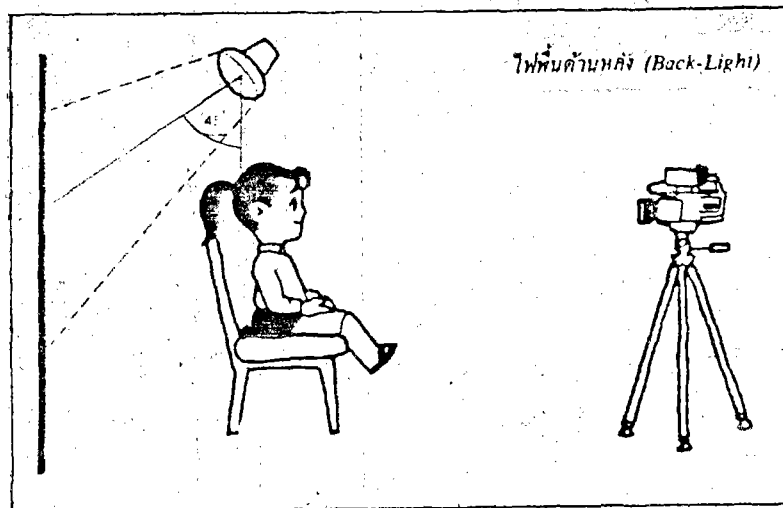
ข้อเสนอแนะง่ายๆสำหรับการจัดไฟหลักซึ่งสามารถนำไปเป็นหลักในการปฏิบัติ
กับงานจริงได้ ได้แก่

1.1 ตำแหน่งโคมไฟหลักหรือโคมไฟใหญ่ให้พุ่งไปหาผู้แสดง หรือจุดที่ต้องการ
การถ่ายโดยทำมุมกับกล้องประมาณ 45 องศา ไฟนี้อาจจะอยู่ทางซ้ายหรือทางขวา
ของกล้องก็ได้ ขึ้นอยู่กับตำแหน่งมุมหน้าของสิ่งที่ถ่ายทำ ในที่นี้สมมติว่าตัวแสดงหันหน้า
ไปทางซ้ายจึงยิงไฟจากทางด้านซ้ายไปหาแนวจมูก เพื่อลดการเกิดเงาขึ้นด้วย

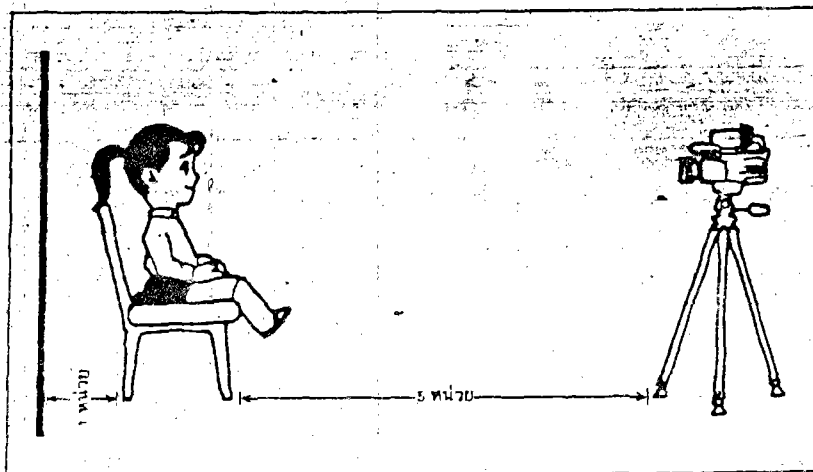

ภาพการวางตำแหน่งของ ไฟและตำแหน่งของกล้อง

1.2 ยกโคมไฟสูงขึ้นเพื่อยิงแสงทำมุม 45 องศา กับแนวระนาบลงมายังสิ่งที่
 ถ่ายทำ (ตัวอย่าง ภาพถ่าย)

1.3 ระยะห่างระหว่างกล้องกับสิ่งที่ถ่ายทำควรห่างกันเล็กน้อยขึ้นอยู่กับ
 ความชัดลึกของภาพที่ต้องการ (depth of field) เช่น จะถ่ายจากผู้แสดง 2 คน
 นั่งคุยกันที่โต๊ะอาหารในภัตตาคารซึ่งต้องการความชัดลึกประมาณหนึ่งเมตรครึ่ง
 ควรจะใช้
 ระยะห่างระหว่างกล้องกับตัวแสดงประมาณ 7 เมตรครึ่ง

อัตราส่วนของระยะห่างระหว่างวัตถุกับกล้อง เมื่อต้องการความคมชัดลึกของภาพ
 เป็น 1 หน่วย เท่ากับ 5 : 1

1.4 ไฟเมื่อนำไปใช้ในหลอดไฟถ่ายทำภาพยนตร์มีกำลังประมาณ 1,000 วัตต์ ขึ้นไปที่เรียกว่า 1KW หรือเรียกง่าย ๆ ว่า 1K , 2 K , 5 K อาจใช้มากกว่า 1 ดวง โคมก็ได้

2. ไฟเสริม (fillin-light* soft light)

เป็นไฟช่วยที่ติดตามไปลงเงาอันเกิดจากไฟหลักทำเอาไว้ อาศัยโครงสร้างของหลอดและโคมที่ให้แสงกระจายออกไปแรงและกินวงกว้าง อาจใช้ฉากสะท้อนกระจายแสงช่วย ลงเงาค่าอันเกิดจากไฟหลักซึ่งวางแนวตรงข้ามกับไฟหลัก เพื่อให้ภาพที่นุ่มนวล อ่อนโยน

ตำแหน่งที่เหมาะสมของไฟเสริมนี้ควรจะวางในแนวตั้งทำมุม 45 องศากับหลอด และคั่นกับไฟหลัก และรักษาระยะกับไฟเสริมให้ไว้ระยะถอย

3. ไฟพื้นหลังหรือไฟคั่นหลัง (back-light)

เป็นไฟที่ให้ความสว่างในคั่นหลังของสิ่งที่จะถ่ายทำ ช่วยให้ภาพลอยเด่น มีความลึก มิตีที่ 3 อาจใช้หลอดประมาณ 650 วัตต์ ก็พอ ไฟพื้นหลังนี้จะวางกับถ้อยถึงมาทำมุม 45 องศาหลังวัตถุ จากนั้นจึงปรับตำแหน่งให้พอเหมาะแก่สายตาและอารมณ์

ในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดแสงนี้ มักจะมีประเด็นสำคัญอื่นๆอีกที่ต้องค้นหาคำตอบทุกครั้ง เมื่อลงมือทำการจัดแสงว่าจะกำหนดตำแหน่ง และมุมการส่องสว่างของไฟแต่ละดวงอย่างไร ซึ่งคำถามนี้จะไม่กล่าวถึงขอบข่ายของความรู้ที่ว่าไฟมีลักษณะเช่นไร และมีหน้าที่อย่างไร จึงนับว่าเป็นปัญหาใหม่ของผู้ที่ปฏิบัติงานจัดแสงที่ยังมีประสบการณ์น้อยอยู่ ทั้งนี้เพราะการกำหนดตำแหน่งและมุมการส่องสว่างของโคมไฟที่ทำหน้าที่ต่างๆ เหล่านั้นไม่มีข้อกำหนดตายตัวหรือกฎเกณฑ์แน่นอนที่ควรจะต้องจัดให้อยู่ในตำแหน่งใด แต่จะต้องขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่นๆอีกมากมายหลายประการ ด้วยกัน ซึ่งเราสามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

การกำหนดตำแหน่งของดวงไฟ

1. การพิจารณากำหนดตำแหน่งของไฟหลักหรือแสงหลัก

การพิจารณากำหนดตำแหน่งของแสงหลัก ผู้จัดแสงสามารถใช้เกณฑ์พิจารณา
การกำหนดตำแหน่งแสงหลักได้จากปัจจัยดังนี้

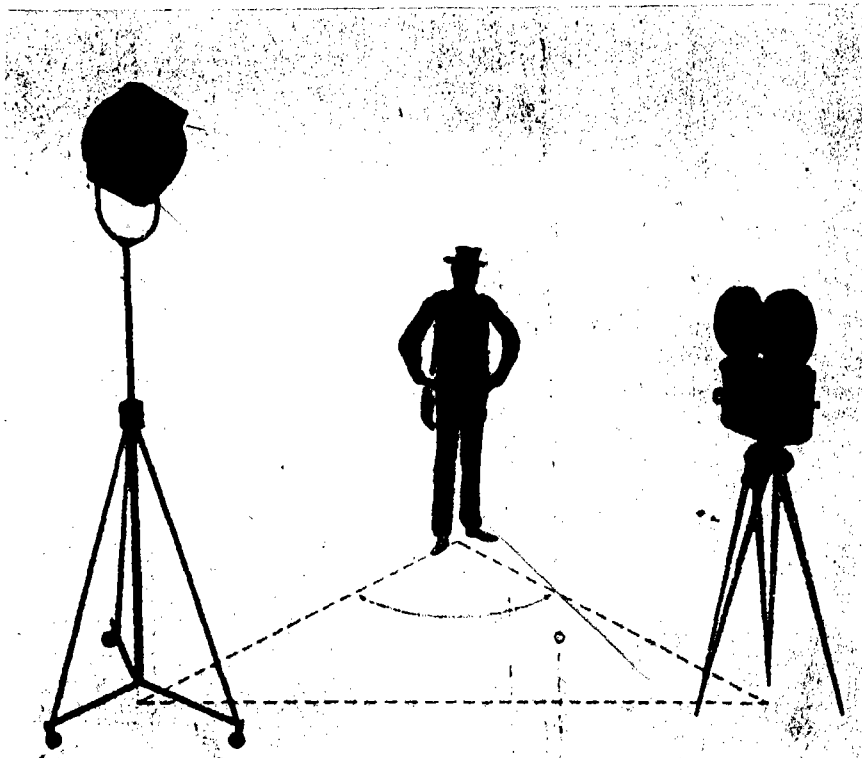
1.1 ควรคำนึงถึงลักษณะตามความเป็นจริงของแหล่งแสงที่มีอยู่ หรือสมมุติ
ขึ้นในฉากนั้นๆ ว่ามีทิศทางอย่างไร เช่น เกิดจากแสงที่ส่องผ่านประตู หน้าต่าง หรือ
เกิดจากโคมไฟภายในห้อง ฯลฯ

1.2 คำนึงถึงลักษณะ ท่าทาง ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของสิ่งที่ถ่ายในประเด็น
รูปร่างภายนอก เช่น สีผิว รูปทรง กิริยาอาการต่างๆ ว่าเป็นอย่างไร แล้วจึงกำหนดทิศทาง
และตำแหน่งของโคมที่เป็นแสงหลักให้เหมาะสม เพื่อให้เกิดผลต่อสิ่งที่ถ่ายในด้านความอ่อน
หวาน น่ารัก ดูดี โห่ร้าย ฯลฯ และอาจรวมถึงดูความเหมาะสมแห่งโครงร่างของ
ตัวแสดง เช่น ผู้แสดงมีใบหน้าเข้ม ก็ไม่ควรกำหนดตำแหน่งแสงหลักให้อยู่สูงมากนัก หรือใน
กรณีผู้แสดงมีโครงร่างของใบหน้างามเรียบ ก็ควรวางแสงหลักไว้ที่ตำแหน่งสูงกว่าปกติ
ช่วยให้เกิดแสงและเงาชัดเจนแล้วทำให้ใบหน้าดูเข้มกว่าปกติ เป็นต้น

1.3 คำนึงถึงความสำคัญของสถานการณ์ที่จะเน้นให้เกิดขึ้นในการจัดแสง เพื่อ
ให้เกิดผลต่อผู้ชมในความรู้สึกต่อการได้เห็นภาพแตกต่างกันไป เช่น ลีลาที่มีเงื่อนงำ ซ่อนเร้น
งุนงง ทำให้เกิดความระทึกใจ ซึ่งผู้จัดแสงมักจะกำหนดให้แสงหลัก มีตำแหน่งส่องมาจาก
ด้านหลังของสิ่งที่ถ่าย หรือถ้าต้องการให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกหรือตีความถึงความชั่วร้าย น่า
กลัว น่าขยะแขยง ผู้จัดแสงมักจะกำหนดตำแหน่งของแสงหลักให้ส่องมาจากที่ต่ำกว่าสิ่งที่ถ่าย
ซึ่งจะเห็นได้จากการจัดแสงในภาพยนตร์ประเภทบู๊มีฉาก

ในสภาวะปกติ การกำหนดตำแหน่งและทิศทางของแสงหลัก มักจะวางไว้ด้านหน้า
ของตัวแสดงหรือสิ่งที่ถ่ายซึ่งอยู่ในผังเดียวกับกล้อง โดยระยะห่างจากแนวแกนเลนส์ (lens
axis) ไม่เกิน 90 องศา

ภาพ : แสดงทิศทางการวางทิศทางหลักของแสง จะอยู่ในทิศทางตั้งเียว
กับกล้อง โดยห่างจากแนวแกนเลนส์ ไม่เกิน 90 องศา

การกำหนดไฟหลักในกรณีที่ตัวแสงเคลื่อนที่ภายในฉากจะยุ่งยากมาก เพราะ
ควบคุมความเข้มของแสงค่อนข้างจะลำบาก ยุ่งยากต่อการกำหนดทิศทางของแสงและ
จะมีเงาที่ยิ่งใหญ่เข้ามาเมื่อเพิ่มไฟประเภทอื่นๆ เข้ามาในฉากด้วย

2. การพิจารณาตำแหน่งของแสงเสริม

การกำหนดตำแหน่งของแสงเสริมไม่มีความยุ่งยากมากมายนัก เพราะ
จะมีลักษณะการวางตำแหน่งคนละฟากกับแสงหลัก เมื่อกำหนดให้กล้องวิทัศน์อยู่ใน

ตำแหน่งแกนกลาง แสงหลักจะมีตำแหน่งอยู่ทาง ด้านขวาของกล้องแสงเสริมก็จะมีตำแหน่งอยู่ทาง ด้านซ้ายของกล้อง ส่วนจะทำงานกับกล้องก็องศาขึ้นอยู่กับความเหมาะสมหรือความจำกัดของพื้นที่ฉาก มีข้อแนะนำที่เป็นหลักปฏิบัติอยู่ว่า ตำแหน่งของแสงเสริมควรมีความสูงระดับเดียวกับกล้องและควร อยู่ใกล้กับกล้องถ่ายภาพวิดีโอ หรือ อาจจะกำหนดตำแหน่งออกห่างจากกล้องก็ได้ แต่ไม่ควร จะมากนัก

วิธีกำหนดตำแหน่งของแสงเสริมมีหลายวิธีที่จะปฏิบัติ เช่น โดยการติดคอมไฟเพื่อเป็นแสงเสริมไว้กับกล้อง หรือการวาง คอมไฟเพื่อเป็นแสงเสริมไว้กับพื้นและอาจจะทำโดยการ ใช้รางเหล็กสำหรับแขวนคอมไฟของ โรงถ่าย การที่จะกำหนดตำแหน่งของแสงเสริมได้อย่างถูกต้องนั้นจะต้องเข้าใจหน้าที่ของแสงเสริมเสียก่อน เพราะแสงเสริมเป็นไฟที่นำมาเสริมเพิ่มขึ้นจากแสงหลัก เพื่อช่วยลดเงาเข้มอันเกิดจากแสงหลัก ทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่แสงที่เกิดขึ้นจากแสงหลักจะมีความสว่างเพียงพอแก่การบันทึกภาพได้ความชัดสูงระดับสูง ดังนั้นในส่วนที่พื้นที่แสงส่องกระทบวัตถุภายในฉากจะมีความสว่างจ้า และด้านตรงข้ามของ ด้านที่รับแสงก็จะเกิดพื้นที่มืดอันเป็นเงาของวัตถุเกิดขึ้น และพื้นที่สว่างกับด้านมืดจะมีค่าความแตกต่างกันมาก ด้วยเหตุนี้เอง จึงต้องใช้แสงเสริมเข้ามาช่วยในการจัดแสง ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีหลายประการ เช่น

2.1 ช่วยขจัดเงาที่เกิดจากแสงหลักให้เงามีสีจางลง

2.2 ช่วยเพิ่มความสว่างในส่วนเงามืดให้เกิดความเข้มของแสงมากขึ้น และการช่วยเพิ่มความสว่างในเงามืดของวัตถุ จะช่วยให้การบันทึกภาพได้รายละเอียดมากขึ้น

2.3 ช่วยในการยกระดับความแตกต่างของแสงเมื่อต้องการปรับอัตราส่วนของแสงให้เป็นไปตามความต้องการของผู้จัดแสง

ดังนั้นในการจัดแสงเสริมนี้ควรยึดหลักการไว้ว่า แสงเสริมจะเป็นแสงที่ช่วยเสริมสภาพความเป็นจริงของการบันทึกภาพให้ใกล้เคียงกับสภาพการมองเห็นของสายตามากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากความสามารถในการรับแสงของกล้องไม่เท่าเทียมกับ

สายตามนุษย์ ดังนั้นจึงต้องช่วยยกระดับแสงในส่วนมืด ให้สูงขึ้นกว่าความเป็นจริงของ
สายตาและจะต้องไม่เปลี่ยนแปลงค่าขนาดรูรับแสงที่กำหนดไว้ด้วยแสงหลัก เกิดขาด

3. การพิจารณาตำแหน่งของแสงส่องหลัง

แสงส่องหลัง (back light) หรือ (separation) เป็น
ไฟที่ส่องมาจากด้านหลังของวัตถุที่ถ่ายภาพ ซึ่งจะช่วยเน้นให้วัตถุนั้นเด่นชัดและเกิด
มิติขึ้นมาในลักษณะแยกตัวออกจากฉาก การจัดแสงส่องหลังมีวัตถุประสงค์อยู่ 4 อย่าง
คือ

3.1 เพื่อช่วยเน้นส่วนที่เป็นเค้าโครง (out line) ของสิ่งที่ถ่าย
ให้เด่นชัดขึ้น ทั้งนี้เพราะแสงส่องหลังจะช่วยเน้นส่วนขอบวัตถุ (rim) ทำให้วัตถุ
แยกตัวออกจากฉากหลังอย่างเด่นชัด

3.2 เพื่อใช้แสดงรูปร่างของวัตถุที่จะบันทึกภาพให้เกิดความรู้สึกถึงความ
แข็งแรงหนักแน่น ทั้งนี้เพราะแสงส่องหลังจะทำให้วัตถุนองเต็ม เหนือชัดเกิดเส้นสาย
ของรูปร่างภายนอกเกิดการแยกตัวออกจากฉากในลักษณะลอยตัว

3.3 เพื่อใช้ให้ความสว่างในพื้นที่เงาอันเกิดจากแสงหลัก และอยู่นอกเหนือ
ความสามารถการควบคุมแสงเสริม

3.4 เพื่อใช้แสงให้เกิดรายละเอียดและลวดลายของวัตถุเด่นชัดขึ้น ใน
กรณีที่วัตถุนั้นเป็นลักษณะโปร่งแสง

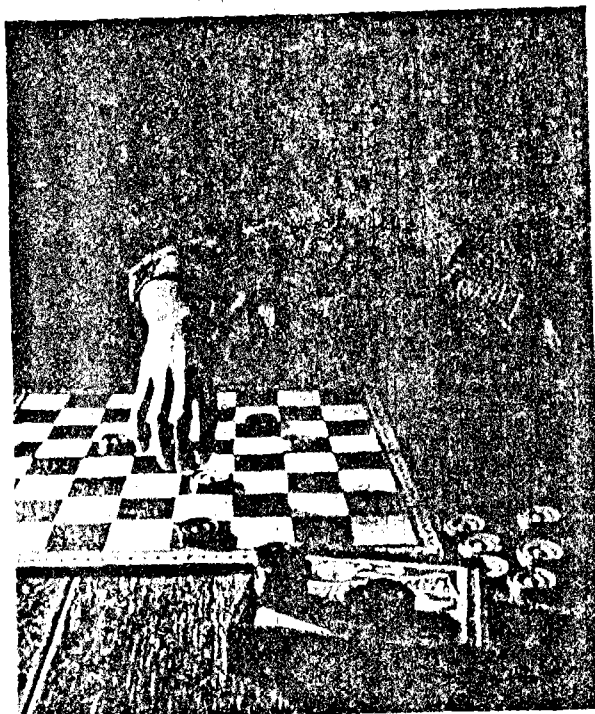
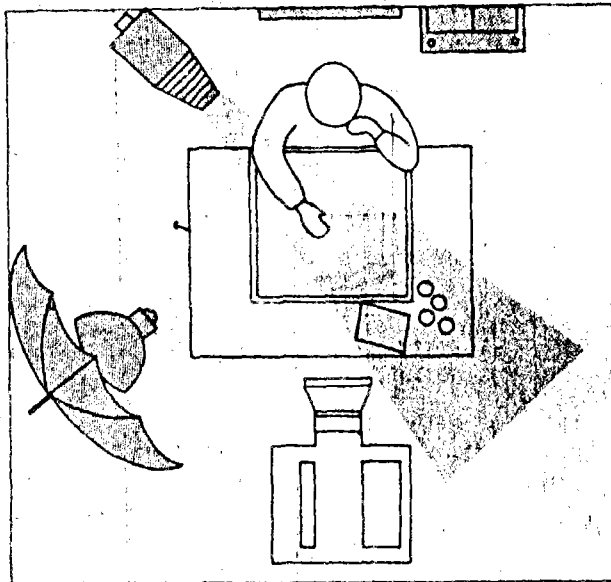
ตำแหน่งการวางแสงส่องหลังจะอยู่ตรงกันข้ามกับแสงหลัก และจะวางก้น
หลังของสิ่งที่ถ่าย ตำแหน่งจะอยู่สูงกว่าระดับกล้องภาพยนตร์มาก เพื่อป้องกันแสงไป
กระทบกับเลนส์กล้อง โดยทั่วไปคง โคมที่จะนำมาใช้เป็นแสงส่องหลังจะเป็นประเภท
สปอตไลท์และมีกำลังส่องสว่างสูงกว่าหรือให้แสงที่เข้มกว่าแสงหลัก โดยทั่วไปจะมีอัตรา
ความแตกต่างระหว่าง 1: 2 ถึง 1: 6 ทั้งนี้แล้วแต่วัตถุประสงค์ของการจัดแสงในแต่ละ
ฉาก ถ้าหากการกำหนดทิศทางและตำแหน่งของแสงหลักโดยอาศัยปัจจัยเป็นส่วนช่วย

ในการตัดสินใจกำหนดตำแหน่งและทิศทางของแสงหลัก ให้คำนึงถึงหลักการขั้นพื้นฐานของแสงหลักเข้ามาประกอบด้วยคือ "แสงหลักภายในฉากนั้นๆ จะเป็นโพรเจกเตอร์ทำให้เกิดแสงเงา ทำให้วัตถุปรากฏรูปร่าง ทรวดทรง สามารถทำให้มองเห็นพื้นผิวและลวดลายของสิ่งนั้นๆ อย่างเด่นชัด และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ แสงหลักจะเป็นตัวหลักในการกำหนดค่าของแสงในการบันทึกภาพในฉากนั้นๆ "

ในทางจัดแสงโดยทั่วไปแสงหลักจะใช้ โคมไฟประเภทสปอตไลท์ แต่จะใช้กวางังขนาดเท่าไร จำนวนกี่ดวงอุปกรณ์ประกอบโคมไฟจะให้อะไรบ้างนั้นไม่มีข้อจำกัดตายตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นที่ภายในฉากเพื่อกำหนดวิธีจัดแสง สามารถพิจารณาแบ่งจำนวนผู้แสดงภายในฉากออกได้ดังนี้คือ

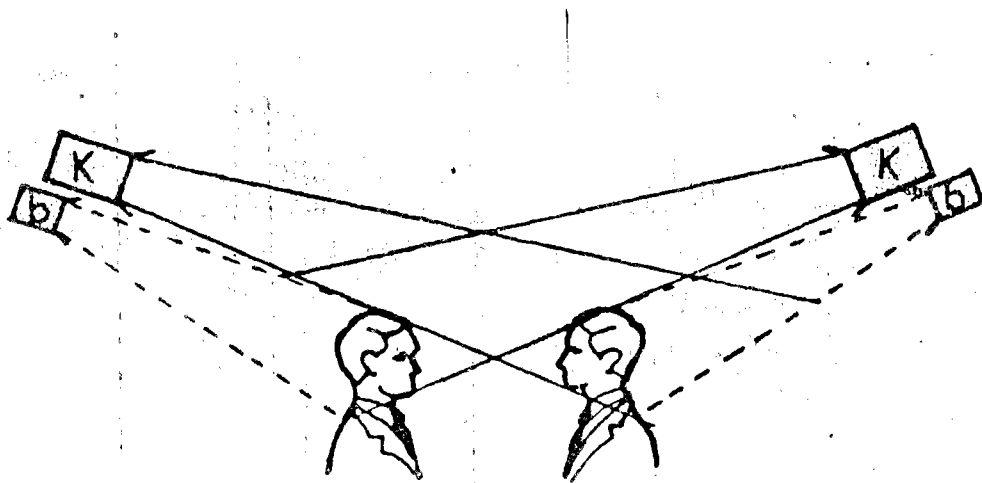
1. กรณีผู้แสดงคนเดียว การกำหนดทิศทางและตำแหน่งของแสงหลักในกรณีที่มีผู้แสดงคนเดียว วิธีจัดแสงแบบนี้จะมีอิสระมากกว่า ใช้วิธีการง่ายๆ โดยอิงปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ ที่กล่าวมาแล้วก็สามารถจัดแสงได้ไม่ยากนัก ทั้งนี้เพราะการปรับเปลี่ยนทิศทางแสงหลักในกรณีที่มีผู้แสดงคนเดียวสามารถที่จะย้ายตำแหน่งของดวงโคมไฟได้อย่างมีอิสระ ไม่มีผลกระทบกับผู้แสดงข้างเดียว ดังนั้น การพิจารณาข้อดีและข้อเสียในตำแหน่งของดวงโคมไฟจึงทำได้ง่ายและสะดวก และสามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้ไม่ยากนัก เช่น เมื่อกำหนดตำแหน่งของดวงไฟแล้ว ผลปรากฏว่าเกิดความสว่างจ้ามากเกินไปของศีรษะ หน้าผาก ใบหู จมูก และไหล่ ในขณะที่เดียวกันก็เกิดเงาคำที่นิ้วเกสียศที่ใบคาง ใต้จมูก และใต้คาง ซึ่งผู้จัดแสงก็สามารถปรับทิศทางของดวงโคมไฟได้เต็มที่เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยวิธีการลดองศาของการส่องสว่างในแนวตั้งหรือให้น้อยลง พร้อมทั้งการโยกย้ายตำแหน่งของทิศทางในแนวราบให้มองเห็นมากขึ้น เป็นต้น

การวางตำแหน่งดวงโคมในกรณีผู้แสดงเพียง

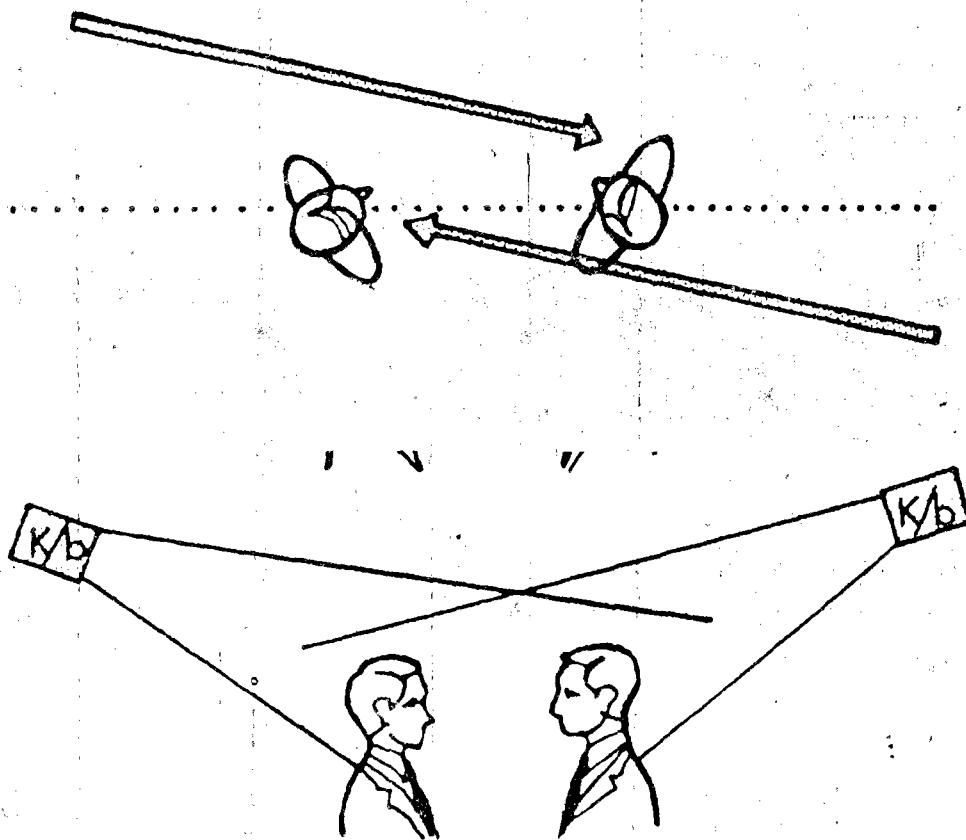
2. กรณีผู้แสดงสองคน ในกรณีที่มีการในฉากมีผู้แสดงสองคนโดยที่การจัดแสงเน้นที่ตัวบุคคลเป็นหลัก ผู้จัดแสงสามารถกำหนดตำแหน่งของแสงหลักได้หลายกรณี เช่น

2.1 การใช้แสงส่องส่วนหางจากด้านหลังด้านมาข้างหน้า วิธีการเช่นนี้ จะเป็นการจัดแสงโดยกำหนดตำแหน่งของแสงหลัก กับแสงส่องหลัง ส่องไปยังตำแหน่งของผู้แสดงในทิศทางของลำแสงตรงกัน โดยที่พื้นที่ของแสงอยู่ในพื้นที่ซึ่งตรงข้ามกับกล้องถ่ายภาพ หักันเมื่อดูจากเส้นแกนสมมุติ (axis line or imaginary)

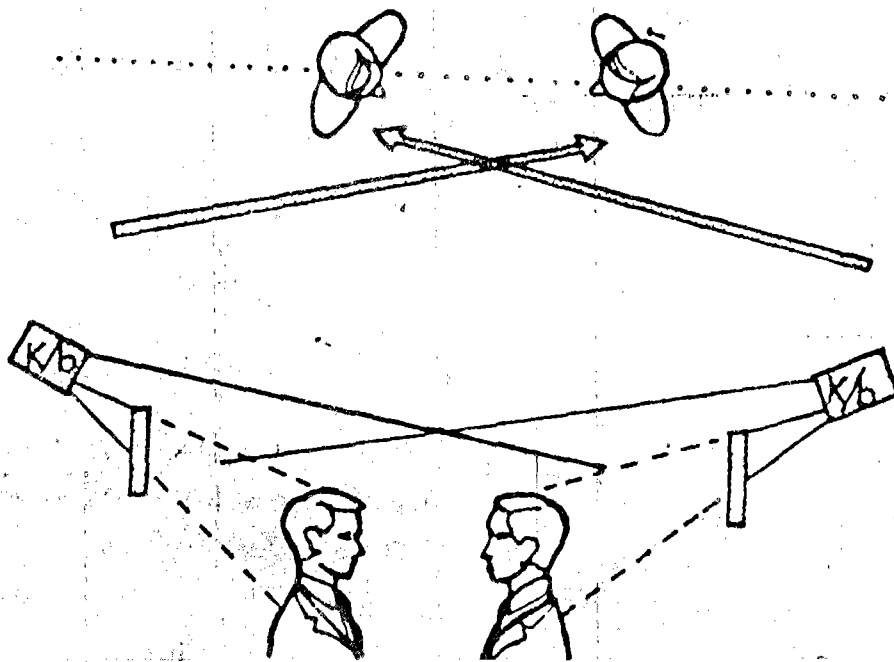
ภาพการวางตำแหน่งของดวงโคมกรณีผู้แสดง 2 คน

2.2 การใช้แสงร่วมกัน วิธีการในกรณีนี้จะเป็นการจัดแสงโดยการใช้แสงหลักและแสงส่องหลังจากไฟดวงเดียวกันมาใช้ร่วมกัน คือ ไฟที่ทำหน้าที่เป็นแสงหลักให้กับผู้แสดง ก จะกลายเป็นไฟส่องหลังของผู้แสดง ข และโคมไฟที่ทำหน้าที่เป็นไฟส่องหลังผู้แสดง ก จะเป็นไฟหลักของผู้แสดง ข นั่นเอง ซึ่งทิศทางการส่องของดวงไฟวิธีนี้ จะให้การส่องแบบแสงตรงลำแสงไม่หักกัน เมื่อดูทิศทางของลำแสงจากแกนสมมุติ

การวางตำแหน่งดวงโคจรในกรณีผู้แสดงในฉากมีมากกว่า 2 คน และไม่มีการเคลื่อนที่ภายในฉาก

2.3 การใช้แสงส่องตักกันด้านหน้าตัวแสดง วิธีการนี้แสงหลักผู้แสดงฝ่ายหนึ่งเป็นไฟส่องหลังของผู้แสดงอีกคนหนึ่ง เช่น เกี่ยวกับการนี้ที่ 2 แต่เปลี่ยนทิศทางของการส่องของลำแสง มาอยู่ในพื้นที่ยังเกี่ยวข้องกับตำแหน่งของกล้อง

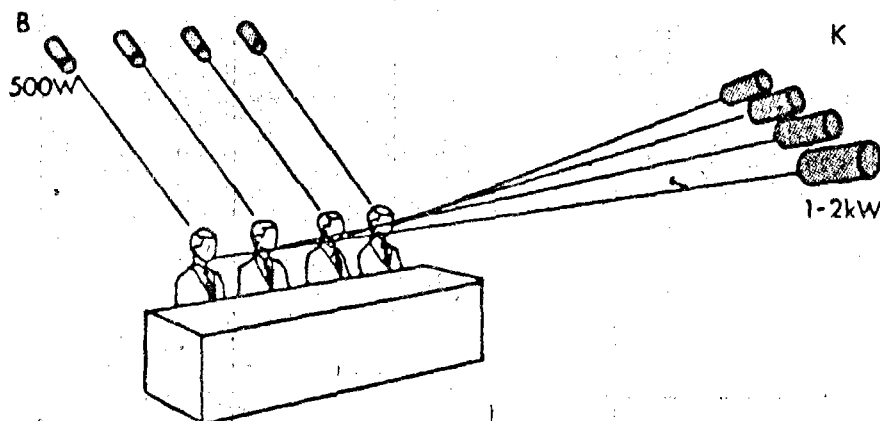

วิธีการกำหนดตำแหน่งของดวงไฟโดยการใช้ประโยชน์ร่วมกันของแสงหลักและแสงส่องหลังทั้ง 3 ประการที่กล่าวมาแล้วนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของพื้นที่การกำหนดตำแหน่งของดวงไฟและพื้นที่การจัดแสงว่าวิธีการใดที่จะเหมาะสมที่สุด ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วผู้ทำการจัดแสงจะเลือกวิธีการในข้อที่ 2 ทั้งนี้เพราะจะควบคุมลำแสงได้สะดวกและง่ายกว่าวิธีอื่น เนื่องจากไม่ก่อให้เกิดปัญหาแสงส่วนเกินที่ตกยังผู้แสดงในส่วนไหล่ และใบหน้าส่วนแก้มอันเกิดจากดวงไฟที่ทำหน้าที่เป็นแสงส่องหลัง

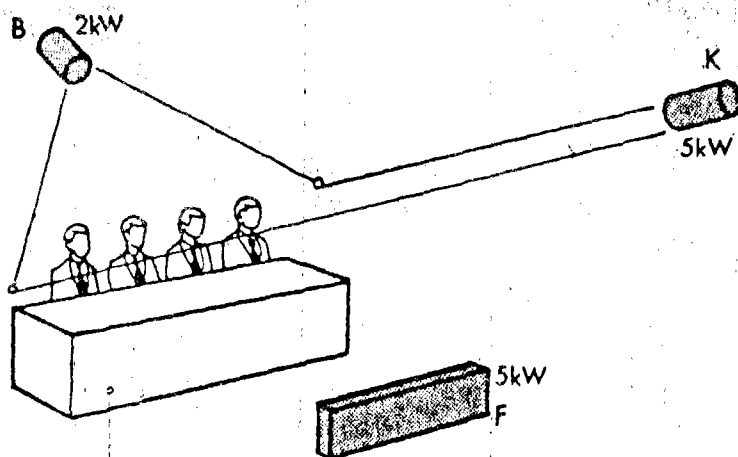
ปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ถ้าในกรณีในข้อที่ 1 ผู้แสดงจะแก้ไขโดยการใช้ไฟร่วมกับ 2 ดวง และวิธีการแก้ไขในข้อที่ 3 ผู้จัดแสงจะใช้อุปกรณ์อื่นๆ เข้าซ่อมแก้ไข เช่น การใช้โกโบ หรือ เฟล็ก ช่วยในการบังแสงส่วนเกินที่จะละลายไปตกยังไหล่และใบหน้าส่วนแก้ม

3. กรณีผู้แสดงมากกว่าสองคน ในการจัดแสงที่มีผู้แสดงหลายคนหรืออยู่เป็นกลุ่มภายในฉาก และตัวแสดงเหล่านั้นมีการเคลื่อนไหวไปมาไม่มากนัก มีวิธีการจัดแสงและกำหนดตำแหน่งของดวงไฟแต่ละดวง ดังนี้

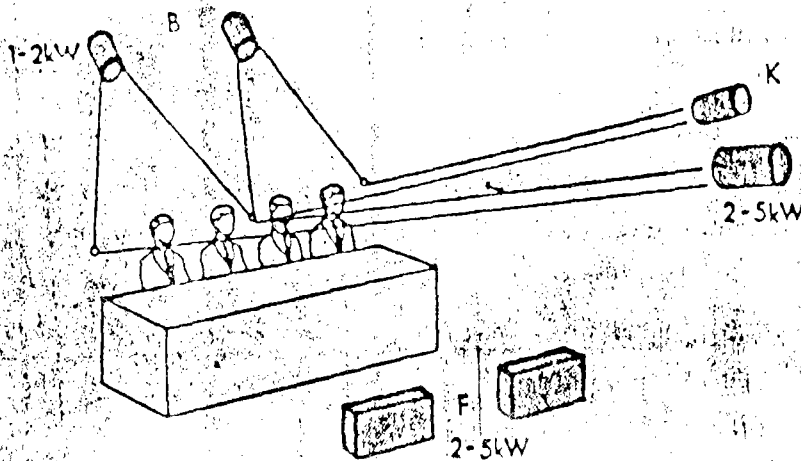
3.1 การแยกแสงหลักส่องเฉพาะบุคคล วิธีการนี้เป็นรูปแบบของการกำหนดตำแหน่งของแสงหลัก โดยการแยกไฟแต่ละดวงควบคุมพื้นที่แสงแต่ละบุคคล แต่ทิศทางของแสงจากโคมไฟแต่ละดวงจะมาจากทางเดียวกัน การใช้โคมไฟมาเพื่อใช้ในตำแหน่งตามวิธีการในข้อนี้จะใช้ไฟที่มีค่าการส่องสว่างไม่สูงมากนัก เช่น อยู่ในขนาด 1,000-2,000 วัตต์

3.2 การใช้แสงร่วมกันจากไฟดวงเดียว วิธีการนี้จะ เป็นรูปแบบของการใช้ไฟเพียงดวงเดียว ส่องจากตำแหน่งหนึ่งแต่กินพื้นที่การจัดแสงได้ทั่วถึง การเลือกโคมไฟเพื่อนำมาใช้เป็นแสงหลักตามวิธีการนี้ จะใช้โคมไฟที่มีกำลังส่องสว่างสูง เช่น ขนาด 5,000 วัตต์ และจะใช้ระยะทางในการส่องสว่างภายในฉากระหว่างตัวแสดง และโคมไฟห่างกันมาก

3.3 การแยกตำแหน่งการส่องสว่างของแสงหลักเป็นกลุ่มย่อย วิธีการนี้เป็น การกำหนดตำแหน่งของแสงหลักเพื่อควบคุมการส่องสว่างออกเป็น 2 ส่วน และควบคุมกลุ่มผู้แสดง ออกเป็น 2 กลุ่ม แต่ยังคงรักษาทิศทางของแสงที่ตกยังพื้นที่การจัดแสง เสมือนมาจากดวงไฟ โคมตำแหน่งเดียวกัน รูปแบบการกำหนดตำแหน่งของแสงหลักลักษณะนี้จะต้องใช้ไฟที่มีกำลัง ส่องสว่างปานกลาง จนถึงขั้นสูง เช่น 2,000-5,000 วัตต์ ทั้งนี้อยู่แล้วแต่จำนวนผู้แสดง และวิธีการแยกกลุ่มย่อยเพื่อกำหนดทิศทางแสง

วิธีการจัดแสงและกำหนดทิศทางของแสงหลักในกรณีที่มีผู้แสดงหลายคนตามที่ ได้กล่าวมาแล้ว ผู้จัดแสงสามารถเลือกวิธีการกำหนดตำแหน่งและรูปแบบการวางแสงหลักอย่างไร ก็ย่อมได้ วิธีการกำหนดแสงส่องหลังก็จะเห็นลักษณะเดียวกันเสมอ ยกเว้นจะเห็นการจัดแสง ความสว่างแฉกซ้อนจริงที่เกิดขึ้นภายในฉากนั้น

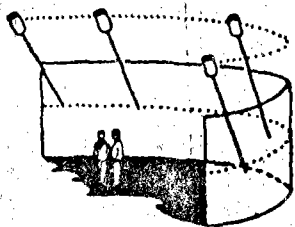
ถ้าหากภายในฉากนั้นๆ ตัวแสดงมีการเคลื่อนที่อยู่นิ่งเสมอ ผู้จัดแสงจะนำวิธีการ กำหนดตำแหน่งของแสงหลัก มาใช้โดยคงไม่ได้เพราะไม่สามารถควบคุมพื้นที่แสงไฟทั่วถึง การกำหนดทิศทางของแสงหลักในกรณีนี้จะต้องใช้วิธีการกำหนดทิศทางตามสภาพแวดล้อมที่ เป็นจริงภายในฉากนั้นๆ มาจากทิศทางไม้ฉากและทิศทางของการเคลื่อนที่ของตัวแสดงไปในแนวทางใด แล้วจึงค่อยกำหนดตำแหน่งของไฟหลักตามสภาพจริง ซึ่งไฟหลักอาจจำเป็นต้องใช้ หลายๆ ดวงก็ได้ และวางไว้หลายๆตำแหน่งตามแนวทางการเคลื่อนที่ของผู้แสดง เพื่อให้จะ

เป็นการจัดแสงเพื่อถ่ายภาพบุคคล ไฟส่องหลังควรส่องตรงไปที่ส่วนผม ไหล่ หรือเสื้อผ้าส่วนหลังของผู้แสดง ระวังอย่าให้แสงส่องเดิมายังด้านหน้าของผู้แสดงเนื่องจากขอบข่ายการทำงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของไฟส่องหลังมีหลายประการ ทั้งนี้ เมื่อนำมาใช้เพื่อจุดประสงค์ที่ต่างกันจึงเรียกชื่อแยกออกไปหลายชื่อ เช่น ถ้าหากส่องไปในบริเวณส่วนผมอย่างเดียวก็น่าจะเรียก " ไฟส่องผม " (hair light) ถ้าหากส่องเฉียงๆ ด้านหลังผู้แสดงแสงตกกลงในพื้นที่ส่วนไหล่และศีรษะ ก็จะเรียกว่าคิกเกอร์ไลท์ (kicker light) ซึ่งจะเรียกอย่างไรลักษณะของไฟก็คือแสงส่องหลังนั่นเอง

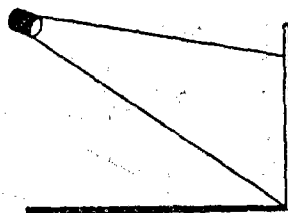
4. การพิจารณากำหนดตำแหน่งของไฟส่องฉาก

ไฟส่องฉากมีหน้าที่ส่องให้แสงสว่างกับฉาก หรืออุปกรณ์ที่อยู่ภายในฉากของพื้นที่ส่วนหลังของผู้แสดง เพื่อให้เกิดผลทางด้านบรรยากาศของฉากนั้นๆ

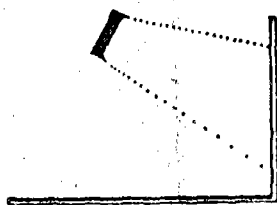
การใช้ไฟส่องฉากจะมีลักษณะการวางตำแหน่งหลายแบบแล้วแต่ลักษณะของฉากหลังและพื้นผิวที่ใช้งาน ตำแหน่งของดวงไฟส่วนใหญ่จะส่องจากที่สูง ไปยังฉาก โดยจะต้องไม่กระจายเข้าไปรบกวนพื้นที่การแสดง แต่จะมีไฟส่องฉากบางประเภทที่ออกแบบสำหรับวางกับพื้นเพื่อส่องฉากหลัง

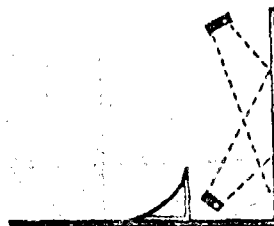
การให้แสงทั่ว ๆ ไปกับฉากที่เป็นไซโคลอป

การใช้สปอตไลท์ส่องฉาก

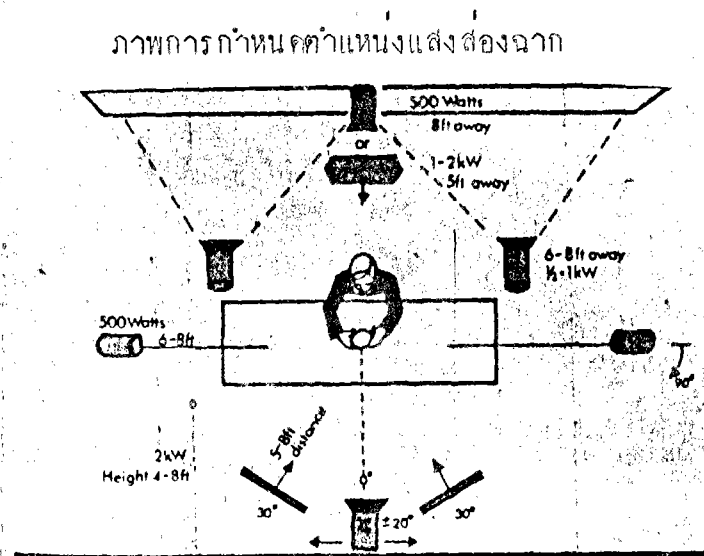

การใช้ไฟกระจาย

การใช้ไฟประเภทวางพื้น

ในการใช้ไฟส่องฉากเพื่อสร้างให้สภาพของฉากเกิดบรรยากาศ ไม่ควรส่องไฟไปยังพื้นที่ฉากหลังให้เกิดความสว่างเท่าเทียมกันทุกๆ ส่วนของฉาก ควร ดูลักษณะของแสงที่ตกกระทบกับฉากตามสภาพที่ควรจะเป็น หรือเลียนแบบให้คล้ายคลึงกับธรรมชาติว่ามีสภาพเช่นไร เช่น มีแสงพาดเป็นทางยาวในบางพื้นที่ หรือมีแสงเป็นหย่อมๆ เสมือนกับมีเงาไม้มาบัง การใช้แสงส่องฉากที่มีความงดงามเกิดบรรยากาศ ควรใช้อุปกรณ์ประกอบโคมไฟประเภทต่างๆ เข้าช่วย

ถึงแม้ว่าจะมีหลักเกณฑ์มากมายมาช่วยให้ผู้จัดแสงสามารถกำหนดตำแหน่งของดวงไฟได้อย่างถูกต้องมากขึ้นในการดำเนินการจัดแสงจริง แต่ในการจัดแสงแต่ละครั้ง แต่ละฉากจะแตกต่างกันออกไปตามวัตถุประสงค์ ดังนั้น วิธีการที่จะจัดแสงในการถ่ายภาพยนตร์ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้จัดแสงจำเป็นจะต้องปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนของการจัดแสงที่ถูกต้อง ซึ่งจะเป็นส่วนนำให้การจัดแสงเป็นไปอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ ซึ่งพอจะสรุปขึ้นก่อนวิธีการปฏิบัติได้ดังนี้ คือ

1. กำหนดทิศทางของแสงให้ถูกต้องกับสภาพความเป็นจริงของฉาก โดยพิจารณาว่าแหล่งกำเนิดแสงมาจากทิศทางใดภายในฉาก

2. พิจารณาประเภทของแหล่งกำเนิดแสงในฉากนั้นๆ ว่ามีคุณภาพแสงอย่างไร เช่น แสงแดด แสงตะเกียง แสงจากกองไฟ หรือ แสงจากดวงไฟฟ้า เพราะแสงที่เกิดจากแหล่งแสงต่างกัน จะมีคุณภาพของแสงที่ไม่เหมือนกัน

การ จัดแสง เพื่อถึง ถูกความสนใจ

การจัดแสงเพื่อถึง ถูกความสนใจจากผู้ชมในการนำเสนอภาพแต่ละฉากใกล้องค์อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิภาพ จะเห็นว่าหลักเกณฑ์และวิธีการ เพื่อ เติม ไปสู่เป้าหมาย ให้บรรลุจุดประสงค์นั้น เป็น เรื่องที่ค่อนข้างยุ่งยากไม่น้อยทีเดียว

การสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเพื่อนำเสนอภาพไปสู่ผู้ชมนั้นถือเป็นศิลปะประการหนึ่ง การที่จะสร้างสรรครูปแบบจึงกล่าวให้เกิดขึ้นมาได้จำเป็นต้องใช้ความรู้และความเข้าใจในวิธีการจัดแสง เป็นสิ่งสำคัญ ความคิดรวบยอดสำหรับการจัดแสงเพื่อสร้างบรรยากาศก็คือ การสร้างภาพลวงตาให้ปรากฏแก่ผู้ชมวิ้งง่าย ๆ และไม่ต้องใช้กระบวนการสลับซับซ้อนยุ่งยาก เพียงใช้เทคนิคการจัดแสงให้กับสิ่งที่ถ่าย (subject) โดยให้แสงด้านเดียวหรือเน้นบางตำแหน่งของบริเวณวัตถุที่ถ่าย ปล่อยให้ส่วนอื่น ๆ มีแสงตามลำดับความอัตราส่วนของแสงที่ตกกระทบวัตถุมีรูปร่าง ช่วยให้เห็นรายละเอียดบางส่วนแม้อยู่ในที่มืดแต่ทว่า หากคิดเป็นเปอร์เซ็นต์จะเห็นว่าพื้นที่ในฉากถูกความมีครอบคลุมถึง 80-85 % ส่วนที่สว่างชัดเจนเพียง 15-20 % เท่านั้น

รูปแบบการจัดแสง ดังกล่าวเป็นลักษณะการจัดแสงแบบ low key ที่มีผลต่อสายตามือชม ให้ความรู้สึกว่าภาพที่ปรากฏนั้นเสมือนมีพลังอำนาจเนื่องจากความเข้มสะกดตาในพื้นที่ที่จัดเตรียมไว้แล้ว ในทางตรงกันข้ามถ้าหากจัดแสงให้ทุกพื้นที่ของฉากมีความสว่างกระจายเท่ากันหมดจนมองไม่ออกว่าอะไรเป็นอะไรอย่างชัดเจน สมมติว่าเป็นห้องนอนก็จะเห็นส่วนประกอบจากทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นเตียงนอน โต๊ะไฟ ฯลฯ ผู้ชมจะเชื่อมั่นที่ว่าเป็นห้องหนึ่งในบ้านจริงๆ การจัดแสงในลักษณะเช่นนี้ก็เพื่อลวงตาให้เกิดความสมจริงสมจัง

การเปลี่ยนแปลงที่สร้างความรู้สึกต่อผู้ชมเกิดจาก เทคนิควิธีการจัดแสงทั้งๆที่ทุกสิ่งทุกอย่างในฉากนั้นไม่ได้เคลื่อนย้ายไปไหนแต่สามารถสร้างความรู้สึกของผู้ชมเมื่อได้เห็นภาพที่แตกต่างออกไปปรากฏการณ์เช่นนี้เราเรียกกันว่า ภาพลวงตาที่มีลักษณะการลบเลือนตัวเอง (self effacing)

ในการจัดแสง ผู้กำกับกับการถ่ายภาพจะมีตำแหน่งเฉพาะคือ ผู้กำกับแสง ซึ่งได้ใช้ศิลปะสร้างสิ่งสมมุติขึ้นมาชั่วคราว หมายถึงการจัดแสงที่เหมาะสมให้กับฉากที่จัดทำขึ้น ปรากฏเป็นภาพที่ชวนประทับใจ และให้ความรู้สึกที่จับต้องได้ ในบางกรณีการจัดฉากจึงอาจสร้างให้ใหญ่โตกว้างขวางขึ้นได้ เพื่อให้เร้าใจให้ผู้ชมอยากติดตามเข้ามาอยู่ในฉาก เช่นเดียวกับผู้แสดง แต่การสร้างฉากให้ดูเหมือนเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของหมู่บ้านที่โผล่ออกมาจากผนังโรงถ่าย แล้วยังมีตัวผู้แสดงเข้ามาเกี่ยวข้องกับฉากด้วย เช่นนี้แล้วผู้กำกับแสงต้องแก้ปัญหาการจัดแสงให้ดังตัวก่อนที่ภาพจะปรากฏแก่สายตาผู้ชม โดยที่ผู้จัดแสงต้องคำนึงอยู่เสมอว่า แสงของแสงหรือลวดลายของแสงและเงามีที่เหมาะสมก่อให้เกิดภาพประทับใจชวนติดตาม ขั้นแรกผู้จัดแสงให้สว่างน้อยๆ เฝ้าเทียบกันในทุกพื้นที่ของฉาก แล้วพิจารณาภาพรวมที่ปรากฏในฉากหาจุดที่ควรจะต้องลดและเพิ่มในแต่ละจุด หลังจากนั้นมาพิจารณาหาตำแหน่งของผู้แสดงที่เข้ามาในฉากให้เข้ามาอยู่ในที่ๆเหมาะสม อย่างไรก็ตามการพิจารณาควรมองจากช่องมองภาพของกล้อง เนื่องจากจะได้ความสัมพันธ์ของรูปร่าง ,สี และเงา ตลอดจนทิศทางการเคลื่อนที่ของผู้แสดง นอกจากนี้การจัดแสงก็ควรคำนึงถึงผู้แสดงจากลักษณะบุคคลิก รวมทั้งรูปร่างหน้าตา เมื่อได้ข้อมูลที่ต้องการแล้วจะเห็นได้ว่าจุดสนใจอยู่ที่ตัวนักแสดง ฉะนั้นควรเพิ่มแสงที่ผู้แสดงให้ดูเด่นและบริเวณพื้นที่ที่จะเน้นเพื่อแยกส่วนอื่นที่ไม่ต้องการปล่อยให้ตกอยู่ในเงามืดลดความอึดอัดส่วนของแสงแต่ละรายละเอียดยังให้เห็นรูปร่างเป็นเงาบางอย่างกลมกลืน

การจัดแสงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างภาพยนตร์ หรือรายการโทรทัศน์ ในการปฏิบัติผู้จัดแสงจะต้องประสานงานกับฝ่ายต่างๆ โดยมีหน้าที่จัดสรรงานต่างๆ ที่กระจายกันอยู่ในฉากนั้นๆ ให้เกิดเป็นรูปร่างขึ้นมา ผู้ทำหน้าที่นี้ต้องไปเกี่ยวข้องกับการถ่ายภาพ การจัดฉาก จนกระทั่งบทภาพยนตร์ให้ออกมาเป็นภาพที่มีอารมณ์ ความรู้สึกและความสวยงาม นี่เป็นภาระหน้าที่ของผู้จัดแสงโดยตรง สิ่งหนึ่งที่สร้างความหนักใจให้ผู้รับผิดชอบในหน้าที่นี้คือ งบประมาณค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมทั้งอุปกรณ์การจัดแสงและส่วนประกอบบุคลากร ระยะเวลาการทำงาน ฯลฯ ในบางกรณีผู้กำกับบางคนต้องการลดค่าใช้จ่ายลงเพื่อเป็นการประหยัด ในกรณีเช่นนี้หากยิ่งลดอุปกรณ์หรือลดขอบข่ายปริมาณงานฝ่ายอื่นๆ

กับการผลิต ก็เท่ากับต้องเพิ่มเทคนิคและวิธีการในการจัดแสงให้สูงขึ้นเป็นการชดเชย เพื่อจะได้รักษาระดับคุณภาพของผลงานให้เท่าเทียม

ในการจัดแสงเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชมเป็นเทคนิคแขนงหนึ่งของการจัดแสง และไม่ใช่ว่าเรื่องยากจนเกินไป ถ้าหากว่าธรรมชาติของมนุษย์นั้นมีปฏิกิริยาต่อแสงสว่างที่ปรากฏไม่เหมือนกัน ในแต่ละภาวะ แสงสว่างที่เกิดขึ้นส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้รับและเร้าเร้าให้มีปฏิกิริยาของแสงถึงตัวเราก็คือยอมรับว่ามันมีอิทธิพลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงของความรู้สึกของเราอยู่เสมอไม่มากนักเลย ภาพของแสงที่ซมุกซมัวตอโพล์โพล์ใกล้ๆ หรือแสงสีแฉะระเรื่อของตะวันยามอัสดง หรือประกายระยิบระยับของแสงดวงอาทิตย์ที่กระทบระลอกน้ำก็ความ ภาพประทับใจเหล่านี้ถูกนำมาใช้เป็นเทคนิคการจัดแสงเพื่อลวงตาให้ผู้ชมมีอารมณ์คล้อยตามแม้ว่าในส่วนของการจัดแสงเข้าไปไม่ถึงก็อาจสื่อความหมายให้อีกนัยหนึ่ง ทั้งนี้การจัดแสงนอกจากจะช่วยดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้แล้ว ยังช่วยให้ผู้ชมตกอยู่ในอารมณ์เช่นเดียวกับผู้แสดงได้อย่างแนบเนียน ผู้จัดแสงต้องศึกษาถึงแนวทางต่างๆ เพื่อให้ได้ผลตามจุดประสงค์ โดยคำนึงถึงองค์ประกอบการจัดแสงมาพิจารณาประกอบการดำเนินงานดังนี้

1. การกำหนดทิศทางของแสงเพื่อเรียกร้องความสนใจ

เป็นวิธีการจัดแสงโดยใช้แสงสว่างเป็นทิวาฉายทิศทางให้ผู้ชมมองไปยังทิศทางที่ต้องการ วิธีการเช่นนี้กระทำโดยใช้ความเข้มของระดับแสง (tone) ที่แตกต่างกันหรือต่างกันอย่างรุนแรง เช่นให้แสงที่เข้มคู่กับแสงที่อ่อน เพิ่มส่วนสว่างจ้าของแสงลงบนสิ่งที่ถ่ายโดยไม่ครอบคลุมอาณาเขตทั้งหมด เพื่อให้เกิดความชัดเจน พยายามจัดทิศทางของแสงให้ดูเป็นเข้าหาจุดสนใจหรือจะใช้วิธีการจัดค่าความเข้มของแสงจากจุดที่มีค่าว่าได้ระดับให้สว่างขึ้นเป็นลำดับจนสู่จุดที่สว่างที่สุด อันเป็นจุดสนใจ

2. การกำหนดแสงที่แสดงให้เห็นความเป็นจริง

วิธีการนี้เป็นการจัดแสงเพื่อแสดงรายละเอียดของวัตถุ หรือการแสดงที่เกิดขึ้นให้ผู้ชมจริง เป็นวิธีการลวงตาให้ผู้ชมให้เห็นวัตถุนั้นเหมือนของจริงแม้ว่าสิ่งนั้นอาจสร้างขึ้นเพื่อการแสดงเท่านั้น แสงที่ออกมาจะเน้นที่พื้นผิว (texture) หรือรูปร่าง (form) เพื่อแสดงรายละเอียดภายนอกให้ชัดเจนกว่าจริง หรือกำหนดระดับของสีแสงที่คลุมเคลือไม่ชัดเจนเท่าที่ควรจะเป็นจริง วิธีการนี้มักจะนำมาใช้ในการถ่ายทำฉากละคร เช่น กำหนด

ให้คนเฝ้าอยู่ในที่มีคเป็นเงาตะกุ่ม แล้วจุดเทียนขึ้นจากแสงไฟไม้ขีดส่องให้เห็นใบหน้าผู้แสดง หรือจะใช้แสงสว่างจากไฟหน้ารถยนต์ส่องตรงไปยังฉากในที่มีคให้สว่างฉับพลัน

3. การกำหนดแสงเพื่อการปกปิดความจริงในบางอย่าง

วิธีการนี้จะตรงข้ามกับข้อที่ 2 คือ จะเป็นการจัดแสงเพื่อป้องกันมิให้ผู้ชมสังเกตรายละเอียดบางอย่างของผู้แสดง หรือส่วนประกอบฉากที่ซ่อนเร้นเพื่อสื่อให้ทราบว่าสิ่งนั้นเป็นอะไร แต่ไม่ชัดเจนว่าจริงหรือปลอมและเพื่อให้มองเห็นเฉพาะบางส่วนแบบวิญญวนๆ การจัดแสงในแบบนี้จะก่อให้เกิดความรู้สึกเร้าใจและเกิดจินตนาการ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ชมใช้ความคิดร่วมขณะชม วิธีการนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้หลายกรณี เช่น จัดแสงส่องแค่เสี้ยวใบหน้าเพื่อปกปิดใบหน้าบางส่วนของผู้แสดง หรือจัดไฟในฉากให้สลัวในขณะที่ผู้ร้ายกำลังหนี เพื่อให้ผู้ชมติดตามชมพฤติกรรมไปว่ากำลังทำอะไร ข้อดีของการจัดแสงแบบนี้คือ ช่วยกลบเกลื่อนข้อค้อยของผู้แสดงให้ดูดีขึ้น

4. การกำหนดแสงให้สัมพันธ์กับแสงจริง

วิธีการนี้เป็นการกำหนดทิศทางของแสง ความเข้มของแสงและการกระจายของแสง โดยจัดแสงให้ตรงกับสภาพความจริงของบรรยากาศธรรมชาติที่ผู้ชมเคยสัมผัส เช่น แสงจันทร์ที่ค่อนข้างละมุนเพื่อสื่ออารมณ์แห่งความรัก หรือแสงดวงอาทิตย์กำลังลับฟ้าสื่อความรู้สึกอบอุ่นและการจากลา

5. การกำหนดแสงให้สัมพันธ์กับเงา

วิธีการนี้สามารถกำหนดแนวคิดให้หลายประการ เพราะเงามีที่ปรากฏในฉากมีผลต่อความรู้สึกของผู้ชมหลายประการ ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ผู้สร้าง

5.1) โดยวิธีการเน้นส่วนที่เป็นเงามักจะกระตุ้นแสงที่ตกกัน เพื่อให้มีความแตกต่างชัดเจนส่วนที่ต้องการแยกจากกัน หรือกำหนดพื้นที่ให้ชัดเจนว่าต้องการแสดงลักษณะภายนอกวัตถุในแง่ความหยวน เป็นเหลี่ยม เป็นมุมหรือต้องการแสดงภาพของฉากว่าเป็นคลื่น มีความแข็ง มีขอบเขตจำกัด หรือกระปรี้กระเปร่า เคลื่อนไหว

5.2) โดยวิธีการใช้ระดัของแสงในรูปแบบผสมผสานขอบเขตในพื้นที่นั้นๆ โดย

ให้เงาบางๆ ทำให้ภาพดูกลมกลืน ให้ผลลัพธ์ทาง ด้านความปรานี เป็นสิ่งที่บอกถึงความ
นุ่มนวล ความงาม ความสงบ ความคลุมเคลือหรือความสับสน

ความมืดของเงาเป็นสิ่งที่นักจัดแสงนำมาใช้เป็นพลังดึงดูดความสนใจของผู้ชม
ได้อย่างน่าพิศวง ถ้าหากเงาที่ปรากฏขึ้นเป็นเงามืดทั้งหมดผู้ชมก็ไม่สามารถมองเห็น
อะไรได้ ชวนให้ลึกลับน่าฉงน แต่ถ้าเป็นเงาสลัวๆแสงเป็นสีเทาเข้มมัวๆ เห็นลางๆ
ผู้ชมจะรู้สึกเห็นตามองไถ่ตามและไม่ติดขัดในอารมณ์ ค่อยๆให้นักจัดแสงจึงนิยมให้เงา
ของวัตถุเป็นเงาสลัวๆ รอบบริเวณวัตถุที่แสงสว่างเป็นจุดเด่นโดยไม่ปล่อยให้เกิดความ
รู้สึกที่แตกแยกกันชัดเจนนเกินไป (ระดัปลำแสงชัดกันมาก)

การกำหนดรูปแบบของเงาเพื่อใช้ในการจัดแสงมีด้วยกันหลายประการ

1. เป็นการกำหนดลักษณะของเงาเพื่อแสดงโครงสร้าง ในกรณีนี้คือเงาที่
สร้างให้เกิดขึ้นเพื่อแสดงรูปร่าง ลักษณะ โครงสร้างที่ไม่ปรากฏให้เห็นภายนอก
2. เป็นการกำหนดเงาที่ต้องการแสดงตำแหน่งที่อยู่ เงาในลักษณะนี้สื่อให้
ทราบถึงกาลเวลาหรือสภาพแวดล้อมของเหตุการณ์ใดก็ได้
3. เป็นการกำหนดเงาเพื่อสร้างบรรยากาศ หมายถึงการแสดงถึงรูปร่าง
ลักษณะของเงาที่เป็นสัญลักษณ์ เพื่อให้ผู้ชมสามารถเข้าใจความหมายได้ เช่น เงาที่
สว่างมีเงาของพระพุทธรูปพาดอยู่บนผนังในขณะที่ตัวผู้แสดงนั่งอยู่อย่างสงบ หรือเป็นภาพ
เงาของเครื่องหมายอื่นๆที่รู้จักกันดี นอกจากนี้เงาที่ปรากฏอาจมีรูปร่างประหลาด ผิด
ธรรมชาติ ทำให้ผู้ชมเกิดจินตนาการตามภาพที่ปูพื้นมาก่อนแล้ว
4. การกำหนดลักษณะของเงาจากสิ่งที่ไม่มีความจริง การสร้างลวดลาย
กันแสงให้ตกลงไปในฉาก เช่น เงาที่เกิดจากกรงเหล็ก เงาไม้ เงาจากช่องหน้าต่าง

ที่กล่าวมาเป็นการจัดแสงทั้งหลักการและปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายเพื่อดึงดูด
ความสนใจของผู้ชมซึ่งเป็นรูปของการถ่ายภาพยนตร์ หรือการฉายภาพยนตร์ โทรทัศน์
หากนำไปประยุกต์ใช้กับละครเวทีก็ย่อมได้ ซึ่งก็จะมีรายละเอียดปลีกย่อยต่างกันออกไป
อย่างไรก็ตามการจัดแสงเป็นการสร้างภาพในจินตนาการให้ปรากฏอย่างสมบูรณ์
ความเงื่อนไชที่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า

อุปกรณ์ประกอบในการจัดแสง

ถึงแม้ว่าในการจะจัดแสงนั้นมีโคมไฟหลายประเภท หลายชนิด โดยออกแบบมาเพื่อให้เหมาะสมกับงานในรูปแบบต่างๆมากมาย แต่ก็ยังมีข้อจำกัดหรือขีดความสามารถสำหรับการทำงานของดวงโคมแต่ละชนิด ดังนั้นผู้ผลิตจึงได้ออกแบบอุปกรณ์ประกอบโคมไฟ (lamp accessories) เพิ่มขึ้นอีกหลายลักษณะ เพื่อให้เกิดผลดีในการจัดแสง ซึ่งผู้ใช้โคมไฟจะสามารถเลือกอุปกรณ์ประกอบมาติดเพิ่มเข้ากับดวงโคมตามความจำเป็นต่อการใช้งานแต่ละครั้งอุปกรณ์ดังกล่าวจะสามารถช่วยเหลือในการควบคุมและเปลี่ยนแปลงทิศทางของแสงสว่างที่จะกระจายออกจากโคมไฟให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้จัดแสง และในบางกรณีจะช่วยเปลี่ยนแปลงลักษณะของแสงที่มีอยู่โดยปกติให้กลายเป็นรูปแบบพิเศษตามแต่ผู้ใช้จะต้องการได้ อุปกรณ์ดังกล่าวมีหลายประเภทเช่น

1. บาร์นดอร์ (barndoor)

มีลักษณะเป็นกรอบ (frame) ที่นำมาสวมไว้หน้ากระจังหรือหน้าดวงไฟ รอบๆกรอบจะติดไว้ด้วยแผ่นโลหะบางๆสีดํา (metal flaps) ซึ่งสามารถจะเปิดและปิดได้ โดยทั่วไปจะใช้แผ่นโลหะทำเป็นที่ปิดเปิด 2 หรือ 4 ใบ (2 or 4 leaf barndoor) ในด้านเทคนิคการจัดแสง อุปกรณ์ประกอบประเภทบาร์นดอร์จัดไว้เป็นอุปกรณ์ประกอบขั้นพื้นฐาน โคมไฟทุกดวงจะต้องมีไว้ใช้ ซึ่งผู้จัดแสงสามารถเอาอุปกรณ์ขั้นพื้นฐานชิ้นนี้ไปประยุกต์ใช้งานด้วยได้หลายกรณีเช่น

1.1 เพื่อนำมาเป็นอุปกรณ์สำหรับจำกัดวงกระจายแสงของดวงไฟ ให้ส่องตรงไปเฉพาะพื้นที่หรือตำแหน่งของการแสดงเท่านั้น (acting area)

1.2 เพื่อนำมาใช้เป็นอุปกรณ์กำหนดทิศทางของแสงสว่างให้ส่องไปยังตำแหน่งเฉพาะที่ต้องการจะเน้นความสำคัญในแต่ละพื้นที่บางจุดเท่านั้น เช่น ตำแหน่งของตัวแสดง เฟอรันิเจอร์ หรือฉาก ฯลฯ

1.3 เพื่อนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาบางประการ เช่น ในกรณีที่ตัวแสดงอยู่ใกล้กับฉากหรือผนังของอาคารมากๆ บาร์นดอร์จะช่วยป้องกันแสงที่ส่องไปยังตัวแสดงไม่ให้รบกวนฉากได้อย่างดี และแก้ปัญหของเงาได้เป็นบางส่วน

1.4 เพื่อนำมาใช้ในการให้ความสว่างกับฉากหรือฟ้ามง ในกรณีที่ผู้แสดงอยู่ในตำแหน่งที่ใกล้กับฉากมากๆ หากไม่ใช้ฮาร์นคอร์ ไฟที่ใช้ให้ความสว่างกับฉากจะไปรบกวนตัวแสดงที่อยู่ไม่ห่างไปจากฉากนั้นๆ ได้

1.5 เพื่อนำมาใช้ในการซัดเงา(ลบเงา)ที่เกิดขึ้นจากตัวแสดงภายในฉากนั้นๆออกไป อันเป็นผลกระหมะมาจากการจัดแสง เช่น เกิดเงาจากโครงสร้างต่างๆที่อยู่ในฉาก เงาที่เกิดจากตัวบุคคลหรือเงาที่เกิดจากไมโครโฟน (sound booms) และรวมกระทั่งเงาของกล้องที่นำมาใช้ในการถ่ายภาพ ฯลฯ

1.6 เพื่อนำมาใช้ทำหน้าที่แบ่งแยกพื้นที่ของแสงสว่างภายในฉากนั้นๆ ให้เกิดลำแสงส่องไปยังพื้นที่ฉากเป็นหย่อมๆ

1.7 เพื่อนำมาใช้ในการสร้างบรรยากาศภายในฉากให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดแสง เช่น วิธีการกำหนดทิศทางของแสงพาดเป็นทาง ๗. จุติจุดหนึ่งในภายในฉาก เป็นการสร้างบรรยากาศเสมือนหนึ่งแสงแดดส่องเข้ามาถึง ๗. พื้นที่ตรงจุดนั้นๆ

1.8 เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดพื้นที่ของเงา (shadow area) ให้เกิดขึ้นภายในฉากเสมือนหนึ่งว่าใกล้กับตำแหน่งนั้นมีสิ่งของอื่นอยู่ด้วย วิธีการนี้ภาพไม่จำเป็นต้องมีสิ่งที่แสดงให้เห็นปรากฏอยู่ในฉาก แต่ลักษณะของการสร้างพื้นที่เงาเข้ามาแทนที่สามารถทำให้ผู้ชมเข้าใจถึงสิ่งที่ไม่ปรากฏอยู่ในฉากได้ (โดยความจริงมิได้มีสิ่งนั้นอยู่) เช่น แทนแสงที่ส่องมาจากประตูหรือหน้าต่าง ฯลฯ

1.9 เพื่อนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาไฟสองดวงหรือหลายๆดวงที่อยู่ใกล้กันและรัศมีของลำแสงที่ส่องไปยังพื้นที่ภายในฉากนั้นๆเหลื่อมล้ำกัน (overlapping)

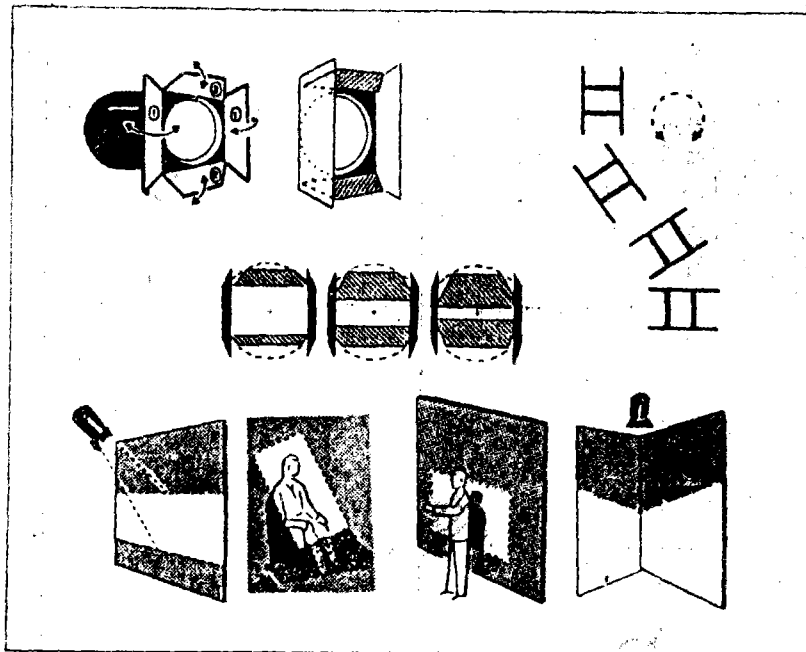
1.10 เพื่อนำมาใช้ในการลดระดับความเข้มของแสง (light toned) ที่ส่องลงไปยังพื้นที่ ๗ จุติจุดหนึ่งในปริมาณที่เท่าๆกัน ให้เกิดระดับความเข้มที่ลดทอน

1.11 เพื่อนำมาใช้ป้องกันลำแสงที่กระจายออกจากดวงไฟและส่องไปกระทบกับฉากจนเกิดไปลำหอคเป็นแนวยาวกับผนังภายในฉาก

1.12 เพื่อนำมาใช้ป้องกันลำแสงของดวงไฟประเภทแบ็คไลท์ (back light) ที่กำหนดไว้เพื่อใช้กับตัวแสดง ไม่ให้ส่องเลยมากระทบกับเลนส์กล้องในขณะที่ทำการบันทึก

ภาพในฉากรนั้นๆ

จากแนวทางปฏิบัติถึงแม้ว่าบาร์นเคอร์จะเป็นเพียงอุปกรณ์ขั้นพื้นฐานของ โคมไฟ แต่สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างมากมาในทางการจัดแสง และจะเลือกประโยชน์ มากยิ่งขึ้นเป็นหัวข้อถ้าหากผู้จัดแสง ได้ศึกษาและสนใจอย่างจริงจังกับการใช้บาร์นเคอร์

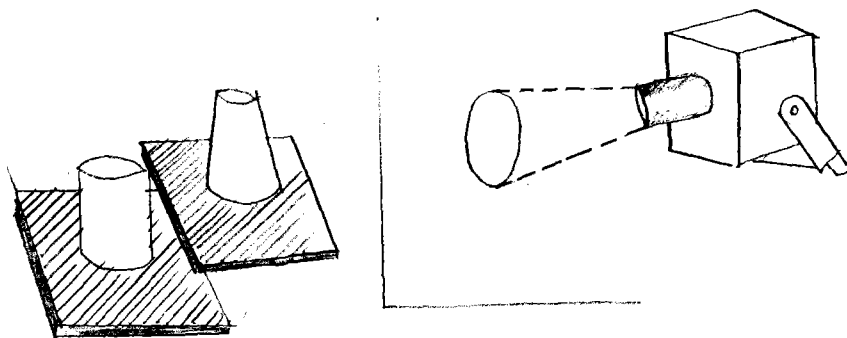
ลักษณะของบาร์นเคอร์และการใช้งานในบางกรณี

2. สนูท (snoot)

สนูทหรือhigh hatหรือfunnel เป็นอุปกรณ์ประกอบทงไปที่ทำจากโลหะ รูปทรงกระบอก(cylinder) หรือรูปร่างทรงกรวย (cone) ออกแบบมาใช้เพื่อสวม หรือครอบปิดหน้าทงไฟ เพื่อบังคับหรือจำกัดการกระจายแสงของทงไฟให้อยู่ในพื้นที่จำกัดตามความต้องการ

การนำสนูทมาสวมหน้าโคมไฟนอกจากจะเป็นวิธีลดพื้นที่ของแสงสว่างให้น้อยลง กว่าลำแสงที่ส่องจากทง โคม โดยปกติแล้วสนูทยังทำหน้าที่ให้เกิดเป็นหย่อมของแสงสว่าง ในลักษณะวงกลม(circular patch)แล้วพื้นที่วงกลมที่เกิดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย

ประการ เช่น ขนาดความเล็กลใหญ่ของสนูทที่นำมาใช้งาน (snoot size) ระยะทางระหว่างดวงไฟกับตำแหน่งของพื้นที่แสงตกกระทบบ และในส่วนของความเข้มและความคมของวงแสงที่เกิดจากสนูท ขึ้นอยู่กับผู้ใช้งานว่าเลือกไฟและเลนส์มาใส่ตำแหน่งการปรับระยะโฟกัสของดวงโคมไฟ รวมไปถึงระยะระหว่างดวงไฟกับพื้นที่ส่องสว่าง

3. โกโบ (gobo)

หากจากวัตถุทึบสีค่าอาจจะเห็นไม่เด่นบางๆหรือโลหะที่มีน้ำหนักเบา ขนาดของโกโบที่ทำขึ้นเพื่อใช้งานจะไม่โตไปกว่ากระดานดำปกติใช้กันอยู่ทั่วไปในทางการจัดแสง โกโบจะนำมาใช้เพื่อการปฏิบัติงานหลายกรณี เช่น

3.1 วางไว้ตำแหน่งหน้าดวงไฟป้องกันแสงสาดไปยังพื้นที่ที่ไม่ต้องการ

3.2 ทำหน้าที่บังกับแสงที่จะส่งไปรบกวนกับกล้องหรือสิ่งอื่นใดที่บาร์นเนอร์ไม่สามารถควบคุมไปถึง

3.3 นำมาใช้เพื่อหลบซ่อนดวงไฟที่จัดไว้ในฉากขณะถ่ายทำ และกล้องถ่ายภาพจะหันไปในทิศทางที่ค่อนข้างจะใกล้กับตำแหน่งของดวงไฟที่วางไว้

การออกแบบโกโบมาใช้งานมีขนาดและรูปร่างที่แตกต่างกันออกไปทั้งนั้นจึงมีชื่อเรียกเฉพาะเจาะจงต่างหากออกไปอีกหลายชื่อ เช่น

แฟล็กส์ (flag) เป็นโกโบขนาดเล็กโดยประมาณ 1-2 ตารางฟุต ออกแบบให้มีแขนยื่นออกมาจากแผ่นสามารถนำติดเข้ากับโคมไฟ หรือติดตั้งไว้บนขาตั้งในการนำมาติดตั้งประกอบดวงโคมไฟ (lamp fitting) ผู้ใช้งานสามารถกำหนดขนาดพื้นที่เงา

และระบับความเข้มของเงาไปตามต้องการ ทั้งนี้โดยการจักรยะของไฟและแฟล็กส์ให้เหมาะสม

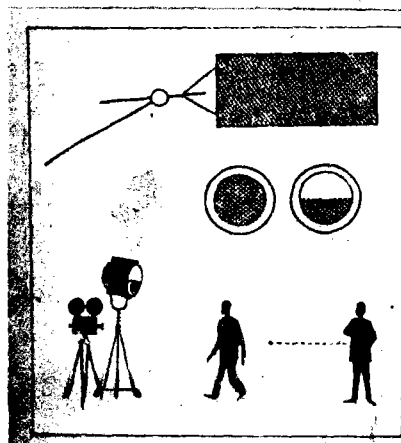
คอต (dot) เป็นโโบที่ออกแบบเป็นแผ่นกลมมีแขนยื่นติดกับขาตั้ง ความโตของแผ่นวัตถุที่มีพื้นที่ประมาณ 6 ตร.นิ้ว มีชื่อเรียกอีกหลายชื่อ เช่น ทาร์เก็ต (target) เบลด (blade)

4. สคริม (scrim)

เป็นอุปกรณ์ใช้ประกอบวงจรไฟประเภทตะแกรงลวดชนิดดี หรือตาข่ายชนิดดี ซึ่งไว้กับกรอบกลม โดยทั่วไปจะมีอยู่สองแบบคือ แบบเต็มกรอบและแบบครึ่งวงกลม (half scrim) ในทางการจัดแสงจะนำมาใช้มีหน้าท่งไฟ ซึ่งลวดตาข่ายหรือตะแกรงดังกล่าวจะทำให้แสงที่กระจ่ายเกิดความนุ่มนวล ซึ่งจะช่วยลดเงาของผู้แสดงที่เกิดขึ้นให้จางลง

สำหรับในบางกรณีจะนำมาใช้เพื่อลดความเข้มของแสงสว่างที่เกิดจากวงจรไฟเดียวกัน แต่ผู้แสดงเกิดการเคลื่อนที่ในช็อต (shot) ที่ถ่ายภาพห่างจากระยะของไฟไม่เท่ากัน เช่น อยู่ในระยะไกลแล้วเคลื่อนที่เข้ามาใกล้ หรือเริ่มต้นอยู่ใกล้กับตำแหน่งไฟที่จัดแสง แล้วจึงเคลื่อนห่างออกไปจากตอนต้นในช่วงเวลาต่อไป

นอกจากนี้แล้วสคริมแบบครึ่งวงกลมจะนำมาใช้เพื่อควบคุมความเข้มของแสงจากวงจรไฟที่ส่องให้แสงสว่างภายในฉากให้มีปริมาณความเข้มเท่าเทียมกัน ทั้งนี้เนื่องจากการจัดแสงภายในฉาก ตำแหน่งการติดตั้งไฟแต่ละดวงจะมีมุมของลำแสงที่ส่องไปยังพื้นที่ของฉากจะมีผลทำให้เกิดความเข้มในพื้นที่แสงต่างกันออกไปตามกฎหมายของแสง

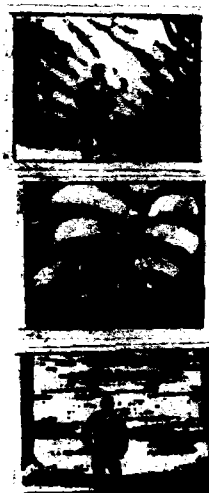
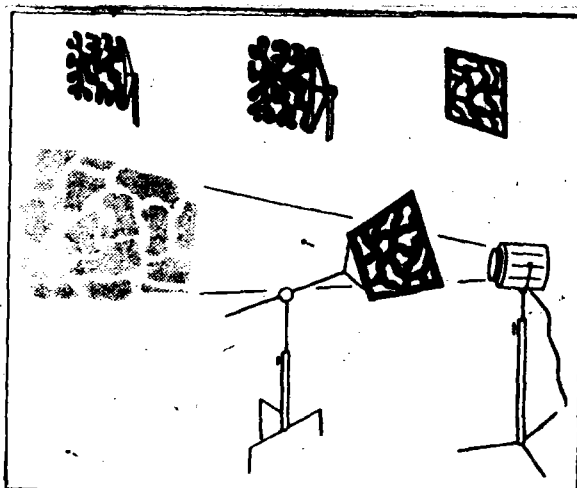
สคริมและการนำมาใช้งาน

5. คุกกี้ (cookie)

มีชื่อเรียกหลายชื่อ เช่น คุกกี้ (CUKE) หรือคิวคาโลริส(cucaloris) เป็นอุปกรณ์ใช้ประกอบวงจรไฟ ประเภทแผ่นไม้บางหรือโลหะบางที่มีน้ำหนักเบา และเจาะรูให้เกิดเป็นลวดลายแบบต่างๆ อุปกรณ์ประเภทคุกกี้นำมาใช้เพื่อสร้างเงาให้เกิดขึ้นเป็นรูปแบบต่างๆตามลักษณะที่ต้องการ

วิธีการใช้งานจะดำเนินการในขั้นสุดท้ายเมื่อทำการจัดแสงตามเป้าหมายอื่นๆจบสิ้นแล้ว จึงจะใช้คุกกี้สร้างผลพิเศษภายในภาพให้เกิดขึ้นโดยการนำไฟส่องผ่านแผ่นคุกกี้ ก็จะเกิดลวดลายที่จะต้องการเกิดขึ้นในตำแหน่งที่กำหนด เช่น ลวดลายของเงาไม้บนผนังซึ่งเป็นแบ็คกราวด์(background) ฯลฯ

นอกจากอุปกรณ์ใช้ประกอบวงจรไฟในแบบคุกกี้ซึ่งที่กล่าวมาแล้ว ในปัจจุบันบริษัทผู้อุปกรณ์ทางการจัดแสงได้ออกแบบลักษณะลวดลายเพื่อใช้กับอุปกรณ์ตามลักษณะของวงจรไฟที่ผลิตขึ้นจำหน่ายมากมายหลายแบบ โดยเรียกกันว่าดีไซน์เนอร์แพทเทิร์น (designer pattern) สำหรับบางกรณี การจัดลวดลายของเงาภายในฉากจำเป็นจะต้องสร้างอุปกรณ์ประกอบขึ้นมาใช้เฉพาะกิจ เพื่อให้เหมาะสมกับเรื่องราวที่กำหนดไว้ในฉาก เช่น แบบกรอบหน้าต่าง

6. อุปกรณ์ควบคุมความเข้มของแสง (controlling light intensity)

โดยหลักการจัดแสง ผู้จัดแสงทุกคนจะเลือกใช้อุปกรณ์ที่จะนำมาจัดแสงอย่างรอบคอบที่สุด เพื่อหวังผลที่จะได้คุณภาพของแสงตรงตามลักษณะของงานในแต่ละครั้ง แต่ในบางสถานการณ์อุปกรณ์ที่เหมาะสมก็ไม่สามารถจะดำเนินงานดังกล่าวได้ บรรดาความวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ ทั้งนี้เพราะมีองค์ประกอบเล็กๆน้อยๆอีกมากมายที่เครื่องมือหรืออุปกรณ์หลักไม่สามารถปฏิบัติงานได้เต็มที่ ภัยความจำเป็นดังกล่าวจึงจะต้องใช้อุปกรณ์อุปกรณ์ควบคุมความเข้มของแสงเข้ามาช่วยอีกต่อหนึ่ง อุปกรณ์ดังกล่าวมีอยู่มากมายหลายชนิด

6.1 ฟิล์มฟิวเซอร์ (diffuser)

เป็นอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่กระจายแสง ซึ่งจะมีผลทำให้ลักษณะของแสงนุ่มนวล พร้อมทั้งลดความเข้มของแสงให้ลดลงด้วย การใช้ฟิล์มฟิวเซอร์มาใช้งานเพื่อลดความเข้มของแสงไฟจะเกิดผลที่หลายประการ เช่น ไม่ทำให้อุณหภูมิสี (color temperature) ของไฟเปลี่ยนไป และนอกเหนือจากนี้ฟิล์มฟิวส์ยังสามารถนำมาใช้เพื่อสร้างความสมดุลของพื้นที่การรับแสงให้เท่ากันได้เป็นอย่างดี ตลอดจนกระทั่งการช่วยจัดหรือลบเงาที่ผสมผสานขึ้นหลายๆเงา (multi-shadows) ภายในฉากให้คงไว้แต่เพียงเงาเดียว

วัสดุที่นำมาใช้ทำฟิล์มฟิวเซอร์ เพื่อใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบวงจรไฟ มีหลายประเภท เช่น กระจกใสแบบมีลายเส้นภายในเนื้อแก้ว (spun glass) กระจกสีขาวขุ่น (opal glass) หรือกระจกเนื้อเยื่อ (cello glass) หรืออาจใช้ผ้าไหมบางสีขาว รวมไปถึงพลาสติกชนิดสีขาวขุ่น ฯลฯ

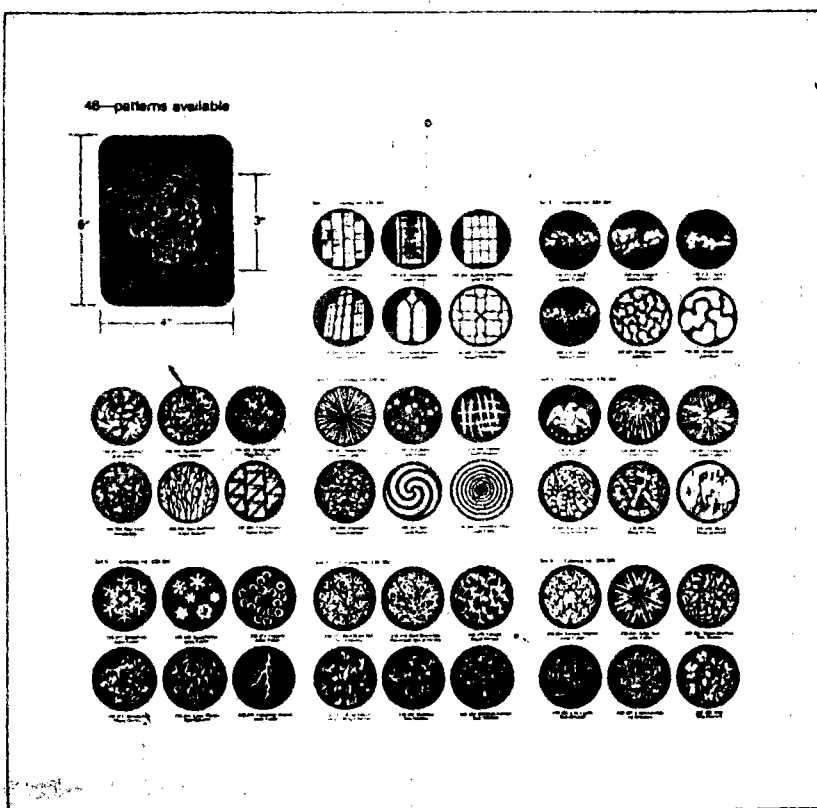
6.2 ประเภทแผ่นบังคับแสง (iris diaphragm)

อุปกรณ์ประกอบวงจรไฟชนิดนี้ ใ้ถูกออกแบบเช่นเดียวกับแผ่นบังคับแสงของกล้องถ่ายภาพ แต่จะมีขนาดโตพอที่จะครอบหน้าโคมไฟได้ สำหรับไฟบางชนิดใ้ถูกออกแบบให้แผ่นบังคับแสงของกล้องถ่ายภาพ แต่จะมีขนาดโตพอที่จะครอบหน้าโคมไฟได้ สำหรับไฟบางชนิดใ้ถูกออกแบบให้แผ่นบังคับแสงรวมเข้าไว้ในระบบของโคมไฟ (ที่คอกอยู่ภายใน) เช่น ไฟบางประเภทฟอดโลว์ สปอต เป็นต้น

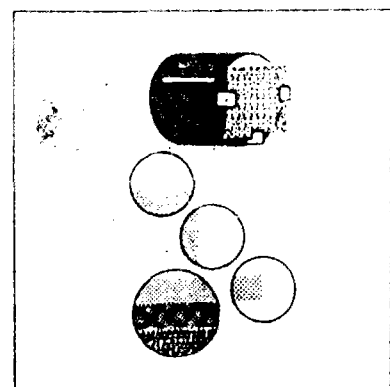
6.3 ประเภच्छัตเตอร์ (shutter)

การออกแบบชัตเตอร์เพื่อใช้กับดวงไฟจะมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ ออกแบบเป็นบานเกล็ด (louvre) ซึ่งจะเปิดและปิดคล้ายกับบานเกล็ดหน้าต่างบ้าน และอีกแบบหนึ่งเป็นบานเกล็ดเช่นเดียวกัน แต่จะเปิดและปิดโดยการรูดขึ้นลงได้ (venetian blind) ในปัจจุบันชัตเตอร์ดังกล่าวสามารถทำการเปิดปิดด้วยแรงมือหรือระบบไฟฟ้า (motor control)

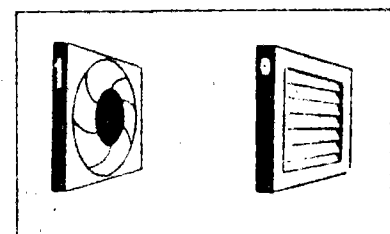
อุปกรณ์ประกอบดวงไฟประเภच्छัตเตอร์จะนำมาใช้กับไฟแสงสว่างที่มีขนาดใหญ่ มีกำลังส่องสว่างสูง เช่น ไฟประเภทอาร์ค (Arc lamp) หรือประเภทแก๊สคิธวาร์จ (gas discharge lamp)

คิไซเนอร์ แพทเทิร์นแบบต่างๆ

ลักษณะของคิฟิวส์แบบต่างๆ

ลักษณะของแผ่นบังคับแสง (ขัวย) และลักษณะของชัตเตอร์ (ขาว)

7. อุปกรณ์ยึดเกาะของดวงไฟ (lamp support)

ในการจัดแสงแต่ละฉาก หรือแต่ละสถานที่ในการถ่ายทำ ปัญหาหลายประการ จะต้องทำการแก้ไขให้ลุล่วงไปได้ในการจัดแสงแต่ละสถานที่ ปัญหาหลักประการหนึ่งที่จะเกิดขึ้นอยู่เสมอก็คือเรื่องเกี่ยวกับอุปกรณ์เพื่อใช้ยึดเกาะของดวงไฟ ซึ่งในบางสถานการณ์มีเงื่อนไขจากทัศนหลายประการ ซึ่งมีผลทำให้การจัดแสงเป็นไปไม่สะดวกและไม่ไคล่เท่าที่ควร ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรู้และเข้าใจ ศึกษาถึงประสิทธิภาพความสามารถของอุปกรณ์ประเภทนี้ให้ดีที่สุดเพื่อผลต่อการนำมาใช้งานในโอกาสต่อไป

ถวรวอกแบบอุปกรณ์ยึดเกาะโคมไฟสำหรับการใช้งานในปัจจุบัน สามารถแยกออกได้ดังนี้คือ

7.1 ประเภทวางกับพื้น (ground lamp)

อุปกรณ์ในลักษณะนี้จะออกแบบเพื่อใช้กับไปวางพื้นโดยเฉพาะ สำหรับให้แสงสว่างกับฉากหลัง เช่น ไปประเภทกราวด์ โรว์ (ground row) หรือสตริป ไลท์ (strip light) เป็นต้น

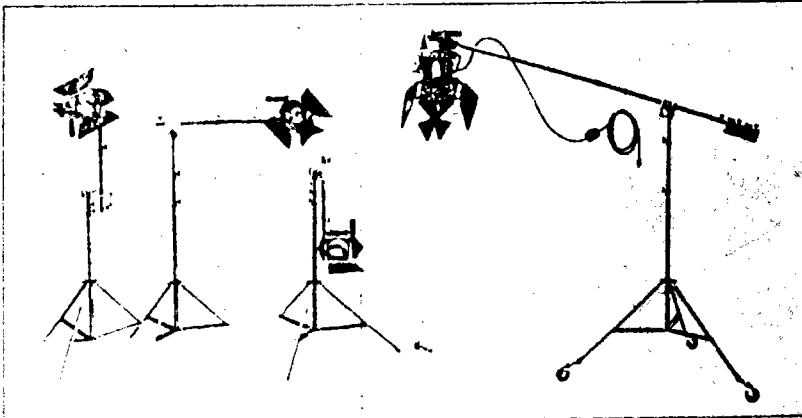
7.2 ประเภทติดกับขาตั้ง (floor stand)

อุปกรณ์ประเภทนี้มีลักษณะสามขาพร้อมอุปกรณ์ประกอบมากมาย แล้วแต่ผู้ใช้งานจะเลือก ตลอดจนมีขนาดต่างๆ ตามความเหมาะสมของดวงไฟ

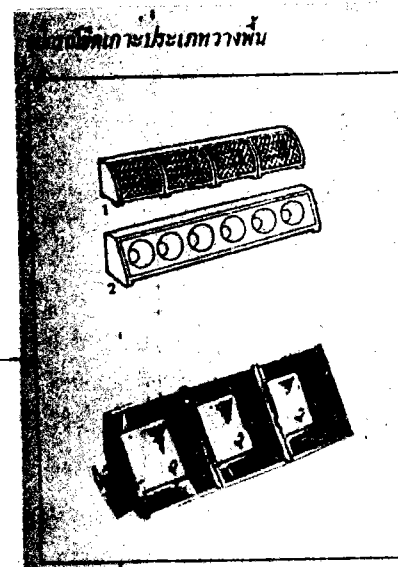
7.3 ประเภทเกาะยึดกับโครงเหล็ก (pipe grid)

อุปกรณ์ประเภทนี้ได้รับการออกแบบมามากมาย เพื่อที่จะช่วยให้ผู้ใช้งานมีความสะดวก คล่องตัวมากที่สุด เช่น ซีแคลมป์ (C-clamp) แฮงเกอร์ (hanger) ประเภทต่างๆ ฯลฯ

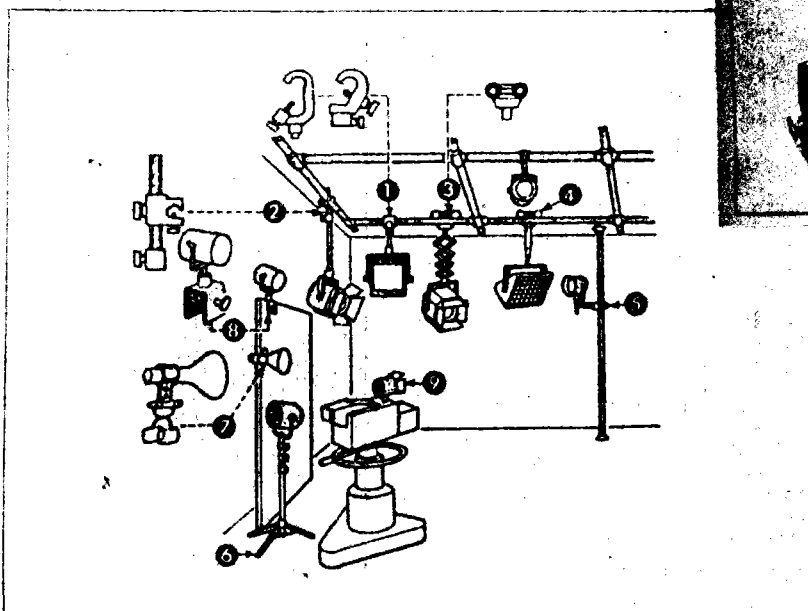
อุปกรณ์ประเภทต่างๆ เหล่านี้ แต่ละบริษัทผู้ผลิตอาจเรียกชื่อแตกต่างกันไป ดังนั้นผู้ซื้อควรที่จะศึกษารายละเอียดจากอุปกรณ์ของแต่ละบริษัทให้ละเอียดถี่ถ้วนเพื่อที่จะได้ของครบถ้วน และถูกต้องตามความจำเป็นที่ต้องการใช้งาน

อุปกรณ์ยึดเกาะประเภทขาตั้ง

อุปกรณ์ยึดเกาะประเภทวางพื้น

อุปกรณ์ยึดเกาะกับโครงเหล็ก

หมายเหตุ ในบทที่ 2 นี้ได้สรุปมาจาก

จันทร์ฉาย เคมียาการ (2532) การผลิตรายการโทรทัศน์ กทม. : โอ.เอส.พรินติ้ง
เฮาส์

พรสิทธิ์ พัฒนานุรักษ์ (2532) การผลิตภาพยนตร์ชั้นสูง นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช

บังนุช รักษาศรี (2532) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาพนิ่งและภาพยนตร์ กทม. :
โรงพิมพ์อักษรไทย

อุฬาร เนื่องจำนงค์ (2527) การผลิตรายการวิทยุ-โทรทัศน์ กทม. : บริษัทการพิมพ์

บทที่ 3

กระบวนการศึกษาค้นคว้า

ในบทที่ 3 นี้จะนำเสนอถึงขั้นตอนในการปฏิบัติงานด้วยวิธีทัศน์ และวิธีการปฏิบัติงานในการถ่ายทำตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดการปฏิบัติงานวิธีทัศน์ ซึ่งได้แก่ขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำ
 - 1.1 การเตรียมแผนงานการถ่ายทำ
 - 1.2 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในภาคปฏิบัติ
 - 1.3 การคัดเลือกสถานที่ถ่ายทำ
 - 1.4 การเตรียมภาพเทคนิคพิเศษและการเตรียมภาพหัวเรื่อง
2. ขั้นตอนการถ่ายทำ
3. ขั้นตอนหลังการถ่ายทำ

1. ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำ

การเตรียมงานก่อนการถ่ายทำในภาคปฏิบัตินี้ ถือได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดขั้นตอนหนึ่ง เพราะการถ่ายทำโหม่งนั้นต้องใช้ทุนสูง การถ่ายทำจึงต้องทำให้เสร็จภายในระยะเวลาอันรวดเร็วจึงจะสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายต่างๆในการผลิตให้ลดลงได้ ดังนั้นการเตรียมแผนงานที่พร้อมจะช่วยให้การถ่ายทำเป็นไปอย่างทันการและมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำนี้ถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการทำงานในภาคปฏิบัติ และในขั้นตอนก่อนการถ่ายทำเราสามารถแบ่งการปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนย่อยๆ 4 ขั้นตอน คือ

1.1 ขั้นเตรียมแผนงานในการถ่ายทำ

ขั้นตอนการเตรียมแผนงานนี้ก็คือ ขั้นตอนที่ย้ายต่างๆมาปรึกษารื้อเพื่อหาแนวทางในการถ่ายทำร่วมกัน ในขั้นนี้บริษัทผู้ทำหน้าที่ผลิตภาพยนตร์โหม่งจะให้กับฝ่ายสร้างสรรค์จะนำเอาแนวความคิดของภาพยนตร์รวมทั้งสตอรี่บอร์ดของฝ่ายตัวแทน โหม่งมาปรึกษารื้อกัน โหม่งจะมีฝ่ายคิดสร้างสรรค์งานโหม่ง โคมี่ นายวชิรภัทร อินทุคติเป็นผู้ที่ทำหน้าที่นี้ และอีกฝ่ายหนึ่งก็คือฝ่ายผลิตภาพยนตร์โหม่ง โดยนายสมิต สังสิทธิ์ยากรทำหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการผลิตภาพยนตร์ และการประชุมนี้อาจจะรวมไปถึงผู้อำนวยการสร้าง ฝ่ายเทคนิค และฝ่ายศิลป์เข้าร่วมประชุมด้วย การประชุมในครั้งนี้ฝ่ายที่ทำหน้าที่เป็นผู้สร้างสรรค์งานโหม่งจะเป็นผู้ควบคุมให้ฝ่ายผลิตภาพยนตร์โหม่งทำงานให้ตรงกับความต้องการของฝ่ายสร้างสรรค์ โคมี่จะมีผู้กำกับฝ่ายศิลป์เป็นผู้เขียนบทโหม่งและกำกับภาพให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทภาพยนตร์ทุกแง่มุม

สำหรับการประชุมเตรียมงานในครั้งนี้โคมี่สรุปคือ ฝ่ายผลิตภาพยนตร์โหม่งจะกองผลิตภาพยนตร์โหม่งให้กับฝ่ายตัวแทนโหม่ง 3 เรื่อง หรือ 3 ชุด ซึ่งมีความต่อเนื่องกัน และแนวความคิดแต่ละเรื่องจะแตกต่างกัน ส่วนรายละเอียดของภาพยนตร์แต่ละเรื่องนั้นจะอยู่ในสตอรี่บอร์ดของฝ่ายตัวแทนโหม่งซึ่งมีรายละเอียดของภาพยนตร์ดังต่อไปนี้

ภาพยนตร์ชุด 1 ชื่อเรื่อง "....."

แนวความคิด ท่อตันที่ไม่มีขอบเขต ว่างเปล่าจนเกินไป

.....

ลีลาของภาพยนตร์ เราความสนใจ

.....

ความยาว 30 นาที

T I T L E 1

ก ำ ว

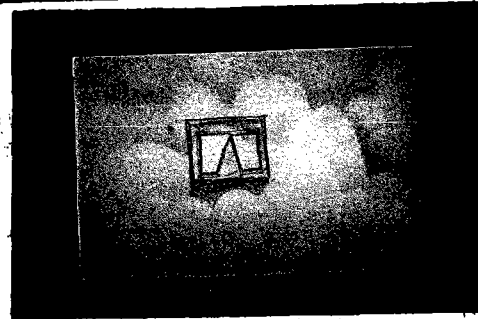
T I M E

30

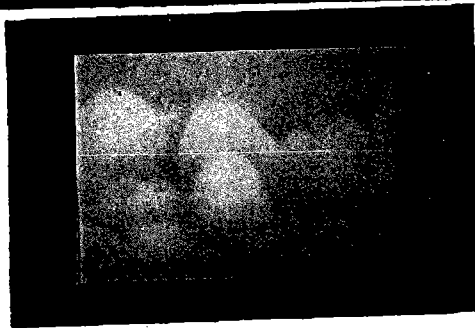
S E C

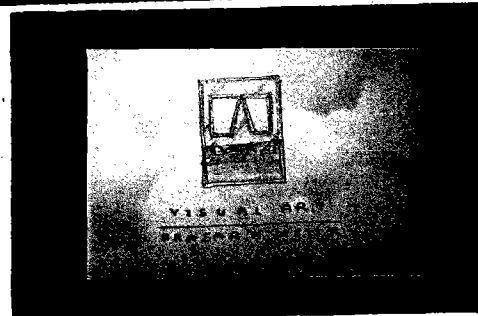
ภาพ PAN / ไล่นกทองฟ้า
โครงเรื่อง เมื่อคุณมอง ไล่นกทองฟ้า
MUSIC ค่อยๆ เร็ว

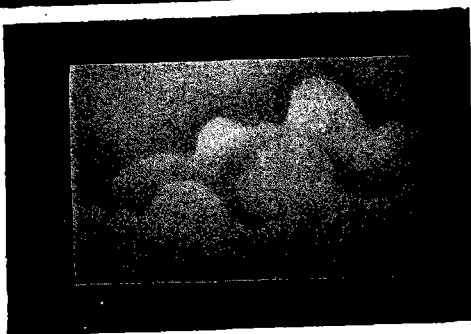
ภาพ ZOOM IN / เนลลอคอยแหวก
โครงเรื่อง เริ่มความตึงเครียด...สู่ความตึงเครียดที่สุด
MUSIC ค่อยๆ เร็ว

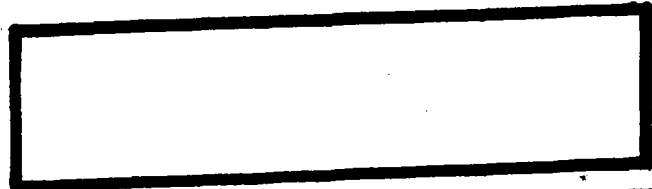
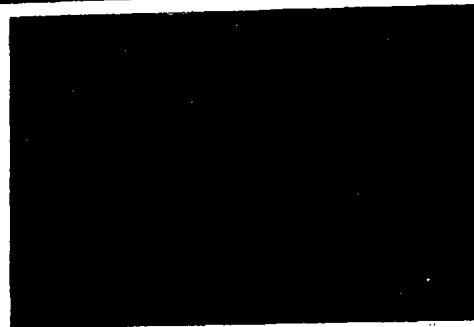
ภาพ ZOOM IN / เนลลอคอยแหวก
โครงเรื่อง เริ่มความตึงเครียดที่จะถึงจุดไต่เต้า
MUSIC ค่อยๆ เร็ว

ภาพ SUPER
โครงเรื่อง เริ่มความตึงเครียดที่จะถึงจุดไต่เต้า
MUSIC ค่อยๆ เร็ว

ภาพ ZOOM IN / เนลลอคอยแหวก
โครงเรื่อง เริ่มความตึงเครียดที่จะถึงจุดไต่เต้า
MUSIC ค่อยๆ เร็ว

ภาพยนตร์ชุดที่ 2 ชื่อเรื่อง "โมนาลิซา"

แนวความคิด ความกล้าแสดงออกในการสร้างผลงานศิลปะ และให้ความรู้ลึก
เป็นพวกเดียวกัน

ลีลาของภาพยนตร์ เร้าความสนใจ เป็นภาพยนตร์แนวใหม่ที่น่าสนใจโดยสะท้อน
ภาพคนละยุคสมัยแต่สามารถอยู่ด้วยกันอย่างกลมกลืน

เทคนิคที่น่าสนใจ การทำเทคนิคแอนิเมชันเพื่อให้ภาพเขียนพูดได้ การถ่ายภาพ
รูปเปอร์อิมโฟลิสัน

ความยาวโดยประมาณ 120 วินาที

T I T L E 2

M O N A L I S A

T I M E

60

S E C

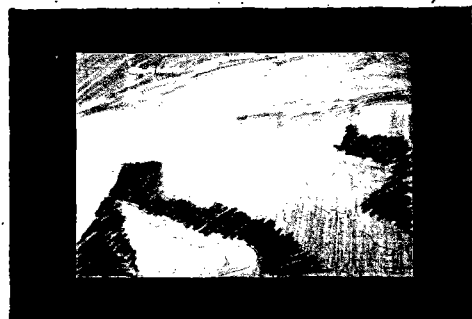
ภาพ ANIMATION (ภาพวิวในรูปโมนาลิซ่า)

COPY "ธรรมชาติ สวยลม"

ภาพ ANIMATION

COPY "ต่างจากสมัยนี้ มีแต่อะไรแปลกๆให้ดูเยอะแยะไปหมด"

ภาพ ANIMATION (ภาพวิวในรูปโมนาลิซ่า)

COPY "สวยน้ำและ ขุนเขา"

ภาพ CU / JOKE

COPY "อย่างท่อนุมนคนนั้น"

ภาพ ANIMATION

COPY "นึกถึงสมัยก่อน แล้วสบายใจจัง"

ภาพ WS/ JOKE นั่งทำงานบนโต๊ะ เขียนแบบ

COPY "เวลาเราตั้งใจทำอะไรขึ้นมา สักอย่างละก็"

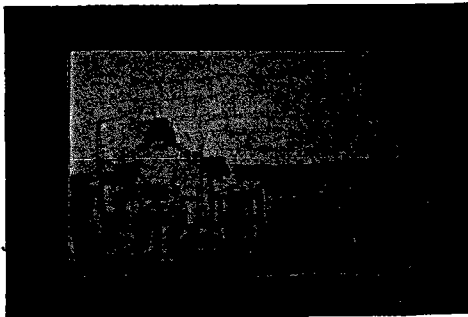
ภาพ ANIMATION

COPY เชอ..(ถอนหายใจ)"ถ้านี้ตายไปก่อนจะคันเลย"

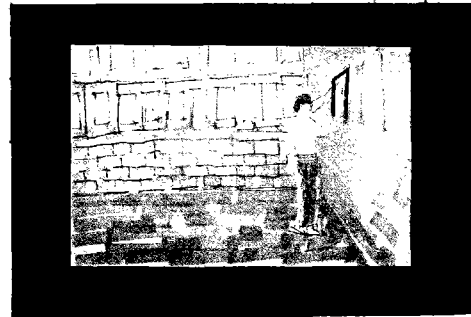
ภาพ CU/JOKE มองไปที่รูปภาพ

"โมนาลิซ่า ต่อไปนี้เธอจะไม่เหงาแล้ว"

ภาพ DOLLY/ จากโต๊ะไปยังรูปภาพ

COPY "แต่ก็ยังดีที่มีพวก เขาอยู่แถวนี้....
จะได้ไม่เหงา"

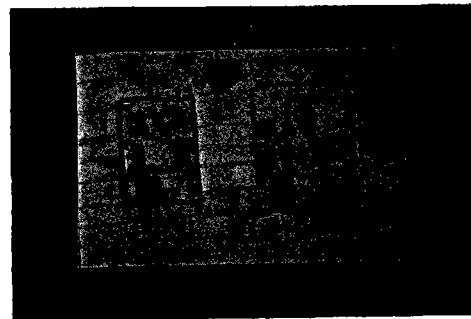
ภาพ WS/ JOKE เดินเข้าไปหาภาพ

"นี่ โรเบิร์ต เค้าจะอยู่เคียงข้างเธอ ตลอดไป"

ภาพ ANIMATION

COPY"คิดดูสิ...ปล่อยให้สาวสวยต้องอยู่คนเดียว
เกินไป...ใครจะจะไม่เหงา"

ภาพ CU/ รูปโมนาลิซ่าคู่กับรูปโรเบิร์ต

หมายเหตุ ความหลากหลายที่ผสมผสานกันอย่างกลมกลืน คือรูปแบบ
ศิลปะของที่นี่.....ศิลปกรรมประสาสมัคร

ภาพยนตร์ชุดที่ 3 ชื่อ " พี่น้อง "

แนวความคิด ให้ความรู้สึกที่เป็นมิตรภาพที่กระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องในสถาบัน
และความรู้สึกรักในสถาบัน โดยการสร้างภาพพจน์ที่ดีเพื่อเป็น
การตอกย้ำครั้งสุดท้าย

ลีลาของภาพยนตร์ ให้ความน่าประทับใจแบบ

เทคนิคที่นำมาใช้ การใช้เทคนิคมุมกล้อง, การซ้อนภาพ, คีส์ไซเคฟ

ความยาวโดยประมาณ.....⁶⁰.....วินาที

T I T L E #3

รุ่นที่เก็บรุ่นน้อง

T I M E

60

SEC

ภาพ CU / รุ่นพี่นั่งกรูมเด็ก

COPY "ไม่ว่าอย่างพี่"

MUSIC บรรเลงช้าๆ

ภาพ CU / หน้ารุ่นน้องเสิร์ฟ

COPY "เสร็จแล้ว...ไป"

MUSIC บรรเลงช้าๆ

ภาพ PAN / จากรุ่นน้องไปหารุ่นพี่

COPY รุ่นน้อง "พี่อย่าไปห่วงพวกผมของเหงาเลย"
รุ่นพี่ "อะไร เมื่อไหร่ไม่เห็นพี่งอนเลย"

MUSIC บรรเลงช้าๆ

ภาพ MD / รุ่นพี่รุ่นน้องเล่นสนุกกัน

COPY รุ่นพี่ "สมัยก่อน ตรงนั้นพวกพี่นั่งว่าสนุกกับสนุกๆ"
รุ่นน้อง "อะไรสนุก เห็นพี่เล่นสนุกๆ"

MUSIC เพลงทันสมัย

ภาพ MD / รูปที่บอกการวิ่งน้อง

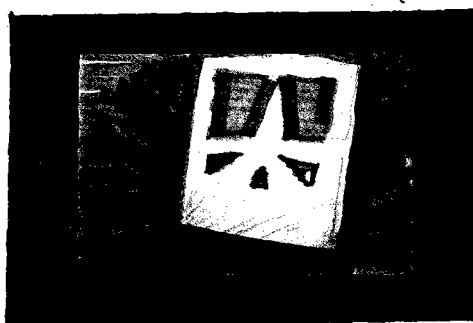
COPY รูปที่ "ส่งแก้มให้ละ"

MUSIC เพลงที่ห้ามคือ

ภาพ CU / หน้ารูปที่จริงจัง

COPY "ปากที่มันจะ"

MUSIC เงิน

ภาพ SUPER

โฆษณา "คงไม่บ่อยนักที่ผู้จะรู้ลึกเจนนีและยากที่จะลืม ศิลปิน รรประสาณมิตร"

MUSIC ฟ้า

ในการปฏิบัติงานนี้ฝ่ายผลิตภาพยนตร์โฆษณาจะต้องสอบถามข้อมูลที่ยังสงสัย จากบริษัทตัวแทนโฆษณาอีกครั้ง ซึ่งถือว่าเป็นการประชุมครั้งสุดท้ายก่อนที่จะลงมือถ่ายทำ และเพื่อสรุปผลการเตรียมงานโฆษณาละเอียดถี่ถ้วน ทั้งนี้เพื่อให้แน่ใจว่าทุกฝ่ายเรียบร้อยแล้ว และเพื่อเป็นการลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นในระหว่างถ่ายทำ

เมื่อมีการเตรียมพร้อมก่อนการถ่ายทำแล้ว ก็เริ่มมีการแจกแจงงานความหน้าที่และขอบเขตของฝ่ายผลิต ซึ่งถือได้ว่าขั้นตอนการปฏิบัติในขั้นนี้เป็นงานก่อนการถ่ายทำ หากงานในส่วนหนึ่งส่วนใดบกพร่องไปแล้วงานถ่ายทำจะไม่สมบูรณ์หรือจะไ้ความที่ขาดคุณภาพ สำหรับการเตรียมงานก่อนการถ่ายทำนั้นจะมีการปฏิบัติดังนี้คือ งานจัดหาสถานที่ งานออกแบบสร้างฉาก งานหาวัสดุอุปกรณ์ตกแต่งฉาก การออกแบบเครื่องแต่งกายนักแสดง การคัดเลือกนักแสดง การนัดหมายนักแสดงและทีมงาน ตลอดจนการทำตารางการถ่ายทำทั้งหมดเป็นต้น และสำหรับงานก่อนการถ่ายทำที่เป็นหน้าที่ของฝ่ายช่างกล้องวิทัศน์ในขั้นตอนนี้คือ

1.2 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการถ่ายทำ

ในขั้นตอนการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในภาคปฏิบัตินี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเตรียมไว้ให้พร้อมสรรพ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วก็จะเป็นอุปกรณ์ที่มีประจำตัวสำหรับช่างกล้องวิทัศน์ทั้งสิ้น และการเตรียมอุปกรณ์สำหรับประกอบในการถ่ายทำภาพยนตร์นี้ จะทราบได้จากการแยกบทภาพยนตร์ซึ่งจะทราบว่า ในแต่ละฉากจะต้องใช้อุปกรณ์ประกอบการถ่ายทำอะไรบ้าง

อุปกรณ์ที่จำเป็นที่ใช้ประจำในกองถ่าย ประกอบด้วยการดังนี้

1. กล้องถ่ายภาพวิทัศน์ ขนาด มม. จำนวน 1 เครื่อง

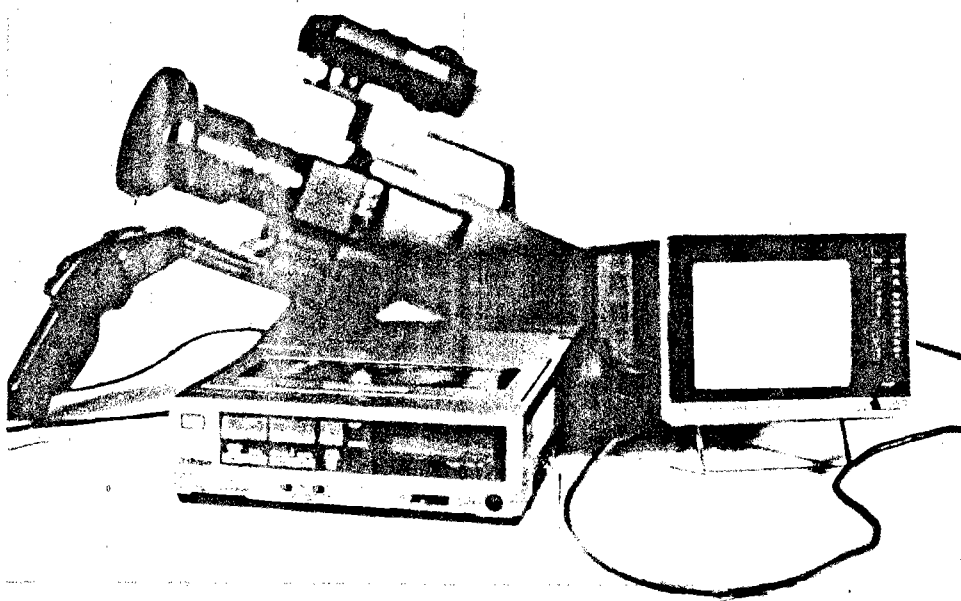
รายละเอียดปลีกย่อย เป็นกล้องวิทัศน์ระบบวีเอสเอช แบบหลอดเดี่ยว
ยี่ห้อ เนชั่นแนล รุ่น จี 1 พอร์ตเทเบิลแยก

2. กล้องถ่ายภาพวิทัศน์ ขนาด มม. จำนวน 1 เครื่อง

รายละเอียดปลีกย่อย เป็นกล้องวิทัศน์ระบบวีเอชเอช แบบไร้หลอด
ยี่ห้อพานาโซนิค รุ่น เอ็ม 7 พอร์ตเทเบิลในตัว

3. เครื่องบันทึกภาพทัศนหรือพอร์ทเทเบิล ระบบวีเอชเอส แบบสนาม
จำนวน 1 เครื่อง
4. แถบบันทึกภาพทัศน ระบบวีเอชเอสแบบซิกไนเซอร์ ความยาว 2 ซม.
จำนวน 3 คัสป์
5. ซากังกล้องทัศนจำนวน 1-2 ตัว
6. ล้อเลื่อน 3 ซา หรือล้อคอสลี จำนวน 1 อัน
7. ชุดไฟสปอตไลท์สำหรับเป็นไฟหลักและไฟเสริม 2 ชุดใหญ่ ประกอบด้วย
 - หลอดไฟสปอตไลท์ ขนาด 500 วัตต์ จำนวน 5 ดวง
 - ซากัง 3 ซา 2 ตัว
 - โคมไฟ 16 นิ้ว จำนวน 2 โคม
8. ชุดไฟสปอตไลท์ชุดเล็กสำหรับเป็นไฟส่องฉากและส่องหลัง จำนวน 3 ชุด
ประกอบด้วย - หลอดไฟสปอตไลท์ ขนาด 500 วัตต์ จำนวน 3 ดวง
 - หลอดไฟสปอตไลท์ขนาด 300 วัตต์ จำนวน 2 ดวง
 - หลอดไฟสปอตไลท์ขนาด 100 วัตต์ จำนวน 3 ดวง
 - ซากัง 3 ซา จำนวน 3 ตัว
 - โคมไฟขนาด 8,10 นิ้ว จำนวน 3 ตัว
9. ไฟสร้างผลพิเศษหรือไฟส่องฉมจำนวน 1 ตัว
10. โคมไฟหังสเคนฮาโลเจนแบบมือถือ ขนาด 1000 วัตต์ จำนวน 2 ชุด
11. แผ่นกรองแสงทำจากกระดาษไข จำนวน 2 แผ่น
12. ยากันแสงสีฟ้าและยากกรองแสงสีขาว
13. แผ่นสะท้อนแสงทำจากอลูมิเนียมฟลอยด์ จำนวน 1 แผ่น
14. ปลั๊ก 3 ทา
15. แถบบันทึกเสียง
16. ไมโครโฟน
17. มอนิเตอร์ทีวี ขนาดเล็กจำนวน 1 เครื่อง

18. ชุดอุปกรณ์ซ่อมแซมเครื่องใช้ไฟฟ้า
19. สายนำสัญญาณสำหรับต่ออุปกรณ์ สัญญาณภาพและสัญญาณเสียง
20. อุปกรณ์ตกแต่งฉากและเครื่องมือซ่อมแซม

ภาพแสดงอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการถ่ายทำ

1.3 การคัดเลือกสถานที่ถ่ายทำ

การคัดเลือกสถานที่ถ่ายทำจะอยู่ในขั้นเตรียมการก่อนการถ่ายทำของช่างกล้อง โดยจะต้องทำการเลือกสถานที่ที่ถ่ายทำนั้นให้มีบรรยากาศที่ใกล้เคียงหรือเหมือนกับสถานที่ที่ระบุไว้ในบทภาพยนตร์ เช่น ภาพยนตร์เรื่อง "โมนาลิซา" นั้นจะเป็นภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในห้องทำงานหรือห้องแสดงงานทางศิลปะ โดยมีภาพโมนาลิซาแขวนอยู่ ดังนั้นช่างกล้องจะต้องสำรวจหาสถานที่ที่มีความใกล้เคียงกับบทภาพยนตร์ในเรื่องนี้ ซึ่งการถ่ายทำจริงได้ใช้หอศิลปกรรมเป็นสถานที่ที่ถ่ายทำ โดยขั้นตอนปฏิบัติในขั้นนี้คือช่างกล้องจะต้องทำการถ่ายภาพนิ่งของมุมต่างๆในห้องนี้เพื่อใช้สำหรับหามุมที่เหมาะสมสำหรับใช้ถ่ายทำจริง แล้วจึงทำการคัดเลือกมุมที่เหมาะสมกับผู้อำนวยการผลิตและผู้สร้างสรรคงาน เพราะงานโฆษณาจะต้องตรงกับความต้องการของฝ่ายสร้างสรรค์และบริษัทตัวแทนโฆษณาเสมอ

สำหรับข้อแตกต่างระหว่างการถ่ายทำโดยใช้สถานที่จริงและการถ่ายทำโดยใช้สตูดิโอ คือ ในกรณีที่ไม่สามารถหาสถานที่ได้ตรงกับความต้องการ หรือสถานที่จริงนั้นไม่สามารถทำการถ่ายทำได้สะดวก เช่น อาจเสียค่าใช้จ่ายในการเช่าสถานที่หรืออาจเป็นสถานที่ราชการไม่อนุญาตให้ใช้ทำการถ่ายทำหรือเหตุอื่นๆก็ตาม จึงต้องมีการสร้างสถานที่ขึ้นใหม่ให้ตรงกับบทสตอรี่บอร์ดซึ่งถือว่าเป็นการจัดฉากหรือเซตสตูดิโอ สำหรับเรื่องฟัทนัองในภาพยนตร์โฆษณานี้ การถ่ายทำจะต้องมีการเซตฉากขึ้นใหม่เนื่องจากไม่สามารถหาสถานที่ที่มีความใกล้เคียงกับบทภาพยนตร์ได้ และไม่มีสถานที่จริงอยู่ในอาคารเรียนนี้จึงจำเป็นต้องทำการตกแต่งฉากเพิ่มเติมขึ้นใหม่ให้ตรงกับบทภาพยนตร์มากที่สุด

สรุปการเลือกใช้สถานที่ถ่ายทำนั้น จะเลือกใช้สถานที่จริงหรือใช้ฉากนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยที่จะต้องนำมาพิจารณาครั้งนี้ คือ ค่าใช้จ่าย ความสะดวกในการถ่ายทำ และคุณภาพของภาพยนตร์เป็นต้น และสำหรับช่างกล้องวิทัศน์นั้นจะต้องคำนึงถึงเรื่องทิศทางของแสงและเสียงรบกวนจากภายนอกเพิ่มเติมด้วย

1.4 การเตรียมภาพเทคนิคพิเศษและการเตรียมภาพหัวเรื่อง

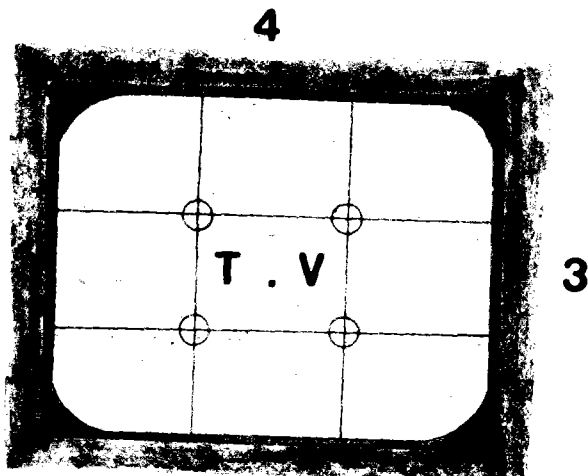
การเตรียมภาพเทคนิคพิเศษในที่นี้คือ การเตรียมภาพอนิเมชันซึ่งเป็นภาพวาดรูปโมนาลิซาที่เคลื่อนไหวได้ เนื่องจากภาพยนตร์ของฝ่ายสร้างสรรค์ตามสตอรี่บอร์ดนั้นได้กำหนดให้ภาพยนตร์โฆษณาสถาบันศิลปะในเรื่องที่สองนี้ได้ใช้เทคนิคภาพยนตร์โฆษณาแบบภาพเคลื่อนไหว ซึ่งการทำภาพเคลื่อนไหวนี้สามารถกระทำได้หลายทาง เช่น ใช้เทคนิคที่ทำจากเครื่องคอมพิวเตอร์ เทคนิคการแต่งหน้าตัวแสดง และเทคนิคการสร้างภาพต่อเนื่อง โดยการวาดเลียนแบบจากของจริง ทั้งหมดนี้ล้วนแต่เป็นวิธีการทำภาพยนตร์เคลื่อนไหวได้ทั้งสิ้น แต่เนื่องจากงบประมาณในการสร้างมีจำกัดจึงไม่สามารถจะใช้เทคนิคที่ค่อนข้างมีงบประมาณในการสร้างมากนัก ดังนั้นจึงมีการตกลงกับฝ่ายสร้างสรรค์ว่าจะทำภาพยนตร์อนิเมชันแบบการสร้างภาพต่อเนื่อง โดยการทำโมเดลภาพวาดอนิเมชันขึ้นมาใหม่ซึ่งจะมีการแยกชิ้นส่วนต่างๆจากภาพที่ต้องทำให้เกิดการเคลื่อนไหวนั้นออกเป็นชิ้นๆไป ซึ่งจะประกอบด้วยภาพส่วนลำตัว ภาพส่วนคอและอก ภาพส่วนใบหน้า ภาพส่วนนม ภาพวาของดวงตาและปาก ทั้งหมดนี้ก็จะเตรียมการ โดยให้ผู้แสดงแบบสกรีนตามประกอบในภาพยนตร์ที่โมนาลิซาพูด จากนั้นฝ่ายศิลป์ก็จะทำหน้าที่สกรีนกิจกรรมท่าทางของนักแสดงไว้ทั้งหมด แล้วจึงส่งให้แยกต่างๆวาดภาพโมเดลที่เลียนแบบของจริงวาดตามแบบสเก็ต ซึ่งก็จะแบ่งหน้าที่เป็นฝ่ายต่างๆไป เช่น ฝ่ายที่ทำหน้าที่วาดตา ก็จะวาดลักษณะการเคลื่อนไหวของลูกตาในแบบต่างๆ และฝ่ายที่ทำหน้าที่วาดปากก็จะวาดลักษณะการเคลื่อนไหวของปากเช่นเดียวกัน (ดังภาพ)

ภาพ : งานเตรียมภาพเทคนิคแอนนิเมชัน

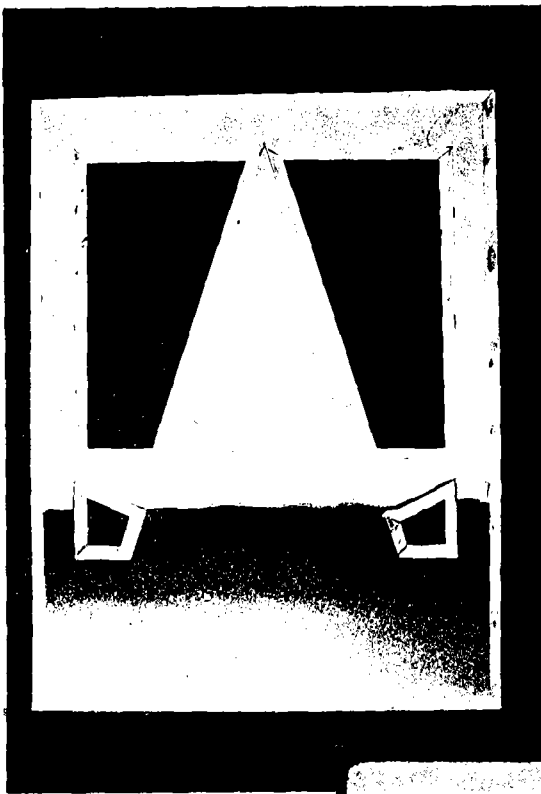
การเตรียมภาพหัวเรื่องหรือการเตรียมภาพไตเติลเรื่อง ภาพไตเติลที่จะนำมา
ทำเทคนิคซูเปอร์อิม โฟสกันนี้ จะแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือส่วนที่เป็นภาพกับส่วนที่เป็นตัวหนังสือ
ส่วนที่เป็นภาพนั้นจะต้องทำการวาดขึ้นมาใหม่โดยต้องมีลักษณะเป็นภาพเนกกาทีฟหรือโฟลตีฟ
เท่านั้นคือจะเป็นลักษณะสีขาวบนพื้นสีดำ หรือสีทึบบนพื้นสีขาว ส่วนการให้สีนั้นสามารถใส่ได้
ภายหลังที่เครื่องสเปเชียลเอฟเฟคเจเนอเรเตอร์ ซึ่งสามารถให้สีได้ ๘ สี คือ แดง ส้ม
เหลือง เขียว น้ำเงิน ม่วง ขาว คำ การเตรียมภาพไตเติลต้องคำนึงถึงสัดส่วนจอโทรทัศน์
ด้วยเสมอคือ อัตราส่วน 3 : 4 ขนาดของภาพไตเติลนี้สามารถทำให้เล็กหรือใหญ่พอดีกับ
จอโทรทัศน์ได้โดยการจำลองถ่ายทำไตเติลนี้ทำการซูมเข้าหรือซูมออกให้มีขนาดตามความพอใจ

สำหรับการเตรียมภาพชื่อเรื่องในส่วนที่เป็นตัวหนังสือเราสามารถเลือกใช้เลตเตอร์เซต
หรืออักษรลอกสีขาวลงบนกระดาษสีทึบก็ได้ หรืออาจจะใช้ตัวหนังสือสีทึบลอกลงบนกระดาษสี
ขาวก็ได้ตามความสะดวก ส่วนของภาพที่เป็นสีคำสัญญาณภาพจะไม่เข้าไปในเทปวีซีเอ็มทำให้
เกิดภาพแบคกราวด์ซ้อนขึ้นมาแทนที่ และในส่วนที่เป็นภาพสีขาวหรือตัวหนังสือขาวก็จะไปปรากฏ
อยู่บนจอมอนิเตอร์ของเครื่องทำไตเติลซึ่งสามารถใส่สัญญาณสีได้ทันทีที่เครื่อง

ภาพ : แสดงพื้นที่อัตราส่วนของภาพกรอบจอโทรทัศน์

ภาพ : การเตรียมภาพโตเคิลและภาพกราฟิคบนจอโทรทัศน์

อัตราส่วน 3 : 4 เทียบเท่ากับ
จอโทรทัศน์

TITLE : MONALIZA

TIME 120 SEC

DIRECTOR : ARM

CAMERAMAN : SMITH

2. ขั้นตอนการถ่ายทำ

การปฏิบัติงานในขั้นตอนนี้คือช่างกล้องวิทัศน์และฝ่ายต่างๆซึ่งได้แก่ ผู้กำกับการแสดง ผู้กำกับฝ่ายศิลป์ และผู้จัดการกองถ่ายจะต้องมาประชุมกันครั้งสุดท้ายเพื่อสรุปผลเตรียมการก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติงานถ่ายทำ โดยทั้งหมดจะประสานงานกับผู้อำนวยการสร้างและผู้อำนวยการฝ่ายสร้างสรรค์ เพื่อให้งานดำเนินไปตามแผนงานและเป็นไปตามขั้นตอนที่ได้เตรียมการแล้ว ในขั้นตอนการถ่ายทำผู้ร่วมงานของฝ่ายต่างๆในบริษัทผลิภาพยนตร์ โฆษณาจะทำหน้าที่ของหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายดังนี้คือ

ผู้กำกับการแสดง จะเป็นผู้ควบคุมและสั่งการทีมงานทุกคนในการถ่ายทอเรื่องราวในภาพยนตร์ รับผิดชอบเกี่ยวกับสีหน้าและการแสดงของตัวแสดงจัดวางตำแหน่ง กำหนดการเคลื่อนที่ของตัวแสดง โดยผู้กำกับการแสดงจะต้องสามารถถ่ายทอความคิดของตนให้ทีมงานเข้าใจอย่างละเอียดชัดเจน

ผู้จัดการกองถ่ายหรือโปรดิวเซอร์ เป็นตัวจักรสำคัญในการทำงานเพราะจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ทุกคนในกองถ่าย และทำหน้าที่บูรณาการคอยประสานงานกับผู้กำกับการแสดงและฝ่ายตัวแทนโฆษณา โดยมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบในการถ่ายทำคือจะต้องเป็นผู้จัดบันทึกเวลาและหมายเลขเทปในการถ่ายทำ จนถึงคอยดูแลความเป็นอยู่ของคนในกองถ่ายและเมื่อเกิดปัญหาเฉพาะหน้าขึ้นเช่น เปลี่ยนสถานที่ถ่ายทำ เปลี่ยนตัวแสดง หาของประกอบฉาก สิ่งต่างๆเหล่านี้ล้วนเป็นหน้าที่ของผู้จัดการกองถ่ายที่จะเป็นผู้จัดหา

ผู้กำกับฝ่ายศิลป์ ในการถ่ายทำผู้กำกับฝ่ายศิลป์จะเป็นผู้ดูแลความเรียบร้อยของฉาก อุปกรณ์ประกอบฉาก เป็นผู้ทำหน้าที่คอยจับเวลาของการแสดงในแต่ละช็อตและเป็นผู้ที่คอยออกคำสั่งในนักแสดงและช่างกล้องวิทัศน์เริ่มปฏิบัติงานในหน้าที่ของตน

นอกจากนี้ในการถ่ายทำจะต้องมีผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในฝ่ายต่างๆ อีกมากมายเช่น ช่างแต่งหน้าและทำผมนักแสดง (make-up artist) ลูกมือที่คอยขนย้ายอุปกรณ์ในกองถ่าย (prop) และฝ่ายเทคนิคต่างๆ เช่น ฝ่ายแสง (lighting) เป็นต้น

ในระหว่างการถ่ายทำบริษัทตัวแทนโฆษณาจะคอยติดตามการทำงานของบริษัทผลิภาพยนตร์ โฆษณาอย่างใกล้ชิด โดยให้ผู้อำนวยการสร้างทำหน้าที่ควบคุมให้เป็นไปตามภาพยนตร์

และคอยปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาพร้อมกับผู้กำกับการแสดง นอกจากนี้อาจมีผู้อำนวยการฝ่ายสร้างสรรค์ในฐานะเป็นเจ้าของความคิดของงานเป็นผู้ดูแลการทำงานอีกคน

สำหรับขั้นตอนการถ่ายทำของช่างกล้องวิทัศน์นี้ จะเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญสำหรับช่างกล้องวิทัศน์มากที่สุดทีเดียว เนื่องจากจะต้องนำเอาประสบการณ์และการเรียนรู้เรื่องการถ่ายภาพด้วยกล้องวิทัศน์มาใช้อย่างเต็มความสามารถ เพราะช่างกล้องจะเป็นผู้ทำหน้าที่กำกับภาพ และเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับภาพที่มองเห็นบนจอ กำหนดรูปแบบของการจัดแสง เพื่อการบันทึกภาพรวมทั้งกำหนดทิศทาง การเคลื่อนไหวของกล้อง และการประกอบภาพ ทั้งนี้ช่างกล้องจะต้องทำงานตามคำสั่งของผู้กำกับแสดงอย่างใกล้ชิด โดยขณะที่ผู้กำกับแสดงกำลังชักซ้อมการแสดงช่างกล้องก็จะคอยจัดแสง หอกลองวางมุมกล้อง ชักซ้อมการเคลื่อนไหวของกล้อง และจัดองค์ประกอบภาพไปพร้อมกัน ดังนั้น ช่างกล้องจะมีประสบการณ์เกี่ยวกับการถ่ายภาพเพียงใต้นั้น จะดูได้จากผลงานที่ช่างภาพผู้นั้น ซึ่งสามารถสะท้อนฝีมือของช่างกล้องเองว่าอยู่ในระดับใต้นั้นเอง ตรงกับภาษาช่างที่ว่าผลงานจะฟ้องคุณภาพ

ในขั้นตอนปฏิบัติการถ่ายภาพยนตร์โฆษณาด้วยกล้องวิทัศน์นี้ ช่างกล้องจะต้องทำหน้าที่เลือกมุมกล้องที่ได้จากการเลือกสถานที่ถ่ายทำไว้แล้ว เป็นมุมที่ใช้สำหรับถ่ายทำ โดยจะต้องถ่ายให้ตรงตามแบบทาบกับภาพของผู้กำกับ และต้องคอยฟังคำสั่งของผู้กำกับการแสดงด้วย และเพื่อให้เห็นถึงความเป็นจริงในการปฏิบัติงานถ่ายวิทัศน์เพื่อสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์นี้ จึงยกตัวอย่างการถ่ายภาพในแบบต่างๆ ซึ่งรวมไปถึงรวมไปถึงการใช้เทคนิคถ่ายภาพแอนิเมชันด้วย สำหรับการถ่ายทำในครั้งนี้จะนำสถานการณ์ตัวอย่างของการถ่ายวิทัศน์เพื่อโฆษณาสถานทางศิลปะ (ศิลปกรรมประสาณมิตร์) มาเป็นตัวอย่างงานถ่ายภาพยนตร์โฆษณา ซึ่งเป็นสถานการณ์จำลองของการถ่ายภาพยนตร์โฆษณาจริง

การถ่ายภาพจากมุมสูง(bird eye view) เพื่อสร้างความน่าสนใจ

จากข้อคิดในภาพยนตร์ โฆษณาเรื่อง "พี่กับน้อง" ในภาพเป็นข้อคิดที่ผู้แสดงกำลังจะแขวนภาพขึ้นบนผาผนัง โดยมองขึ้นบนแล้วหันมาพูดกับ โมนาเลียซาซึ่งในบทกำกับภาพจะต้องมีการถ่ายจากมุมสูงแล้วก้มลงมาในลักษณะที่เป็นมุมมองของภาพโมนาลิซาซึ่งถูกแขวนอยู่บนผนังห้อง ช่างกล้องจึงต้องทำการตั้งแพทฟอร์มเพื่อให้ได้ความสูงของกล้องขึ้นไปอีก จนได้ลักษณะภาพดังรูป

วิธีการให้แสงเพื่อการถ่ายภาพดังรูปใช้หลักให้แสงเข้าทำมุม 45° กับสิ่งที่ต้องการถ่าย โดยเข้าทางคานขวาของผู้แสดง เพื่อเน้นแสงเงาของใบหน้ามากยิ่งขึ้น และวิธีแก้ปัญหาจากหลังซึ่งเป็นพื้นนั้นก่อนจัดแสงดูไม่น่าสนใจจึงใช้แสงช่วย โคมไฟให้แสงพาดจากมุมผนังกล้องที่เตรียมไว้ให้เกิดลักษณะแสงพาดเป็นทาง ดังกล่าว

วิธีการจัดแสงเพื่อการถ่ายภาพและการจัดวางองค์ประกอบภาพ

จากภาพเป็นข้อหนึ่งจากภาพยนตร์โฆษณาสถาบันศิลปะ (ศิลปกรรมประสานมิตร) ในภาพยนตร์ชุดที่ 3 เรื่อง "พี่กับน้อง" เป็นข้อที่ผู้แสดงจะนำภาพแขวนฝาผนังที่เขาวาดขึ้นมาก็ค้างกับ โมนาลิซานี้ จากสตอรี่บอร์ดนั้นจะเป็นภาพจากด้านหลังของผู้แสดงแต่ในการวางมุมกล้องแล้วจะถ่ายภาพที่ไม่น่าสนใจเท่าที่ควรจึงเปลี่ยนมาใช้มุมจากด้านข้างของผู้แสดง โดยที่ให้อ่างจับภาพด้านข้างเป็นมุมเงยขึ้นให้เห็นเพดาน เพื่อให้เห็นระยะความลึกของภาพ และเพิ่มรายละเอียดของพื้นผิวกำแพงซึ่งเป็นผนังปูน จากนั้นก็ทำการให้แสงเพ้นบนบรรยากาศ โดยที่ใช้แสงไฟจากหลอดไฟฮาโลเจน 1000 วัตต์ ส่องผ่านช่องกำแพงด้านบนซึ่งเป็นกระจก และให้ไฟสปอตไลท์ 500 วัตต์ส่องไปยังกำแพงในลักษณะสาคไปตามความยาวแนวกำแพง เพื่อให้เห็นถึงระยะความลึกของภาพมากขึ้นและเพื่อเป็นการ เน้นภาพ โมนาลิซาและภาพวาดรูปที่นำมาแขวนให้ชัดเจน ซึ่งถือว่าเป็นการจัดแสงเพื่อดึงดูดความสนใจและเป็นการจัดแสงเพื่อการถ่ายภาพในทัวคัย

ตัวอย่างการถ่ายภาพเพื่อนำเข้าสู่เหตุการณ์

ในข้อจากภาพยนตร์ โฆษณาเรื่อง " ฟักบัวน้อง " จากสตูดิโอวิทยุกระจายเสียงที่เกิดขึ้นจะเป็นห้องพักกิจกรรมของนักศึกษา ซึ่งช่างกล้องได้แก้ปัญหาเรื่องการนำเข้าสู่เรื่องโดยการใช้ฉากเปิดเรื่องจากทางเข้าที่เป็นฉากสมมุติขึ้น วิธีการนำเสนอภาพนี้คือการใช้วิธีการถ่ายภาพแบบ ^{PERPECTIVE} perspective มุ่งเข้าสู่จุดสนใจ วิธีการถ่ายจะใช้วิธีการถ่ายแบบชัดลึกคือคั่นหน้าบริเวณใกล้กล้องจะเบลอและจะชัดในบริเวณที่โฟกัสคือคั่นประตูที่อยู่ห่างจากกล้องถึงภาพ ในฉากนี้ถ่ายโดยใช้แสงจากธรรมชาติทั้งหมด

วิธีการถ่ายภาพเพื่อเน้นจุดสนใจในระยะชัดลึก

จากภาพยนตร์โฆษณาเรื่อง "พี่กับน้อง" เหตุการณ์ในฉากตอนให้สร้อยเครื่องหมายสถาบัน จากบทภาพยนตร์ต้องการที่จะสื่อถึงความสำคัญของสถาบันโดยใช้เครื่องหมายของสร้อยเป็นสื่อเชื่อมโยง การถ่ายภาพในลักษณะนี้จะถ่ายในลักษณะเป็นมุมคว่ำแทนของผู้ที่กำลังยืนของให้กับอีกคน ดังนั้นจึงเกิดปัญหาเรื่องจุดสนใจของภาพเนื่องจากระยะของภาพเท่ากันหมดทั้งภาพจึงไม่สามารถแยกจุดสนใจออกจากภาพได้ ช่วงกล้องจึงมีวิธีแก้ไขปัญหาในการถ่ายทำฉากนี้คือ การถ่ายแบบชัดลึกโดยให้ภาพของสร้อยชัดเกินกว่าภาพใบหน้าคน ซึ่งจะเป็นวิธีเน้นจุดสนใจได้ทั้งภาพ

วิธีการถ่ายภาพชัดลึกนี้จะมีวิธีการถ่ายโดยให้กล้องอยู่ห่างสิ่งที่ต้องการถ่ายให้มากที่สุด แล้วจึงซูมเข้าหาสิ่งที่ต้องการถ่ายและปรับโฟกัสให้สิ่งที่ต้องการถ่ายชัดที่สุดโดยปล่อยให้ภาพที่อยู่ระยะหลังเบลอทั้งภาพ

ตัวอย่างการจัดแสงเพื่อสร้างบรรยากาศ

จากภาพยนตร์เรื่อง ฟักบัวน้อง นั้น โทนของภาพยนตร์จะเป็นในลักษณะไลฟส์ไคล์ ซึ่งออกมาในลักษณะแนวเหงๆ ซึ่งๆ ตรงตามแนวความคิดของฝ่ายสร้างสรรค์คือ จะแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกและอารมณ์ของการจากลาสถานที่รักไปนั้นมีความรู้สึกเช่นไร ดังนั้นการจัดแสงในเรื่องนี้จำเป็นจะต้องสร้างบรรยากาศของภาพยนตร์ให้มากที่สุด ลักษณะวิธีการจัดแสงจะต้องออกมาในลักษณะย้อนแสงและโทนแสงคัดกันอย่ารุนแรง การจัดแสงในข้อนี้จึงมีวิธีการจัดแสงดังนี้คือ ให้แสงทามุม 45 องศากับกล้องในทิศทางย้อนแสงซึ่งจะใช้โคมไฟหลักเพียงตัวเดียวเพื่อให้แสงคัดกันรุนแรงมากที่สุด จากนั้นจึงนำเอาแผ่นกรองแสงมาบังไว้หน้าโคมไฟเพื่อที่จะกรองแสงให้ดูนุ่มนวลขึ้น หลอดไฟที่ใช้จะเป็นหลอดสปอตไลท์ขนาด 100 วัตต์สีเหลืองเพราะต้องการสร้างบรรยากาศของภาพยนตร์ให้ดูเหงายิ่งขึ้น

วิธีการถ่ายทำภาพยนตร์อนิเมชันภาพเคลื่อนไหว

การถ่ายทำภาพยนตร์โฆษณาสถาบันศิลปะในชุดที่ 2 นี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความกล้าแสดงออกทางศิลปะซึ่งมีโมนาลิซาเป็นตัวละครในเรื่อง และจากบอรัลคำกับภาพนี้จำเป็นต้องมีฉากที่โมนาลิซาพูดได้ จึงต้องมีการสร้างภาพในลักษณะภาพพิเศษเพื่อให้เกิดลักษณะของอาการเคลื่อนไหวของตา ปาก ผม คอ ใบหน้า ลำตัว ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำในข้อนี้จึงมีการวาดแบบจำลองของรูปโมนาลิซาและส่วนต่างๆของภาพที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนไหวซึ่งรายละเอียดจะอยู่ในขั้นตอนก่อนการถ่ายทำ

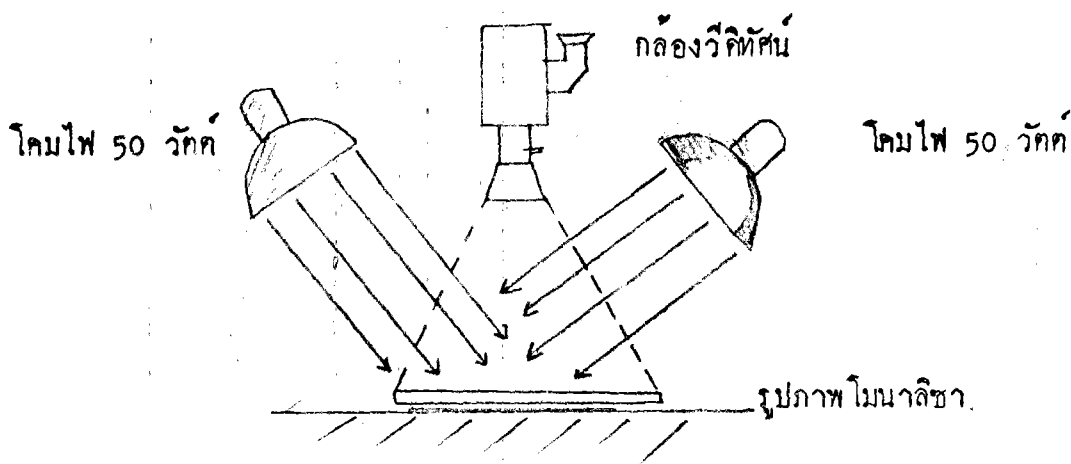
สำหรับขั้นตอนการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ถ่ายข้ออนิเมชันมีดังนี้

1. กล้องวิทัศน์แบบพอร์ทเทเบิลในครัวจำนวน 1 ตัว
2. โคมไฟสปอตไลท์ 2 ดวงโคม
3. กระจกเงาขนาดบานใหญ่ 1 บาน (เป็นกระจกทึบแสง)
4. ขาตั้งกล้องวิทัศน์ จำนวน 1 อัน
5. มอนิเตอร์ทีวี
6. เทปขาว 1 ม้วน
7. หลอดไฟสปอตไลท์ 500 วัตต์ จำนวน 2 ดวง
8. แบบจำลองรูปโมนาลิซาที่เตรียมไว้จากขั้นตอนก่อนการถ่ายทำ

เมื่อจัดหาอุปกรณ์สำหรับถ่ายทำอนิเมชันได้ครบตามจำนวนแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือขั้นตอนเตรียมตัวถ่ายซึ่งมีวิธีการปฏิบัติดังนี้

- 1) วิธีตั้งมือถ่ายทำนั้นประการแรกให้นำกล้องวิทัศน์มาติดตั้งบนขาตั้งกล้องแล้วล็อกขาตั้งกล้องมิให้เคลื่อนไหว พร้อมกับจัดหากรอบโมนาลิซาซึ่งเป็นภาพฉากหลังที่เตรียมไว้ให้อยู่ในลักษณะเต็มกรอบภาพที่จอมอนิเตอร์จะรับได้ การตั้งกล้องนี้จะต้องตั้งกล้องให้มีลักษณะตรงข้ามกับภาพให้มากที่สุด เพื่อมิให้เกิดอาการภาพหลอนเนื่องจากถ่ายจากมุมที่หลอดสายตาเมื่อวางภาพเป็นที่เรียบร้อยแล้วจึงเอากระจกทึบภาพเพื่อดูว่ามีภาพสิ่งใดนอกเหนือจากสิ่งที่ถ่ายปรากฏอยู่บนแผ่นกระจกหรือไม่

2) วิธีการจัดแสงในการถ่ายทำภาพแอนิเมชันจะใช้วิธีให้แสงพาดทำมุม 45 องศา กับสิ่งที่ถ่ายและส่องในทิศทางตรงกันข้ามกันทั้งสองดวง ในลักษณะหันหน้าโคมเข้าหากันแล้วปล่อยให้ทำมุมกับเพื่อส่องไปยังภาพ ซึ่งในการตั้งถ่ายภาพนี้จะถ่ายกับพื้นห้อง ดังนั้นภาพจึงต้องวางอยู่บนพื้น

3) การวางภาพส่วนต่างๆของรูปโมนาลิซาเพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหวนั้น จะมีขั้นตอนและวิธีการอยู่ในหน้าถัดไป สำหรับวิธีการถ่ายเพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหว โดยจะถ่ายในลักษณะช็อตเว้นช็อตและภาพจะต้องต่อเนื่องกันโดยตลอด โดยให้ภาพปากและท่ามืออาการที่ประสานกันในลักษณะเหมือนคนกำลังพูดจริงๆ ซึ่งการเตรียมรูปแบบการเคลื่อนไหวของปาก ท่า และอวัยวะส่วนต่างๆจะต้องประสานกับประโยคพูดด้วย

วิธีการเตรียมลักษณะท่าทางการเคลื่อนไหวจะได้จากให้นักแสดงเป็นผู้พูดตามประโยคคำพูดที่โมนาลิซากำลังพูด ในเรื่องแล้วจึงทำการสเก็ทปาก ท่า แขน ใบหน้า ลำตัว ตามลักษณะอาการท่าทางของผู้แสดงขณะพูด โดยการเตรียมภาพเคลื่อนไหวนี้จะวางส่วนลำตัว ออก คอ ศีรษะ แขน ท่า ปาก ข้อมือ ลำตัว หลังจากนั้นให้นำเอากระดานวางทับรูปให้สนิทเพื่อมิให้เห็นขอบของภาพ การเปลี่ยนประโยคพูดก็ทำเช่นเดียวกัน เพียงแต่เปลี่ยนภาพ ท่า ปาก แขน ใบหน้าไปตามอาการที่พูด

(3)

- (1) 1. วางภาพฉากหลัง โคมไฟ
2. วางภาพส่วนลำตัวและแขน
3. วางภาพส่วนอกและคอ
4. วางภาพส่วนศีรษะ

(2)

(4)

(5) วารภาพส่วนบนของหน้าผาก

(6) วารภาพลูกตาลระหว่างคิ้วและขอบ
ตาล่าง

(7) วารภาพส่วนปากและคางซึ่งวางที่แว่น
ไว้สำหรับเก็บที่ใส่ปาก

ขั้นตอนภายหลังการถ่ายทำ

เมื่อผ่านขั้นตอนถ่ายทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็จะไปสู่กระบวนการตัดต่อและบันทึกเสียง โดยบริษัทผลิตภาพยนตร์โฆษณาจะนำม้วนภาพที่ส่งไปทำการตัดต่อและบันทึกเสียงประกอบ

การตัดต่อจะทำโดยผู้กำกับการแสดง ช่วงกล้อง ผู้กำกับฝ่ายศิลป์และผู้ทำหน้าที่ตัดต่อภาพยนตร์นำม้วนภาพที่บันทึกมาเรียงลำดับข้อต่ออย่างหยาบๆ แล้วตรวจสอบหรือวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ถ่ายมาโดยละเอียดเพื่อหาจุดบกพร่องจากนั้นจึงนำไปตัดต่อละเอียดอีกที การตัดต่อจะต้องคำนึงตามบทภาพยนตร์ที่กำหนดไว้ เนื่องจากการถ่ายทำนั้นมักจะไม่ค่อยเรียงภาพตามลำดับก่อนหลังในบทภาพยนตร์ ในขั้นต้นผู้ตัดต่อจะคัดเลือกภาพที่ดีที่สุดมาเรียงตามเรื่องราวในบทภาพยนตร์ก่อนเพื่อให้รู้เรื่องราวแล้วจึงนำมาตัดต่ออีกครั้งเพื่อให้เกิดความกระชับและได้เรื่องราวมากขึ้น

แม้ว่าการตัดต่อภาพยนตร์โฆษณาจะต้องคำนึงตามบทที่ทางบริษัทตัวแทนโฆษณาเป็นฝ่ายกำหนดมาอย่างค่อนข้างเคร่งครัด แต่ผู้ตัดต่อก็สามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์และศิลปะของการตัดต่อ เปลี่ยนแปลงแก้ไขการตัดต่อให้ภาพยนตร์สามารถถ่ายทอดเรื่องราวได้ดีขึ้น รวมทั้งอาจเสนอแนะให้มีการใช้เทคนิคพิเศษต่างๆ ได้ แต่ทั้งนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการสร้างของบริษัทตัวแทนโฆษณาก่อนเสมอ

ถ้าหากการถ่ายทำเป็นการถ่ายทำที่บันทึกเสียงขณะแสดงด้วย ผู้ตัดต่อจะต้องตัดต่อทั้งภาพและเสียงให้พร้อมกัน แต่ถ้าหากการบันทึกเสียงขณะถ่ายทำนั้นไม่ได้มีการบันทึกไว้ เมื่อตัดต่อเสร็จก็จะต้องทำเสียงพากย์นักแสดงให้ตรงริมฝีปาก ซึ่งอาจจะใช้เสียงตัวแสดงจริงหรือจ้างนักพากย์ที่มีน้ำเสียงตรงกับบุคลิกและอารมณ์ของเรื่อง จากนั้นจึงทำเสียงบรรยายโดยจ้างผู้ประกาศที่มีน้ำเสียงเหมาะสมกับลักษณะของสินค้าเป็นผู้บรรยาย

ในขณะที่เกี่ยวข้องกับทำเสียงพากย์และเสียงบรรยาย ก็จะต้องเตรียมเพลงเสียงประกอบและเสียงบรรยายอาศัยที่เหมาะสมด้วย ภาพยนตร์โฆษณาส่วนใหญ่จะถ่ายทำโดยไม่มี การบันทึกเสียงจริงขณะถ่ายทำ ดังนั้น จึงต้องจัดทำเสียงทุกประเภทภายหลังการถ่ายทำแล้วทั้งสิ้น สำหรับเพลงนั้นอาจเลือกใช้เพลงที่มีอยู่หรือจากแผ่นเสียงหรือเทปคาสเซ็ท แต่บางครั้งอาจจะแต่งเพลงใหม่

เสียงต่างๆที่ท้าวขึ้นภายหลังการถ่ายนี้จะบันทึกลงแถบเสียงขนาด 1/4 นิ้วก่อน แล้วจึงถ่ายลงแถบเสียงของน๊านภาพทัศน์ซึ่งจะมีแถบเสียง 3 ร่องเสียง การบันทึกเสียงสามารถนำมาแยกเสียงแต่ละเสียงเป็นคนละแถบเสียงเสียงก่อน เช่น ถ้ามีเสียงดนตรี เสียงตัวแสดงและเสียงประกอบก็จะแยกบันทึกเป็น 3 แถบ แล้วนำแถบเสียงทีละแถบนำมาตัดต่อให้เข้ากับภาพทีละแถบ เมื่อเสียงทุกแถบตรงกันกับภาพแล้วจึงนำมามันท์กรวมกันเป็นแถบเดียวกัน เสียงที่นำมาบันทึกนี้จะนำมาตัดต่อเพื่อตรวจสอบให้ตรงกับภาพอีกครั้งหนึ่ง เมื่อถึงขั้นนี้ก็สามารถนำภาพและเสียงมาฉายดูพร้อมกันได้

เมื่อผู้กำกับการแสดง ผู้ตัดต่อ และผู้กำกับภาพตรวจสอบความเรียบร้อยและพอใจงานในขั้นนี้แล้ว ก็จะมีฉายให้บริษัทตัวแทนโฆษณาและเจ้าของสินค้าดู แม้ว่าจะมีทั้งภาพและเสียงแต่ยังไม่อาจถือได้ว่าภาพยนตร์นี้เสร็จสมบูรณ์ เพราะยังขาดเทคนิคภาพพิเศษ ตัวอักษรที่จะซ้อนทับภาพ คุณภาพของฟิล์มวีดิทัศน์ก็ไม่มีพอเพราะผ่านการตัดต่อมาจนบอบช้ำ และยังไม่มีการแก้ไขสีให้สม่ำเสมอแก่ทุกฝ่ายก็พอจะทราบได้ว่าภาพยนตร์ที่ผลิตนั้นตรงตามความประสงค์ที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด

ภายหลังที่เจ้าของสินค้าและบริษัทตัวแทนโฆษณาดูฟิล์มทัศน์นี้แล้วยังสามารถให้เปลี่ยนแปลงแก้ไขเกี่ยวกับภาพและเสียงได้อีกบ้าง เพื่อให้ภาพยนตร์นั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น อาจจะตัดต่อภาพและเสียงบางตอนใหม่ เพิ่มหรือตัดเทคนิคพิเศษบางอย่างออก และเมื่อผ่านการเห็นชอบจากเจ้าของสินค้าและบริษัทตัวแทนโฆษณาแล้ว บริษัทผู้ผลิตภาพยนตร์ก็จะถือไปภาพและเสียงลงบนแถบวีดิทัศน์ขึ้นเดียวกัน พร้อมทั้งทำเทคนิคภาพพิเศษ พิมพ์ตัวหนังสือให้เรียบร้อย รวมทั้งแก้ไขของภาพยนตร์ให้ถูกต้องสม่ำเสมอ จากนั้นก็จะถือไปฟิล์มภาพทัศน์ที่สมบูรณ์ทั้งภาพและเสียงออกมาเป็นชุดแรกที่เรียกว่า "เจ็ดพรีนธ์" หรือ "แอนเซอร์พรีนธ์" เพื่อนำมาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง หากไม่มีอะไรต้องแก้ไขและเจ้าของสินค้าหรือบริษัทตัวแทนโฆษณาก็เห็นชอบเป็นอันเสร็จสิ้นความรับผิดชอบของบริษัทผลิตภาพยนตร์โฆษณา

บริษัทตัวแทนโฆษณาจะรับมอบงานจากบริษัทผลิตภาพยนตร์โฆษณา และส่งให้ห้องบันทึกภาพและเสียงถือไปฟิล์มออกมาตามจำนวนที่เจ้าของสินค้าต้องการ เพื่อนำ

ออกเผยแพร่ต่อไป พิล์มที่เห็นจุดที่นำออกมาฉายเพื่อเผยแพร่ต่อไปนี้เรียกว่า "รีลิสพรีนธ์"

จะเห็นว่าการผลิตภาพยนตร์โฆษณา เริ่มตั้งแต่การที่ราคาค่าผลิตจนเสร็จขึ้น
ก่อนการตัดต่อ ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมภายหลังการถ่ายทำนั้นมีขั้นตอนและกระบวนการ
สลับซับซ้อน และมีผู้ร่วมทำงานและรับผิดชอบมากมายหลายคน ดังนั้นนอกจากผู้ร่วม
งานทุกคนจะต้องมีความรู้ ความสามารถในการหน้าที่ความรับผิดชอบของงานแล้ว ยังต้อง
เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ จึงจะทำให้การทำงานดำเนิน
ไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพทั้งนี้เพื่อคุณภาพที่ดีของภาพยนตร์โฆษณานั้นเอง

ภาพแสดงงานตัดต่อภาพยนตร์ซึ่งอยู่ในขั้นตอนหลังการถ่ายทำ

บทที่ 4

ผลและสรุป

จากการที่ได้ศึกษาค้นคว้าด้านการถ่ายวิดีโอทัศน์นี้ ทำให้รู้ถึงวิธีการทำงานอย่างแท้จริง และได้ประโยชน์อย่างมากในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับงานถ่ายวิดีโอทัศน์เพื่อสื่อโฆษณาสถาบัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งทางตรงและโดยอ้อมสำหรับผู้ศึกษาค้นคว้านี้ เนื่องจากการถ่ายวิดีโอทัศน์เป็นการทำงานที่มีแบบแผนและมีขั้นตอน จึงทำให้ทราบข้อเท็จจริงถึงหลักการและวิธีปฏิบัติงานของช่างภาพวิดีโอทัศน์ที่เกี่ยวกับงานผลิตภาพยนตร์อย่างแท้จริง นอกจากนี้ผู้ศึกษายังได้เข้าใจถึงปัญหาของการถ่ายภาพยนตร์วิดีโอทัศน์ซึ่งเป็นอุปสรรคทั้งก่อนถ่ายทำและขณะถ่ายทำ ทำให้ผู้ศึกษาได้รับประสบการณ์ที่ดีจากการปฏิบัติมากมาย จากผลแห่งความสำเร็จนี้เองจึงสามารถคาดคะเนถึงผลงานด้านการถ่ายวิดีโอทัศน์ของตนเองได้ว่า ได้ประสบความสำเร็จในด้านการถ่ายภาพวิดีโอทัศน์ออกมาในระดับหนึ่ง ซึ่งอยู่ในระดับของช่างกล้องมือสมัครเล่นหรือช่างกล้องมือใหม่ ซึ่งสามารถจะก้าวต่อไปเพื่อเป็นช่างภาพวิดีโอทัศน์ที่ดีในระดับมืออาชีพต่อไปข้างหน้า ถ้าผู้ศึกษาได้มีโอกาสแสวงหาประสบการณ์เพิ่มเติม และหมั่นศึกษาหาความรู้ด้านการถ่ายภาพโทรทัศน์สูงยิ่งขึ้นไปอีก อย่างไรก็ตามประโยชน์โดยตรงสำหรับศิลปนิพนธ์ฉบับนี้จะมีประโยชน์อยู่มากสำหรับผู้เริ่มศึกษาถึงวิธีการถ่ายวิดีโอทัศน์ในระดับเบื้องต้น ซึ่งยังขาดประสบการณ์ในด้านการถ่ายวิดีโอทัศน์มาก่อน โดยที่ผู้ศึกษาสามารถนำเอาความรู้จากศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ไปทำการปฏิบัติงานจริงด้วยตนเองได้

สรุป

การถ่ายวิดีโอทัศน์นี้เป็นงานที่มีความยุ่งยากพอสมควรสำหรับมือใหม่ เพราะการถ่ายทำนั้นต้องอาศัยความสามารถของช่างกล้องเอง และจำเป็นต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์ในการถ่ายวิดีโอทัศน์ที่มีอยู่ในตัวช่างกล้อง ซึ่งผลงานที่ถ่ายทำออกมาจะเป็นที่น่าพอใจหรือไม่ขึ้นอยู่กับการมีฝีมือและความตั้งใจในการทำงาน เนื่องจากภาพที่ปรากฏออกมาบนจอโทรทัศน์นั้นสามารถสะท้อนความสามารถของตัวช่างภาพเองว่า

มีประสบการณ์มากน้อยเพียงใดในการถ่ายภาพวิทัศน์ นอกจากนี้ช่างกล้องจะต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง เพราะจะเป็นผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการถ่ายทอดเรื่องราวจากแนวความคิดของผู้กำกับการแสดงและฝ่ายสร้างสรรค์ ซึ่งจะต้องมีการถ่ายทำไปตามบทบาทหรือสตอรี่บอร์ดที่ได้จากแนวความคิดของฝ่ายสร้างสรรค์ ดังนั้นการที่จะเป็นช่างภาพวิทัศน์ที่ดีเพื่อที่จะผลิตงานให้มีคุณภาพและไ้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้นั้น จำเป็นจะต้องศึกษาถึงคุณสมบัติที่ดีของฉกร เป็นช่างภาพวิทัศน์เสียก่อนเป็นอันดับแรก

คุณสมบัติที่ดีของช่างกล้องวิทัศน์

1. จะต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง
2. จะต้องศึกษาการใช้เครื่องมือไ้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. จะต้องมีความเตรียมพร้อมในด้านการถ่ายภาพอยู่ตลอดเวลา
4. จะต้องหมั่นหาความรู้เพิ่มเติมอย่างกว้างขวาง เช่น เรื่องของไฟฟ้า

อิเล็กทรอนิกส์ คณิตศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เป็นต้น

5. จะต้องหมั่นศึกษาจากตัวอย่างการถ่ายภาพวิทัศน์ของบุคคลที่มีชื่อเสียง และช่างกล้องมืออาชีพ ในเรื่องของมุมกล้อง การจัดวางองค์ประกอบ การเคลื่อนไหวของกล้องและภาพ รวมทั้งการจัดแสงเป็นต้น

6. จะต้องหาความรู้และประสบการณ์ด้านการถ่ายภาพวิทัศน์ใหม่ๆ เสมอ
7. จะต้องเป็นผู้อ่อนน้อมถ่อมตนไม่อวดตน และต้องยอมรับฟังความคิดเห็น

เห็นของผู้อื่น

8. จะต้องเป็นผู้ที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ถ้าผู้ศึกษาไ้ปฏิบัติตามหลักคุณสมบัติที่ดีของช่างภาพไ้ ก็จะถือว่าเป็นผู้มีความพร้อมในการ เป็นช่างกล้องวิทัศน์ที่ดีไ้ในอนาคต

ขอเสนอแนะ

เนื่องจากการศึกษาถึงการถ่ายวิทัศน์นี้จำเป็นต้องใช้ทุนสูง และต้องอาศัย

เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้ที่ศึกษาถึงการถ่ายวิทัศน์อย่างจริงจังนี้จำเป็นที่จะต้องมีงบประมาณอย่างเพียงพอ และจะต้องมีอุปกรณ์อยู่บ้างจึงจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้การปฏิบัติงานถ่ายวิทัศน์นี้ไม่สามารถจะกระทำได้ด้วยลำพังเพียงคนเดียว จำเป็นต้องหาบุคคลที่จะมาทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับฝ่ายต่างๆ โดยต้องพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่สามารถร่วมรับผิดชอบกับงานวิทัศน์ได้ และจะต้องเป็นผู้มีใจรักในงานด้านการผลิตภาพยนตร์ เป็นสำคัญ

บรรณานุกรม

จันทร์ฉาย เคมียากร (2532) การผลิตรายการโทรทัศน์ กทม. : โอ.เอส.พรินต์ติ้ง
เฮาส์

พรสิทธิ์ พัฒนารักษ์ (2532) การผลิตภาพยนตร์ชั้นสูง นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโข
ทัยธรรมมาธิราช

ยงยุทธ รัชชาศรี (2532) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาพนิ่งและภาพยนตร์ กทม. :
โรงพิมพ์อักษรไทย

อุทรา เนื่องจำนงค์ (2527) การผลิตรายการวิทยุ-โทรทัศน์ กทม. : บริษัทการพิมพ์
ยอศลักษณ์ () การจัดองค์ประกอบภาพ โลกวิทัศน์ 3 (22)

สิทธิสารากร (2527) นักถ่ายวิดีโอมืออาชีพ วิดีโอใหม่ 1 (9)

สุทัศน์-ธัชวาลย์ (2527) การจัดแสงเพื่อการถ่ายภาพวิดีโอ วิดีโอรีวิว 2 (13)

_____ . (2527) แต่งกล้องตามแสง วิดีโอรีวิว 2 (13)

_____ . (2527) การเคลื่อนไหว วิดีโอรีวิว 3 (17)

_____ . (2528) เป้าหมายในการถ่ายวิดีโอ วิดีโอรีวิว 3 (20)

_____ . (2528) การจัดแสงเบื้องต้น วิดีโอรีวิว 3 (21)

_____ . (2528) อุปกรณ์ประกอบการจัดแสง วิดีโอรีวิว 3 (22)

_____ . (2528) คุณลักษณะของแสง วิดีโอรีวิว 3 (23)

_____ . (2529) การจัดแสงเพื่อสร้างความสนใจ วิดีโอรีวิว 4 (29)